

Vuosittainen maahanmuutto- ja turvapaikkaraportti

SUOMI 2024

Annual Report on Migration and Asylum

FINLAND 2024

Vuosittainen maahanmuutto- ja turvapaikkaraportti – Suomi 2024

Julkaisija:

Euroopan muuttoliikeverkosto 2025

Tutkimuksesta vastaavat henkilöt:

Erityisasiantuntija Tuukka Lampi

Erityisasiantuntija Samuli Volanen

EMN Suomen johtaja Rafael Bärlund

Raportti on julkaistu ja painatettu suomen- ja englanninkielisenä seuraavilla ISBN-tunnuksilla:

ISBN 978-952-7427-59-0 (Nid.)

ISBN 978-952-7427-60-6 (PDF)

Pysyvä osoite: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7427-60-6>

Ulkoasu ja taitto: OSG Viestintä

© kannen kuva: Kirijaki

Sisällys

Tiivistelmä.....	4
1. Johdanto	7
1.1. Suomen maahanmuuttohallinnon rakenne 2024	8
2. Maahanmuutto- ja turvapaikka-asioihin liittyvä yleinen kehitys vuonna 2024	13
2.1. Maahanmuuttopolitiikka	13
2.2. Maahanmuutto julkisessa keskustelussa ja mediassa	15
3. Laillinen maahanmuutto ja muuttoliike	22
3.1. Työperusteinen maahanmuutto	22
3.2. Opiskelijat.....	33
3.3. Perheenyhdistäminen	36
4. Kansainvälinen suojelu.....	40
4.1. Turvapaikanhakijat.....	40
4.2. Vastaanotto.....	46
5. Tilapäinen suojelu	50
6. Ilman huoltajaa olevat alaikäiset ja muut haavoittuvassa asemassa olevat	52
7. Kotoutuminen.....	54
8. Kansalaisuus	58
9. Rajat, viisumit ja Schengen	61
9.1. Rajavalvonta ja rajaliikenne.....	61
9.2. Viisumit	62
10. Säännösten vastainen maahanmuutto ja ihmissalakuljetus.....	63
11. Ihmiskaupan torjuminen	67
12. Paluu	72
13. Muuttoliike ja kehitys	78
Lähteet.....	80

Tiivistelmä

Vuoden 2024 maahanmuuttopolitiikan keskiössä oli vuonna 2023 julkaistun Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman täytäntöönpano. Vuoden aikana käynnistettiin useita hallitusohjelman maahanmuutto- ja kotoutumispolitiikan kirjauksiin perustuvia lakihankkeita ja toteutettiin lakimuutoksia.

Hallitusohjelman mukaisesti yhtäältä tehtiin maahanmuutto- ja kotoutumispolitiikassa yleisiä tiukennuksia, vaikka toisaalta työperusteisen maahanmuuton sujuvoittaminen ja haavoittuvassa asemassa olevien oikeuksien turvaaminen näkyi muutoksissa myös.

Ensimmäisten oleskelulupien määrissä nähtiin pientä laskua kautta linjan vuoden 2023 lukuihin verrattuna. Määrät pysyivät kuitenkin yleisesti korkeahkolla tasolla historiallisesti tarkasteltuna. Perhe oli jälleen yleisin syy muuttaa Suomeen.

Työperusteisessa maahanmuutossa nähtiin jonkin verran laskua verrattuna edellisvuoteen. Thaimaalaisten osuus työluvista nousi merkittävästi. Yleisesti ottaen oleskeluluvista nähtiin jälleen Etelä- ja Kaakkois-Aasian maat kärjessä.

Vuonna 2024 tehtiin useita muutoksia liittyen työperusteisiin oleskelulupiin. 3-6 kuukauden työttömyyssääntöä koskevaa lakimuutosta valmisteltiin vuonna 2024, mutta se ei tullut vielä voimaan. Toisaalta myös työnantajan vastuuta lisättiin niin, että epäily maahantulosäännösten kiertämisestä tai työnantajan velvollisuuksien laiminlyönnistä voi johtaa oleskelulupahakemuksen hylkäämiseen. Maahanmuuttovirasto otti myös käyttöön kasvuyrittäjien ja erityisasiantuntijoiden oleskelulupien automaattisen jälkivalvonnan. Toisaalta esitettiin myös joustoja: Työntekijän oleskelulupaan liittyvää oikeutta työskennellä usealla eri alalla saman luvan puitteissa ehdotettiin laajennettavan koskemaan työvoimapula-aloja. Lupien käsittelyaikoja onnistuttiin myös lyhentämään Maahanmuuttovirastossa.

Turvapaikanhakijoiden määrä putosi lähes puoleen edellisvuodesta ja jatkoi siten laskevaa trendiä. Myös yksin tulleita alaikäisiä saapui vähemmän kuin edellisvuonna. Yleisimmät maat olivat Somalia, Afganistan ja Syyria. Pakolaiskiintiö vuonna 2024 laski 500:aan. Useita hallitusohjelman mukaisia kansainvälistä suojelua koskevia lakimuutoksia toteutettiin vuonna 2024. Kansainväliseen suojeluun liittyvien oleskelulupien kestoja lyhennettiin. Lisäksi uuden lakimuutoksen myötä kansainvälistä suojelua hakeva tai kielteisen päätöksen saanut ei voi enää saada oleskelulupaa työn tai elinkeinon harjoittamisen perusteella. Turvapaikanhakijoiden alhainen määrä heijastui myös paluulukuihin.

Myös tilapäisen suojelun määrät jatkoivat laskuaan vuonna 2024. Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisi kesäkuussa hallituksen toimenpideohjelman Ukrainasta paenneiden auttamiseksi vuosille 2024-2027.

Vuonna 2024 valmisteltiin useita kotoutumisen edistämistä koskevia lakimuutoksia, jotka tulevat voimaan vuoden 2025 puolella. Kotoutumislain kokonaisuudistus on lakimuutoksista suurin. Uusi laki kotoutumisen edistämisestä (kotoutumislaki) hyväksyttiin vuonna 2023, ja se tuli voimaan vuoden 2025 alussa.

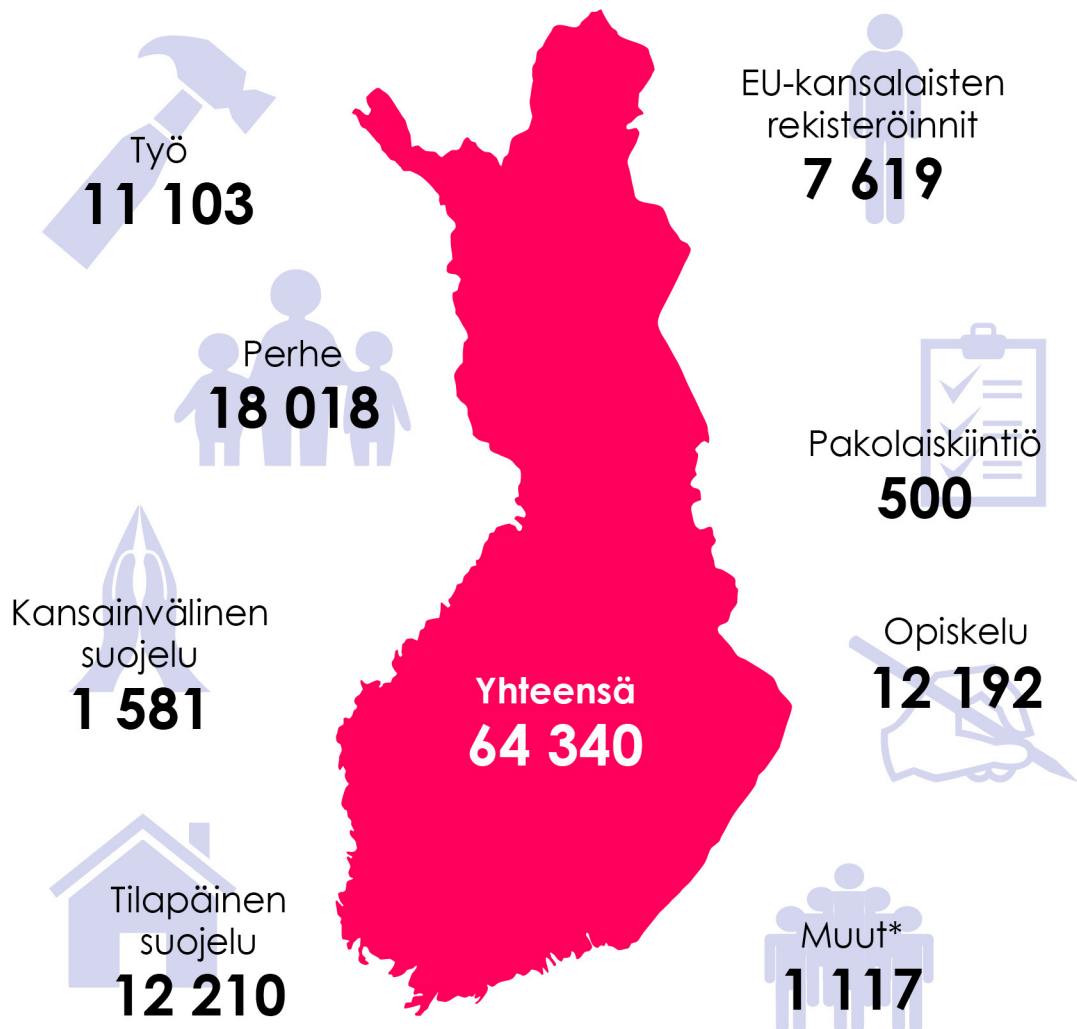
Suomen kansalaisuuden vuonna 2024 sai yli 13000 ihmistä, mikä oli hieman enemmän kuin edellisvuonna. Kansalaistamisen ehtoja päätettiin tiukentaa. Hallituksen tekemän lakimuutoksen myötä Suomen kansalaisuuden saamiseen vaadittu yleinen asumisaikaedellytys on jatkossa 8 vuotta.

Itärajan sulkemista päätettiin jatkaa 15.4.2024 alkaen toistaiseksi. Tilanne rajalla pysyi vakavana eikä merkittäviä viitteitä välineellistetystä maahantulosta ollut. EU:n ulkorajoilla havaittujen laittomien rajanylitysten määrä väheni selvästi (-39 %) vuoteen 2023 verrattuna. Suomessa tavattiin myös vähemmän säännösten vastaisesti oleskelevia henkilöitä kuin edellisvuonna.

Heinäkuussa 2024 astui voimaan rajaturvallisuuslaki, jossa säädetään tilanteista, joissa voidaan päättää rajoittaa kansainvälisen suojelun hakemusten vastaanottamista rajatulla osalla Suomen valtakunnanrajaa ja sen välittömässä läheisyydessä. Rajaturvallisuuslailla halutaan varautua välineellistetyn maahantulon tilanteisiin. Se on voimassa vuoden kerrallaan.

Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään otettiin hieman vähemmän asiakkaita kuin edellisvuosina. Suurin osa oli joutunut ihmiskaupan uhreiksi Suomessa. Yleisin hyväksikäytön muoto oli jälleen pakkotyö, mutta pakkoavioliitot nousivat toiselle sijalle, mikä oli uusi kehityskulku. Rikoslain muutoksen myötä pakkoavioliitto lisättiin erikseen rikoslain ihmiskauppaa koskeviin säännöksiin. Lisäksi oikeusministeriö valmisteli vuoden 2024 aikana kansallisen ihmiskaupan uhrien tunnistamis- ja ohjausmekanismin. Lisäksi hallitus julkaisi työperäisen hyväksikäytön vastaisen toimenpideohjelman. Luonnonmarjanpoimintaan liittyvien ihmiskauppaepäilyjen vuoksi ulkoministeriö keskeytti luonnonmarjanpoimijoiden Schengen-viisumihakemusten vastaanoton Suomen Bangkokin suurlähetystössä.

Maahanmuuton kokonaiskuva 2024

* Sisältää myös turvapaikkaprosessissa muulla perusteella myönnetyt oleskeluluvat
Lähde: Maahanmuuttovirasto

1. Johdanto

Euroopan muuttoliikeverkoston (EMN) Suomen yhteyspisteen vuoden 2024 maahanmuutto- ja turvapaikkaraportti esittelee maahanmuuton tärkeimmät kehityskulut vuonna 2024. Raportin viitejakso on 1.1.–31.12.2024.

Euroopan muuttoliikeverkoston kansalliset yhteyspisteet tuottavat vuosittain maahanmuutto- ja turvapaikkaraportin, jossa kuvataan maahanmuutto- ja turvapaikkapolitiikan kehitystä ja esitetään tilastotietoa kyseiseltä vuodelta.¹ Raportointi on kaksivaiheista. Raportoinnin ensimmäisessä vaiheessa yhteyspisteet keräävät maahanmuutto- ja turvapaikka-asioita käsittelevää seurantatietoa Euroopan komissiolle. Komissio käyttää seurantatietoja koko Euroopan unionia sekä joitakin tarkkailijajäsenmaita käsittelevän vuosittaisen maahanmuutto- ja turvapaikkaraportin koostamiseen. Suomen yhteyspiste keräsi seurantatiedon viranomaislähteistä sekä jakamalla raportointivastuun kustakin aiheesta vastuullisten viranomaisten kesken. Raportointiin osallistui Maahanmuuttovirasto, sisäministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, ulkoministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, oikeusministeriö, Poliisihallitus, Opetushallitus, Keskusrikospoliisi, Rajavartiolaitos ja yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto. Tilastotietojen keräämisestä vastasi Euroopan muuttoliikeverkoston Suomen kansallinen yhteyspiste.

Tämä vuosittainen maahanmuutto- ja turvapaikkaraportti on raportoinnin toinen osa. Se on suunnattu ennen kaikkea kansalliselle yleisölle. Kyseessä on ainoa maahanmuuttoasioiden kehityskulkuja vuosittain kootusti esittävä dokumentti Suomessa. Raportoinnin ensimmäisestä osasta esille nousseet tärkeimmät löydökset on otettu mukaan tähän raporttiin. Lisäksi raportissa seurataan julkista keskustelua maahanmuutosta vuonna 2024 ja esitetään maahanmuutto- ja turvapaikkatilastojen keskeisimmät trendit. Vuoden 2024 julkista keskustelua koskevan media-analyysin laati Retriever Oy yhteistyössä Euroopan muuttoliikeverkoston kanssa. Euroopan muuttoliikeverkosto julkaisee myös erillisen tilastokatsauksen, *Maahanmuuton tunnusluvut 2024*.

Raportissa on käytetty lähteenä useita internetissä julkaistuja maahanmuuttoa koskevia viranomaisraportteja, tutkimuksia, lausuntoja ja lehdistötiedotteita. Vireillä olevia lainsäädäntöhankkeita on seurattu valtioneuvoston hankerekisterin ja valtiopäiväasiakirjojen avulla. Euroopan muuttoliikeverkoston Suomen yhteyspiste on laatinut raportin verkoston yleisten tutkimusohjeiden mukaisesti. Raportissa käytetty terminologia perustuu Euroopan muuttoliikeverkoston julkaisemaan ja ylläpitämään maahanmuuttoaiheiseen sanastoon, jonka viimeisin päivitys on joulukuulta 2022.² Raportin rakenne ja otsikointi perustuu Euroopan muuttoliikeverkoston yhdessä sopimaan malliin. Aihealueiden jaottelu on Euroopan komission käyttämä, jota myös Euroopan muuttoliikeverkosto seuraa.

¹ Raportointitehtävästä määrätään Neuvoston asetuksella 2008/381/EY, jolla EMN perustettiin.

² European Migration Network (EMN) (2022), Asylum and Migration Glossary 9.0.

1.1. Suomen maahanmuuttohallinnon rakenne 2024

Valtioneuvosto eli hallitus ohjaa maahanmuuttopolitiikkaa ja -hallintoa hallitusohjelmaan sisältyvien tavoitteiden ja valtioneuvoston linjausten avulla. Valtioneuvoston kanslia vastaa EU-asioiden yleisestä koordinoinnista.

Sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon ministerityöryhmä ohjaa hallitusohjelman kokonaisuutta sisäisen turvallisuuden ja oikeudenhoidon osalta. Maahanmuutto- ja kotoutumispolitiikka sekä segregaaation ehkäisy kuuluvat kyseisen ministerityöryhmän tehtäviin. Sen puheenjohtajana toimii sisäministeri Mari Rantanen (PS) ja varapuheenjohtajana oikeusministeri Leena Meri (PS). Muita jäseniä ovat liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Sandra Bergqvist (RKP), maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah (KD), puolustusministeri Antti Häkkänen (Kok.) ja ulkoministeri Elina Valtonen (Kok.).³

Työllisyyden edistämisen ministerityöryhmä ohjaa hallitusohjelman toteuttamista sosiaaliturvan uudistamisen, kansainvälisen rekrytoinnin, kilpailun edistämisen ja sääntelyn purkamisen, yrittäjyyden ja rakennetun ympäristön osalta. Ministerityöryhmän puheenjohtajana toimii työministeri Arto Satonen (Kok.) ja varapuheenjohtajana elinkeinoministeri Wille Rydman (PS). Ryhmään kuuluvat myös liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri Sandra Bergqvist (RKP), maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah (KD), sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen (Kok.), ympäristö- ja ilmastoministeri Kai Mykkänen (Kok.), liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne (PS) ja ulkomaankauppa- ja kehitysministeri Ville Tavio (PS).⁴

Sisäministeriö vastaa **maahanmuutto-osaston** kautta maahanmuuttoasioista. Sen tehtäviin kuuluu maahanmuuttopolitiikan sekä maahanmuuttoa ja Suomen kansalaisuutta koskevan lainsäädännön valmistelu. Sisäministeriö vastaa Maahanmuuttoviraston tulosohjauksesta. Maahanmuuttohallinnon määrärahat sisältyvät sisäministeriön talousarvioehdotukseen. Lisäksi sisäministeriö sovittaa yhteen maahanmuuttoasioihin liittyvää toimintaa eri hallinnonalojen välillä ja edustaa Suomea maahanmuuttoasioissa Euroopan unionissa ja muilla kansainvälisillä foorumeilla.

Työ- ja elinkeinoministeriö vastaa kotoutumisen edistämisestä. Lisäksi työ- ja elinkeinoministeriö vastaa työntekijöiden, opiskelijoiden ja tutkijoiden maahanmuuttoon liittyvästä politiikasta, lainsäädännöstä sekä lupaprosessien kehittämisestä. Valmistelu tapahtuu yhteistyössä sisäministeriön kanssa. Maahanmuuttoviraston työvoiman maahanmuuttoa koskevasta tulosohjauksesta työ- ja elinkeinoministeriö vastaa yhteistyössä sisäministeriön kanssa.

Maahanmuuttovirasto (Migri) käsittelee oleskelulupa-, turvapaikka- ja kansalaisuushakemukset. Lisäksi Maahanmuuttovirasto ohjaa vastaanottokeskusten toimintaa, päättää käännättämisestä ja karkottamisesta sekä vastaa muukalaispassien myöntämisestä. Maahanmuuttovirasto toimii sisäministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön ohjauksessa.

³ Valtioneuvosto (päiväämätön c).

⁴ Ibid.

Työ- ja elinkeinoministeriössä toimiva **Kotoutumisen osaamiskeskus** tukee kotoutumista edistävää työtä. Se tuottaa ja välittää tietoa kotoutumisesta päätöksentekijöille, viranomaisille, kotoutumisen parissa toimiville ja kotoutumistyötä tekeville ammattilaisille. Vuoden 2025 alussa voimaan tulevan uuden kotoutumislain (681/2023) myötä suuri osa työ- ja elinkeinoministeriön kotoutumisen osaamiskeskuksen tuottamista palveluista siirtyi 1.1.2025 alkaen **KEHA-keskuksen** vastuulle. Siirtyviä tehtäviä ovat myös mm. jotkin kotoutumisen seurantaan liittyvät tehtävät, ja KEHA-keskus toimii jatkossa kotoutumisen edistämisen seurannan vastuuviranomaisena.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset (ELY-keskukset) hoitavat alueellisesti maahanmuuttoon, kotoutumiseen ja hyviin etnisiin suhteisiin liittyviä tehtäviä.

Työ- ja elinkeinotoimistojen (TE-toimistojen) työlupayksiköt tekevät työntekijän oleskelulupahakemukseen osapäätöksen ennen kuin Maahanmuuttovirasto käsittelee ja ratkaisee hakemuksen. Lisäksi TE-toimistojen maahanmuuttajapalvelut tarjoavat kotoutujille kotoutumispalveluja sekä tukea työnhakuun.

Poliisi valvoo ulkomaalaislain noudattamista, ottaa vastaan turvapaikkahakemuksia ja antaa päätöksiä tiedoksi. Poliisi myös panee täytäntöön karkotus- ja käännytyspäätökset.

Sisäministeriön poliisiosasto vastaa toimialan strategisesta ohjauksesta ja valvonnasta. **Poliisihallitus** suunnittelee, johtaa, kehittää ja valvoo **poliisilaitoksilla** tapahtuvaa käytännön poliisitoimintaa.

Rajavartiolaitos valvoo maahantuloa ja maasta lähtemistä sekä suorittaa passintarkastuksen. Rajavartiolaitos tekee tarvittaessa viisumipäätöksiä rajalla ja ottaa vastaan turvapaikkahakemuksia. Rajavartiolaitoksen päällikön alaisuudessa toimii **rajavartiolaitoksen esikunta**, joka toimii myös **sisäministeriön rajavartio-osastona**.

Ulkoministeriö vastaa viisumipolitiikasta. Suomen ulkomaan edustustot myöntävät viisumeita ja vastaanottavat kansalaisuusilmoituksia sekä oleskelulupahakemuksia.

Kunnilla on kokonaisvastuu kotoutumisen edistämisestä paikallistasolla. Kunnat vastaavat paikallisesta kotoutumisen edistämisen kehittämisestä, suunnittelusta ja seurannasta. Kunnat tarjoavat kunnassa vakituisesti asuville maahanmuuttajille peruspalvelut, kuten muillekin kuntalaisille.

Hyvinvointialueet tarjoavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut maahanmuuttaneille samoin kuin muillekin kuntalaisille. Hyvinvointialueilla on myös kotoutumislaisissa määriteltyjä kotoutumista ja pakolaisten vastaanottoa tukevia tehtäviä. Hyvinvointialueet perustettiin vuoden

2023 alusta alkaen. Esimerkiksi ilman huoltajaa maahan tulleiden lasten tai nuorten asumisen ja tuen järjestämisvastuu siirtyi tuolloin kunnalta hyvinvointialueelle.

Aluehallintovirasto (AVI) vastaa toimialaansa kuuluvissa asioissa maahanmuuttajien kotoutumista edistävien palvelujen suunnittelusta, ohjauksesta ja valvonnasta. AVI huolehtii, että maahanmuuttaneiden tarpeet otetaan huomioon, kun muita AVI:n toimialaan kuuluvia toimenpiteitä ja palveluja suunnitellaan ja järjestetään. AVI:n toiminnassa maahanmuuttaneiden erityistarpeet pitäisi ottaa huomioon lähinnä sosiaali- ja terveydenhuollossa, koulutus- ja sivistystoimessa sekä silloin, kun arvioidaan kuntien vastuulla olevien palvelujen saatavuutta ja laatua. Aluehallintovirasto toimii kahdeksan eri ministeriön ohjauksessa. Hallinnollisesti viraston toimintaa ohjaa valtiovarainministeriö.

Opetus- ja kulttuuriministeriön tehtävänä on kehittää maahanmuuttajien koulutusta eri koulutusasteilla. Ministeriön toimialaan kuuluvat myös maahanmuuttajien kulttuuria, liikuntaa ja nuorisotyötä sekä uskontoa koskevat asiat. Ministeriön alaisuudessa toimiva **Opetushallitus** vastaa maahanmuuttajien koulutusasioista ja ulkomaisten tutkintojen tunnustamisesta.

Sosiaali- ja terveysministeriön tehtävänä on edistää maahanmuuttajien terveyttä ja hyvinvointia. Sosiaali- ja terveysministeriölle kuuluvat maahanmuuttajien toimeentuloon liittyvät kysymykset. Sosiaali- ja terveysministeriö tukee maahanmuuttajien kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan muun muassa kehittämällä sosiaali- ja terveyspalveluja niin, että niissä otetaan huomioon maahanmuuttajien tarpeet. Ministeriön alaisuudessa toimiva **Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira)** vastaa ulkomailla suoritettujen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattitutkintojen laillistamisesta.

Oikeusministeriössä toimivan demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikön tehtäviin kuuluu muun muassa yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden edistäminen. **Etnisten suhteiden neuvottelukunta ETNO** on sijoitettuna yksikköön. ETNO on valtioneuvoston asettama laajapohjainen asiantuntijaelin, jonka tarkoituksena on kehittää vuorovaikutusta eri ryhmien välillä sekä avustaa ministeriöitä etnisesti yhdenvertaisen ja monimuotoisen yhteiskunnan kehittämisessä.

Oikeusministeriön alaisuudessa toimivan **yhdenvertaisuusvaltuutetun** tehtävänä on edistää yhdenvertaisuutta ja puuttua syrjintään. Yhdenvertaisuusvaltuutetun tehtävään kuuluu myös ulkomaalaisten oikeuksien ja aseman edistäminen. Tämän lisäksi yhdenvertaisuusvaltuutetulla on erityistehtävänä valvoa ulkomaalaisten maasta poistamisten täytäntöönpanoa ja toimia kansallisena ihmiskaupparaportointijana.

Oikeusministeriön hallinnonalaan kuuluvat lisäksi **hallintotuomioistuimet**, jotka ovat vastuussa Maahanmuuttoviraston päätöksistä tehtyjen valitusten käsittelystä. Turvapaikkavalitusten käsittely on keskitetty Helsingin hallinto-oikeuteen, Itä-Suomen, Pohjois-Suomen ja Turun hal-

linto-oikeuksiin. Turvapaikka-asioissa toimivaltainen hallinto-oikeus määräytyy Maahanmuuttoviraston vastualueen perusteella (eteläinen, pohjoinen, läntinen tai itäinen vastualue). Muissa Maahanmuuttoviraston päätöksiin tehdyissä valituksissa toimivaltainen hallinto-oikeus on se hallinto-oikeus, jonka tuomiopiirin alueella asianosainen asuu. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvolautakunta on valtioneuvoston nimittämä itsenäinen ja riippumaton oikeusturvaelin. Se valvoo yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain noudattamista yksityisessä toiminnassa ja julkisessa hallinto- ja liiketoiminnassa.

Kansalaisjärjestöt tuottavat erilaisia palveluja ja antavat apua ja neuvontaa turvapaikanhakijoille sekä tekevät kotouttamistyötä. Kansalaisjärjestöjen asiantuntemusta maahanmuuttoasioissa tarvitaan lainvalmistelun ja maahanmuuttopolitiikan kehittämisessä.

Maahanmuuttotohallinnon rakenne Suomessa

2. Maahanmuutto- ja turvapaikka-asioihin liittyvä yleinen kehitys vuonna 2024

2.1. Maahanmuuttopolitiikka

Vuonna 2024 hallitus jatkoi maahanmuuttopolitiikan kehittämistä hallitusohjelman mukaisesti. Vuoden aikana käynnistettiin useita hallitusohjelman maahanmuutto- ja kotoutumispolitiikan kirjauksiin perustuvia lakihankkeita ja toteutettiin lakimuutoksia.

Suomessa keväällä 2023 käydyt **eduskuntavaalit ja vaalituloksen perusteella muodostettu uusi hallitus aiheuttivat muutoksia Suomen maahanmuuttopolitiikassa vuonna 2024**. Hallituksen muodostivat kokoomus, perussuomalaiset, ruotsalainen kansanpuolue ja kristillisdemokraatit. Pääministeri Petteri Orpon hallitus julkaisi 20.6.2023 hallitusohjelmansa *Vahva ja välittävä Suomi*.⁵

Hallitusohjelmassa on lukuisia kirjauksia maahanmuutto- ja kotoutumispolitiikkaa koskien. Yhtäältä hallitusohjelmassa näkyy maahanmuutto- ja kotoutumispolitiikan yleinen tiukennus, vaikka toisaalta hallitusohjelmassa todetaan työperusteisen maahanmuuton merkitys Suomelle ja sujuva työvoiman maahanmuutto asetetaan tavoitteeksi myös alkaneella hallituskaudella.

Ohjelman peruseriaatteena on, että turvapaikkapolitiikassa olisi tarkoitus kohdentaa apu hädänalaisille ja estää väärinkäytöksiä. Lisäksi pysyvän oleskelun ja kansalaistamisen ehtoja on tarkoitus tiukentaa. Toisaalta työperusteista maahanmuuttoa on aikomus sujuvoittaa, hallita ja estää väärinkäytöksiä. Kotoutumispolitiikassa ohjelma korostaa työn merkitystä kotoutumisen keinona.

Ulkomaalaislakiin tehtiin hallitusohjelman kirjausten pohjalta useita oleskeluluvan myöntämistä tiukentavia muutoksia. Esimerkiksi maahantulosaännösten kiertämistä koskevaa sääntelyä uudistettiin. Ulkomaalaislakiin kirjattiin kaikki tilanteet, joissa oleskelulupa tulee jättää myöntämättä. Esimerkiksi turvapaikanhakijoille ei jatkossa voida myöntää oleskelulupaa työn tai opiskelun perusteella. Samalla hakijan velvollisuutta todistaa henkilöllisyytensä tiukennettiin.

Hallitus teki myös useita kansainvälistä suojelua tiukentavia lakimuutoksia. Suurin muutos koski kansainvälisen suojelun muuttamista väliaikaiseksi, mikä käytännössä tarkoittaa sitä, että henkilön tarvetta kansainväliselle suojelulle tullaan arvioimaan aiempaa useammin. Samalla kansainvälisen suojelun perusteella myönnettävien lupien kestoa lyhennettiin EU-oikeuden sallimaan minimiin. Hallitusohjelman linjausten mukaisesti myös vastaanotto toimintaa pyrittiin tehostamaan muun muassa pienentämällä vastaanottorahaa ja korottamalla vastaanotto palveluista perittävän maksun suuruutta.

⁵ Valtioneuvosto (2023).

Myös perheenyhdistämistä tiukentavia lakihankkeita edistettiin. Hallituksen tavoitteena on tiukentaa perheenyhdistämisen edellytyksiä muun muassa lisäämällä asumisaikavaatimus perheenkokoajille ja palaamalla edellistä vaalikautta edeltäneeseen oikeustilaan, jossa alaikäisen perheenkokoajan perheenjäsentä koskee edellytys turvatusta toimeentulosta.

Hallitus pyrki sujuvoittamaan työperusteista maahanmuuttoa esimerkiksi nopeuttamalla työ- ja koulutusperusteisten oleskelulupien käsittelyaikoja, mutta myös väärinkäytösten ehkäisemiseen tähtääviä lakimuutoksia edistettiin. Hallituksen tavoitteena on sitoa työperusteiset oleskeluluvat vahvemmin työhön. Muutoksilla halutaan muun muassa varmistaa, että Suomessa työperusteisella oleskeluluvalla oleskelevat ovat tosiallisesti töissä ja saavat työstään myös palkkaa, joka riittää elämiseen.

Hallitus käynnisti myös kansalaisuuslain uudistushankkeet, joissa kansalaistamisen edellytyksiä on tarkoitus tiukentaa. Tiukentamalla edellytyksiä pyritään kannustamaan kotoutumiseen. Kansalaisuuden saamiseen vaadittua yleistä asumisaikaedellytystä nostettiin kahdeksaan vuoteen. Lisäksi asumisajaksi hyväksytään ainoastaan oleskeluluvalla tapahtunut oleskelu, eikä esimerkiksi turvapaikkahakemuksen käsittelyaikaa näin ollen enää lasketa asumisajaksi. Myös pysyvä oleskelulupa pyritään sitomaan vahvemmin kotoutumiseen. Käytännössä hallitus pyrkii muun muassa pidentämään pysyvään oleskelulupaan vaadittua asumisaikaa ja lisäämään edellytyksiin kielitaitovaatimuksen.

Kotoutumisen edistämisestä vastaavat viranomaiset valmistautuivat vuoden aikana 1.1.2025 voimaan tulleen uuden kotoutumislain tuomiin muutoksiin. Uusi kotoutumislaki yhdessä työ- ja elinkeinopalveluiden uudistuksen kanssa vaikuttaa viranomaisten väliseen vastuunjakoon. Hallitus teki kotoutumislain kokonaisuudistukseen vielä vuonna 2024 muutoksia, joilla haluttiin lisätä maahanmuuttajan omaa vastuuta kotoutumisestaan. Lisäksi hallitus valmisteli valtion kotoutumisen edistämishjelmaa vuosille 2024-2027. Hallituksen kotoutumispolitiikassa korostetaan kielen oppimista, työntekoa ja suomalaiseen yhteiskuntaan perehtymistä.

Euroopan unionin neuvosto hyväksyi muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen (nk. pakti) toukokuussa 2024. Pakti sisältää yhteensä kymmenen säädöstä, joita aletaan pääosin soveltaa vuoden 2026 puolivälissä. Säännöksiä on tarkoitus auttaa jäsenvaltioita hallitsemaan maahanmuuttoa järjestelmällisemmin, luomaan yhdenmukaiset menettelyt jäsenvaltioiden kesken ja varmistamaan oikeudenmukaisen taakanjaon jäsenmaiden kesken.⁶ Sisäministeriö käynnisti paktin kansallisen täytäntöönpanon valmistelua varten hankkeen lokakuussa 2024. Suurin osa tehtävistä lakimuutoksista koskee ulkomaalaislakia. Paktin säädöksiin sisältyy myös jonkin verran kansallista liikkumavaraa. Hallituksen tavoitteena on ottaa käyttöön kaikki paktin sallimat tiukennukset erityisesti turvapaikka-asioissa.⁷

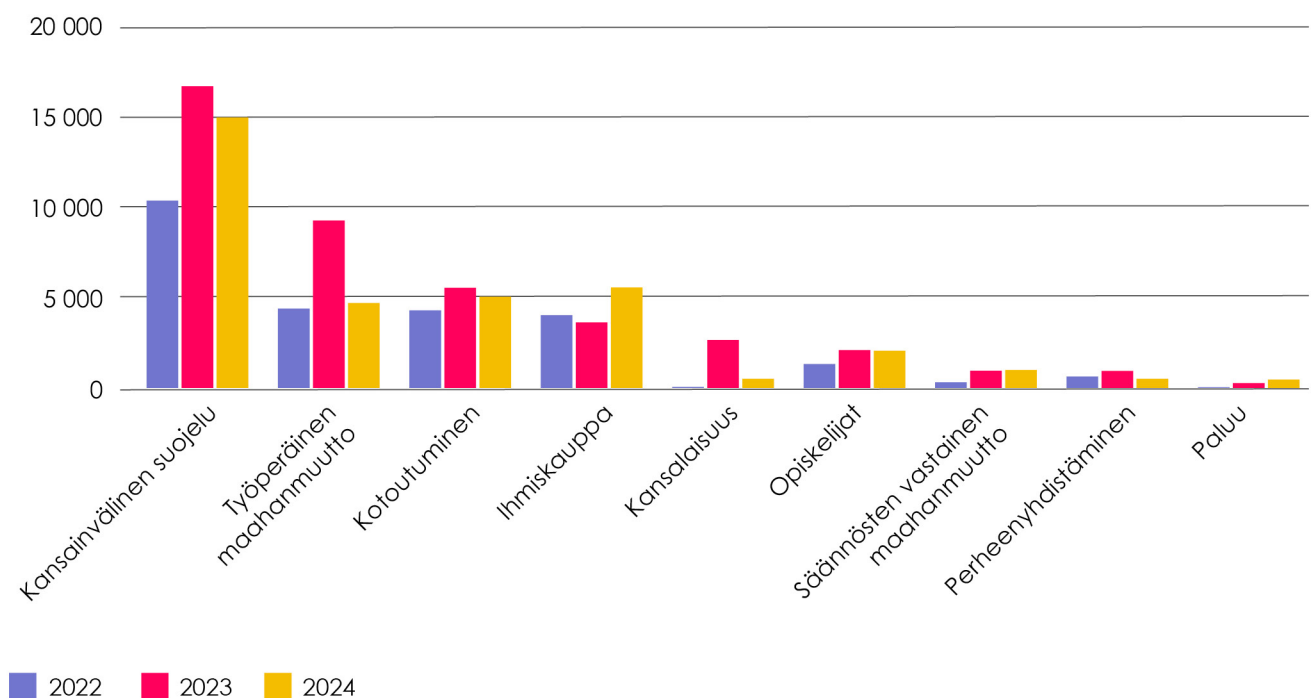
⁶ Euroopan unionin neuvosto (14.5.2024).

⁷ Sisäministeriö (15.10.2024).

Maahanmuuttovirastossa toteutettiin laaja organisaatiouudistus vuoden 2024 aikana. Organisaatiouudistuksella pyrittiin vahvistamaan Maahanmuuttoviraston kykyä vastata toimintaympäristön muutoksiin ja tulostavoitteisiin. Uudistuksessa korostuivat etenkin valvonnan ja turvallisuuden vahvistaminen sekä oleskelulupaprosessien sujuvoittaminen. Tavoitteena on käsitellä oleskelulupahakemukset nopeasti, mutta samalla ehkäistä väärinkäytöksiä tehokkaasti. Uusi organisaatio tuli voimaan 1.6.2024.⁸

2.2. Maahanmuutto julkisessa keskustelussa ja mediassa⁹

Yleisimmät maahanmuuttoteemat julkisessa keskustelussa 2022–2024

Lähde: Retriever¹⁰

Julkinen keskustelu maahanmuuton eri osa-alueista oli aktiivista vuonna 2024. Maahanmuuttoon liittyvät teemat olivat tyypilliseen tapaan esillä eniten Helsingin Sanomissa. Listalla ylemmäs nousi tänä vuonna Yle, joka seurasi tarkasti itärajan tilannetta sekä kansainväliseen suojeluun liittyvää päätöksentekoa.

⁸ Maahanmuuttovirasto (24.3.2025).

⁹ Julkista keskustelua koskevan media-analyysin on laatinut Retriever Oy yhteistyössä Euroopan muuttoliikeverkoston kanssa. Analyysi perustuu Retrieverin mediaseurannan kautta kerättyyn toimituksellisen verkko- ja printtimedian aineistoon ajalta 1.1.–31.12.2024.

¹⁰ Kuvaaja perustuu Retrieverin tekemään mediaseurantaan vuosilta 2022–2024. Seuranta perustuu toimituksellisen verkko- ja printtimedian aineistoon. Vuonna 2024 maahanmuuttoa koskevien mediaosumien kokonaismäärä oli 57 777 kpl.

Iltalehti sen sijaan ei enää yltänyt eniten uutisoineiden lähteiden joukkoon. Sen tilalle nousi Länsi-Savo, joka uutisoi itärajaan tilanteen myötä erityisesti rajavalvonnasta ja kansainvälisestä suojelusta.

Vuonna 2023 alueellisen median rooli kasvoi merkittävästi ja sen osuus pysyi korkealla myös vuonna 2024. Alueellinen media uutisoi runsaasti edelleen sekä itärajan tilanteesta että hallituksen päätöksistä, mutta myös marja-alaan kohdistuneista ihmiskauppaepäilyistä, jotka koskettivat useita eri alueita Suomessa.

Kotoutumiseen liittyvän uutisoinnin osuus oli puolestaan lähes kaksinkertainen paikallismediassa, jossa julkaistiin sekä koko Suomea koskettavia juttuja että juttuja paikallisesta työstä ja päätöksistä. Ammatti- ja aikakausimediassa puolestaan korostui työperusteiseen maahanmuuttoon liittyvä uutisointi.

Vuonna 2024 maahanmuuttoon liittyvässä uutisoinnissa nousivat esiin edellisen vuoden tavoin hallituksen päätökset liittyen itärajaan sekä maahanmuuttolainsäädännön kiristämiseen. Näkyvyyttä maahanmuuton teemoille toivat myös presidentinvaalit ja eurovaalit, joskaan näissä maahanmuutto ei ollut yhtä keskeisessä roolissa kuin vuoden 2023 eduskuntavaaleissa ja hallitusneuvotteluissa.

Rajavalvonnalle, maahanmuuttopolitiikalle ja kansainväliselle suojelulle paljon näkyvyyttä toi keväästä valmisteltu poikkeuslaki, jonka nojalla kansainvälistä suojelua hakeneita voidaan käännättää rajalla. Itäraja pysyi kiinni koko vuoden.

Hallituksen maahanmuuttolainsäädäntöä kiristävät toimet puolestaan koskettivat kansalaisuuden myöntämistä, työperusteista maahanmuuttoa, kansainvälistä suojelua ja perheenyhdistämistä. Julkisen talouden säästötoimet koskivat lisäksi kotoutumista sekä tilapäistä suojelua saavia. Loppuvuodesta mediakohun aiheuttivat aikeet painottaa pakolaiskiintiössä kristittyjä hakijoita.

Etenkin yleiseen maahanmuuttouutisointiin, maahanmuuttopolitiikkaan ja kansainväliseen suojeluun liittyvään uutisointiin vaikuttivat vahvasti tapahtumat maailmalla. Sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa suunniteltiin maahanmuuttoa ja rajavalvontaa koskevia kiristyksiä. Suomen itärajan tilanteeseen viitattiin esimerkiksi Viroa ja Puolaa koskevassa uutisoinnissa.

Vuoden aikana uutisoitiin useaan otteeseen maahanmuuton määrästä ja sen vaikutuksesta Suomen väestöennusteeseen. Loppuvuodesta esillä oli maahanmuuttajataustaisten koulunkäynti. Runsaasti näkyvyyttä saivat myös marja-alan kausityövoimaan liittyvät ihmiskauppaepäilyt.

Maahanmuutto yleisesti

Tammikuussa uutisoitiin maahanmuuton pitävän Suomen väestönkasvua yllä. Helmikuussa otsikoissa on uutisia katujengien toiminnasta. Pääministeri Orpo järjesti rasisminvastaisen keskustelutilaisuuden, jota valtiovarainministeri Purra piti turhana. Maaliskuussa uutisoitiin THL:n selvityksestä, jonka mukaan yli 40 % Suomeen muuttaneista on kokenut syrjintää vuoden sisällä.

Lokakuussa tuore Pisa-raportti kiinnitti huomion maahanmuuttajataustaisten asunnottomuuden kasvaneen. Perussuomalaisten ajatuspaja otti käyttöön ”väestönvaihto”-verkkotunnuksen. Tuoreen tutkimuksen mukaan vähävaraisuus ja maahanmuuttajatausta altistavat lapsen kiusaamiselle. Asunnottomuutta käsittelevissä jutuissa kerrottiin erityisesti maahanmuuttajataustaisten asunnottomuuden kasvaneen.

Marraskuussa uutisoitiin ulkomaalaistaustaisten erityisasiantuntijoiden palkkatason ohittaneen suomalaistaustaisten.

Kansainvälinen suojelu

Tammikuussa uutisiin nousi hallituksen päätös pidentää itärajan sulkemista. Samaan aikaan uutisoitiin myös rajan ylittäneistä turvapaikanhakijoista.

Maaliskuussa itärajaa koskeva poikkeuslaki eteni lausuntokierrokselle ja sai laajaa medianäkyvyyttä. Tuolloin myös uutisoitiin siitä, miten moni itärajan yli tullut turvapaikanhakija jatkaa Suomesta muualle.

Toukokuussa 2024 hallituksen esitys uudesta rajaturvallisuuslaista julkistetaan. Mediassa ”käännytyslaiksi” tituleerattu laki mahdollistaisi turvapaikkahakemusten vastaanottamisen rajoittamisen ilman koko rajan sulkemista. Otsikoihin nousi myös kun Perussuomalaiset ilmoitti kannattavansa Iso-Britannian mukaista ”Ruanda-mallia” turvapaikkahakemusten käsittelyyn.

Heinäkuussa ”käännytyslaki” hyväksyttiin eduskunnassa ja päätöstä käsiteltiin mediassa monesta näkökulmasta.

Marraskuun lopulla sisäministeriön esitys pakolaiskiintiöiden kohdentamisesta julkaistiin. Ennen julkaisua nousi mediakohu pyrkimyksistä painottaa kristittyjä turvapaikanhakijoita kiintiövalinnoissa.

Työperusteinen maahanmuutto

Tammikuussa uusioitiin, että Pääministeri Orpo ja RKP olisivat valmiita muuttamaan ulkomailta tulleiden erityisosaajien työllistymistä koskevaa kirjausta niin, että kolmen kuukauden sijaan aikaa uuden työn etsintään olisi enemmän.

Toukokuussa uusioitiin, että Suomeen tulee eniten työperusteista maahanmuuttoa Filippiineiltä. Ministerityöryhmä suunnitteli kausityölakiin muutoksia.

Elokuussa uutisoitiin, miten kausityölain uudistukselle satoi kritiikkiä siitä, ettei sen arvioida parantavan marjanpoimijoiden asemaa. Ulkomailta tulleiden erityisosaajien työllistymisvaatimusten kiristäminen kolmeen kuukauteen sai runsaasti vastustusta lausuntokierroksella. Myös hallituspuolue RKP:n puoluekokouksessa toivottiin helpotuksia työperusteiseen maahanmuuttoon.

Perussuomalaiset ottivat osaa työperusteisesta maahanmuutosta käytyyn keskusteluun. Lisäksi mediassa nähtiin kannanottoja siitä, onko Suomen maine kärsinyt rasismikohujen myötä.

Kotoutuminen

Kotoutumisessa otsikoihin nousivat monet uutiset leikkauksista: Huhtikuussa hallituksen kehysriihessä päätettiin leikata kotoutumisesta. Elokuussa uutisoitiin, miten valtiovarainministeriön budjettiehdotuksessa mukana oli kuntien kotoutumisrahoituksesta leikkaaminen. Vapaa-seen sivistystyöhön kohdistuvien leikkauksien uutisoitiin vaikuttavan ukrainalaisten suomen kielen opiskeluun.

Syyskuussa otsikoihin nousi konsulttiyhtiö MDI:n selvitys, jonka mukaan maahanmuutto jakautuu tulevaisuudessakin epätasaisesti eri alueille. Maahanmuuttajat ovat innokkaita muuttamaan pääkaupunkiseudulle, mikä kielii asiantuntijan mukaan osin kotoutumisen epäonnistumisesta.

Marraskuussa julkaistiin kauppakamarikysely kansainvälisistä osaajista. Keskuskauppakamarin mukaan kurssien sijaan tulisi panostaa työn ohessa kotoutumiseen. Sivistysbarometrin mukaan lähes 80 prosenttia suomalaisista kannattaa kotoutumispalvelujen tarjoamista maahanmuuttajille.

Ihmiskauppa

Huhtikuussa otsikoihin nousi ihmiskauppaepäily marja-alalla: Marja-alaan liittyvien ihmisuppapäilyjen kerrotaan johtaneen myös korruptiotutkintaan Thaimaassa. Toukokuussa marja-alan ihmiskauppaa koskeva oikeudenkäynti sai mediahuomiota. Muun muassa työ- ja elinkeinoministeriön hallitusneuvokselle nostettiin tapauksesta lahjussyyte. Hallituksen maahanmuuttopolitiikan uudistukset sisälsivät leikkauksia vailla kotikuntaa olevilta ihmiskaupan uhreilta. Elokuussa

Thaimaan kerrotaan estäneen marjanpoimijoiden lähdön Suomeen ihmiskauppaepäilyjen takia. Elokuussa marja-alan oikeudenkäynnit jatkuivat; Polarican toimitusjohtajaa epäiltiin törkeästä ihmiskaupasta. Marjanpoimijoita kerrottiin saapuneen Suomeen ilman maastapoistumislupaa Thaimaasta.

Marja-alan oikeudenkäynnin lisäksi muun muassa elo-syyskuussa uutisoitiin, että Pohjois-Pohjanmaalla epäiltiin kiinalaisten kivityömiesten joutuneen ihmiskaupan uhriksi ja Poliisin ihmis-kaupparikosten tutkintaryhmän kerrottiin paljastaneen unkarilaisen ryhmän, joka on hankkinut merkittäviä summia paritusrikoksilla.

Kansalaisuus

Tammikuun lopulla uutisoitiin Venäjän kaksoiskansalaisista Suomessa ja Virossa. Kansalaishakemusten määrän kerrottiin kasvaneen. Syyksi arvioitiin hallituksen suunnittelemat tiukennukset kansalaisuuden myöntämiseen.

Maaliskuussa oikeuskanslerin kerrottiin puuttuvaan hallituksen esitykseen, jossa kiristettäisiin kansalaisuuden ehtoja. Heinäkuussa hallituksen esitys kansalaislain tiukentamisesta meni presidentin vahvistettavaksi. Asumisaikaa pidennettiin ja kansalaisuuskoee päätetään ottaa käyttöön. Kansalaisuutta hakevien kielitestien kerrottiin ruuhkautuneen.

Syyskuussa kansalaisuushakemusten jonojen kerrottiin olevan jopa 2,5 vuotta. Jonoja selittävät sekä vuosien 2015-2016 maahanmuutto että suunnitellut kiristykset kansalaisuuslakiin.

Joulukuussa oikeuden kerrottiin evänneen terrorismisyytteistä vapautuneiden irakilaismiesten kansalaisuuden.

Opiskelijat

Helmikuussa uutisoitiin muun muassa, miten alle puolet Suomessa koulututetuista tohtoreista jää töihin Suomeen sekä miten ulkomaisten opiskelijoiden suorittamien korkeakoulututkintojen määrä oli Suomessa ennätyskorkea. Syyskuussa aihe nousi jälleen esille, kun Työministeri Arto Satonen kommentoi työperusteista maahanmuuttoa ja viittaa samalla myös siihen, miten alle puolet Suomessa opiskelleista jää Suomeen töihin. Lokakuussa uutisoidaan Akava Worksin tutkimuksesta, jonka mukaan Suomessa koulutetun ulkomaalaisen on vaikea löytää koulutustaan vastaavaa työtä Suomessa.

Tilapäinen suojele

Tammikuussa maahanmuuttoviraston turvapaikanhakijoita koskevassa tiedotustilaisuudessa arvioitiin tilapäisen suojelun hakijoita tulevan 8000-12000, mikä on aiempaa vähemmän. Helmikuussa Ukrainan sodan vuosipäivänä Suomi ilmoitti tarjoavansa tilapäistä suojelua jatkosakin. Kuntaliiton mukaan kaksi kolmasosaa kunnista on tukenut ukrainalaisten kotoutumista taloudellisesti.

Toukokuussa julkistettiin hallitusten maahanmuuttouudistuksia. Tilapäistä suojelua saaviin kohdistui leikkauksia. Tilastokeskuksen mukaan maahanmuutto Suomeen kasvoi erityisesti tilapäistä suojelua hakeneiden myötä.

Lokakuussa uutisoitiin, että suurin osa Ukrainasta saapuneista on rekisteröitynyt kuntalaiseksi.

Säännösten vastainen maahanmuutto

Heinäkuussa hallituksen aiheet heikentää paperittomien oikeuksia terveydenhuoltoon saivat kritiikkiä. Lokakuussa rajavartiolaitoksen kerrottiin jatkavan itärajan sulkemiseen liittyvää tutkimusta, jossa epäily koskee törkeän laittoman maahantulon järjestämistä. Rajavartiolaitoksen kerrottiin myös saavan edelleen runsaasti vihjeitä rikoksista, jotka liittyvät itärajaan.

Rajavalvonta

Tammikuussa uutisoitiin, että itärajan sulkua jatketaan helmikuulle. Samalla uutisoitiin maastoteitse tulleista rajanylittäjistä.

Maaliskuussa itärajaa koskeva poikkeuslaki eteni lausuntokierrokselle. Laki sai varovaista kannatusta myös oppositiosta, mutta mediassa käsiteltiin laajasti myös sen mahdollisia ongelmia.

Toukokuussa poikkeuslaki, jota media nimitti käännytyslaiksi, eteni hallituksen esityksenä eduskunnan käsittelyyn. Eurovaaleihin liittyen esillä olivat puolueiden kannat turvapaikkahakemusten käsittelemisestä EU:n ulkopuolella. Heinäkuussa eduskunta hyväksyi käännytyslain. Lehdissä oli samalla paljon uutisia siitä, miten laki saattaa päätyä EU:n tuomioistuimen käsittelyyn.

Marraskuussa jonkin verran mediahuomioita sai medialle vuodettu video, jossa ulkoasiainvaliokunnan puheenjohtaja Kimmo Kiljunen kuvaili Aleksanterinliiton edustajille rajasulkua ihmisoikeusloukkaukseksi venäläisiä kohtaan. Kiljunen jätti seurauksena ulkoasiainvaliokunnan.

Perheenyhdistäminen

Perheenyhdistämistä koskeva uutisointi oli melko vähäistä vuonna 2024. Helmikuussa Oikeuskansleri otti kantaa ulkomaalaislain muutosesityksiin. Oikeuskanslerin huomio kiinnittyi muun muassa kohtaan, joka estäisi alaikäisen lapsen toimimisen perheenyhdistäjänä.

Huhtikuussa hallituksen maahanmuuttoa, myös perheenyhdistämistä, kiristävää lainsäädäntöä tuli eduskunnan käsittelyyn. Toukokuussa EMN:n vuosiraporttiin liittyvässä uutisoinnissa kerrottiin perhesidehakemusten määrän kasvaneen työhön ja opiskeluun perustuvan maahanmuuton kasvun myötä.

Lokakuussa perheenyhdistämisen kriteerejä tiukentava lakiesitys sai runsaasti kritiikkiä lausuntokierroksella.

Paluu ja palautukset

Helmikuussa uutissuomalaisen mukaan eduskuntaryhmissä olisi varovaista kannatusta ”push back”-menettelylle itärajalla. Vihreät ja vasemmistoliitto kuitenkin vastustavat palautuksia Venäjälle ilman turvapaikkahakemusten käsittelyä. Maahanmuuttovirasto tiedotti, että osa itärajan yli tulleista on jo palautettu.

Huhtikuussa hallituksen maahanmuuttopolitiikan kiristysten kerrottiin etenevän. Sisäministeri Rantasen mukaan muutosten myötä kielteisen päätöksen saaneet palautetaan mahdollisimman nopeasti. Käännytyslain läpimeno eduskunnassa nousi myös paluun osalta otsikoihin heinäkuussa.

3. Laillinen maahanmuutto ja muuttoliike

3.1. Työperusteinen maahanmuutto

Päätökset¹¹

Vuonna 2024 **ensimmäisiä oleskelulupia Suomeen työntöön perusteella myönnettiin yhteensä 11 103 henkilölle**, mikä oli vähemmän kuin vuonna 2023, jolloin myönnettyjen työlupien määrä oli 15 081.

Suomeen myönnettyjen työperusteisten oleskelulupien trendi on ollut nouseva useita vuosia lukuun ottamatta koronaviruspandemian aiheuttamaa notkahdusta vuonna 2020. Huolimatta pudotuksesta vuosien 2022-2023 lukuihin, vuoden 2024 lukumäärä oli edelleen pitkällä aikavälillä tarkasteltuna melko korkea.

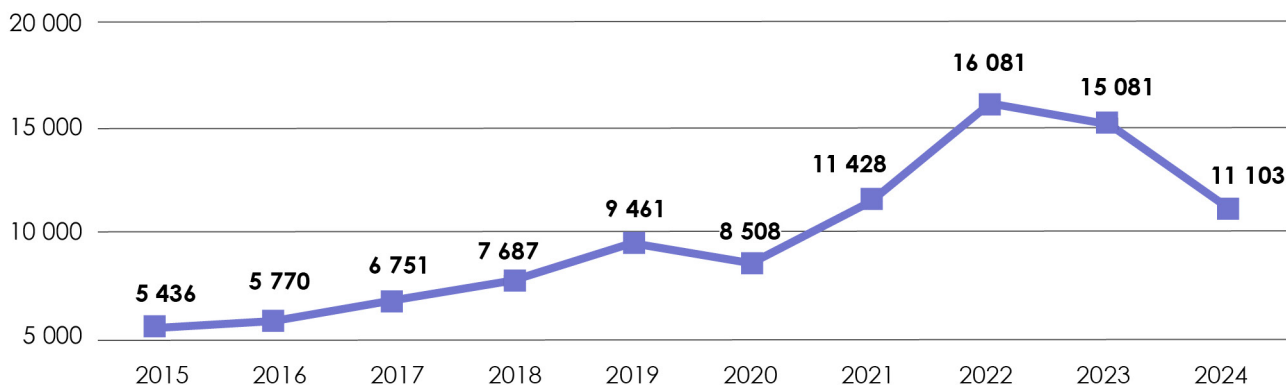
Suomen heikosta taloustilanteesta huolimatta työperusteisia hakemuksia jätettiin enemmän kuin ennen koronapandemiaa. Maahanmuuttovirasto ratkaisi kaikkiaan 14958 ensimmäistä työperusteista oleskelulupahakemusta, joista 74 prosenttiin tehtiin myönteinen päätös ja 23 prosenttiin kielteinen päätös.

Yleisimmät kansalaisuudet pysyivät osittain samoina kuin edellisvuonna, mutta joitain muutoksiakin nähtiin. Eniten työperusteisia oleskelulupia myönnettiin Filippiinien kansalaisille, kuten vuonna 2023, mutta Thaimaan kansalaiset nousivat toiseksi suurimmaksi ryhmäksi monen muun kansalaisuuden ohi.

Thaimaan kansalaiset olivat suurin kansallisuusryhmä kaikissa ratkaistuissa työperusteisissa hakemuksissa. Thaimaalaiset ovat tilastojen kärjessä, koska luonnonmarjanpoimijat hakivat poikkeuksellisesti työntekijän oleskelulupaa vuonna 2024 ja noin 1 300 thaimaalaista tuli Suomeen lyhytaikaisesti töihin tällä luvalla.¹²

¹¹ Tilastot Maahanmuuttoviraston tilastopalvelusta ellei toisin mainittu.

¹² Maahanmuuttovirasto (30.1.2025), Maahanmuuton tilastot 2024: Kansainvälisen suojelun hakemusmäärät reilussa laskussa – opiskelijahakemusten määrä ennätyskorkea

Työnteon perusteella myönnetty ensimmäiset oleskeluluvat 2015–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

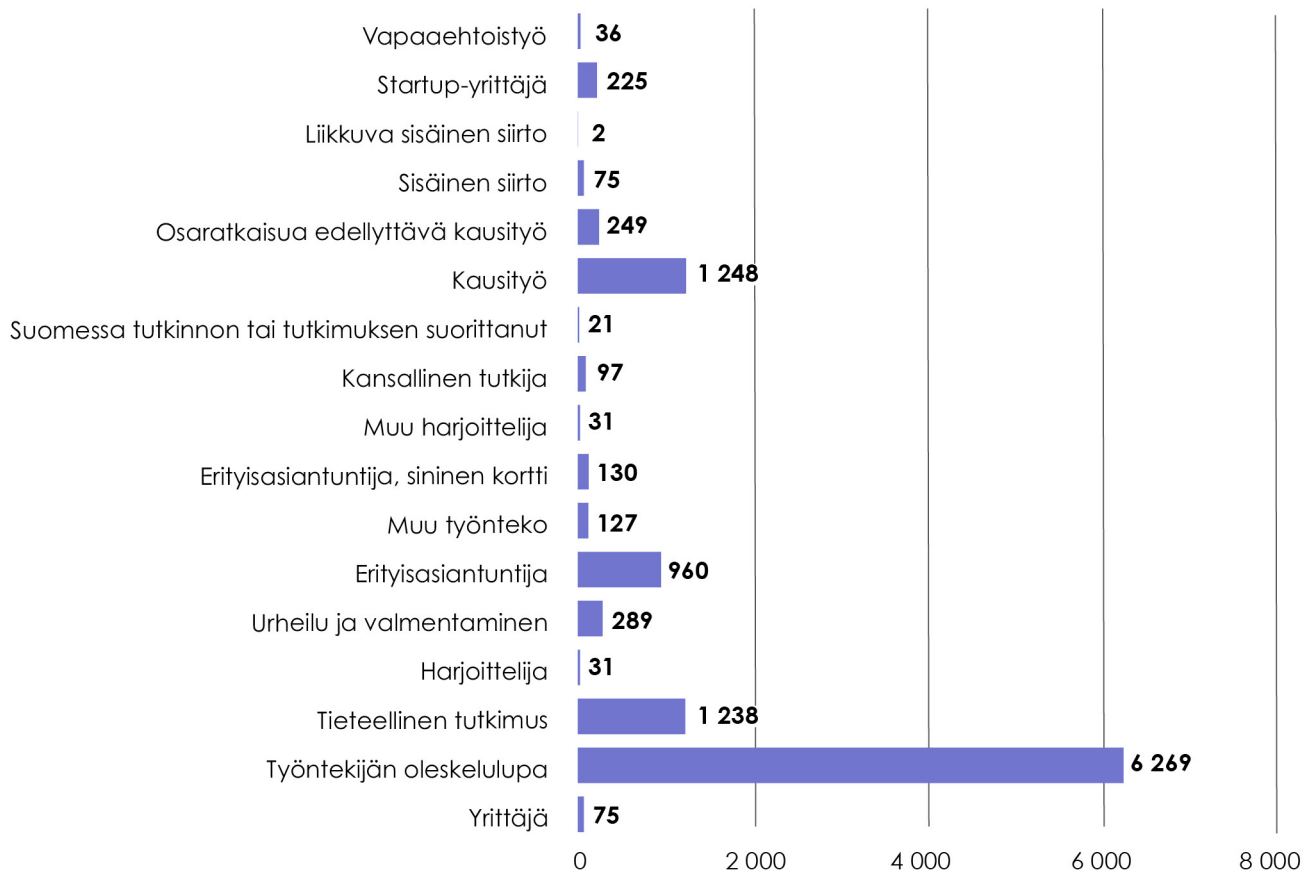
Työnteon perusteella myönnettyt oleskeluluvat jaotellaan alakategorioihin alla olevan kaavion mukaisesti. Edellisvuosien tapaan yleisimmin ensimmäinen työperusteinen oleskelulupa myönnettiin osaratkaisua edellyttävää työntekoa varten, eli kyseessä oli niin sanottu työntekijän oleskelulupa.¹³

Työntekijän oleskelulupia myönnettiin yhteensä 6269 kappaletta, mikä oli selkeästi vähemmän kuin vuonna 2023 (10165). Yleisin kansalaisuus olivat Filippiinit (1422 oleskelulupaa).

Työntekijän oleskelulupahakemuksiin tehtiin vuonna 2024 yhteensä 9 471 päätöstä, joista noin kolmannes oli kielteisiä. Kielteisten päätösten osuus on viime vuosina ollut noin 20 %. Vuonna 2024 kielteisten päätösten osuutta kasvattivat erityisesti thaimaalaisille luonnonmarjapöimijöille tehdyt kielteiset päätökset sekä syksyllä 2024 voimaan tulleet ulkomaalaislakia koskevat tiukennukset.

¹³ Työntekijän oleskelulupahakemus ratkaistaan kaksivaiheisessa prosessissa, johon sisältyy TE-toimiston osapäätös. Tämän vuoksi työntekijän oleskeluluvasta käytetään myös nimitystä osaratkaisua edellyttävä työnteko. TE-toimiston osapäätös on kokonaisharkinta, joka sisältää työvoiman saatavuuden, työsuhteen ehtojen ja työnantajan ja työntekijän edellytysten arvioinnin. TE-toimiston osapäätöksen jälkeen oleskelulupahakemuksen lopullinen ratkaisu siirtyy Maahanmuuttovirastolle, joka arvioi, täyttyvätkö oleskeluluvan myöntämisen yleiset edellytykset. TE-toimiston osapäätöksestä luovuttiin 1.1.2025 alkaen, jolloin Maahanmuuttovirasto alkoi vastata kokonaisuudessaan työntekijän oleskelulupien käsittelystä.

Myönnetyt ensimmäiset oleskeluluvat työnteon perusteella lupatyypeittäin 2024

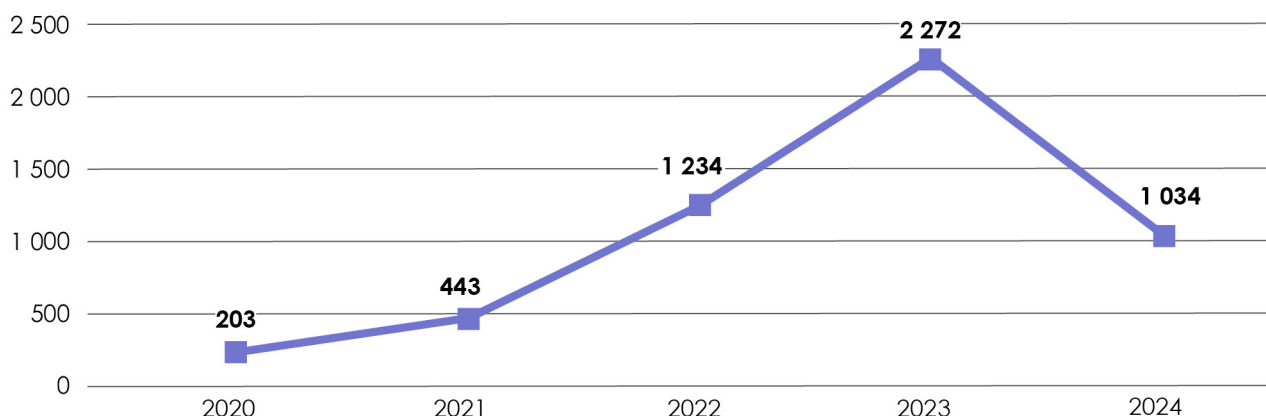
Lähde: Maahanmuuttovirasto

Sosiaali- ja terveysalalle tehtyjen myönteisten päätösten määrä kasvoi voimakkaasti vuosina 2022–2023. Kasvun taustalla ovat erityisesti alan työvoimapula ja organisaatioiden kansainvälisten rekrytointien lisääntyminen lyhyessä ajassa.

Vuonna 2024 **sosiaali- ja terveydenhoitoalalle tehtyjen myönteisten työntekijän oleskelulupapäätösten määrä kuitenkin laski merkittävästi edellisvuodesta**. Alalle myönnettiin vain 1034 oleskelulupaa kun edellisvuonna lukumäärä oli 2272. Päätösmäärän laskun taustalla on todennäköisesti julkisen sektorin, erityisesti hyvinvointialueiden, heikko taloustilanne.¹⁴

Eniten myönteisiä päätöksiä sosiaali- ja terveysalalle tehtiin Filippiinien kansalaisille. Heidän osuutensa oli noin 62 %. Seuraavaksi eniten oleskelulupia myönnettiin Intian, Nigerian ja Kenian kansalaisille.

¹⁴ Maahanmuuttovirasto (2025).

Myönnetyt ensimmäiset työntekijän oleskeluluvat sosiaali- ja terveysalalle 2020–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

Sosiaali- ja terveysalan lupien määrän laskun lisäksi merkittävä ilmiö vuonna 2024 oli **rakennusalalle myönnettyjen työperusteisten lupien lasku**. Vuonna 2024 myönnettiin vain 425 lupaa rakennusalalle, kun vuonna 2023 sama luku oli 1539, joten pudotus oli jopa 72%. Maahanmuuttovirasto arvioi, että talouden heikko suhdannetilanne sekä korkojen nousu ovat vaikuttaneet myönnettyjen lupien laskun taustalla. Yleisesti päätösten määrä on ollut laskussa vuoden 2022 loppupuolelta lähtien.¹⁵

Erityisasiantuntijoille myönnettyjen oleskelulupien määrä jatkoi laskuaan vuoden 2022 huipulukemista. **Erityisasiantuntijan oleskelulupia myönnettiin 960 kappaletta, mikä oli selkeä lasku vuoden 2023 määrään (1 297).**

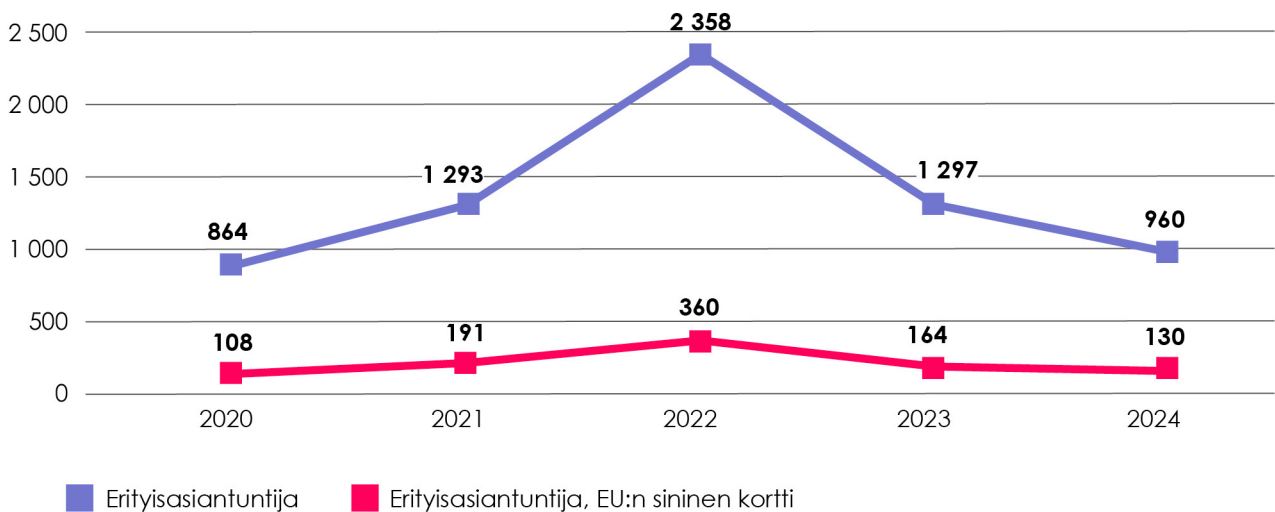
Kun mukaan lasketaan erityisasiantuntijat, joille myönnettiin Euroopan unionin sininen kortti, erityisasiantuntijoiden määrä nousee 1090:een, mikä on edelleen vähemmän kuin 2023 (1461).

Intian kansalaiset olivat suurin ryhmä myönnettyissä erityisasiantuntijan luvissa myös vuosina 2019–2021 ja 2023. Intialaisten lisäksi suurimmat ryhmät näissä luvissa olivat Kiinan ja Iso-Britannian kansalaiset.

Maahanmuuttoviraston tietojen mukaan enemmistö erityisasiantuntijoista työllistyy tieto- ja viestintätekniikan alalle. Tieto- ja viestintätekniikka on myös aikaisempina vuosina ollut suurin erityisasiantuntijoita työllistävä toimiala. Ohjelmistokonsultointi, ohjelmistojen suunnittelu ja valmistus sekä tietokonepelien kustantaminen muodostivat kolmanneksen kaikista työnantajien toimialoista vuonna 2024. Toinen merkittävä erityisasiantuntijoiden toimiala oli teollisuus.

¹⁵ Ibid

Erityisasiantuntijoille myönnetty ensimmäiset oleskeluluvat 2020–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

Kausityöhön myönnettyjen oleskelulupien määrä nousi edellisvuosista: yhteensä 1497 myönnettyä lupaa, kun mukaan lasketaan 3–6 kuukautta kestävä kausityö sekä 6–9 kuukautta kestävä kausityö, joka edellytti osaratkaisua vielä vuoden 2024 loppuun asti (vuoden 2023 vastaava luku: 1 123 myönnettyä oleskelulupaa).

Kausityöntekijöitä Suomessa työskentelee erityisesti puutarhoilla, kasvihuoneilla, marjatililla ja metsämarjanpoiminnassa. Siinä missä ukrainalaiset ovat olleet perinteisesti selvästi suurin kausityöntekijöiden lähtömaa (esimerkiksi vuonna 2021 noin 70 prosenttia kaikista kausityön perusteella myönnettävistä oleskeluluvista), muutti Venäjän hyökkäyssota tämän trendin täysin. Ukrainalaisille myönnetty tilapäinen suojelu sisältää työnteke-oikeuden, joten erillistä kausityölupaa ei tarvita.

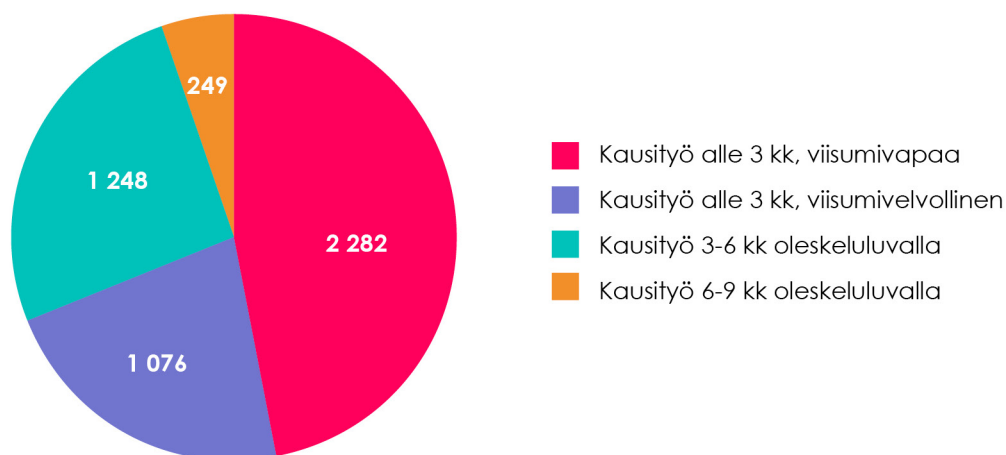
Vuonna 2024 kausityötilastoja johtivat edellisvuoden tapaan kaakkoisaasialaiset kuten kambodžalaiset, vietnamilaiset ja thaimaalaiset.

Kausityöntekijöitä saapuu Suomeen myös alle 3 kuukaudeksi, jolloin heidän ei tarvitse hakea oleskelulupaa. Mikäli lyhytaikaiseen kausityöhön tulija on lähtöisin viisumivapaasta maasta, hänen tulee hakea Maahanmuuttovirastolta kausityötodistusta.

Kausityötodistuksia myönnettiin vuonna 2024 yhteensä 2282 kappaletta. Yleisimmin kausityötodistus myönnettiin edellisvuosien tavoin Ukrainan kansalaisille (1386), vaikka ukrainalaisille myönnettyjen kausityötodistusten määrä jatkoi merkittävää laskuaan edellisvuosista (2023 vastaava luku 1790 ja 2022 4474 kpl).

Mikäli kausityöntekijä on tulossa Suomeen lyhytaikaiseen työntekoon viisumivollisesta maasta, hänen tulee hakea kausityöviisumia. Kausityöviisumeja myönnettiin vuonna 2024 yhteensä 1076 kappaletta, mikä oli merkittävä pudotus edellisvuodesta (2023: 2 291 kpl). Kausityöviisumeja myönnettiin eniten Thaimaan kansalaisille (358 kpl).¹⁶

Kausityöhön tulleet 2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto ja ulkoministeriö

Jatkolupia työnteon perusteella myönnettiin yhteensä 20 415 kappaletta, joka oli nousua edellisvuoden tasoon (2023: 19 476). Oleskeluoikeuttaan työn perusteella jatkoivat yleisimmin Filippiinien, Venäjän ja Ukrainan kansalaiset.

Työn perusteella oleskeluluvan saaneista 35 prosenttia oli naisia ja 65 prosenttia miehiä.¹⁷

¹⁶ Ulkoministeriön kausityöviisumitilastot 2024. Saatu sähköpostilla 13.3.2025. Mukana luvussa myös luonnonmarjanpoimijat, jotka eivät hae kausityöviisumia, vaan normaalin Schengen-viisumin.

¹⁷ Mukaan on laskettu sekä ensimmäiset oleskeluluvat että jatkoluvat.

Hakemukset

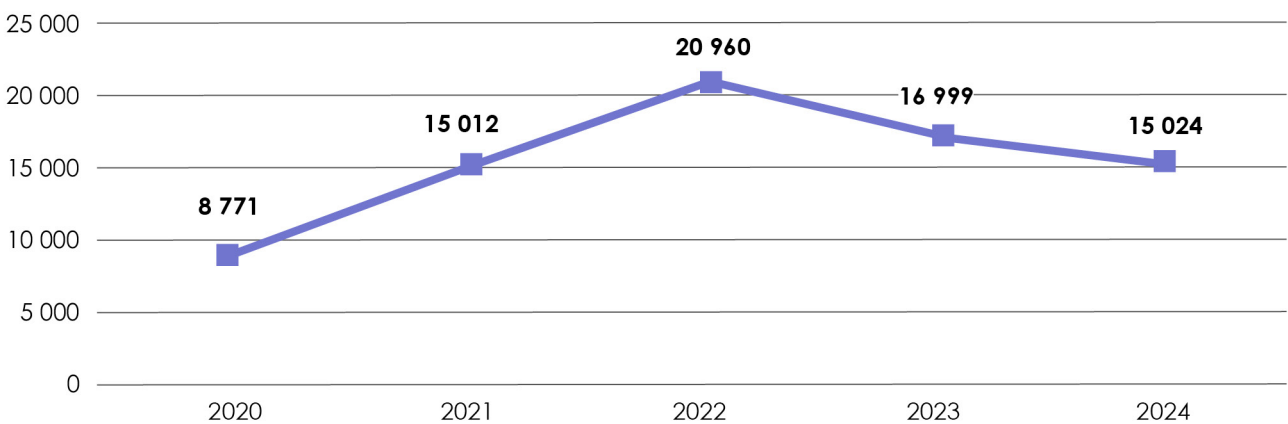
Työntekoon perustuvissa ensimmäisissä oleskelulupahakemuksissa nähtiin jonkin verran laskua edellisvuoteen. Hakemuksia jätettiin 15024 kpl. Työ oli jälleen toisella sijalla perheen pysyessä yleisimpänä hakemuserusteena sitten vuonna 2023 muutoksen jälkeen.

Yleisimmät kansalaisuudet olivat Thaimaa, Filippiinit, Intia, Kiina ja Vietnam. Näistä kolme (Filippiinit, Intia, Vietnam) on hallitusohjelman mukaisia kansainvälisen rekrytoinnin kumppanuusmaita.

Yleisin hakemustyyppi oli työntekijän oleskelulupa (9450 kpl), joita jättivät eniten viime vuonna Filippiinien, Thaimaan, Intian, Venäjän ja Turkin kansalaiset. Filippiinien kansalaisten hakemukset laskivat, jopa 42 % verrattuna vuoteen 2023.

Jatkolupahakemuksia jätettiin yhteensä 23875, missä taas oli hienoinen nousu vuoden 2023 lukuihin verrattuna (19 740). Jatkoluissa yleisimmät kansalaisuudet olivat Filippiinit, Venäjä ja Ukraina. Yleisin hakemustyyppi oli työntekijän oleskelulupa.

Ensimmäiset työperusteiset oleskelulupahakemukset 2020–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

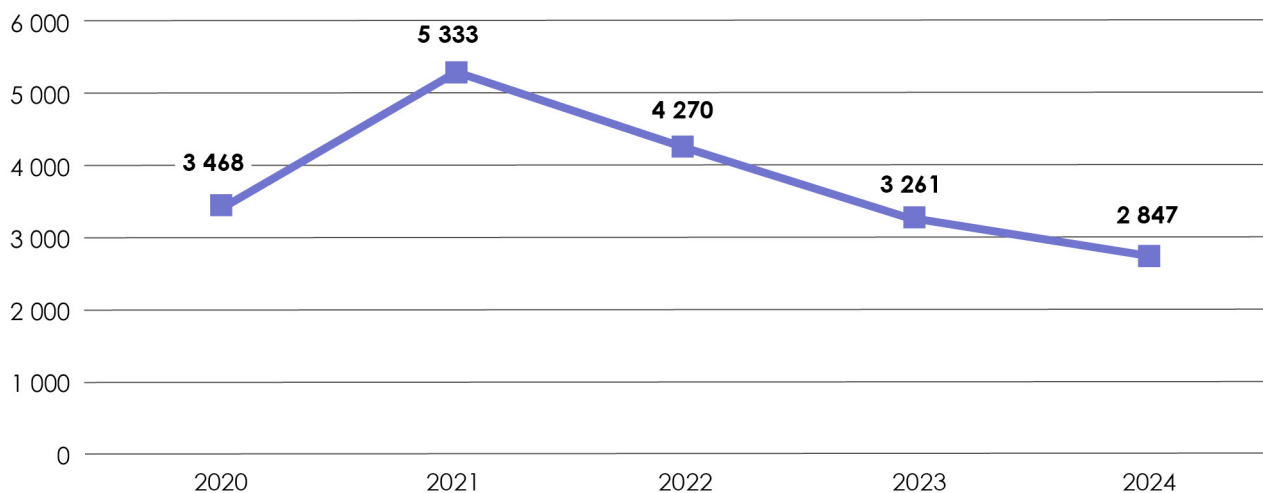
Vapaa liikkuvuus EU- ja ETA-alueelta

Työn perusteella myönnettyjen oleskelulupien määrä ei kuitenkaan anna täysin kattavaa kuvaa ulkomaisesta työvoimasta Suomessa, sillä kaikkien Suomeen töihin tulevien ei tarvitse hankkia oleskelulupaa. Osa ulkomaisesta työvoimasta saapuu Suomeen vapaan liikkuvuuden EU- ja ETA-alueelta. EU-kansalaiset voivat oleskella ja työskennellä Suomessa vapaasti kolmen kuukauden ajan rekisteröimättä oleskeluoikeuttaan. Yli kolme kuukautta Suomessa oleskelevien EU-kansalaisten tulee rekisteröidä oleskeluoikeutensa.

Vuonna 2024 työn perusteella oleskeluoikeutensa rekisteröi 2847 EU-kansalaista. Luvussa oli pientä pudotusta verrattuna edellisvuoteen (3 261) ja yleisesti trendi jatkui laskevana.

Työnteon perusteella oleskeluoikeutensa rekisteröineistä EU-kansalaisista suurin ryhmä olivat virolaiset (494 henkilöä). Työnteon perusteella Suomeen tultiin myös mm. Romaniasta ja Latviasta.

EU-kansalaisten rekisteröinnit työn perusteella – Myönteiset päätökset 2020–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

Työperusteista maahanmuuttoa koskevia lakimuutoksia ja muita kehityskulkuja

Vuonna 2024 tehtiin useita muutoksia liittyen työperusteisiin oleskelulupiin. Työntekijän oleskeluluvan tuloraja nostettiin 1600 euroon, hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti. Jatkossa työntekijän oleskeluluvan edellytyksenä on, että palkka on työehtosopimuksen mukainen, mutta vähintään kuitenkin 1600 euroa. Muutoksen tavoitteena on varmistaa, että Suomeen töihin tulevat saavat työstään palkkaa, jolla voi tosiasiassa tulla Suomessa toimeen. Lakimuutos tuli voimaan 1.1.2025.¹⁸ Työntekijän oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on erillinen tuloraja, jonka taso määritellään valtioneuvoston asetuksella. Maahanmuuttovirasto määrittää muiden oleskelulupien tulorajat.

Myös Maahanmuuttoviraston määrittämiä toimeentulorajoja nostettiin marraskuussa. Ulkomaa-laislain mukaan toimeentulo katsotaan turvatuksi, kun oleskeluluvan hakijan ei voida olettaa joutuvan nostamaan toimeentulotukea. Tulorajoja oli päivitetty viimeksi vuonna 2013. Koska vuoteen 2013 pohjautuneet tulorajat olivat pienemmät kuin toimeentulotuen saajien tulot keskimäärin, niiden ei katsottu täyttävän enää lain mukaista toimeentuloedellytystä.¹⁹

Hallitus antoi lokakuussa eduskunnalle lakiesityksen, jonka tavoitteena on sitoa työperusteiset oleskeluluvat nykyistä vahvemmin työhön. Työperusteisille oleskeluluville esitettiin otettavaksi käyttöön kolmen kuukauden työttömyyssäntö. Työperusteisella oleskeluluvalla Suomessa oleskelevan henkilön olisi jatkossa poistuttava Suomesta, jos hänen työsuhteensa päättyy, eikä uutta työtä löydy kolmen kuukauden kuluessa. Tietyissä tapauksissa, kuten erityisasiantuntijoiden kohdalla, uuden työn löytämiseen olisi kolmen kuukauden sijasta kuusi kuukautta aikaa.²⁰

Lakiesityksessä esitettiin myös muita muutoksia työntekijän oleskelulupa-alueeseen. Työntekijän oleskelulupa-alueeseen liittyvää työnteko-oikeutta ehdotettiin laajennettavan koskemaan työvoimapuolue-alueita. Käytännössä työntekijä voisi samalla oleskeluluvalla vaihtaa työtä suoraan toiselle alalle, mikäli kyseessä olisi todennettu työvoimapuolue-alue koko Suomessa. Muille aloille tulisi hakea nykyiseen tapaan uutta oleskelulupaa. Työvoimapuolue-aloista säädettäisiin jatkossa valtioneuvoston asetuksella kerran vuodessa kesästä 2025 alkaen.²¹

Hakemusten käsittelyajoissa nähtiin myös kehityskulkuja, kun työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton sujuvoittamiseen keskittyneessä OLEDIGI-hankkeessa päästiin sille asetettuun pää-tavoitteeseen vuoden 2024 aikana. Työ- ja koulutusperusteisissa oleskeluluvissa saavutettiin 30 vuorokauden keskimääräinen käsittelyaika. Käsittelyprosessin kehittäminen ja esimerkiksi automaation lisääminen edesauttoivat käsittelyaikatavoitteen saavuttamista. Hanke päättyi vuoden 2024 lopussa.²²

¹⁸ Työ- ja elinkeinoministeriö (19.12.2024).

¹⁹ Maahanmuuttovirasto (28.8.2024).

²⁰ Työ- ja elinkeinoministeriö (17.10.2024).

²¹ Ibid.

²² Työ- ja elinkeinoministeriö (päiväämätön a).

Ulkomaalaislakiin tehtiin hallitusohjelman kirjausten perusteella myös useita oleskelupien myöntämistä tiukentavia muutoksia. Oleskeluluvan epäämistä eli myöntämättä jättämistä koskevat säännökset uudistettiin kokonaan.²³ Lakimuutos koskee kaikkia oleskelulupia yleisesti, mutta työnteon perusteella myönnettävän oleskeluluvan epäämisestä säädetään tarkemmin ulkomaalaislain 36 d §:ssä. Tämän pykälän mukaan työnteon perusteella haettavaa oleskelulupaa ei myönnetä, jos on perusteltua aihetta epäillä työnantajan tarkoituksena olevan jättää noudattamatta työnantajan velvollisuuksia tai muita maahantuloa tai maassa oleskelua koskevia säännöksiä. Lakimuutos tuli voimaan 1.9.2024.²⁴ Muutoksen tavoitteena on ennaltaehkäistä maahantulosäännösten kiertämistä ja työperäistä hyväksikäyttöä.

Myös pysyvien oleskelulupien myöntämisehtoihin alettiin työstää muutoksia hallitusohjelman puitteissa. Sisäministeriö asetti maaliskuussa hankkeen, jossa valmistellaan hallitusohjelman mukaisia tiukennuksia pysyvän oleskeluluvan edellytyksiin. Hallituksen tavoitteena on pidentää pysyvän oleskeluluvan asumisaikaedellytystä nykyisestä neljästä vuodesta kuuteen vuoteen. Lisäksi jatkossa pysyvän oleskeluluvan edellytyksenä olisi suomen tai ruotsin kielen taito, joka todennettaisiin kielikokeella. Edellytyksenä olisi myös, että henkilö on pääasiallisesti työskennellyt kahden vuoden ajan. Pysyvän oleskeluluvan voisi tietyissä tapauksissa kuitenkin saada jo neljän vuoden oleskelun jälkeen. Lisäksi suorittamalla Suomessa ylemmän korkeakoulututkinnon, jatkotutkinnon tai yliopistossa alemman korkeakoulututkinnon, pysyvän oleskeluluvan voisi saada kokonaan ilman asumisaikaedellytystä. Edellytyksenä olisi kuitenkin tietyn tasoinen suomen tai ruotsin kielen taito.²⁵

Talent Boost -toimenpideohjelma: Osaajien saatavuuden edistäminen

Työ- ja koulutusperäiseen maahanmuuttoon keskittyvän poikkihallinnollisen Talent Boost -toimenpideohjelman toimeenpanoa ja osaajien saatavuuden edistämistä jatkettiin vuonna 2024. Toimenpideohjelma kokoaa yhteen hallitusohjelman työperusteista maahanmuuttoa koskevat toimet. Kansainvälisen rekrytoinnin kumppanuusmalli kehittämistä jatkettiin. Kumppanuusmallissa kansainvälistä rekrytointia edistetään kohdennetusti neljästä kumppanimaasta: Intiasta, Vietnamista, Filippiineiltä ja Brasiliasta.²⁶ Osana Talent Boost -toimenpideohjelmaa toimiva Work in Finland kehitti työntajien tueksi kriteeristön eettisten rekrytointikumppaneiden valintaan kumppanimaista.²⁷

Mukana olevat ulkomaiset kumppanit ovat sitoutuneet noudattamaan eettisen rekrytoinnin periaatteita. Work in Finland –kohdemaisten palveluntarjoajat allekirjoittavat eettiset periaatteet sekä lisäksi Business Finland suorittaa KYC (Know your customer)-taustatarkastuksen. Prosessin tavoitteena on kehittää ulkomaalaisten palveluntarjoajien (esim. rekrytointiyritykset ja muut työvoiman liikkuvuuteen osallistuvat välittäjät) ymmärrystä Suomen eettisen rekrytoin-

²³ Sisäministeriö (4.7.2024 a).

²⁴ Laki ulkomaalaislain muuttamisesta (472/2024).

²⁵ Sisäministeriö (27.1.2025).

²⁶ Työ- ja elinkeinoministeriö (2024a).

²⁷ Business Finland, sähköposti, 11.1.2025.

nin vaatimuksista. Paikalliset palveluntarjoajat ovat käyneet läpi seulontaprosessin, ja ne ovat allekirjoittaneet vastuullisen rekrytinnin pelisäännöt. Business Finlandin Talent Managerit toteuttavat prosessia käytännössä. Filippiineillä listattiin 11 yritystä, Vietnamiassa 8, Brasiliassa 4 ja Intiassa 4.²⁸

Work in Finlandin toimintaa ja kansainvälisille osaajille suunnatun verkkosivun kehittämistä jatkettiin. Work in Finland käynnisti myös Matching for Finland -palvelun, jossa yrityksille annetaan kohdennettua tukea kansainvälisten osaajien löytämiseen. Maksuton matchmaking-palvelu pyrkii yhdistämään Suomessa toimivat yritykset ja sellaiset kansainväliset asiantuntijat, joiden osaaminen vastaa yritysten tarpeita ja jotka ovat aidosta halukkaita työskentelemään Suomessa.²⁹

Business Finland käynnisti huhtikuussa kansainväliseen rekrytointiin keskittyvän Discover Finland -hankkeen. Hankkeessa pyritään sujuvoittamaan kansainvälistä rekrytointia Suomeen ja tarjoamaan ulkomaisille työntekijöille tietoa ja ohjeita urasuunnitteluun esimerkiksi tapahtumien ja verkkokurssien avulla. Hankkeessa tehdään yhteistyötä myös suomalaisten yritysten kanssa. Hanke saa rahoitusta EU:n turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastosta (AMIF).³⁰

²⁸ Business Finland, sähköposti 2.4.2025; Work in Finland (päiväämätön a).

²⁹ Work in Finland (18.11.2024).

³⁰ EUSA-rahastot (päiväämätön a); Work in Finland (päiväämätön b).

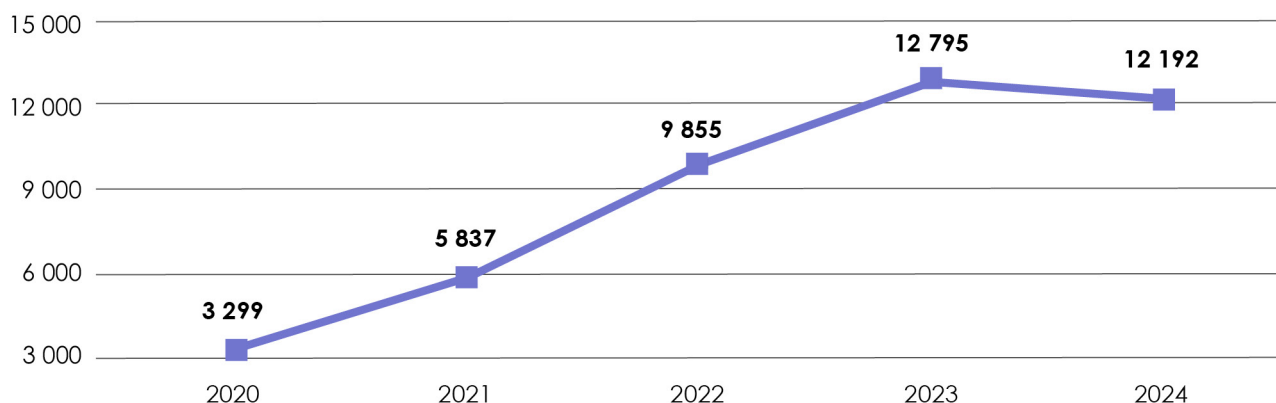
3.2. Opiskelijat

Päätökset ja hakemukset³¹

Opiskelijoiden maahanmuutossa jatkettiin voimakasta kasvavaa trendiä. **Opiskeluperusteisia ensimmäisiä oleskelulupahakemuksia jätettiin vuonna 2024 ennätysellinen määrä, yhteensä 14 163, mikä oli noin 10% kasvu edellisvuoteen.**

Ensimmäisiä oleskelulupia opiskelun perusteella myönnettiin yhteensä 12 192 kappaletta (2023: 12 795 kappaletta). Myönteisten päätösten osuus oli 95%.

Ensimmäiset myönnettyt oleskeluluvat opiskelun perusteella 2020–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

Aasian maat ja etenkin Etelä-Aasia olivat merkittävästi edustettuina jälleen vuonna 2024 opiskeluperusteisissa oleskeluluissa. Vuonna 2024 kymmenestä suurimmasta hakijakansalaisuudesta yhdeksän oli Aasian maita. Selvästi eniten kasvoi Nepaliläisten kansalaisten jättämien oleskelulupahakemusten määrä. Kasvua oli 87 % vuodesta 2023.

Maahanmuuttoviraston arvion mukaan Suomen näkyvyys ja houkuttelevuus ovat kasvaneet kansainvälisten opiskelijoiden keskuudessa. Samanaikaisesti taloudelliset työntekijät (esim. elintaso, työllistymismahdollisuudet) ylläpitävät muuttoliikettä Etelä-Aasiasta. Opintojen edullisuus Suomessa on yksi merkittävä vetotekijä kansainvälisille opiskelijoille.³²

Venäjän kansalaisten jättämien hakemusten määrä on sen sijaan ollut laskussa jo vuodesta 2023 lähtien, ja hakemuksia jätettiin ennätysellisen vähän vuonna 2024. Vuoden hakemus-

³¹ Tilastot Maahanmuuttoviraston tilastopalvelusta, ellei toisin mainittu.

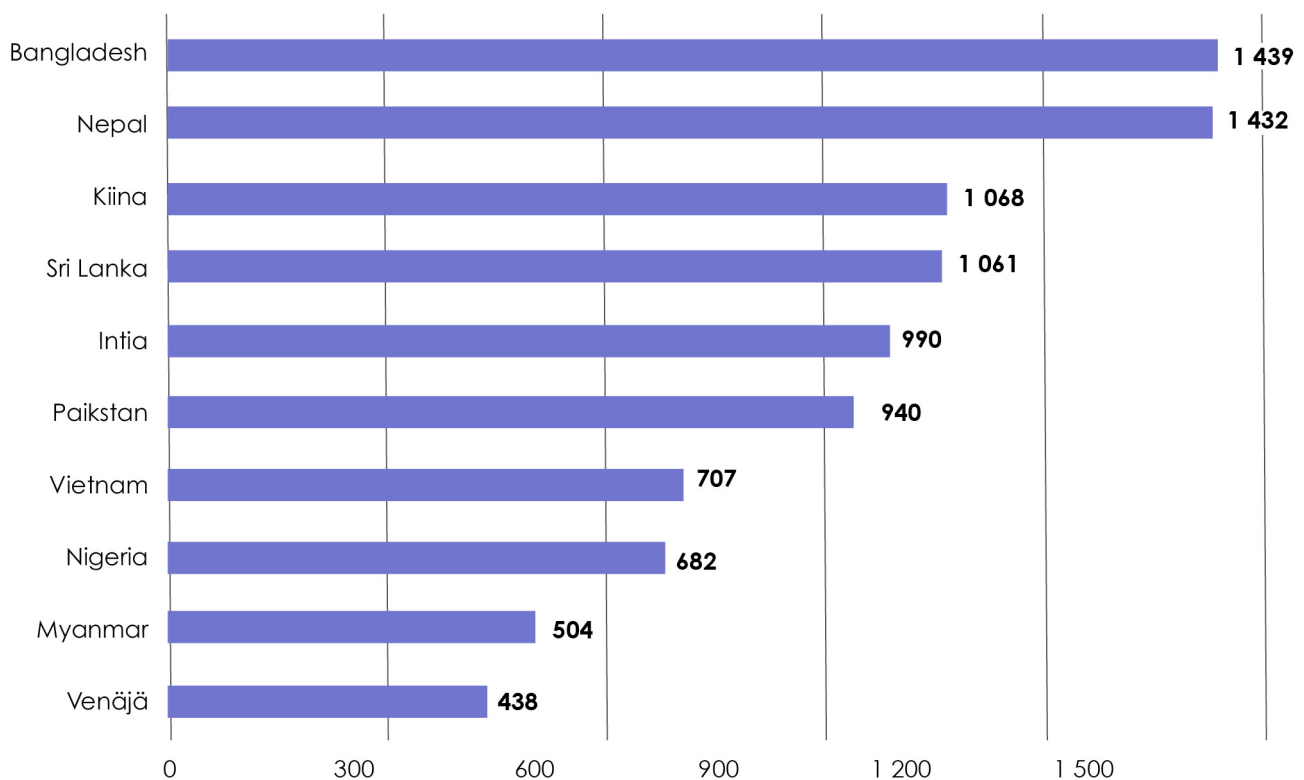
³² Maahanmuuttovirasto (2025).

määrä oli yhteensä 465, mikä on 45 % vähemmän kuin vuonna 2023. Hakemusmäärä oli alhaisin koko tilastointihistorian aikana. Maahanmuuttovirasto arvioi, että kehityksen taustalla ovat todennäköisesti Suomen ja Venäjän suhteiden heikkeneminen esimerkiksi oppilaitosyhteistyön osalta, itärajan sulkeminen sekä Pietarin konsulaatin sulkeminen syksyllä 2023.

Uusia määräaikaista oleskelulupia opiskelun perusteella eli niin sanottuja jatkolupia myönnettiin 2027 kappaletta. Määrässä nähtiin siis laskua noin 63% edellisvuoteen (2023: 3 297). Opiskelun perusteella oleskeluoikeuttaan Suomessa jatkaneiden yleisimmät kansalaisuudet olivat Venäjä, Vietnam, Bangladesh, Kiina ja Intia.

Opiskelun perusteella oleskeluluvan saaneista 50 prosenttia oli naisia ja 50 prosenttia miehiä.³³

Päätökset ensimmäisiin oleskelulupahakemuksiin opiskelun perusteella 2024 – 10 yleisintä kansalaisuutta

Lähde: Maahanmuuttovirasto

³³ Sisältää sekä ensimmäiset oleskeluluvat että jatkoluvat opiskelijoille.

Opiskelijoihin liittyviä lakimuutoksia ja muita kehityskulkuja

Hallitus teki vuoden 2024 aikana joitakin koulutusperusteista maahanmuuttoa koskevia muutoksia. Hallitusohjelmaan on kirjattu tavoitteeksi edistää EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden lukuvuosimaksujen täyskatteellisuutta. Kolmansista maista saapuvien korkeakouluopiskelijoiden lukuvuosimaksujen korottamista valmistellut opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmä sai työnsä päätökseen. Työryhmässä valmistellun muutosesityksen mukaan lukuvuosimaksujen tulisi jatkossa kattaa vähintään koulutuksen järjestämisestä aiheutuneet kustannukset. Lakimuutos hyväksyttiin marraskuussa.

Lakimuutoksen myötä Opetushallitus alkaa myös periä lukukausikohtaista hakemusmaksua, jonka tavoitteena on vähentää korkeakouluja kuormittavia harkitsemattomia ja heikkolaatuisia hakemuksia. Hakemusmaksut otettiin käyttöön 1.1.2025 alkaen. Lukuvuosimaksujen täyskatteellisuutta koskevat säännökset tulevat voimaan 1.8.2026.³⁴

Lisäksi opiskelijan oleskeluluvalla Suomeen tullut säilyy jatkossa lukuvuosimaksuvelvollisena, vaikka hän vaihtaisi esimerkiksi työperusteiseen oleskelulupaun. Lakimuutoksen tavoitteena on estää lukuvuosimaksujen kiertämistä tilanteissa, joissa opiskelijan oleskeluluvalta siirrytään muulle oleskeluluvalle tarkoituksena välttää lukuvuosimaksuilta.³⁵

UNESCON maailmanlaajuinen yleissopimus korkeakoulututkintojen tunnustamisesta tuli Suomessa voimaan tammikuussa. Yleissopimuksen tavoitteena on edistää korkeakoulutukseen liittyvää kansainvälistä yhteistyötä ja helpottaa korkeakoulututkinnon suorittaneiden maailmanlaajuista liikkuvuutta. Tutkintojen tunnustamisella tarkoitetaan sopimuksessa opinto-oikeuden myöntämistä ulkomailla suoritetun koulutuksen perusteella sekä ulkomaisten opintojen hyväksilukemista osaksi tutkintoa. Kyse ei siis ole ammattipätevyyden tunnustamisesta. Suomessa sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat yliopistot ja ammattikorkeakoulut, Maanpuolustuskorkeakoulu sekä Högskolan på Åland.³⁶

³⁴ Eduskunnan vastaus, EV 94/2024 vp; Opetus- ja kulttuuriministeriö (16.5.2024).

³⁵ Hallituksen esitys, HE 51/2024 vp.

³⁶ Opetushallitus (päiväämätön); Hallituksen esitys, HE 258/2022 vp.

3.3. Perheenyhdistäminen

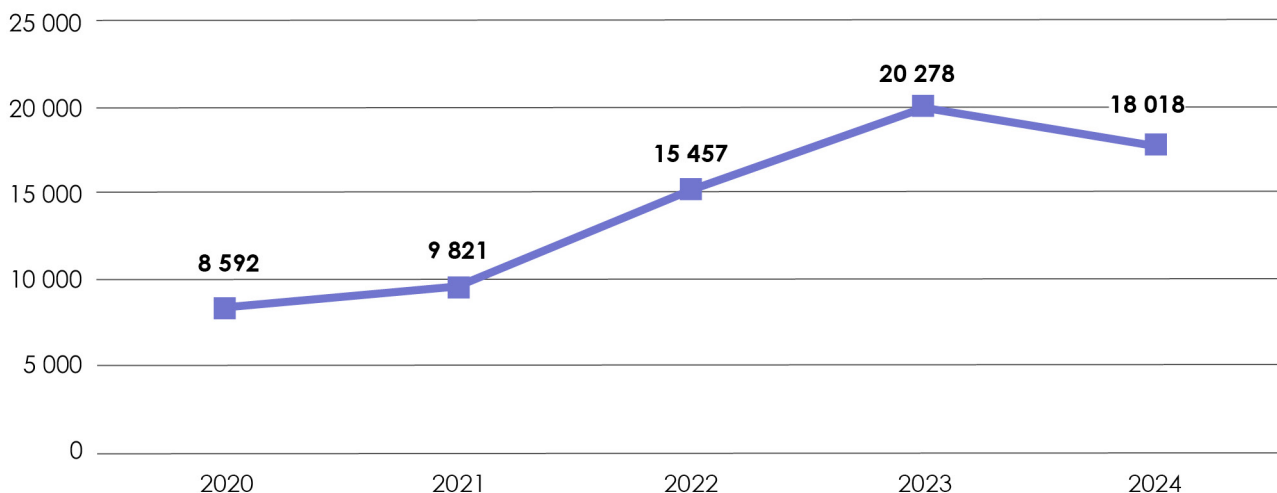
Päätökset ja hakemukset³⁷

Vuonna 2024 ensimmäisen oleskeluluvan perhesiteen perusteella sai 18 018 henkilöä, mikä oli pudotus vuoden 2023 ennätysmäiseen lukuun 20 278.

Yleisesti ottaen perhesideperusteisten oleskelulupien määrät ovat olleet hienoisessa nousussa pitkällä aikavälillä, mutta lupien määrä on pyörinyt noin 10 000 myönnetyn oleskeluluvan tietämissä. Vuonna 2022 kasvu hypähti kuitenkin yli 15 000 myönnetyn luvan rajapyykin ja vuonna 2023 saavutettiin yli 20 000 hakemusta. Päätöksistä 91 prosenttia oli myönteisiä ja 8 prosenttia kielteisiä. Loput raukesivat (n. 1 %).

Perheenjäsenten ensimmäisten oleskelulupahakemusten määrän kasvua viime vuosina selittää erityisesti kansainvälisten opiskelijoiden lisääntynyt muuttoliike Aasiasta. Vuonna 2024 suurimmaksi kansalaisuudeksi nousi Filippiinit. Samalla Venäjä putosi pois viiden suurimman kansallisuuden joukossa. Filippiinien lisäksi suurimmat kansalaisuudet olivat Sri Lanka, Intia ja Nepal.

Ensimmäiset oleskeluluvat perhesiteen perusteella – Myönteiset päätökset 2020–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

³⁷ Tilastot Maahanmuuttoviraston tilastopalvelusta, ellei toisin mainittu.

Ensimmäisiä oleskelulupahakemuksia perhesiteen perusteella jätettiin 23 701, mikä oli lievä nousu vuoden 2023 määriin (21 583 kappaletta). Myös jätetyissä hakemuksissa Filippiinit nousi yleisimmäksi kansalaisuudeksi (2 232 kpl).

Maahanmuuttoviraston arvion mukaan perheenjäsenten hakemusten määrän kehitys kytkeytyy muuhun Suomeen suuntautuvaan muuttoliikkeeseen. Koronapandemian jälkeinen työ- ja koulutusperusteisen maahanmuuton kasvu on näkynyt myös perheenjäsenten muuttoliikkeen kasvuna.

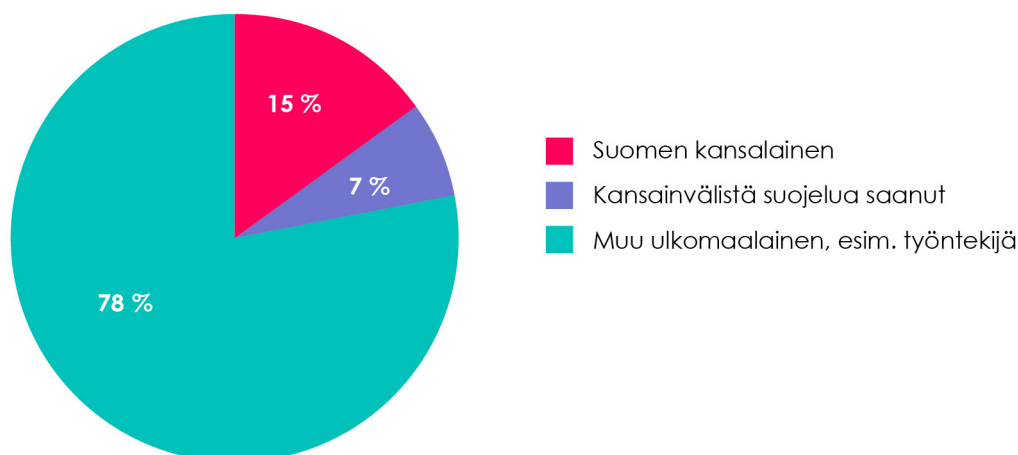
Uutena ilmiönä erityisesti opiskelijoiden perheenjäsenten hakemusmäärä on kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Vuonna 2024 opiskelijoiden perheenjäsenet jättivät ennätysmäärän (7 868) ensimmäisiä oleskelulupahakemuksia. Kasvun taustalla ovat mm. vuonna 2022 voimaan tulleet opiskelija- ja tutkijalakia koskevat lainsäädäntömuutokset, joiden tarkoituksena oli helpottaa kansainvälisten opiskelijoiden maahantuloa ja Suomeen jäämistä.

Perhesiteen perusteella myönnetyt ensimmäiset oleskeluluvat voidaan jaotella perheenkokoajan mukaan.

Noin 15 % tapauksista perheenkokoaja oli Suomen kansalainen eli perhesideperusteisen oleskelulupa myönnettiin Suomen kansalaisen perheenjäsenelle. Selvästi vähiten (7 %) oli tilanteita, joissa perheenkokoaja oli Suomesta kansainvälistä suojelua saanut henkilö.

Valtaosassa tapauksista perheenkokoaja oli ”muu ulkomaalainen”, eli oleskeluluvan Suomesta saanut henkilö, kuten Suomessa työntekijän oleskeluluvalla oleskeleva henkilö (78 %, yht. 13 980 kpl).

Vuonna 2024 myönnetyt perhesideperusteiset oleskeluluvat perheenkokoajan perusteella eroteltuna

Lähde: Maahanmuuttovirasto

Jatkolupia perhesiteen perusteella myönnettiin 25 395, mikä oli huomattava hyppäys vuoden 2023 lukuihin (17 284 kappaletta). Perhesiteen perusteella jatkoluvan saaneiden yleisimmät kansalaisuudet olivat Venäjä, Sri Lanka ja Intia.

Kaikista perhesiteen perusteella oleskeluluvan saaneista 56 prosenttia oli naisia ja 44 prosenttia miehiä.³⁸

Perhesyiden vuoksi Suomeen saapui kolmansien maiden kansalaisten lisäksi myös EU-kansalaisia. **1 342 EU-kansalaista rekisteröi oleskeluoikeutensa Suomessa perhesiteen perusteella.** Määrä oli edellisvuotta alhaisempi: vuonna 2023 vastaavia rekisteröintejä tehtiin 1 646 kappaletta. Selvästi yleisimmin oleskeluoikeutensa perheen perusteella rekisteröivät virolaiset, kuten aikaisempinakin vuosina.

Lisäksi Maahanmuuttovirasto myönsi perheenjäsenen oleskelukortteja yhteensä 871 kappaletta. EU-kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin voi saada EU-kansalaisen perheenjäsen, joka ei ole EU-kansalainen. Eniten EU-kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortteja myönnettiin Venäjän federaation kansalaisille.

Lakimuutoksia ja muita kehityskulkuja

Perheenyhdistämisen edellytysten tiukentaminen

Vuonna 2024 alettiin toimeenpanemaan myös hallitusohjelmassa esitettyjä perheenyhdistämisen tiukennuksia.

Sisäministeriö asetti lakihankkeen, jonka tarkoituksena on toimeenpanna hallitusohjelman kirjaukset perheenyhdistämisen edellytysten tiukentamisesta. Lakihanke lähetettiin lausunnoille syyskuussa. Hankkeessa valmisteltiin muun muassa lakimuutosta, jonka myötä molemmilta puolisoilta edellytettäisiin 21 vuoden vähimmäisikää, kun oleskelulupa myönnetään perhesiteen perusteella puolisolle.³⁹

Lisäksi Suomessa kansainvälistä suojelua saavan alaikäisen hakiessa perheenyhdistämistä, hänen perheenjäsentä koskisi tietyin poikkeuksin edellytys turvatusta toimeentulosta. Tämä olisi paluu edellistä vaalikautta edeltäneeseen oikeustilaan. Perheenkokoajille otettaisiin käyttöön myös asumisaikavaatimus, jonka mukaan kansainvälistä suojelua saavan henkilön tulisi asua Suomessa kaksi vuotta ennen kuin perheenyhdistäminen olisi mahdollista.⁴⁰

Hallitusohjelmaan kirjatut perheenyhdistämisen tiukennukset pohjautuvat EU:n perheenyhdistämisdirektiiviin, joka määrittelee vähimmäisedellytykset, joiden täytyessä kolmannen maan kansalaisella on oikeus perheenyhdistämiseen. Direktiivi sisältää perusedellytysten lisäksi va-

³⁸ Mukaan on laskettu sekä ensimmäiset oleskeluluvat että jatkoluvat.

³⁹ Sisäministeriö (12.9.2024).

⁴⁰ Ibid.

linnaisia lisäedellytyksiä, ja jättää siten tietyiltä osin kansallista liikkumavaraa. Suomessa ei kuitenkaan ole otettu käyttöön kaikkia direktiivin lisäedellytyksiä. Hallitus pyrkii käyttämään direktiivin sallimaa kansallista liikkumavaraa ja ottamaan käyttöön edellä mainittuja lisäedellytyksiä.⁴¹

Ulkomaalaislakiin tehtiin hallitusohjelman kirjausten perusteella myös yleisiä oleskelupien myöntämistä tiukentavia muutoksia, kun oleskeluluvan epäämistä koskevat säännökset uudistettiin. Lakimuutos koskee kaikkia oleskelulupia yleisesti, mutta perhesideperusteisen oleskeluluvan epäämisestä säädetään tarkemmin ulkomaalaislain 36 c §:ssä. Käytännössä kielteisiä päätöksiä on tehty jo aiemminkin lakimuutoksessa esitetyillä perusteilla, sillä voimaan tullut laki pohjautuu pitkälti aiempaan oikeuskäytäntöön. Muutoksen taustalla on pyrkimys selventää ja tarkentaa ulkomaalaislakia maahantulosäännösten kiertämistä koskevien säännösten osalta. Lakimuutokset tulivat voimaan 1.9.2024.⁴²

⁴¹ Hallituksen esitys, HE 11/2025 vp.

⁴² Sisäministeriö (4.7.2024 a); Maahanmuuttovirasto, sähköposti 9.1.2025.

4. Kansainvälinen suojelu

4.1. Turvapaikanhakijat

Hakemukset ja päätökset⁴³

Suomeen saapuneiden turvapaikanhakijoiden määrä putosi lähes puoleen edellisvuodesta vuonna 2024. Turvapaikkahakemuksia jätettiin yhteensä 2948 kappaletta, kun vuonna 2023 hakemuksia jätettiin 5372 kpl. Määrä oli siis 45 % pienempi edelliseen vuoteen verrattuna. Laskun taustalla on monien keskeisten kansalaisuuksien hakemusmäärän vähentyminen. Uusintahakemuksia vuoden 2024 hakemuksista oli 543 kappaletta. Eniten uusintahakemuksia jättivät Irakin kansalaiset.

Kansainvälisen suojelun saralla merkittävä kehityskulku oli edelleen Ukrainasta Venäjän hyökkäyssotaa paenneet, jotka hakivat Suomesta pääasiassa tilapäistä suojelua (12 617 hakemusta). Tilapäisen suojelun hakemusten määrä jatkoi laskevaa trendiä edellisvuodesta, jolloin hakemuksia jätettiin 19 426.

Maahanmuuttovirasto arvioi, että turvapaikanhakijoiden määrän kasvu muualla Euroopassa ei ole kuitenkaan heijastunut Suomeen. Hakemusmäärän kasvua hillitsevät Schengen-maiden sisä- ja ulkorajavalvonta, Suomen maantieteellinen sijainti sekä tiettyjen kohdemaiden (Saksa, Espanja, Italia, Ranska) vetovoimatekijät Suomeen verrattuna.

Perinteisesti tilastojen kärjessä olleet Somalia, Afganistan ja Irak olivat jälleen vuonna 2024 yleisimmät turvapaikanhakijoiden lähtömaat. Kaikkien näiden kansalaisuuksien jättämien hakemusten lukumäärät kuitenkin putosivat suhteessa edellisvuoteen. Venäjän kansalaisten hakemusmäärä oli vuonna 2024 matala; ensimmäisiä turvapaikkahakemuksia jätettiin yhteensä vain 140 kappaletta.

Turvapaikanhakijoiden yleisimmät kansalaisuudet top-3 2020–2024 (jätetyt hakemukset)

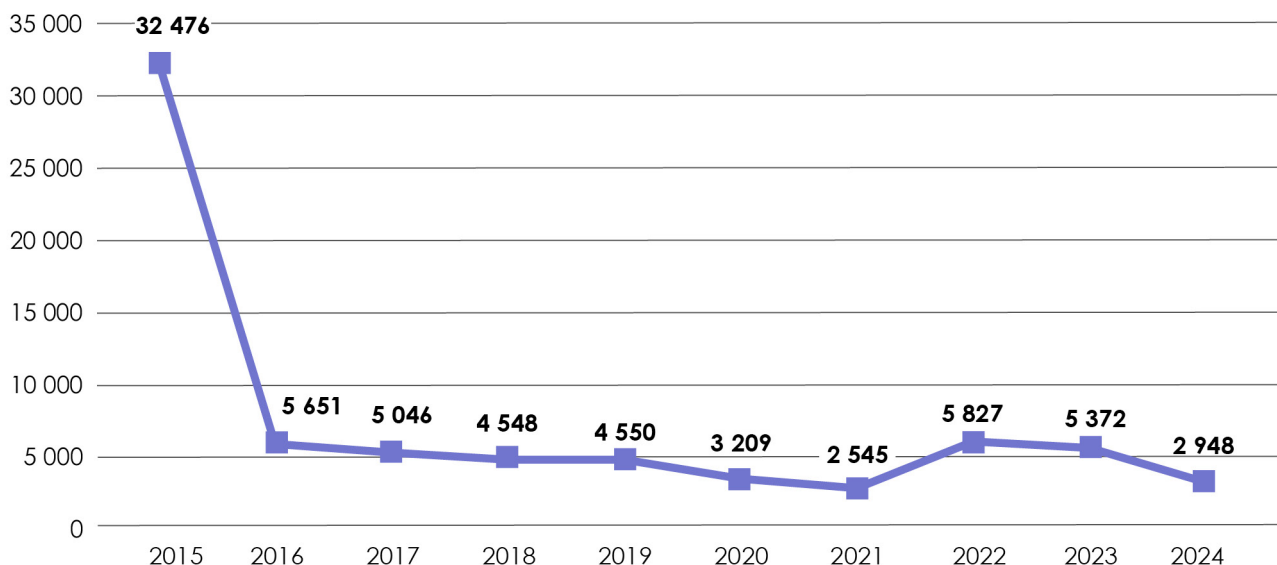
2020	2021	2022	2023	2024
Irak (1 111)	Irak (612)	Ukraina (1 805)	Somalia (911)	Somalia (377)
Somalia (465)	Afganistan (403)	Venäjä (1 172)	Syyria (692)	Irak (293)
Afganistan (364)	Somalia (316)	Irak (652)	Irak (659)	Afganistan (273)

Lähde: Maahanmuuttovirasto. Huom. ei sisällä tilapäisen suojelun hakemuksia.

⁴³ Tilastot Maahanmuuttoviraston tilastopalvelusta, ellei toisin mainittu.

Siinä missä vuonna 2023 hakemusmäärät nousivat jonkin verran maahanmuuton välineellistämisooperaation vuoksi itärajalla, tuli vuonna 2024 merkittävästi vähemmän hakijoita itärajan kautta. Itärajan kautta tulleeille turvapaikanhakijoille oli tehty 744 päätöstä 26.1.2025 mennessä, joista suurin osa on rauenneita (422). Tämän lisäksi tehtiin yhteensä 176 myönteistä päätöstä ja 138 kielteistä päätöstä. Eniten myönteisiä tehtiin Syyrian ja Somaliain kansalaisille.⁴⁴

Turvapaikkahakemukset 2015–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

Maahanmuuttovirasto teki vuonna 2024 yhteensä 4 176 päätöstä turvapaikkahakemukseen.

Myönteisiä päätöksiä tehtiin 1 581 kappaletta, joka on 38 prosenttia kaikista päätöksistä. Valtaosa näistä oli turvapaikkoja, muut toissijaista suojelua tai muita oleskelulupia.

Kielteinen päätös tehtiin 22 prosenttiin hakemuksista (917 kpl), joista ilmeisen perusteettomia hakemuksia oli 112 kpl. Tutkimatta jätettiin 16 prosenttia hakemuksista (659 kpl), joko siksi että kyseessä oli uusintahakemus, jossa ei esitetty uusia perusteita, taikka toinen EU:n jäsenvaltio oli vastuussa hakemuksen käsittelystä tai hakijalla oli jo oleskeluoikeus toisessa jäsenvaltiossa. Asia raukesi noin 24 prosentissa tapauksista.

⁴⁴ Maahanmuuttovirasto (30.1.2025).

Kiintiöpakolaiset

Suomeen uudelleen sijoitetaan kiintiöpakolaisina YK:n pakolaisjärjestön (UNHCR) pakolaisiksi katsomia henkilöitä tai muita kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia ulkomaalaisia. UNHCR esittää uudelleensijoitettaviksi henkilöitä, jotka ovat paenneet kotimaastaan toiseen maahan, yleensä kotimaan lähialueille, mutta eivät kuitenkaan voi asettua sinne asumaan pysyvästi. Kiintiöpakolaiset asuvat esimerkiksi pakolaisleireillä. Eduskunta vahvistaa vuosittain valtion talousarviossa, kuinka monta kiintiöpakolaista Suomi vastaanottaa tulevana vuonna. Sisäministeriö valmistelee yhteistyössä ulkoministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa esityksen pakolaiskiintiön alueellisesta kohdentamisesta. Myös Maahanmuuttovirasto ja suojelupoliisi osallistuvat kohdentamispäätöksen valmisteluun. Päätös alueellisesta kohdentamisesta tehdään hallituksessa.

Vuonna 2024 **Suomi sitoutui vastaanottamaan 500 kiintiöpakolaista.**

Eduskunta päätti pakolaiskiintiöstä lopullisesti valtion vuoden 2024 talousarvion vahvistamisen yhteydessä.

Suomi päätti vastaanottaa vuonna 2024 haavoittuvassa asemassa olevia syyrialaisia, afganistanilaisia, kongolaisia ja venezuelalaisia pakolaisia sekä Libyasta Ruandaan siirrettyjä pakolaisia. Lisäksi pakolaiskiintiössä vastaanotetaan hätätapauksia ilman erityisiä alue- tai kansalaisuusrajoja.

Vuoden 2024 kiintiöpakolaiset⁴⁵

Kohde	Valitut	Valittujen pakolaisten kansalaisuus
Hätätapaukset 2023*	1	Eri kansalaisuuksia
Hätätapaukset 2024	50	Eri kansalaisuuksia
Iran	152	Afganistan
Peru	49	Venezuela
Ruanda (ETM)	30	Sudan 17, Eritrea 13
Ruanda	119	Kongon demokraattinen tasavalta
Turkki	97	Syyria
Syntyneet lapset**	3	Eri kansalaisuuksia
Yhteensä	501	

*Valintapäätös tehtiin vuoden 2024 puolella.

**Lapset, jotka ovat syntyneet päätöksenteon jälkeen mutta ennen perheen Suomeen saapumista.

⁴⁵ Lähde: Maahanmuuttovirasto (päiväämätön b), Suomeen valitut ja Suomeen saapuneet kiintiöpakolaiset

Vuoden 2024 aikana Suomeen valittiin yhteensä 501 kiintiöpakolaista, joista osa kuului vuoden 2023 kiintiöön. Valintojen aikataulu on riippuvainen YK:n pakolaisjärjestö UNHCR:n esityksistä.⁴⁶

Vuoden 2024 aikana Suomeen saapui yhteensä 808 kiintiöpakolaista. Pakolaiset muuttavat yleensä Suomeen valintavuonna tai sitä seuraavana vuonna. Kaikki Suomeen valitut kiintiöpakolaiset eivät aina saavu lainkaan tai saapuminen viivästyy eri syistä. Suomi myönsi valitsemilleen henkilöille oleskeluluvan ja tarvittavat matkustusasiakirjat ennen heidän saapumistaan Suomeen.⁴⁷

Lakimuutoksia ja muita kehityskulkuja

Hallitusohjelman linjauksiin perustuvat kansainvälisen suojelun tiukennukset

Vuonna 2024 toteutettiin useita kansainvälistä suojelua koskevia lakimuutoksia, jotka perustuvat hallitusohjelman kirjauksiin. Hallitusohjelman mukaan muutoksilla pyritään estämään väärinkäytöksiä ja kohdentamaan apu sitä eniten tarvitseville. Sisäministeriö käynnisti vuonna 2023 useita lakihankkeita, joiden tavoitteena on toteuttaa hallitusohjelman mukaiset tiukennukset kansainväliseen suojeluun. Hankkeet jatkuivat vuonna 2024.

Kansainväliseen suojeluun liittyvien oleskelulupien kestoa lyhennettiin. Hallitus teki ulkomaa-laislakiin muutoksen, jolla toteutetaan EU:n määritelmädirektiivin⁴⁸ mahdollistamia tiukennuksia kansainväliseen suojeluun. Kansainvälinen suojelu muutettiin luonteeltaan väliaikaiseksi, ja lupien kesto lyhennettiin EU-oikeuden mahdollistamaan minimiin. Pakolaisaseman perusteella myönnetään jatkossa oleskelulupa kolmeksi vuodeksi aiemman neljän vuoden sijaan. Jatkolupa lyheni niin ikään neljästä vuodesta kolmeen vuoteen. Toissijaisen suojelun perusteella myönnettävä ensimmäinen oleskelulupa lyhennettiin vuoden kestoiseksi aiemman neljän vuoden sijaan. Jatkolupa lyhennettiin neljästä vuodesta kahteen vuoteen. Kansainvälisen suojelun väliaikaisuus tarkoittaa käytännössä sitä, että Maahanmuuttovirasto arvioi suojelun jatkotarvetta aiempaa useammin.⁴⁹

Lakimuutoksella lisättiin myös kansainvälisen suojeluaseman myöntämättä jättämiselle ja lakkauttamiselle uusia perusteita. Pakolaisasema jätetään jatkossa myöntämättä tai lakkautetaan, jos henkilön katostaan olevan vaaraksi yhteiskunnalle, koska hän on syyllistynyt erityisen törkeään rikokseen. Syyllistyminen tai epäily syyllistymisestä rikokseen rauhaa vastaan, sotarikokseen, rikokseen ihmiskuntaa vastaan tai tekoon, joka on YK:n tarkoituksien ja periaatteiden vastainen johtaa myös pakolaisaseman tai toissijaisen suojeluaseman lakkauttamiseen. Pakolaisasema tai toissijainen suojeluasema jätetään myöntämättä tai lakkautetaan myös sil-

⁴⁶ Maahanmuuttovirasto (päiväämätön b).

⁴⁷ Ibid

⁴⁸ Määritelmädirektiivi linjaa, millä perusteilla kansainvälistä suojelua myönnetään ja mitä oikeuksia suojelun tarpeessa olevilla on.

⁴⁹ Sisäministeriö (21.11.2024).

loin, kun on syytä olettaa, että ulkomaalainen on vaaraksi Suomen kansalliselle turvallisuudelle. Lakimuutokset tulivat voimaan 2.1.2025.⁵⁰

Toisessa sisäministeriön hankkeessa valmisteltiin ulkomaalaislain muutokset EU:n turvapaikkamenettelydirektiivin mukaisen rajamenettelyn käyttöönottoon sekä nopeutetun turvapaikkamenettelyn perusteiden laajentamiseen kaikkiin direktiivin sallimiin tilanteisiin. Rajamenettelyn käyttöönotto on kirjattu hallitusohjelmaan.⁵¹ Rajamenettelyyn voidaan ohjata hakemukset, joiden perusteet viittaavat siihen, että Maahanmuuttovirasto voi tehdä päätöksen tutkimatta jättämisestä tai käsitellä hakemuksen nopeutetussa menettelyssä. Tutkimatta jättäminen tarkoittaa, ettei turvapaikkahakemuksen perusteita tutkita puhuttelussa, koska tutkimuksen jatkamiselle ei ole perusteita. Nopeutettu menettely taas tarkoittaa, että turvapaikkahakemus käsitellään tavallista nopeammin. Rajamenettelyssä hakemukseen tulee tehdä päätös neljän viikon kuluessa hakemuksen jättämisestä. Rajamenettelyn aikana turvapaikanhakija ei saa myöskään poistua hänelle osoitetun vastaanottokeskuksen alueelta ilman lupaa. Rajamenettelyllä pyritään tehostamaan todennäköisesti perusteettomien hakemusten tutkintaa ja kielteisen päätöksen saavien hakijoiden palauttamista. Rajamenettelyllä voidaan myös estää turvapaikanhakijoiden liikkuminen Suomesta muihin EU-maihin. Lakimuutokset tulivat voimaan 1.9.2024.⁵²

Ulkomaalaislakiin tehtiin myös hallitusohjelman mukainen lakimuutos, jonka myötä kansainvälistä suojelua hakeva tai kielteisen päätöksen saanut ei voi enää saada oleskelulupaa työn, opiskelun tai elinkeinon harjoittamisen perusteella. Ulkomaalaislain 36 f § säätelee oleskeluluvan epäämisestä turvapaikkamenettelyn vuoksi. Lakimuutoksella pyritään estämään tilanteet, joissa turvapaikkaa haetaan ensisijaisesti siksi, että päästäisiin maahan töihin tai opiskelumaan. Lisäksi hallituksen tavoitteena on tehostaa kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneiden maasta poistumista.⁵³

Hallitus pyrki lakimuutoksella myös selkeyttämään turvapaikanhakijan työnteko-oikeuden päättymistä koskevaa sääntelyä. Ennen lakimuutosta työnteko-oikeus päättyi, kun kielteisestä turvapaikkapäätöksestä seuraava maastapoistamispäätös oli täytäntöönpanokelpoinen, eli kun henkilö voitiin lain mukaan poistaa maasta. Maastapoistamispäätöksen täytäntöönpanokelpoisuuden toteaminen ajantasaisesti ja työnteko-oikeuden päättymisen ennakkointi on kuitenkin koettu viranomaisissa käytännössä hankalaksi.⁵⁴ Lakimuutoksen jälkeen tehtyjen kielteisten päätösten tapauksessa turvapaikanhakijan työnteko-oikeus päättyy päätöksen valitusajan päättyessä eli 30 päivän kuluttua siitä, kun Maahanmuuttovirasto on antanut päätöksen tiedoksi. Jos hakija valittaa päätöksestä hallinto-oikeuteen, työnteko-oikeus päättyy, kun hallinto-oikeus tekee valitukseen kielteisen päätöksen ja antaa sen tiedoksi hakijalle.⁵⁵

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ Sisäministeriö (päiväämätön a).

⁵² Valtioneuvosto (2.9.2024).

⁵³ Sisäministeriö (4.7.2024 a); Laki ulkomaalaislain muuttamisesta (472/2024), 36 f §.

⁵⁴ Hallituksen esitys, HE 26/2024 vp.

⁵⁵ Valtioneuvosto (30.8.2024).

Välineellistetty maahantulo Suomen itärajalla

Venäjä kohdisti Suomeen loppuvuonna 2023 välineellistettyä maahantuloa, jonka seurauksena Suomen itäraja eli Suomen ja Venäjän välinen maaraja suljettiin asteittain kokonaan rajanylityksiltä. Alkuvuodesta 2024 valtioneuvosto päätti, että rajanylityspaikat pysyvät suljettuihin 11.2.2024 asti, eikä kansainvälistä suojelua voinut siten hakea Suomen ja Venäjän välisen maarajan rajanylityspaikoilla. Itärajan sulkua jatkettiin edelleen 14.4.2024 asti.⁵⁶ Viranomaisten arvioiden mukaan uhka välineellistetyn maahantulon uudelleen käynnistymisestä ja laajentumisesta oli huhtikuussa edelleen todennäköinen, joten 15.4.2024 valtioneuvosto päätti itärajan rajanylityspaikkojen sulkemisesta toistaiseksi. Samalla päätöksellä kansainvälisen suojelun hakeminen keskitettiin muille vesiliikenteen sekä lentoliikenteen rajanylityspaikoille. Rajoitukset perustuvat rajavartiolaitokseen. Päätös on voimassa toistaiseksi, mutta kuitenkin enintään niin kauan kuin se on välttämätöntä.⁵⁷

Toukokuussa hallitus antoi lakiesityksen uudesta rajaturvallisuuslaista. Laissa säädetään tilanteista, joissa voidaan päättää rajoittaa kansainvälisen suojelun hakemusten vastaanottamista rajatulla osalla Suomen valtakunnanrajaa ja sen välittömässä läheisyydessä. Rajaturvallisuuslailla halutaan varautua nykyistäkin vakavampiin välineellistetyn maahantulon tilanteisiin. Rajaturvallisuuslaki tuli voimaan 22.7.2024 ja on voimassa vuoden kerrallaan. Kyseessä on niin sanottu poikkeuslaki, jolla voidaan tehdä perustuslakiin rajattuja poikkeuksia pakottavista syistä. Lain käyttöönotto on mahdollista ainoastaan poikkeuksellisista ja pakottavista syistä, ja päätös käyttöönotosta voidaan tehdä enintään kuukaudeksi kerrallaan. Mikäli rajaturvallisuuslaki otettaisiin käyttöön, kansainvälisen suojelun hakemuksia ei tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta otettaisi lainkaan vastaan rajoitusalueella. Maahan jo saapunut henkilö poistettaisiin viipymättä maasta ja hänet ohjattaisiin siirtymään paikkaan, jossa kansainvälisen suojelun hakemuksia otetaan vastaan.⁵⁸ Rajaturvallisuuslakia ei ole toistaiseksi otettu käyttöön.

⁵⁶ Valtioneuvoston päätös SM/2024/5.

⁵⁷ Valtioneuvosto (päiväämätön b).

⁵⁸ Valtioneuvosto (16.7.2024).

4.2. Vastaanotto

Vastaanottojärjestelmän kapasiteetti

Vuoden 2024 alussa vastaanottokeskuksia ja ilman huoltajaa olevien alaikäisten ryhmäkoteja oli toiminnassa yhteensä 112.

Vuoden kuluessa vastaanottokeskuspaikkojen määrää sopeutettiin ja vuoden 2024 lopussa keskuksia ja ryhmäkoteja oli yhteensä 87. Vuoden vaihteessa voimaan tulneiden sopeutusten jälkeen vuoden 2025 alussa yksioita aloitti 68 kpl.

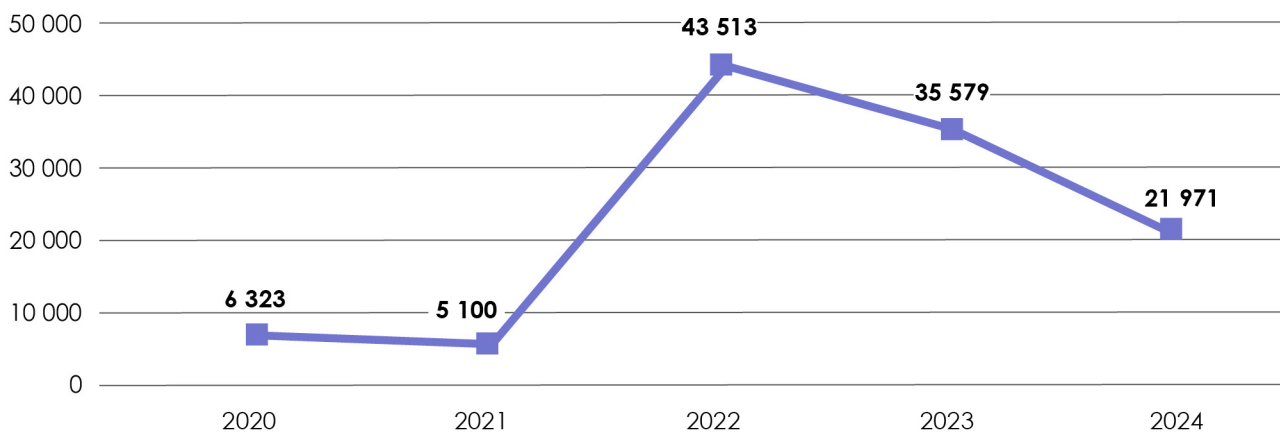
Vastaanottojärjestelmän yleisin majoitustyyppi on keskusmajoitus, joka tarkoittaa sitä, että henkilö majoittuu vastaanottokeskuksessa. Vuoden 2024 lopussa keskusmajoituksessa oli 57 % asiakkaista ja 42% yksityismajoituksessa.

Vastaanottojärjestelmässä oli joulukuun 2024 lopussa yhteensä 21 971 asiakasta. Asiakasmäärä laski tasaisesti koko vuoden kesän pientä väliaikaista nousua lukuun ottamatta. Vuoden lopussa asiakkaita oli noin 13 600 vähemmän kuin vuoden alussa. Laskun taustalla oli erityisesti asiakkaiden siirtyminen kuntiin.

Joulukuun lopussa vastaanottojärjestelmässä olevista asiakkaista suurin osa (74 %) oli Ukrainan kansalaisia. Muita suurempia kansalaisuusryhmiä olivat Venäjä, Somalia, Irak ja Syyria.

Vastaanottojärjestelmän piirissä olevista asiakkaista suurin osa oli aikuisia. Alaikäisten osuus asiakkaista oli vuoden 2024 lopussa 23 % ja yli 65-vuotiaiden 6 %. Asiakkaista 49 % on naisia ja tyttöjä ja 51% miehiä ja poikia.⁵⁹

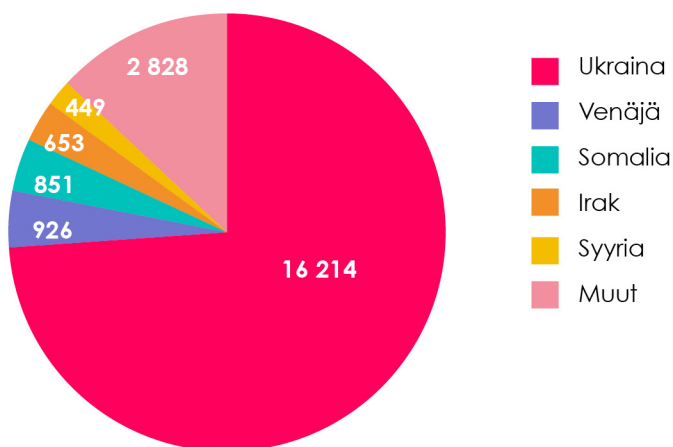
Vastaanottopalveluiden piirissä olevat henkilöt 2020–2024 (sis. kaikki majoitustyytit)

Lähde: Maahanmuuttovirasto

⁵⁹ Lähde: Maahanmuuttovirasto

Vastaanottojärjestelmän asiakkaat 31.12.2024 Yleisimmät kansallisuudet

Lähde: Maahanmuuttovirasto

Vastaanottoon liittyviä lakimuutoksia ja muita kehityskulkuja

Hallitus teki useita vastaanottotoiminnan tehostamiseen tähtääviä lakimuutoksia. Lakimuutoksen perustuvat hallitusohjelman kirjauksiin.

Sisäministeriö käynnisti heinäkuussa lakihankkeen vastaanottolain uudistamiseksi. Hankkeessa valmistellaan lakiin muutokset, joilla toteutetaan hallitusohjelmaan kirjattuja vastaanottoa koskevia tavoitteita, kuten vastaanottojärjestelmän väärinkäytön ehkäiseminen ja turvapaikkapolitiikan tiukentaminen. Hankkeessa valmistellaan muun muassa vastaanottopalveluiden rajaamista vastaanottodirektiivin sallimaan minimiin uusintahakemuksen käsittelyajan osalta, ilman huoltajaa tulleiden alaikäisten turvapaikanhakijoiden edustajajärjestelmän uudistamista sekä vastaanottorahan pienentämistä.⁶⁰ Lisäksi hankkeessa pannaan täytäntöön EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimukseen kuuluva uusittu vastaanottodirektiivi.⁶¹ Hallitusohjelman tavoitteiden mukaisesti käyttöön otetaan kaikki EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen sallimat tiukennukset. Hanke jatkuu 31.12.2025 asti.⁶²

Vastaanottojärjestelmän piirissä olevien vastaanottorahaa ja käyttö rahaa pienennettiin 1.8.2024 alkaen. Vastaanottorahaa ja käyttö rahaa voidaan myöntää kansainvälistä suojelua hakeville, tilapäistä suojelua saaville ja ihmiskaupan uhreille, jotka ovat vastaanottojärjestelmässä. Vastaanottorahan perusosa on tarkoitettu jokapäiväisen elämän välttämättömiin menoihin, kun taas käyttö rahaa myönnetään ilman huoltajaa tulleille alaikäisille, jotka saavat täyden ylläpidon alaikäisten vastaanottoyksiköissä. Vähennyksen suuruus vaihtelee riippuen siitä, asuuko henkilö yksin vai yhteistaloudessa, ja onko kyseessä yksinhuoltaja tai lapsi. Lakimuutos on voi-

⁶⁰ Sisäministeriö (päiväämätön b).

⁶¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/134 kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (uudelleenlaadittu).

⁶² Sisäministeriö (päiväämätön b).

massa väliaikaisesti vuoden 2025 loppuun, koska vastaanottorahan määrää tullaan arvioimaan uudelleen vastaanottolain uudistuksessa. Hallitusohjelman mukaan vastaanottoraha aiotaan pienentää perustuslain ja vastaanottodirektiivin sallimaan minimiin.⁶³

Vastaanottopalveluista perittävää maksua korotettiin sisäministeriön asetuksella loppuvuodesta. Vastaanottopalveluista voidaan periä maksu vastaanottokeskusten asiakkailta, joilla on säännöllisiä tuloja tai merkittävää varallisuutta. Aiemmin maksu oli enintään 9 euroa vuorokaudelta, mutta korotuksen seurauksena maksu nousi enintään 12 euroon. Päätökset periä maksua perustuvat vastaanottojärjestelmän asiakkailta pyydettyihin tulo- ja varallisuusselvityksiin. Vastaanottopalveluista perittävää maksua oli korotettu viimeksi vuonna 2011. Osana vastaanottotoiminnan tehostamista hallituksen tavoitteena on nostaa maksua asteittain vastaamaan vastaanottotoiminnan todellisia kustannuksia, jotka ovat kasvaneet merkittävästi vuodesta 2011. Korotukset tulivat voimaan 1.1.2025.⁶⁴

Vastaanottojärjestelmän kehittäminen

Maahanmuuttovirasto käynnisti vuonna 2024 useita vastaanottotoiminnan kehittämiseen tärkeitä hankkeita. Maahanmuuttoviraston digitaalisten vastaanottopalveluiden kehittämisen hanke (DVA) käynnistettiin elokuussa. DVA-hankkeessa kehitetään digitaalisia työkaluja, kuten ulkomaalaisasioiden asiankäsitelyjärjestelmää (UMA), vastaamaan vastaanottokeskusten nykypäivän tarpeita. Olemassa olevien järjestelmien päivittämisen lisäksi hankkeessa otetaan käyttöön uusia tietojärjestelmiä tukemaan vastaanottokeskusten päivittäistä työtä. Hanke jatkuu vuoden 2026 loppuun asti.⁶⁵

Maahanmuuttovirasto käynnisti elokuussa myös MOVE-hankkeen, jossa edistetään erityisesti tilapäistä suojelua saavien sujuvaa muuttoa vastaanottokeskuksesta kuntaan. Siirtymistä kuntaan edistetään tehostamalla tilapäistä suojelua saaville kohdistettua asiakasviestintää, ohjausta ja neuvontaa. Toimia kohdennetaan etenkin haavoittuvassa asemassa oleville asiakkaille, jotka tarvitsevat tehostettua neuvontaa ja tukea kuntaan siirtymisen prosessissa. Hanke jatkuu 31.7.2025 asti.⁶⁶

Lokakuussa käynnistettiin Maahanmuuttoviraston VOKnet-sivuston uudistamishanke. VOKnet-sivuston kautta voidaan ohjeistaa ja viestiä kaikkiin Suomen vastaanottokeskuksiin, säilöönottoyksiköihin ja alaikäisyksiköihin. Uudistamishankkeessa otetaan käyttöön uusi verkkosivualusta, ja sivuston sisältöä päivitetään. Uudistettu sivusto suunnitellaan niin, että se olisi tarvittaessa nopeasti muokattavissa muuttuvissa tilanteissa. Hanke jatkuu 30.11.2025 asti.⁶⁷

Lisäksi on käynnissä useita muita hankkeita, joissa kehitetään esimerkiksi vastaanottokeskuksissa tehtävää mielenterveystyötä. Esimerkiksi THL:n hallinnoimassa TAVATA-hankkeessa pyritään

⁶³ Sisäministeriö (4.7.2024 b); Valtioneuvosto (2023).

⁶⁴ Valtioneuvosto (19.12.2024).

⁶⁵ EUSA-rahastot (päiväämätön b).

⁶⁶ Maahanmuuttovirasto (päiväämätön a).

⁶⁷ EUSA-rahastot (päiväämätön c).

vahvistamaan vastaanottokeskuksissa työskentelevien ammattilaisten keskusteluaputaitoja.⁶⁸ Diakonissalaitoksen toteuttamassa Pakolaisten mielenterveyden tuki (PAMI) -hankkeessa tuotetaan vastaanottojärjestelmässä oleville lapsille, nuorille ja perheille mielenterveyttä, toimintakykyä ja sopeutumista tukevia palveluita, kriisiapua ja palveluohjausta.⁶⁹ Pelastakaa Lapset ry käynnisti huhtikuussa Lasten tuki vastaanottotoiminnassa -hankkeen, jonka tavoitteena on haavoittuvassa asemassa olevien lasten erityistarpeiden tunnistaminen ja huomioiminen vastaanottotoiminnassa. Hankkeen tavoitteena on, että vastaanottokeskuksissa kyetään jatkossa havaitsemaan herkemmin lasten erityistarpeita, tukemaan heitä ja ohjamaan heitä tarvittaessa jatkotuen piiriin.⁷⁰

⁶⁸ THL (22.10.2024).

⁶⁹ Diakonissalaitos (päiväämätön).

⁷⁰ EUSA-rahastot (päiväämätön d).

5. Tilapäinen suojele

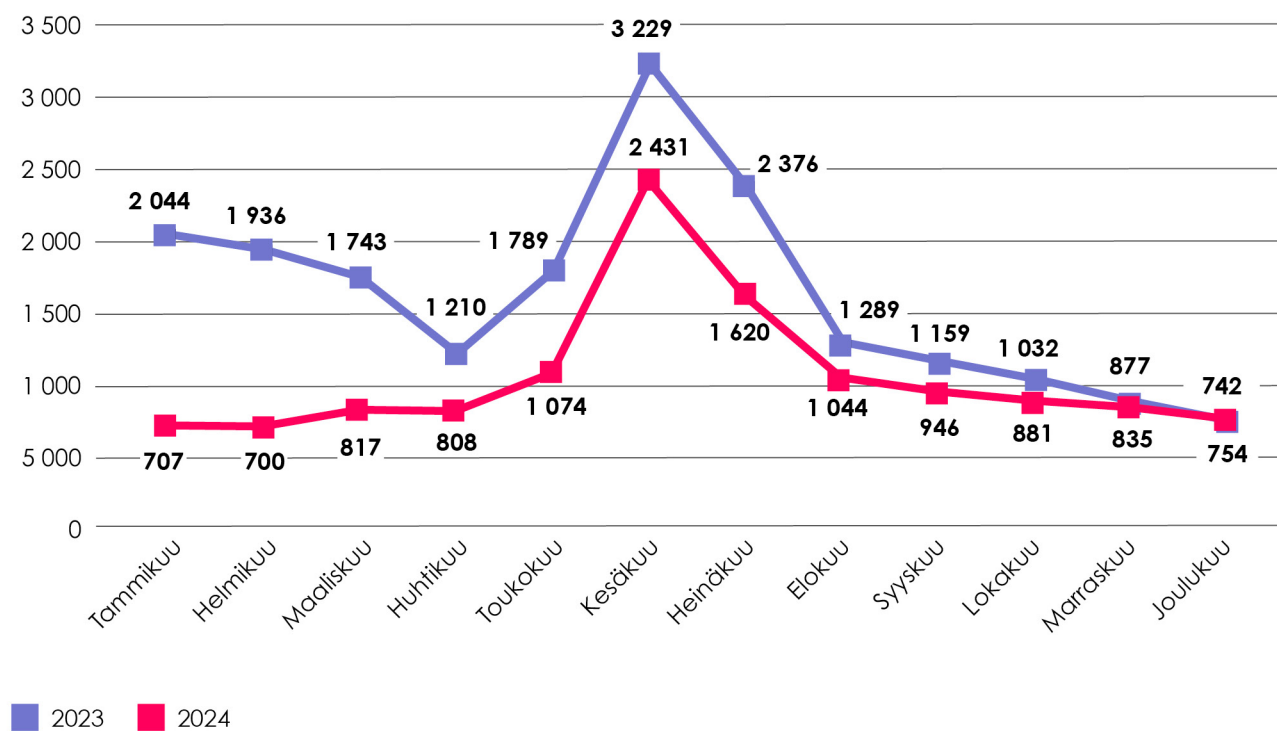
Tilastot⁷¹

Tilapäisen suojelelun **hakijamäärät jatkoivat laskevaa trendiä vuonna 2024**. Vuoden 2024 aikana Suomessa jätettiin yhteensä 12 617 uutta tilapäisen suojelelun hakemusta, mikä oli 35% vähemmän kuin edellisvuonna (2023: 19 426).

Tilapäistä suojelelun myönnettiin 12 210 Ukrainasta paenneelle (2023: 18 969), kielteisiä päätöksiä tehtiin 28 (2023: 111). Lisäksi hakemuksia raukesi 1135.

Hakemusmäärä pysyi vuoden 2024 aikana tasaisena lukuun ottamatta alkukesän hakemuspiikkiä, joka johtui tilapäisen suojelelun luvalla kausitöihin saapuneista ukrainalaisista.

Tilapäisen suojelelun hakemukset 2023–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

⁷¹ Tilastot Maahanmuuttoviraston tilastopalvelusta, ellei toisin mainittu.

Lakimuutoksia ja muita kehityskulkuja

Tilapäistä suojelua koskevat käytännöt pysyivät pääasiassa muuttumattomina, mutta lainsäädäntöä kuitenkin muutettiin vastaamaan tilapäisen suojelun tarpeen jatkumiseen.

Sisäministeriö asetti lakihankkeen tilapäistä suojelua koskevan lainsäädännön muuttamiseksi. Tilapäisen suojelun enimmäiskestoksi oli ulkomaalaislaissa säädetty kolme vuotta, joten lakia tuli muuttaa, jotta tilapäisen suojelun antamista voidaan jatkaa tätä pidempään.⁷² Ukrainan sodan vuoksi myönnettävän tilapäisen suojelun osalta kolme vuotta tuli täyteen 4.3.2025. Lakimuutoksen myötä tilapäisen suojelun perusteella myönnettävien oleskelulupien ja oleskelulupakorttien voimassaolo jatkuu tilapäisinä koko sen ajan, kun valtioneuvoston päätös tilapäisen suojelun antamisesta on voimassa. Lakimuutos tuli voimaan 4.3.2025.⁷³

Lakihankkeessa valmisteltiin myös muutos kolmansien maiden kansalaisille annettavan tilapäisen suojelun laajuuteen. Tilapäisen suojelun antamista ei jatketa Ukrainasta paenneille kolmansien maiden kansalaisille, joilla ei ole ollut Ukrainassa pysyvää oleskelulupaa tai jotka eivät ole saaneet kansainvälistä suojelua. Tilapäinen suojelu koskee kuitenkin edelleen niitä kolmansien maiden kansalaisia, joilla on Ukrainassa pysyvä oleskelulupa tai jotka ovat saaneet siellä kansainvälistä suojelua. Lakimuutos tuli voimaan 5.3.2025.⁷⁴

Työ- ja elinkeinoministeriö julkaisi kesäkuussa hallituksen toimenpideohjelman Ukrainasta paenneiden auttamiseksi vuosille 2024-2027.⁷⁵ Hallitusohjelman mukaisesti toimenpideohjelmalla pyritään edistämään Suomessa olevien ukrainalaisten työllistymistä, hyvinvointia, osallisuutta ja kiinnittymistä yhteiskuntaan. Toimenpideohjelma koostuu yhteensä 30 toimenpiteestä. Tavoitteena on erityisesti ukrainalaisten työllistymisen tukeminen ja edistäminen. Työllistymistä nopeutetaan esimerkiksi urapalveluilla ja kieli- ja kotoutumiskoulutuksilla. Tietoa työhausta ja työelämästä välitetään yhä enemmän ukrainan kielellä. Tavoitteena on myös lisätä ukrainalaisten tutkintojen tunnistamista ja tunnustamista.⁷⁶

⁷² Sisäministeriö (3.9.2024).

⁷³ Sisäministeriö (27.2.2025).

⁷⁴ Ibid.

⁷⁵ Valtioneuvosto (2024a).

⁷⁶ Työ- ja elinkeinoministeriö (14.6.2024).

6. Ilman huoltajaa olevat alaikäiset ja muut haavoittuvassa asemassa olevat

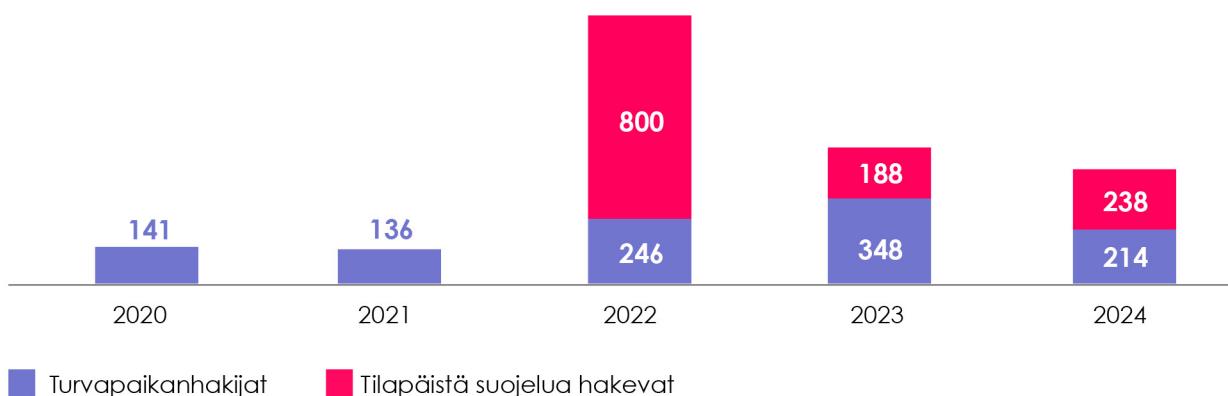
Hakemukset ja päätökset⁷⁷

Vuonna 2024 ilman huoltajaa olevia alaikäisiä turvapaikanhakijoita saapui Suomeen yhteensä 214. Määrässä oli selkeä lasku edellisvuoteen nähden (348) mikä voidaan selittää yleisesti pudonneilla turvapaikanhakijoiden määrillä.

Lisäksi Venäjän hyökkäyssotaa pakeni Ukrainasta Suomeen 238 ilman huoltajaa olevaa alaikäistä, jotka hakivat Suomesta tilapäistä suojelua, mikä taas oli selkeä nousu vuoden 2023 lukuihin (188).

Ilman huoltajaa olevien alaikäisten turvapaikanhakijoiden suurimmat lähtömaat olivat Somalia (109), Syyria (34) ja Afganistan (27), kuten edellisvuonnakin.

Ilman huoltajaa Suomeen tulleet alaikäiset 2020–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

Ilman huoltajaa oleville alaikäisille turvapaikanhakijoille tehtiin yhteensä 204 päätöstä vuoden aikana. Tehdyistä päätöksistä 92 prosenttia oli myönteisiä. Lukumäärällisesti tämä tarkoittaa 188 päätöstä. Valtaosa myönteisistä päätöksistä oli turvapaikkoja (142 myönnettyä turvapaikkaa).

Lisäksi yhdeksälle henkilölle myönnettiin toissijaista suojelua ja 37 tapauksessa oleskelulupa jollakin muulla perusteella. Kielteisiä päätöksiä ei tehty yhtäkään, yksi jätettiin tutkimatta ja 15 tapauksessa turvapaikkahakemukseen tehtiin raukeamispäätös.

⁷⁷ Tilastot Maahanmuuttoviraston tilastopalvelusta, ellei toisin mainittu.

Lainsäädäntömuutoksia ja muita kehityskulkuja

Korkein hallinto-oikeus antoi ennakkoratkaisun koskien alaikäisen turvapaikanhakijan määritelmää turvapaikkaprosessissa. Korkeimman hallinto-oikeuden ennakkoratkaisun mukaan alaikäisenä turvapaikanhakijana tulee pitää henkilöä, joka on alaikäinen turvapaikkahakemuksen jättämishetkellä. Vaikka henkilö tulisi täysi-ikäiseksi hakemuksen jättämisen jälkeen, hänen tulee katsoa olevan alaikäinen turvapaikanhakija, kun hakemusta käsitellään. Määritelmä koskee kaikkia alaikäisiä turvapaikanhakijoita eli myös ilman huoltajaa tulleita alaikäisiä.⁷⁸

Osa hallituksen tekemistä lakimuutoksista koskee myös ilman huoltajaa tulleita alaikäisiä. Hallitus teki kotoutumislain kokonaisuudistukseen muutoksia, joilla se halusi lisätä maahanmuuttajan omaa vastuuta kotoutumisesta ja vahvistaa julkista taloutta. Osana muutoksia alaikäisenä ilman huoltajaa Suomeen tulleiden aikuistumisen tuen yläikärajaa laskettiin kahdella vuodella eli aikuistumisen tuki päättyy nyt 23-vuotiaana. Muutos tuli voimaan 1.7.2024. Uusi yläikäraja vastaa lastensuojelun jälkihuollon yläikärajaa, joka laski niin ikään kahdella vuodella vuoden 2024 alusta.⁷⁹

Vastaanottojärjestelmän piirissä olevien vastaanottorahaa ja käyttö rahaa pienennettiin 1.8.2024 alkaen. Vastaanottorahaa ja käyttö rahaa voidaan myöntää kansainvälistä suojelua hakeville, tilapäistä suojelua saaville ja ihmiskaupan uhreille, jotka ovat vastaanottojärjestelmässä. Eri-tyisesti käyttö rahaa pienentäminen vaikuttaa ilman huoltajaa tulleisiin alaikäisiin. Vastaanottorahan perusosa on tarkoitettu jokapäiväisen elämän välttämättömiin menoihin, kun taas käyttö rahaa myönnetään ilman huoltajaa tulleille alaikäisille, jotka saavat täyden ylläpidon alaikäisten vastaanottoyksiköissä. Lakimuutos on voimassa väliaikaisesti vuoden 2025 loppuun, koska vastaanottorahan määrää tullaan arvioimaan uudelleen vastaanottolain uudistuksessa.⁸⁰

Maahanmuuttovirasto laati uuden ohjeen koskien oleskeluluvan myöntämistä yksilöllisestä inhimillisestä syystä. Asiasta säädetään ulkomaalaislain 52 §:ssä. Ohjeen tarkoituksena on taata, että oleskelulupaprosessissa ja turvapaikkaprosessissa tehtävät päätökset ovat keskenään linjassa, eikä eri prosesseissa tehdä yksilöllisestä inhimillisestä syystä myönnettäviä oleskelulupia koskevia päätöksiä eri perustein.⁸¹

Haavoittuvassa asemassa olevien asemaa pyrittiin parantamaan myös hankerahoituksen turvin. Vuoden 2024 loppuun jatkuneessa Helsingin Diakonissalaitoksen Istanbul protokolla -koulutus-hankkeessa parannettiin erityisen haavoittuvassa asemassa olevien kidutuksen uhrien oikeusturvaa. Hankkeessa koulutettiin valtakunnallisesti pakolaisia työssään kohtaavia ammattilaisia tunnistamaan kidutuksen uhrin sekä huolehtimaan siitä, että uhrin vammat tulevat dokumentoiduksi ja uhri ohjatuksi tarpeenmukaisen hoidon ja kuntoutuksen piiriin.⁸²

⁷⁸ Korkein hallinto-oikeus (6.3.2024).

⁷⁹ Työ- ja elinkeinoministeriö (13.6.2024).

⁸⁰ Sisäministeriö (4.7.2024 b).

⁸¹ Maahanmuuttovirasto, sähköposti, 8.1.2025.

⁸² EUSA-rahastot (päiväämätön e).

7. Kotoutuminen

Lakimuutoksia ja muita kehityskulkuja

Kotoutumislain kokonaisuudistus

Vuonna 2024 valmisteltiin useita kotoutumisen edistämistä koskevia lakimuutoksia, jotka tulevat voimaan vuoden 2025 puolella. Kotoutumislain kokonaisuudistus on lakimuutoksista suurin. Uusi laki kotoutumisen edistämisestä (kotoutumislaki) hyväksyttiin vuonna 2023, ja se tuli voimaan vuoden 2025 alussa. Kotoutumislain kokonaisuudistuksen tavoitteena on muun muassa vahvistaa maahanmuuttajien työllisyyttä ja erityisesti työmarkkinoiden ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumista, selkeyttää kotoutumisen edistämisestä vastaavien toimijoiden vastuita ja vahvistaa monialaista yhteistyötä.⁸³

Hallitus teki vielä kesäkuussa kotoutumislain kokonaisuudistukseen muutoksia, joiden tavoitteena on lisätä maahanmuuttajan omaa vastuuta kotoutumisestaan ja vahvistaa julkista taloutta. Maahanmuuttajalta voidaan jatkossa periä käyttämättömästä tulkkauspalvelusta maksu, jos henkilö ei saavu kotoutumispalveluiden tapaamiseen, eikä ilmoita siitä etukäteen. Lakimuutoksella lyhennettiin myös kotoutumisen edistämisestä kunnille ja hyvinvointialueille maksettavan laskennallisen korvauksen enimmäiskesto.⁸⁴

Kokonaisuudistus päivittää kotoutumislakia vastaamaan viranomaistehtävien siirroista seuraavia muutoksia. Työ- ja elinkeinopalveluiden uudistamisen myötä vastuu työnhakijana olevan asiakkaan kotoutumisen edistämisestä siirtyy kunnalle. Vastuu työvoimapalveluina järjestettävistä kotoutumispalveluista, kuten kotoutumiskoulutuksesta, on niin ikään kunnalla. Kunnilla on siis vuodesta 2025 alkaen kotoutumisen edistämisen kokonaisvastuu.⁸⁵

Lisäksi vastuu kotoutumisen edistämistä koskevan osaamisen ja palveluiden kehittämisen tuesta, palveluiden yhteensovittamisen tuesta sekä kotoutumislain toimeenpanoon liittyvästä oikeudellisesta neuvonnasta siirtyy uuden kotoutumislain voimaantulon myötä työ- ja elinkeinoministeriöltä KEHA-keskukselle (ELY-keskusten kehittämis- ja hallintokeskus). KEHA-keskus toimii jatkossa myös kotoutumisen edistämisen seurannan vastuuviranomaisena.⁸⁶

Hallituksen toimet kotoutumisen edistämiseksi

Valtion kotoutumisen edistämishjelmaa⁸⁷ vuosille 2024-2027 valmisteltiin vuoden 2024 aikana. Kotoutumislain mukaisesti jokaiselle hallituskaudelle laaditaan kotoutumisen edistämisen tavoitteet ja toimenpiteet sisältävä kotoutumisen edistämishjelma. Hallituksen kotoutumis-

⁸³ Työ- ja elinkeinoministeriö (päiväämätön b).

⁸⁴ Valtioneuvosto (13.6.2024).

⁸⁵ Ibid.

⁸⁶ Kotoutuminen.fi (16.12.2024).

⁸⁷ Valtioneuvosto (2025a).

politiikka perustuu suomen tai ruotsin kielen oppimiseen, työntekoon sekä suomalaiseen yhteiskuntaan perehtymiseen ja sen sääntöjen noudattamiseen. Hallituksen tavoitteina on, että Suomeen kotoudutaan työllä, maahanmuuttajan oma vastuu kotoutumisestaan lisääntyy, Suomeen ei synny rinnakkaisyhteiskuntia ja, että perheissä kaikki, naiset ja lapset mukaan lukien, kotoutuvat. Kotoutumisen edistämishjelmassa on yhteensä 32 toimenpidettä, joilla tavoitteet pyritään saavuttamaan. Ohjelma tuli voimaan 16.1.2025.⁸⁸

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti työryhmän vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen, osaamisen ja työelämäosallisuuden vahvistamiseksi. Hankkeessa laaditaan toiminta-ohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi. Maahanmuuttajat mainitaan hankkeessa erityisryhmänä, jonka työllistymistä ja työelämäosallisuutta pyritään vahvistamaan. Tavoitteena on työelämän vastaanottokyvyn vahvistaminen esimerkiksi lisäämällä tietoa vaikeassa työmarkkina-tilanteessa olevien työntekijöiden palkkaamisesta, vähentämällä syrjintää työelämässä ja varmistamalla, että työllistymistä tukevat ja osaamisen kehittämisen palvelut ovat saatavilla niitä tarvitseville.⁸⁹

Hallituksen tasa-arvo-ohjelmaa⁹⁰ valmisteltiin vuonna 2024. Tasa-arvo-ohjelma perustuu hallitusohjelman linjauksiin ja se on voimassa koko hallituskauden ajan. Tasa-arvo-ohjelmassa on yhteensä 50 toimenpidettä, joista osa koskee kotoutumislain kokonaisuudistuksen vaikutusta erityisesti sukupuolten tasa-arvoon. Toimenpiteeksi on kirjattu muun muassa kotoutumislain uudistusten sukupuolivaikutusten seuraaminen erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien naisten ja miesten osalta. Toisena toimenpiteenä on kuntien ja hyvinvointialueiden tukeminen sukupuolten tasa-arvon edistämiseksi osana kotoutumislain kokonaisuudistuksen toimeenpanoa.⁹¹

Rasismin torjunta

Syyskuussa 2024 julkaistiin Valtioneuvoston toimenpideohjelma rasismin torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi.⁹² Toimenpideohjelma perustuu hallituksen edellisvuonna antamaan tiedonantoon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi. Toimenpideohjelmassa on yhteensä 62 toimenpidettä, joilla pyritään parantamaan yhteiskunnallista ilmapiiriä ja väestöryhmien välisiä suhteita, lisätään tietoisuutta ja torjutaan erityisesti työelämässä ja koulutuksessa tapahtuvaa rasismia. Osana toimenpideohjelmaa järjestetään esimerkiksi dialogeja, joiden tavoitteena on lisätä vuoropuhelua rasismista ja sen vaikutuksista. Etnisten suhteiden neuvottelukunnat (ETNO) laajentavat dialogeja lasten ja nuorten kohtaamasta rasismista, ja järjestävät tilaisuuksia päättäjille, jotta nuorten kokemukset saadaan esiin.⁹³

Elokuussa 2024 käynnistettiin myös hallituksen rasismin vastainen ”Me puhumme teoin”-kampanja. Kampanja toteutetaan yhdessä muun muassa työmarkkina-, urheilu-, kulttuuri- ja kansalaisjärjestöjen kanssa. Kampanjassa tunnustetaan, että Suomessa on rakenteellista rasismia,

⁸⁸ Työ- ja elinkeinoministeriö (16.1.2025).

⁸⁹ Työ- ja elinkeinoministeriö (23.4.2024).

⁹⁰ Valtioneuvosto (2025b).

⁹¹ Sosiaali- ja terveysministeriö (päiväämätön a).

⁹² Valtioneuvosto (2024b).

⁹³ Valtioneuvosto (5.9.2024).

jonka purkamiseen tarvitaan yhteiskunnan laajaa osallistumista. Kampanjaan osallistuvat toimijat liittyvät kampanjan sitoumukseen ja valitsevat omaan organisaationsa soveltuvat konkreettiset toimenpiteet.⁹⁴

Kotoutumisen kokonaiskatsaus

Kotoutumisen kokonaiskatsaus 2023 julkaistiin helmikuussa 2024. Neljän vuoden välein julkistettava katsaus kokoaa yhteen kotoutumisen seurannassa käytettävää indikaattoritietoa ja tutkimusartikkeleita.⁹⁵ Vuotta 2023 tarkasteleva kotoutumisen kokonaiskatsaus keskittyy erityisesti väestösuhteisiin ja yhteiskunnan vastaanottavuuden merkitykseen kotoutumisen kannalta. Seurantatiedon perusteella esimerkiksi maahanmuuttaneiden työllisyys näyttää kehittyneen myönteisesti. Etnisen syrjinnän kokemusten on raportoitu olevan melko yleisiä, mutta siitä huolimatta noin kaksi kolmasosaa maahanmuuttaneista kokee kuuluvansa suomalaiseen yhteiskuntaan. Tutkimusartikkeleissa perehdytään tarkemmin muun muassa työelämän vastaanottavuuteen, yhteiskuntaan kiinnittymiseen ja osallisuuteen.⁹⁶

Esimerkkejä kotoutumista edistäväistä hankkeista

Useita kotoutumista edistäviä hankkeita käynnistettiin vuoden 2024 aikana. Monet hankkeet saivat rahoitusta EU:n turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastolta (AMIF). Hankkeiden teemat olivat moninaisia. Useissa hankkeissa tähdättiin maahanmuuttajien työllistymisen tukemiseen. Esimerkiksi Työväen Sivistysliiton Arvosta osaamista -hankkeen tavoitteena on vahvistaa haavoittuvassa ja heikoimmassa työllistymisasemassa olevien kolmansista maista tulleiden naisten työ- ja toimintakykyä sekä madaltaa työllistymisen esteitä.⁹⁷

Osa hankkeista keskittyi haavoittuvassa asemassa olevien alaikäisten tukemiseen. Helsingin Diakonissalaitoksen säätiön YTYÄ-hankkeessa kehitetään menetelmiä, joilla tuetaan ja vahvistetaan ilman huoltajaa alaikäisenä Suomeen tulleiden kokonaisvaltaista hyvinvointia. Hankkeen kohderyhmänä ovat erityisesti 17-25-vuotiaat nuoret. Tavoitteena on myös vahvistaa yksin tulleiden alaikäisten parissa työskentelevien ammattilaisten traumaosaamista.⁹⁸

Useammassa hankkeessa pyrittiin sujuvoittamaan alkuvaiheen kotoutumisen järjestämistä. Diakonia-ammattikorkeakoulun Yhteiskuntaorientaation kouluttajien koulutus ja monikielinen materiaali -hankkeen tavoitteena on edistää kuntien valmiuksia järjestää lakisääteistä monikielistä yhteiskuntaorientaatiota uusille asiakkaille. Turun kaupungin Yhteisöllisen kotoutumisen startti -hankkeessa taas pyritään nopeuttamaan kolmansien maiden kansalaisten kotoutumista tarjoamalla heille mentoriapua heti Suomeen saapumisen jälkeen.⁹⁹

⁹⁴ Sitoumus2050 (päiväämätön).

⁹⁵ Työ- ja elinkeinoministeriö (14.2.2024).

⁹⁶ Työ- ja elinkeinoministeriö (2024b).

⁹⁷ EUSA-rahastot (21.3.2024).

⁹⁸ Helsingin Diakonissalaitos (päiväämätön).

⁹⁹ EUSA-rahastot (21.3.2024).

Myös sosiaali- ja terveysministeriön yhteydessä toimiva sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA) rahoitti useita kotoutumista edistäviä hankkeita vuonna 2024. Projektit keskitettiin moniin eri kotoutumiseen liittyviin aiheisiin kuten maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja työllistymisen tukemiseen, maahanmuuttajanuorten oppimisen tukemiseen ja syrjäytymisen ennaltaehkäisyyn sekä maahanmuuttajaperheiden tukemiseen.¹⁰⁰

¹⁰⁰ STEA (verkkosivu, päiväämätön), Avustukset, Viitattu 24.3.2025.

8. Kansalaisuus

Tilastot¹⁰¹

Vuonna 2024 **Suomen kansalaisuuden sai ennätyselliset 13 973 henkilöä**, mikä oli hieman enemmän kuin vuonna 2023 (13 096). Kansalaisuuden saaneista 12 417 sai kansalaisuuden hakemuksesta (2023: 11 594) ja 1532 ilmoituksesta¹⁰² (2023: 1 483).

Kansalaisuushakemusten määrä laski hieman vuonna 2024 edelliseen vuoteen verrattuna, kun hakemuksia jätettiin yhteensä 17 063 (2023: 18 296). Tästä huolimatta hakemusmäärä oli edelleen historiallisesti katsottuna huomattavan korkea. Maahanmuuttoviraston arvion mukaan, lokakuussa voimaan tullut kansalaisuuslain muutos näkyi hakemuspiikkinä heinä-syyskuussa jätetyissä hakemuksissa. Etenkin joulukuun hakemusmäärä (871 hakemusta) oli poikkeuksellinen, sillä edellisen kerran hakemuksia jätetiin alle tuhat kuukaudessa syyskuussa 2022.

Eniten kansalaisuushakemuksia jättivät Venäjän, Irakin, Syyrian, Afganistanin ja Somalian kansalaiset edellisvuoden tapaan. Kansalaisuutta hakeneista noin 43 prosenttia oli saanut kansainvälistä suojelua.

Kansalaisuushakemuksiin ja -ilmoituksiin tehtiin yhteensä 15 748 päätöstä, mikä oli hieman enemmän kuin edellisvuonna (2023: 14 915). Päätöksistä 89 prosenttia oli myönteisiä ja kahdeksan prosenttia kielteisiä.

Suomen kansalaisuuden saaneista noin 54 prosenttia oli naisia ja 46 prosenttia miehiä.

Vuonna 2024 kansalaisuuden saaneista noin 89 prosenttia sai kansalaisuuden hakemusmenettelyn kautta. Tietyt ryhmät voivat kuitenkin saada kansalaisuuden myös ilmoitusmenettelyn kautta:

- entinen Suomen kansalainen,
- Pohjoismaan kansalainen,
- 18–22-vuotias nuori henkilö, joka on asunut Suomessa riittävän kauan,
- 12–17-vuotias adoptiolapsi,
- suomalaisen isän tai ei-synnyttäneen äidin avioliiton ulkopuolinen lapsi, joka on syntynyt ulkomailla

Kansalaisuusilmoituksiin tehtiin yhteensä 1 636 päätöstä, joista 94 prosenttia oli myönteisiä (1 593). Yleisimmin Suomen kansalaisuus myönnettiin ilmoitusmenettelyn kautta pitkään Suo-

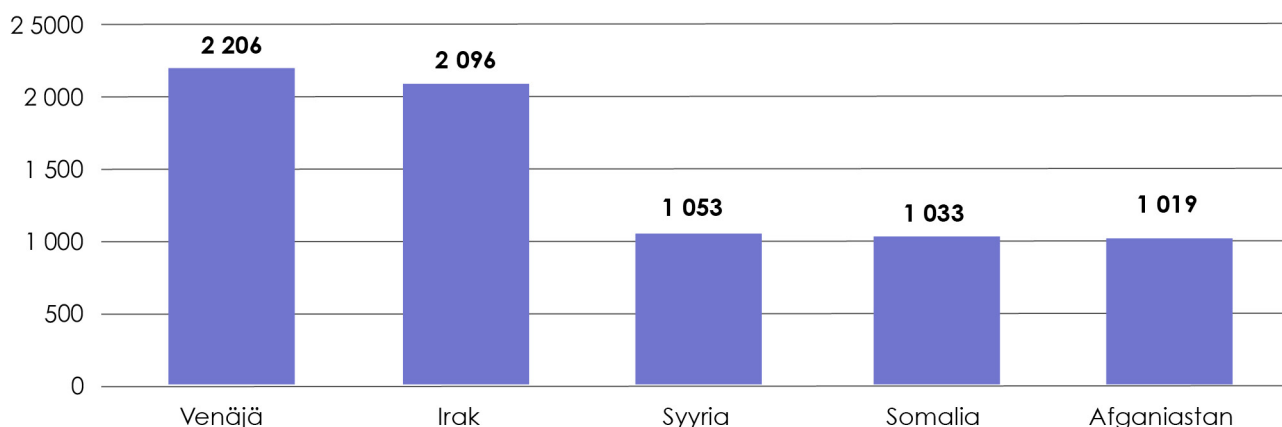
¹⁰¹ Tilastot Maahanmuuttoviraston tilastopalvelusta <https://tilastot.migri.fi>, ellei toisin mainittu.

¹⁰² Kansalaisuusilmoitus on tietyille ryhmille tarkoitettu nopeampi ja yksinkertaisempi tapa saada Suomen kansalaisuus kuin hakemus. Nämä ryhmät ovat: entinen Suomen kansalainen, Pohjoismaan kansalainen, 18–22-vuotias nuori henkilö, joka on asunut Suomessa riittävän kauan, 12–17-vuotias adoptiolapsi, suomalaisen isän tai ei-synnyttäneen äidin avioliiton ulkopuolinen lapsi, joka on syntynyt ulkomailla.

messa asuneelle 18-22v henkilölle (697 kpl). Tämä oli merkittävä muutos edellisvuoteen, jolloin yleisin myöntöperuste oli entinen Suomen kansalaisuus.

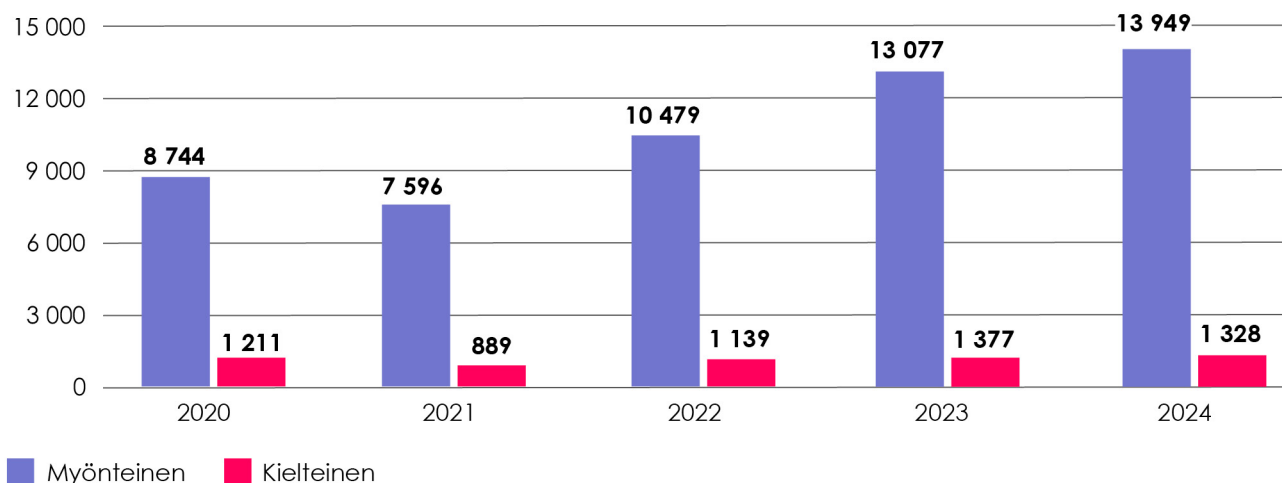
Ilmoitusmenettelyssä kansalaisuuden saaneista suurin kansalaisuusryhmä (27 prosenttia) oli edellisvuosien tapaan ruotsalaiset (408 kpl). Ilmoituksella kansalaisuuden saaneiden ruotsalaisten määrä putosi lähes puoleen edellisvuodesta (751).

Vireille tulleet kansalaisuushakemukset top-5 kansalaisuudet 2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

Päätökset kansalaisuushakemuksiin ja -ilmoituksiin 2020–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto

Lakimuutoksia ja muita kehityskulkuja

Hallitusohjelmaan on kirjattu, että kansalaisuuslaki uudistetaan ja kansalaisuuden edellytyksiä tiukennetaan. Hallituksen tavoitteena on tehdä tiukennuksia muun muassa asumisaikaa, nuhteettomuutta, toimeentuloedellytystä ja kansalaisuuden menettämistä koskevaan sääntelyyn. Lisäksi kansalaisuuskokeen käyttöönoton mahdollisuutta selvitetään. Hallitusohjelman mukaan kansalaisuuden edellytyksenä tulee olla onnistunut kotoutuminen.¹⁰³ Kansalaisuuslain uudistaminen toteutetaan asteittain kolmessa hankkeessa.

Ensimmäisessä kansalaisuuslain uudistamista koskevassa hankkeessa tarkasteltiin asumisaikaedellytystä kansalaistamisen ehtona. Hallituksen tekemän lakimuutoksen myötä Suomen kansalaisuuden saamiseen vaadittu yleinen asumisaikaedellytys on jatkossa 8 vuotta. Tuona aikana Suomen ulkopuolella tapahtunutta oleskelua saa olla yhteensä vain vuosi, josta enintään 3 kuukautta kansalaistamista edeltävän vuoden aikana. Asumisajaksi hyväksytään ainoastaan oleskeluluvalla tapahtunut oleskelu. Näin ollen kansainvälistä suojelua saavien osalta asumisajaksi ei enää lasketa turvapaikkahakemuksen käsittelyaikaa. Yleinen asumisaikaedellytys koskee myös kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä.¹⁰⁴

Joissakin tapauksissa asumisaikaedellytys on jatkossa 5 vuotta. 15 vuotta täyttäneen lapsen, Suomen kansalaisen puolison, kielitaitoedellytyksen täyttävän tai kansalaisuudettoman kohdalla asumisaikaedellytys on yleisen edellytyksen sijaan 5 vuotta. Kansainvälistä suojelua saavien ja kansalaisuudettomien henkilöiden kansalaisuushakemukset käsitellään kiireellisenä eli viimeistään vuoden kuluessa hakemuksen jättämisestä. Asumisaikaedellytystä koskevat kansalaisuuslain muutokset tulivat voimaan 1.10.2024.¹⁰⁵

Muita kansalaisuuslain uudistamista koskevia lakimuutoksia ei ole tullut vielä voimaan. Toisessa uudistamishankkeessa on tarkoitus toteuttaa muun muassa nuhteettomuusedellytyksen tiukennus, palauttaa turvattu toimeentulo kansalaistamisen edellytykseksi sekä kiristää kansalaisuuden menettämisen ehtoja.¹⁰⁶ Kolmannessa hankkeessa on tarkoitus toteuttaa kansalaisuuskokeen käyttöönotto ja tehdä hallitusohjelman mukainen selvitys kaksoiskansalaisuusjärjestelmästä. Selvityksen valmistelu käynnistyi vuonna 2024. Hallituksen tavoitteena on saada kansalaisuuslain uudistus valmiiksi vuoden 2025 aikana.¹⁰⁷

¹⁰³ Valtioneuvosto (2023).

¹⁰⁴ Sisäministeriö (4.7.2024 c).

¹⁰⁵ Ibid.

¹⁰⁶ Sisäministeriö (päiväämätön c).

¹⁰⁷ Sisäministeriö (päiväämätön d).

9. Rajat, viisumit ja Schengen

9.1. Rajavalvonta ja rajaliikenne¹⁰⁸

Marraskuussa 2023 alkanut, Venäjältä Suomeen suuntautunut säädösten vastainen kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ilmiö vaikutti oleellisesti vallinneeseen rajatilanteeseen myös vuoden 2024 aikana. Itärajan sulkui jatkui koko vuoden. Rajavartiolaitos raportoi, että tilanne itärajal la säilyi vakaana. Lentoasemien ulkorajaliikenne jatkoi kasvuaan.¹⁰⁹

Rajavartiolaitos raportoi, että maastorajan tilanne säilyi vuoden aikana kohtuullisen rauhallisena, tammikuuta 2024 lukuun ottamatta, jolloin itärajan ylitti laittomasti 33 henkilöä. Vuoden aikana itäisen maasto- ja merirajan kautta laittomasti Venäjältä Suomeen tuli yhteensä 39 henkilöä (2023: 22). Lisäksi ainakin 12 Suomen ja muiden EU-maiden kansalaista ylitti luvattomasti rajan Suomesta Venäjälle ja takaisin, muutoin kuin laittoman maahantulon tarkoituksessa.

Venäjän rajavartiolaitos ei ilmoittaneet yhdestäkään tekemästään estosta vuoden 2024 aikana. Saatujen ennakkotietojen perusteella havaittiin, estettiin tai paljastettiin 14 luvaton rajanylitystä maastorajalla vuoden 2024 aikana.

Itärajan pysähtynyt ulkorajaliikenne vaikutti laskevasti myös rajatarkastusten jatkotoimenpiteisiin. Pääsyn epäämisten ja käännättämispäätösten määrä laski. Lisäksi turvapaikkahakemuksia otettiin vastaan 492 kappaletta, mikä on 1491 kappaletta vähemmän kuin vuonna 2023. Laittoman maahantulon järjestämisiä tai ihmiskauppatapauksia rekisteröitiin 103 kappaletta.

EU:n ulkorajoilla havaittujen laittomien rajanylitysten määrä väheni selvästi (-39 %) vuoteen 2023 verrattuna. Turvapaikkaa haki Euroopasta noin miljoona ihmistä (2023: -12 %). Merkittävä osa turvapaikanhakijoista saapuu EU-alueelle laillisesti viisumivapaista maista. Tilanne EU:n Valko-Venäjän vastaisilla rajoilla säilyi epävakaana.

Rajavartiolaitoksen yhdyshenkilöiden toiminnalla ennalta ehkäistään luvaton maahantuloa, siihen liittyvää ihmiskauppaa ja muuta rajat ylittävää rikollisuutta lähtöalueilla. Yhdyshenkilöiden toiminnalla tuetaan myös muiden EU-maiden toimintaa.

Rajavartiolaitoksen mukaan sen yhdyshenkilöiden työn tuloksena on estetty ennalta 561 maahanpääsyä Suomeen tai muihin Schengen-maihin. Vaikka estosuositusten lukumäärä laski edelliseen vuoteen verrattuna, on se suuri suhteessa Suomeen viireytettyihin viisumihakemuksiin, joiden lukumäärä on vain noin kymmenesosa tasosta ennen koronapandemiaa ja Ukrainan sotaa.

¹⁰⁸ Tiedot Rajavartiolaitoksen tilinpäätöksestä 2024, ellei toisin mainita.

¹⁰⁹ Rajavartiolaitos (16.1.2025).

Rajavartiolaitos osallistui vuonna 2024 Euroopan raja- ja meriturvallisuusviraston Frontexin operaatioihin eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetun asetuksen velvoitteiden mukaisesti. Tilastoidut osallistumisvuorokaudet kasvoivat edellisvuodesta.

9.2. Viisumit¹¹⁰

Suomeen myönnettiin vuonna 2024 yhteensä 75 386 Schengen-viisumia, mikä oli samaa tasoa kuin edellisvuonna (2023: 73 760). Schengen-viisumihakemuksia jätettiin kaiken kaikkiaan yhteensä 91 176 kappaletta, mikä oli lähellä edellisvuoden määriä (2023: 92 927). Määrissä nähtiin vuonna 2023 merkittävä pudotus edellisvuoden määriin verrattuna (esim. 2022: 146 463) ja sama trendin jatkui 2024. Kielteisiä päätöksistä vuonna 2024 oli noin 15 %.

Pudotuksesta huolimatta vuoden 2024 hakemusmäärä osoitti kuitenkin lievän kasvavan trendin jatkoa verrattuna vuoden 2021 lukuihin, jolloin viisumeja myönnettiin alle 60 000 kappaletta. Määrät ovat lievässä kasvussa, mutta eivät silti lähelläkään pandemiavuosia edeltänyttä huippuvuotta 2019, jolloin viisumeja myönnettiin lähes 900 000 kappaletta.

Eniten viisumihakemuksia jätettiin New Delhin (17 762), Pekingin (13 190), Shanghain (11 848) ja Bangkokin (5 505) Suomen edustustoissa. Myös näissä edustustoissa myönnettiin eniten viisumeita. New Delhin suurlähetystössä myönnettiin yhteensä 13878 viisumia.

Lähetystöjen lisäksi Rajavartiolaitos myönsi 132 viisumia Suomen rajalla vuonna 2024.¹¹¹

Schengen-viisumien lisäksi Suomeen myönnetään myös kansallisia pitkäaikaisia viisumeita eli niin kutsuttuja D-viisumeita.

D-viisumit otettiin käyttöön Suomessa vuonna 2022. Viisumi liittyy työ- ja opiskeluperusteisen maahanmuuton sujuvoittamiseen. D-viisumi mahdollistaa oleskeluluvan hakijoiden saapumisen Suomeen heti, kun heille on myönnetty oleskelulupa. Heidän ei siis tarvitse jatkossa odottaa oleskelulupakorttia ulkomailla.

Vuonna 2024 myönnettiin yhteensä 3 520 pitkäaikaista viisumia. Päätöksiä tehtiin yhteensä 4 270, joista kielteisen päätöksen sai 320. Loput hakemukset raukesivat. Viisumeja myönnettiin eniten Intian (642), Iranin (412) ja Venäjän (365) kansalaisille.

Hakemuksia jätettiin vuonna 2023 yhteensä 4 734 kpl. Suurimmat hakijamaat olivat niin ikään Intia (875), Iran (471) ja Venäjä (416).¹¹²

¹¹⁰ Tilastot Ulkoministeriöltä sähköpostitse 13.3.2025, ellei toisin mainittu.

¹¹¹ Rajavartiolaitoksen tilinpäätös 2024

¹¹² Tilastot Maahanmuuttoviraston tilastopalvelusta

10. Säännösten vastainen maahanmuutto¹¹³ ja ihmissalakuljetus

Vuonna 2024 Suomessa tavattiin 875 säännösten vastaisesti maassa oleskellutta henkilöä, mikä osoitti lievää laskua edellisvuoteen (2023: 1 100 henkilöä).¹¹⁴

Säännösten vastaisen oleskelun tilastointi ei ole yksiselitteistä. Edellä mainittu luku on peräisin Eurostatista ja se perustuu Keskusrikospoliisin säännösten vastaisen oleskelun tilastoihin, jotka on laadittu noudattaen Eurostatin EIL-tilaston kriteereitä.

Säännösten vastaisen oleskelun tilastossa ovat mukana kolmansien maiden kansalaiset, joiden on havaittu oleskelevan maassa laittomasti. Tämä käsittää myös turvapaikanhakijat, joiden on ennen turvapaikan hakemista havaittu saapuneen maahan tai oleskelevan maassa ilman oleskeluun oikeuttavia asiakirjoja. Lisäksi tilasto sisältää maahantulokiellon rikkomiseen syyllistyneet henkilöt.

Tilastoon kuuluvat tapaukset, jotka on havaittu sisämaassa tai sisärajoilla, ulkorajalla henkilön saapuessa rajanylityspaikkojen ulkopuolelta sekä henkilön poistuessa maasta ulkorajan rajanylityspaikkojen kautta. Ulkorajan rajanylityspaikoilla saapuessa havaitut tapaukset eivät ole mukana tilastossa.

Tilastossa ovat mukana vain tapaukset, jotka on havaittu viranomaisen toimesta joko lupaprosessissa, valvontatoiminnassa tai rikostutkinnassa.

Säännösten vastaisesti maassa oleskelleet kolmansien maiden kansalaiset, top 10 (11) kansalaisuudet 2024 (Huom! Ei sis. työskentelyä ilman työlupaa)

Intia	67
Turkki	57
Syyria	56
Iran	51
Irak	48
Kiina	48
Somalia	38
Valko-Venäjä	34
Yhdysvallat	31
Filippiinit	28
Nigeria	28
Top 10 (11) yhteensä	486
Kaikki yhteensä	875

¹¹³ Termin englanninkielinen vastine on "irregular migration". Suomenkielinen käännös "säännösten vastainen maahanmuutto" perustuu EMN:n uusimpaan sanastoon (2022). Suomen lainsäädäntö sekä viranomaiset käyttävät joissain yhteyksissä edelleen myös termiä "laiton maahantulo" tai "laiton maassa oleskelu". Lähde: EMN (2022), Asylum and Migration Glossary 9.0

¹¹⁴ Eurostat, Third country nationals found to be illegally present - annual data (rounded).

Keskusrikospoliisi tilastoi säännösten vastaista maassa oleskelua ja luvatonta työtä koskevat tapaukset lisäksi eri tilastointikriteerein kuin edellä mainittu Eurostatille ilmoitettu tilasto. Toisin kuin Eurostatille ilmoitetuissa tilastoissa, näissä KRP:n tilastoissa ovat mukana myös maan sisällä tavatut turvapaikanhakijat, jotka ovat itse ilmoittautuneet viranomaisille hakiessaan turvapaikkaa, mutta joilla ei turvapaikanhakuhetkellä ollut oleskeluoikeutta Suomessa. Monilla turvapaikanhakijoilla ei ole maahan saapuessaan matkustusasiakirjaa eikä oleskelulupaa tai viisumia, joten heidät rekisteröidään säännösten vastaisesti maahan tulleiksi. Lisäksi tapaukset on tilastoitu nimikepohjaisesti, jolloin sama henkilö voi esiintyä tilastossa useita kertoja.

Vuoden 2024 säännösten vastaisesti maassa oleskelun tapausten kokonaismäärä oli 3 138, mikä oli lähes saman verran kuin edellisvuonna. Kasvua havaittiin lähes yksinomaan matkustusasiakirjoja koskevissa ulkomaalaisrikkomuksissa (yleensä voimassaolon katko), kun taas säännösten vastaisesti oleskelevia turvapaikanhakijoita oli edellisvuotta vähemmän. Oleskelulupaa koskevien ulkomaalaisrikkomusten sekä maahantulokiellon rikkomusten määrä on pysynyt edellisvuoden tasolla.

Vuonna 2024 selvästi yleisimmät laittoman maassa oleskelun kansalaisuudet olivat Somalia (394) ja Irak (383). Somalian kansalaiset olivat suurin laittomasti oleskelleiden ensikertalaisten turvapaikanhakijoiden ryhmä, kun taas Irakin kansalaiset olivat suurin ryhmä kaikissa ulkomaalaisrikkomusten kategoriassa.¹¹⁵

KRP on todennut, että käytännössä merkittävä osa luvattomana oleskeluna tilastoiduista tapauksista on vähäisiä rikkomuksia, esimerkiksi lyhyitä lupakatkoja, jotka havaitaan asiakirjan tai luvan vireyttämisprosessissa. Lisäksi on huomionarvoista, että merkittävä osuus säännösten vastaisesta oleskelusta tulee ilmi lupaprosessin aikana, ei viranomaisten aktiivisen valvontatoiminnan myötä.¹¹⁶

Luvaton työnteke

Poliisi tilastoi erikseen myös luvatonta työntekeä. Vuonna 2024 Suomessa tavattiin 111 kokonaan ilman työlupaa työskennellyttä kolmannen maan kansalaista, mikä on puolet vähemmän kuin edellisvuonna (2023: 223).

Luvattomasti työskennelleet viittaa henkilöihin, jotka ovat työskennelleet ilman työnteekoon oikeuttavaa lupaa. Mukana eivät ole henkilöt, jotka ovat työskennelleet lupaehtojen vastaisesti tai yli sallitun tuntimäärän.

Luvaton työnteke on harmaata taloutta. Se kytkeytyy säännösten vastaiseen maassa oleskeluun, sillä pimeä työ on useimmille säännösten vastaisesti maassa oleskeleville varteenotettavin keino hankkia elantoa. Läheskään kaikki luvatta työskentelevät ulkomaalaiset eivät kuitenkaan oleskele maassa laittomasti.

¹¹⁵ Lähde: KRP, sähköposti 21.3.2025

¹¹⁶ Lähde: KRP

Ilman työlupaa työskennelleet kolmansien maiden kansalaiset, top 10 kansalaisuudet 2024

Irak	19
Thaimaa	9
Vietnam	8
Turkki	7
Kirgisia	6
Filippiinit	5
Nigeria	5
Ukraina	5
Ei tiedossa/tuntematon	5
Intia	4
Top 10 yhteensä	73
Kaikki yhteensä	111

Säännösten vastaiseen maahanmuuttoon liittyviä lakimuutoksia ja muita kehityskulkuja**Maahantulosäännösten kiertämisen estäminen**

Hallituksen tavoitteena oli uudistaa maahantulosäännösten kiertämistä koskevia säännöksiä. Ulkomaalaislakiin tehtiin muutoksia, joiden tavoitteena on tehostaa maahantulosäännösten kiertämisen estämistä. Lakiin kirjattiin kaikki tilanteet, joissa oleskelulupa tulee jättää myöntämättä. Esimerkiksi väärin tietojen antaminen, väärennettyjen asiakirjojen toimittaminen, säännösten vastainen oleskelu Suomessa tai työskentely ilman työnteko-oikeutta voi johtaa kielteiseen oleskelulupapäätökseen. Lakimuutoksen myötä otettiin käyttöön myös uusia perusteita evätä oleskelulupa. Esimerkiksi ensimmäisen oleskeluvan hakeminen Suomessa voi jatkossa johtaa kielteiseen oleskelulupapäätökseen. Lakimuutokset tulivat voimaan 1.9.2024.¹¹⁷

Lakimuutoksen myötä kansainvälistä suojelua hakeva tai kielteisen turvapaikkapäätöksen saanut ei voi enää saada oleskelulupaa opiskelun, työn tai elinkeinon harjoittamisen perusteella. Muutoksen tarkoituksena on estää tilanteet, joissa turvapaikkaa haetaan ensisijaisesti siksi, että päästäisiin maahan töihin tai opiskelemaan.¹¹⁸

¹¹⁷ Maahanmuuttovirasto (30.8.2024); Sisäministeriö (4.7.2024 a).

¹¹⁸ Sisäministeriö (4.7.2024 a); Laki ulkomaalaislain muuttamisesta (472/2024), 36 f §.

Hallitusohjelman mukaisesti henkilön tunnistamista ja henkilöllisyyden todentamista koskevaa sääntelyä selkeytettiin. Lakimuutoksella hakijan velvollisuutta todistaa henkilöllisyytensä tiukennettiin. Oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on, että hakija on tunnistettu ja hänen henkilöllisyytensä on luotettavasti todennettu voimassalla olevalla kansallisella matkustusasiakirjalla. Jotta oleskelulupa voidaan myöntää, pääsääntöisesti hakijalla tulee olla voimassa oleva kansallinen matkustusasiakirja. Tällöin pakolaisen matkustusasiakirja tai muukalaispassi ei riitä.¹¹⁹ Erikseen määritellyissä tapauksissa oleskelulupa voidaan kuitenkin myöntää voimassa olevan matkustusasiakirjan puuttumisesta huolimatta.¹²⁰

Säännösten vastaisen maassa oleskelun estäminen

Maahantulosäännösten kiertämisen lisäksi säännösten vastaisen maassa oleskelun valvontaa tehostettiin eri keinoin.

Maahanmuuttovirasto otti käyttöön kasvuyrittäjien ja erityisasiantuntijoiden oleskelulupien automaattisen jälkivalvonnan. Automaattinen jälkivalvonta otettiin ensimmäisen kerran käyttöön vuonna 2023 opiskelijan oleskelulupien kohdalla. Automaattisen jälkivalvonnan avulla tarkastetaan täyttävätkö Suomessa oleskeluluvalla oleskelevat yhä heille myönnetyn oleskeluluvan edellytykset. Automaation avulla Maahanmuuttovirasto pystyy valvomaan lupajärjestelmän väärinkäytöksiä tehokkaammin.¹²¹

Maahanmuuttovirasto, poliisi ja Keskusrikospoliisi tiivistivät yhteistyötä opiskeluperusteisten oleskelulupien väärinkäyttötapausten ehkäisemiseksi. Väärinkäyttötapauksia on tullut ilmi enenevässä määrin. Tavoitteena on, että väärinkäyttötapauksissa oleskelulupa peruutetaan. Viranomaisten pyrkimyksenä on myös lisätä oppilaitoksien tietoisuutta opiskeluperusteisten oleskelulupien väärinkäytöstä, jotta tapaukset voidaan tunnistaa aiempaa paremmin.¹²²

Sosiaali- ja terveysministeriö käynnisti loppuvuodesta lakihankkeen, jossa on määrä toteuttaa hallitusohjelman mukaiset muutokset säännösten vastaisesti maassa oleskelevien oikeuteen sosiaali- ja terveystalouteen. Ilman oleskeluluoikeutta Suomessa oleskelevalta poistettaisiin oikeus muihin kuin kiireellisiin sosiaali- ja terveystalouteen sekä sosiaaliturvaan. Tämä olisi paluu viime vaalikaudelta edeltäneeseen oikeustilaan. Lapsille olisi kuitenkin jatkossakin järjestettävä tarvittavat terveydenhuollon palvelut samalla laajuudella kuin hyvinvointialueen asukkailla. Samoin naisille olisi järjestettävä raskauteen liittyvät terveydenhuollon palvelut.¹²³

¹¹⁹ Maahanmuuttovirasto (30.8.2024).

¹²⁰ Laki ulkomaalaislain muuttamisesta (472/2024), 35 §.

¹²¹ Maahanmuuttovirasto (17.6.2024).

¹²² Keskusrikospoliisi, sähköposti, 7.1.2025.

¹²³ Sosiaali- ja terveysministeriö (päiväämätön b).

11. Ihmiskaupan torjuminen

Ihmiskaupan uhrien oleskeluluvat

Hakemuksia käsitellessään Maahanmuuttovirasto saattaa havaita viitteitä ihmiskaupasta. Tämä ei välttämättä vielä tarkoita, että ihminen on joutunut ihmiskaupan uhriksi, vaan että viranomaisilla on epäilyksiä asiasta. Oleskeluluvan perusteena saattaa olla kansainvälinen suojelu, yksilöllinen inhimillinen syy tai ihmiskaupan uhrille myönnettävä oleskelulupa.

Suomessa oleskelevalle ihmiskaupan uhrille voidaan tietyin edellytyksin myöntää oleskelulupa ihmiskaupan uhriksi joutumisen perusteella. Vuonna 2024 **ensimmäisiä oleskelulupia ihmiskaupan uhreille myönnettiin 26 kappaletta, mikä oli yli puolet vähemmän kuin edellisvuonna** (2023: 57 kpl). Uusia määräaikaista oleskelulupia eli niin kutsuttuja jatkolupia ihmiskaupan uhreille myönnettiin yhteensä 42 kappaletta, mikä taas oli selkeästi enemmän kuin edellisvuonna (2023: 25).¹²⁴

Auttamisjärjestelmään ohjautuneet ihmiskaupan uhrin¹²⁵

Vuonna 2024 ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään kirjattiin edellisvuotta vähemmän uusia hakemuksia, yhteensä 371 kappaletta. Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä arvioi, että tilastoja taaksepäin katsottaessa huomataan eroja vuosittaisissa määrissä. Korona vaikutti vuoden 2021 hakemus- ja päätösmääriin ja isot rikostapaukset marja-alalla näkyvät vuosina 2022 ja 2023, jolloin järjestelmään ohjautui paljon thaimaalaisia. Alkuvuonna 2024 hakemuksia tuli poikkeuksellisen vähän, mikä näkyy koko vuoden tilastoissa. Loppuvuonna 2024 määrät olivat tavanomaisemmalla tasolla.¹²⁶

Vuonna 2024 auttamisjärjestelmän asiakkaaksi tuli 207 uutta henkilöä, joiden arvioitiin joutuneen ihmiskaupan uhriksi, mikä oli vähemmän kuin edellisvuonna (2023: 326). Lisäksi auttamisjärjestelmään otettiin 23 asiakkaiden alaikäistä lasta.

Kaikkiaan auttamisjärjestelmään tuli siis 230 uutta henkilöä. Määrä on matalampi kuin edellisvuonna, jolloin auttamisjärjestelmään tuli 362 henkilöä. Kaiken kaikkiaan vuoden 2024 lopussa auttamisjärjestelmässä oli 1610 henkilöä, joista tunnistettuja uhreja oli 1331 ja heidän alaikäisiä lapsiaan 279.

Pakkotyö oli vuonna 2024 merkittävin ihmiskaupan muoto (45%), kuten edellisvuonnakin. Tämän ohella pakkoavioliitto nousi toiseksi yleisimmäksi ihmiskaupan muodoksi (32 %). Pakkoavioliittojen määrä (66) kasvoi edellisvuodesta (50), mutta vuonna 2022 määrä oli vuotta 2024 suurempi (72).

¹²⁴ Lähde: Maahanmuuttoviraston tilastopalvelu

¹²⁵ Tiedot Ihmiskaupan vuosikatsaus 2024, ellei toisin mainittu

¹²⁶ Ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmä, Ihmiskaupan vuosikatsaus 2024

Selkeää kasvavaa trendiä pakkoavioliittojen määrässä ei ole nähty, mutta suhteellinen osuus on noussut. Seksuaalisen hyväksikäytön uhreja oli 20 % kaikista uusista asiakkaista.

Hyväksikäytön muodoissa oli eroja sukupuolten välillä. Miesten kohdalla yleisin hyväksikäytön muoto oli pakkotyö (94%) kun taas naisilla se oli pakkoavioliitto (49%) ja seksuaalinen hyväksikäyttö (26%). Naisista 23% oli joutunut pakkotyön uhriksi.

Uudet asiakkaat edustivat 47 eri kansalaisuutta. Yleisimmät kansalaisuudet olivat Somalia (18,4 %), Thaimaa (6,3 %), Iran (5,8 %) ja Nigeria (5,8%). Lisäksi muut maat -kategoria kattoi 29,3 % asiakkaista. Myös suomalaisia on hyväksikäytettyjen joukossa.

Auttamisjärjestelmän mukaan vuonna 2024 ei ollut suuria ihmiskaupparikostapauksia, joissa olisi korostunut jokin tietty kansalaisuusryhmä, joten eri kansalaisuuksien määrät ovat tasaisempia kuin kahtena aikaisempina vuonna. Thaimaa on pitkään ollut ihmiskaupan uhrien kansalaisuuksien kärjessä, mutta vuonna 2024 prosenttiosuus oli pienempi kuin aiemmin. Suomi on kolmantena yleisimpien kansalaisuuksien tilastoissa.

Uusista asiakkaista noin 5 % oli alaikäisiä, 41 % oli iältään 18–29-vuotiaita, 34 % 30–39-vuotiaita, 13 % 40–49-vuotiaita ja 7 % 50–59-vuotiaita. Kaksi asiakasta oli tätä vanhempia. Asiakkaiden ikärakenne on hieman nuortunut, arvioi Auttamisjärjestelmä.

Vuonna 2024 pääosa auttamisjärjestelmän uusista asiakkaiden kaikista hyväksikäyttötapauksista eli 44 % oli tapahtunut Suomessa. Määrä oli kuitenkin alhaisempi kuin vuonna 2023 (64%). Yleinen trendi viime vuosina on kuitenkin ollut, että henkilöitä, jotka ovat voineet joutua ihmiskaupan uhriksi Suomessa, on ohjautunut ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmän asiakkaaksi kasvavissa määrin. Aikaisempina vuosina ihmiskaupan uhrien auttamisjärjestelmään ohjautuneista henkilöistä valtaosan on katsottu joutuneen ihmiskaupan uhreiksi ulkomailla.

Vuonna 2024 tuli ilmi 90 Suomessa tapahtunutta hyväksikäyttötapausta. Näistä 46 kohdistui miehiin ja 44 naisiin. He edustivat 31 kansalaisuutta. Suomessa uhriksi joutuneista suurin osa (60 %) oli joutunut pakkotyön uhriksi. Aloina olivat ravintola-ala, rakennus-, metsätalous- ja puunkorjuualat, ravitsemustoiminta, siivousala, tukku- ja vähittäiskauppa, tai yksityisille henkilöille työskentely. Lisäksi pakkoavioliiton uhreja oli 23 % ja loput olivat seksuaalisen hyväksikäytön uhreja (13 %) tai rikolliseen toimintaan pakotettuja.

Suomessa seksuaalisen hyväksikäytön osuus on varsin pieni verrattuna kansainväliseen vertailuun, jossa osuus on noin 50 %.

Ihmiskaupan torjuntaan liittyviä lakimuutoksia ja muita kehityskulkuja

Oikeusministeriön Tehoa ihmiskaupan vastaiseen työhön -hankkeessa valmisteltiin vuoden 2024 aikana kansallinen ihmiskaupan uhrien tunnistamis- ja ohjausmekanismi (national referral mechanism, NRM). Ihmiskaupan uhrien tunnistamis- ja ohjausmekanismi (NRM): Käsikirja uhrien tunnistamiseen ja auttamiseen julkaistiin 29.1.2025.¹²⁷ Käsikirja tarjoaa tietoa ja tukea ihmiskaupan uhrien tunnistamiseen ja auttamiseen. Käsikirjan on tarkoitus toimia käytännön työkaluna uhrien tunnistamisen, palveluohjauksen sekä palveluiden ja hoidon järjestämisen parantamiseksi. Tavoitteena on myös tukea valtakunnallisesti mahdollisimman yhdenmukaisen käytäntöjen kehittymistä.¹²⁸

Poliisiammattikorkeakoulun Ihmiskaupparikosten esitutinnan mallintaminen -hankkeessa laadittiin yhtenäinen toimintamalli ihmiskaupparikosten esitutkintaan. Ihmiskaupparikosten esitutinnan käsikirja¹²⁹ koostettiin yhdessä keskeisten viranomaisten ja kolmannen sektorin kanssa. Käsikirjassa on huomioitu erityisesti uhrin kohtaaminen ja osallisuuden kokemuksen vahvistaminen. Käsikirjalla pyritään tarjoamaan työvälineitä esitutkintatyöskentelyyn ja yhdenmukaistamaan esitutkinnassa tehtäviä toimenpiteitä.¹³⁰

Hallituksen työperäisen hyväksikäytön vastainen toimenpideohjelma julkaistiin 15.2.2024. Toimenpideohjelman avulla hallitus pyrkii puuttumaan ulkomaisen työvoiman hyväksikäyttöön nykyistä tehokkaammin. Toimenpideohjelma koostuu yhteensä 33:sta toimenpiteestä, joiden pohjalta on tarkoitus muun muassa toteuttaa lainsäädäntöuudistuksia ja lisätä viranomaisyhteistyötä. Toimenpiteiden tarkoituksena on muun muassa korottaa työelämässä tapahtuvan hyväksikäytön rangaistavuutta, panostaa työsuojelutarkastuksiin, kehittää viranomaisten yhteistyötä ja tiedonvaihtoa sekä vähentää mahdollisuuksia naamioida työsuhteita yritystoiminnaksi. Ohjelman toimeenpano jatkuu läpi hallituskauden.¹³¹

Rakennustietoliitto julkaisi ohjekortin työperäisen hyväksikäytön torjunnan tueksi. Työperäisen hyväksikäytön uhrit ovat rakennusalalla hyvin usein ulkomaalaisia työntekijöitä. Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennusalalla -ohjekortti sisältää tietoa työperäisestä hyväksikäytöstä ja siihen liittyvistä käsitteistä, kuten kiskonnasta ja ihmiskaupasta. Ohjekortista löytyy keinoja ennaltaehkäistä ja tunnistaa työvoiman hyväksikäyttöä rakennusalalla ja neuvoja, kuinka toimia epäilyjen herätessä. Ohjekortissa on myös lainsäädäntötietoa esimerkiksi työnteko-oikeuden tarkastamisvelvollisuudesta ulkomaisilta työntekijöiltä.¹³²

¹²⁷ Oikeusministeriö (päiväämätön a).

¹²⁸ Oikeusministeriö (2025).

¹²⁹ Poliisiammattikorkeakoulu (2024).

¹³⁰ Poliisi (26.6.2024).

¹³¹ Työ- ja elinkeinoministeriö (15.2.2024).

¹³² Rakentaja (8.10.2024).

Luonnonmarjanpöimintaan liittyvän ihmiskaupan ehkäisy

Luonnonmarjanpöimintaan liittyvien ihmiskauppaepäilyjen vuoksi ulkoministeriö keskeytti luonnonmarjanpöimijoiden Schengen-viisumihakemusten vastaanoton Suomen Bangkokin suur-lähetystössä. Kesän 2024 satokaudeksi Thaimaasta, Kambodzhasta ja Myanmarista tuleville luonnonmarjanpöimijoille ei myönnetty lainkaan Schengen-viisumeja. Suomeen saapuneiden thaimaalaisten luonnonmarjapöimijoiden tuli sen sijaan hakea työntekijän oleskelulupaa (TTOL). Tämä oli ensimmäinen kerta, kun luonnonmarjanpöimijoiden tuli hakea viisumin sijasta oleskelulupaa. Työntekijän oleskelulupahakemuksia jätettiin yhteensä noin 1300. Kaksi kolmasosaa oleskelulupaa hakeneista sai oleskeluluvan. Jos hakemuksessa oli ulkomaalaislain mukaisia viitteitä työperäisestä hyväksikäytöstä tai ihmiskaupasta, tehtiin hakemuksiin kielteinen päätös.¹³³

Maahanmuuttovirasto teki thaimaalaisten luonnonmarjanpöimijoiden työoloja ja palkkausta koskevaa jälkivalvontaa lentokentällä yhdessä Rajavartiolaitoksen kanssa. Jälkivalvonnan tarkoituksena oli kerätä tietoa siitä, miten luonnonmarjanpöimijoiden oleskelulupahakemuksissa ilmoitetut työehdot olivat käytännössä toteutuneet. Tietoa kerättiin noin 150 marjanpöimijalta kyselylomakkeella ja tulkkien kanssa tehdyillä haastatteluilla. Kysymykset liittyivät muun muassa palkkaukseen, majoitukseen ja ruokailuun.¹³⁴

Hallitus esitti lokakuussa muutoksia kausityölakiin ulkomaisten marjanpöimijoiden aseman parantamiseksi. Luonnonmarjapöiminnan alalla esiintyneiden ongelmien vuoksi hallitus linjasi toukokuussa 2024, että luonnonmarjapöiminta perustuu turismin sijaan ensisijaisesti työsuhteeseen kausityöhön. Yritysten tulee siis jatkossa palkata marjanpöimijat työsuhteeseen. Luonnonmarjanpöiminta asettuu siten samalle viivalle muiden kausityöalojen kanssa. Tavoitteena on, että työsuhteessa olevien marjanpöimijoiden oikeuksien toteutumista voidaan paremmin valvoa jo oleskeluluvan hakuvaiheessa ja myös maahantulon jälkeen. Lakimuutokset tulivat voimaan 6.2.2025. Marjanpöimijoiden aseman parantaminen on osa hallituksen työperäisen hyväksikäytön vastaista toimenpideohjelmää.¹³⁵

¹³³ Maahanmuuttovirasto (16.7.2024).

¹³⁴ Maahanmuuttovirasto (29.10.2024).

¹³⁵ Työ- ja elinkeinoministeriö (10.10.2024).

Ihmiskaupan torjuntaa koskevat muut lakimuutokset

Hallitus teki lakimuutoksen avioliittoon pakottamisen rangaistavuuden selkeyttämiseksi. Pakkoavioliitto lisättiin erikseen rikoslain ihmiskauppaa koskeviin säännöksiin. Avioliittoon tai siihen rinnastettavaan liittoon pakottaminen on jatkossa ihmiskauppana rangaistava teko. Avioliittoon rinnastettava liitto voi olla esimerkiksi uskontoon perustuva avioliitto, jota ei ole virallisesti rekisteröity. Pakkoavioliitto voi tarkoittaa sekä liiton solmimisvaiheessa tapahtuvaa pakottamista että liitosta irtautumisen estämistä. Laki tuli voimaan 1.1.2025.¹³⁶

Hallitus uudisti maahantulosäännösten kiertämistä koskevaa säännöstelyä, minkä johdosta ulkomaalaislakiin kirjattiin perusteet, joilla oleskelulupa voidaan jättää myöntämättä. Oleskeluluvan epäämisen yleisten perusteiden mukaan oleskelulupaa ei myönnetä, jos on perusteltua aihetta epäillä hakijan tai perheen kokoajan joutuvan hyväksikäytön kohteeksi tai muutoin haavoittuvaan asemaan Suomessa.¹³⁷ Kyse voi olla esimerkiksi tilanteesta, jossa työperusteista oleskelulupaa hakevan henkilön epäillään joutuvan Suomessa työperäisen hyväksikäytön tai ihmiskaupan uhriksi.¹³⁸ Lakimuutos tuli voimaan 1.9.2024.

Ihmiskaupan torjunnan kansainvälinen ulottuvuus

Suomi toimi Itämeren valtioiden neuvoston (Council of the Baltic Sea States, CBSS) puheenjohtajana heinäkuusta 2023 kesäkuuhun 2024 saakka. Puheenjohtajakaudellaan Suomi priorisoi ihmiskaupan vastaista työtä. Neuvoston ihmiskaupan vastainen työryhmä keskittyy parantamaan Itämeren alueen maiden tietotaitoa ja maiden välistä yhteistyötä lapsiin kohdistuvan väkivallan ja ihmiskaupan ehkäisemiseksi ja uhrien auttamiseksi. Suomen puheenjohtajakaudella Itämeren valtioiden neuvoston ihmiskaupan vastainen työryhmä ja asiantuntijaryhmä Children at Risk tekivät aiempaa tiiviimpää yhteistyötä. Yhteistyön puitteissa kerättiin muun muassa parhaita käytäntöjä lapsiin kohdistuvan ihmiskaupan ja väkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä uhrien auttamiseksi.¹³⁹

Ulkoministeriö julkaisi verkkosivuillaan uuden tietopankin, joka sisältää Suomelle annetut ihmisoikeussopimusvelvoitteiden täytäntöönpanoa koskevat suositukset. Tietopankissa on viimeisimmät YK:n ja Euroopan neuvoston sopimusvalvontaelimien antamat suositukset. Tietopankissa on ihmiskaupan vastaista työtä koskevia suosituksia esimerkiksi Ihmiskaupan vastaisen toiminnan asiantuntijaryhmältä (GRETA). Ihmiskaupan vastaista työtä koskevia suosituksia voi hakea teeman tai hakusanan mukaan.¹⁴⁰

¹³⁶ Oikeusministeriö (6.6.2024); Oikeusministeriö (päiväämätön b).

¹³⁷ Laki ulkomaalaislain muuttamisesta (472/2024).

¹³⁸ Sisäministeriö, sähköposti, 21.1.2025.

¹³⁹ Oikeusministeriö, sähköposti, 16.11.2025; Ulkoministeriö (30.6.2023).

¹⁴⁰ Ulkoministeriö (päiväämätön a).

12. Paluu

Maastapoistamispäätös on hallintopäätös, jolla ulkomaalainen määrätään poistumaan Suomesta. Maastapoistamispäätöksiä ovat käännättäminen ja karkottaminen.¹⁴¹

Käännytettäväksi määrätään henkilö, jolla ei ole ollut oleskelulupaa Suomeen eikä hän täytä maassa oleskelun edellytyksiä.¹⁴²

Karkotettavaksi määrätään henkilö, jolla on ollut oleskelulupa Suomeen, mutta joka ei enää täytä maassa oleskelun edellytyksiä.

Maastapoistamispäätökset

Vuonna 2024 käännättämispäätöksiä ja maahanpääsyn epäämispäätöksiä tehtiin yhteensä 3 779 kappaletta.¹⁴³

Näistä Maahanmuuttovirasto teki yhteensä 2 884 käännättämispäätöstä¹⁴⁴ ja poliisi 484¹⁴⁵. Rajavartiolaitos sen sijaan käännytti tai epäsi pääsyn ulkorajoilla 411 henkilöltä.

Maahanmuuttoviraston käännetyksluvut muodostuvat sekä kielteisten turvapaikkapäätösten että muiden oleskelulupapäätösten yhteydessä tehdyistä käännetykspäätöksistä. Lisäksi luvussa on mukana käännetykspäätökset, jotka Maahanmuuttovirasto on tehnyt poliisin tai rajatarkastusviranomaisen tekemästä esityksestä. Tyypillisesti suurin kategoria näistä ovat kielteisen turvapaikkapäätöksen yhteydessä tehdyt käännetykspäätökset. Siten maastapoistamispäätösten määrä korreloi jonkin verran maahan saapuneiden turvapaikanhakijoiden määrän kanssa.

Vuonna 2024 Suomeen saapui edellisvuoden tapaan suhteellisen vähän turvapaikanhakijoita. Tämän johdosta Maahanmuuttoviraston tekemien käännetykspäätösten määrä oli edellisvuoden tavoin suhteellisen alhainen verrattuna suuriin turvapaikanhakijavuosiin.

¹⁴¹ Lisäksi on olemassa **pääsyn epääminen**, jolla tarkoitetaan kolmannen maan kansalaisen maahantulon estämistä ulkorajalla siten, kuin siitä säädetään Schengenin rajasäännösten 13 artiklassa. (UlkL 142 § 1 mom.)

¹⁴² Yleisimmin käännättämisestä puhuttaessa kyseessä on maassa jo oleskelevan henkilön maasta poistaminen (UlkL 142 2 mom. 4 kohta). Tietyissä tilanteissa käännättämisellä tarkoitetaan myös henkilön pääsyn estämistä jo ulkorajalla. Nämä tapaukset ovat kuitenkin harvinaisempia. (UlkL 142 § 2 mom. 1-3 kohdat).

¹⁴³ Maahanmuuttoviraston, poliisin ja Rajavartiolaitoksen tekemät käännättämis- ja maahanpääsyn epäämispäätökset yhteensä.

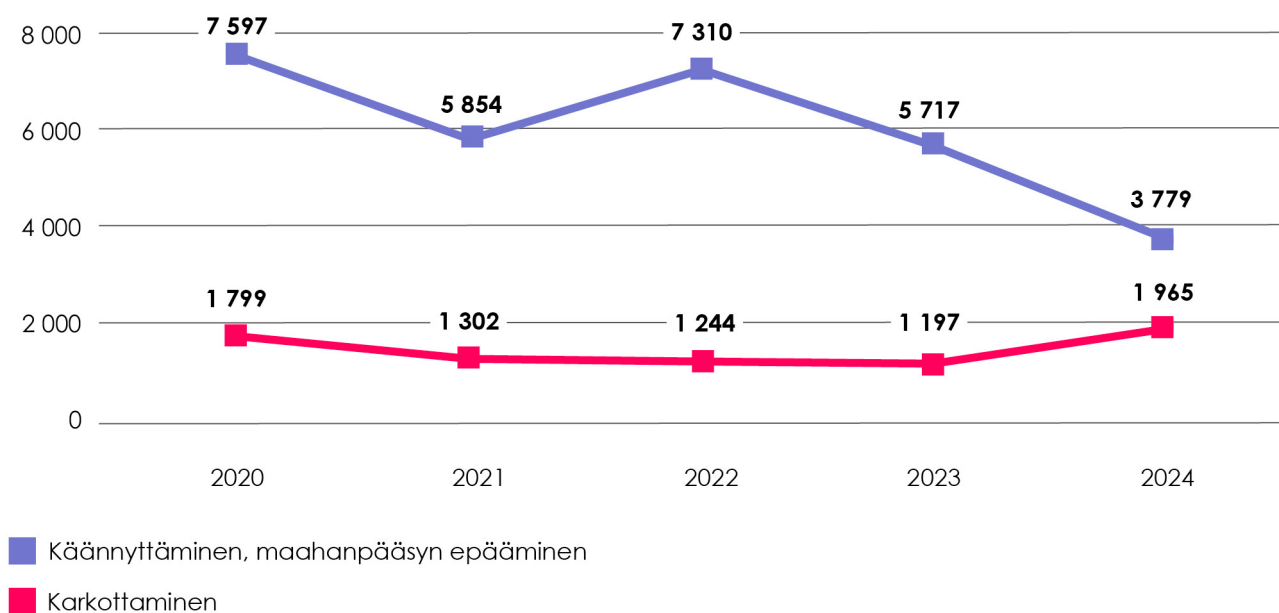
¹⁴⁴ Maahanmuuttoviraston tilastopalvelu

¹⁴⁵ Lähde: Poliisi

Karkottamispäätöksiä vuonna 2024 tehtiin 1 965 kappaletta, mikä oli hieman enemmän kuin edellisvuonna (2023: 1 197)¹⁴⁶. Karkottamispäätöksistä selkeästi suurin osa liittyi luvattomaan oleskeluun maassa (1 839 kpl).

Rikosperusteisia karkottamispäätöksiä tehtiin 126 kappaletta, mikä oli lähellä viime vuoden tasoa (135 kpl). Ulkomaalainen voidaan karkottaa maasta rikosten perusteella, jos hän on syyllistynyt rikokseen, josta on säädetty enimmäisrangaistuksena vähintään yksi vuosi vankeutta tai hän on syyllistynyt toistuvasti rikoksiin. Päätökset perustuvat kokonaisharkintaan, jossa huomioidaan esimerkiksi teon vakavuus, siteet Suomeen, terveydentilaa koskevat selvitykset sekä non-refoulement -periaate eli ehdoton palautuskielto, jonka mukaan ketään ei voida palauttaa sellaiseen maahan, jossa kyseistä henkilöä uhkaa vaino, muu epäinhimillinen kohtelu, kidutus, ihmisarvoa loukkaava kohtelu tai kuolemanrangaistus.

Maastapoistamispäätökset 2020–2024

Lähde: Maahanmuuttovirasto, poliisi ja Rajavartiolaitos

¹⁴⁶ Maahanmuuttoviraston tilastopalvelu

Vapaaehtoinen paluu

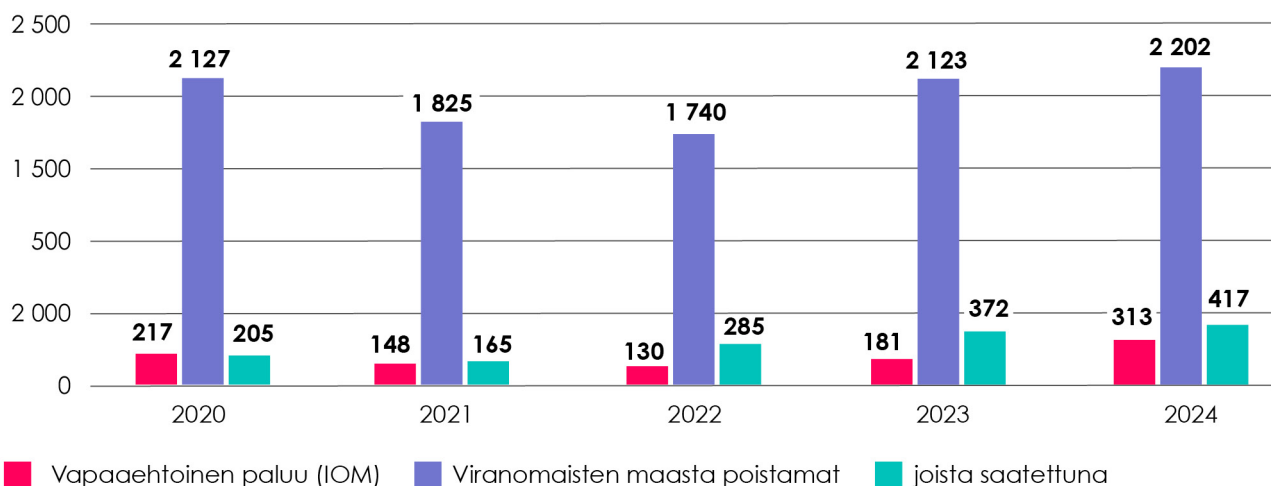
Vuonna 2024 Suomesta **palasi lähtömaahansa vapaaehtoisen paluun ohjelman kautta 313 henkilöä, mikä oli edellisvuotta suurempi lukumäärä (2023: 181)**. Palaajia oli yhteensä 48 maahan. Yksittäisistä maista eniten palaajia oli Venäjälle (74), Irakiin (67) ja Georgiaan (22).

Vapaaehtoisesti palaavista aikuisista oli 58 prosenttia miehiä ja 21 prosenttia naisia, lapsista tyttöjä 10 prosenttia ja poikia 10 prosenttia.

Iältään palaajat olivat useimmiten aikuisia (35–64v) tai nuoria aikuisia (18–34v), jotka matkustivat ilman perhettä. Palaajista 20 prosenttia oli alaikäisiä, jotka matkustivat perheensä kanssa. Palaajien joukossa ei ollut ilman huoltajaa olevia alaikäisiä.¹⁴⁷

Vapaaehtoisesti palaavien määrä on tasaisesti laskenut vuosi vuodelta ennätysvuoden 2016 jälkeen. Osaltaan kyse on laskeneista turvapaikanhakijamääristä, johon aivan viimeisimpinä vuosina on vaikuttanut myös COVID-19 pandemian aiheuttamat matkustusrajoitukset. Vuonna 2024 palaajien määrä nousi jälleen hieman.

Vapaaehtoisen paluun ohjelman kautta palanneet ja Suomesta viranomaistoimin poistetut henkilöt 2020–2024

Lähde: IOM ja Poliisihallitus

¹⁴⁷ IOM Finland, Assisted Voluntary Return and Reintegration Statistics 1 January to 31 December 2024 (Finland).

Paluuasioihin liittyviä lakimuutoksia ja muita kehityskulkuja

Maasta poistamista koskevat muutokset

Hallitus antoi lokakuussa eduskunnalle esityksen säilöönoton tiukentamiseksi ja maahantulokieltoa koskevien säännöksiä uudistamiseksi. Laki tuli voimaan 6.5.2025. Lakimuutoksella otettiin käyttöön EU:n paluudirektiivin mahdollistamat tiukennukset. Lakimuutoksella muun muassa selkeytettiin pakenemisen vaaran määritelmää ja veloitettiin palautettava tekemään yhteistyötä Suomen viranomaisten kanssa kaikissa palauttamisen vaiheissa. Säilössäpidon enimmäiskesto pidennettiin 12 kuukaudesta 18 kuukauteen tilanteissa, joihin liittyy maasta poistaminen. Lisäksi lakiin sisällytettiin mahdollisuus pidentää säilössäpitoa kuudesta kuukaudesta 12 kuukauteen jo ennen maastapoistamispäätöstä, jos henkilön nähdään olevan vaaraksi yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle tai kansalliselle turvallisuudelle. Lakiin lisättiin myös mahdollisuus säilöönotolle yleisen järjestyksen turvaamiseksi.¹⁴⁸

Lakimuutoksella tehostettaisiin myös maahantulokiellon määräämistä tilanteessa, jossa henkilölle ei ole annettu vapaaehtoisesta paluusta aikaa tai hän ei ole vapaaehtoisesti poistunut maasta annetun ajan kuluessa. Lisäksi kolmannen maan kansalaisille voitaisiin jatkossa määrätä määräaikainen maahantulokielto enintään 15 vuodeksi nykyisen viiden vuoden sijaan. Uudistuksen myötä Suomen ulkopuolella olevalta ulkomaalaiselta voitaisiin peruuttaa oleskelulupa ja hänelle voitaisiin määrätä maahantulokielto yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tai kansallinen turvallisuuden vaarantamisen perusteella ilman, että häntä kuullaan Suomessa.¹⁴⁹

Sisäministeriö asetti loppuvuodesta hankkeen maasta poistamista koskevan sääntelyn kehittämiseksi. Tavoitteena on maasta poistamisten tehostaminen. Hankkeessa myös arvioidaan voisiko käännättämistä ja karkottamista koskevaa sääntelyä yhdenmukaistaa tai yhdistää yhdeksi maastapoistamismenettelyksi. Käännättämisestä on kyse silloin, kun henkilö, jolla ei ole ollut oleskelulupaa päätetään poistaa maasta. Karkottaminen tulee kyseeseen, kun maasta poistettavalla on tai on ollut oleskelulupa. Tavoitteena on lisäksi valmistella lakimuutos, joka mahdollistaisi maahantulokiellon määräämisen sellaiselle Suomen ulkopuolella oleskelevalla ulkomaalaiselle, jolla ei ole ollut oleskelulupaa Suomessa, EU:n jäsenvaltiossa tai Schengen-alueella tai jonka oleskelulupa ei ole enää voimassa. Muutos mahdollistaisi esimerkiksi tunnettujen tai ulkomailla tuomittujen terroristien tai vierastaistelijoiden tulo Suomeen sekä EU:n ja Schengen-alueelle.¹⁵⁰

¹⁴⁸ Sisäministeriö (3.10.2024).

¹⁴⁹ Ibid.

¹⁵⁰ Sisäministeriö (31.10.2024).

Syyskuussa voimaan tulleen lakimuutoksen myötä Schengenin tietojärjestelmään (SIS) tallennettaviin palauttamista sekä maahantulon ja maassa oleskelun epäämistä koskeviin kuulutuksiin voidaan lisätä biometrisiä tietoja. Muutoksen tavoitteena on parantaa viranomaisten kykyä todentaa kuulutuksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyys tai tunnistaa henkilö.¹⁵¹

Maahanmuuttovirasto teki loppuvuodesta linjauksen, jonka mukaan Ukrainaan voidaan päättää palauttaa ihmisiä. Kynnys maastapoistamispäätöksille on kuitenkin korkea. Linjanmuutoksen taustalla on se, että Ukrainassa katsotaan olevan alueita, joilla ei sodita ja joihin ihmisiä voitaisiin palauttaa. Turvallisuustilanteen ei katsota koko Ukrainan osalta olevan sellainen, että maasta poistaminen loukkaisi palautuskieltoa. Maasta poistaminen voi tulla kyseeseen esimerkiksi silloin, jos ukrainalainen on hakenut turvapaikkaa ja saa hakemukseensa kielteisen päätöksen. Tällaisessa tapauksessa henkilö voi edelleen kuitenkin hakea tilapäistä suojelua. Myös tilapäisen suojelun hakemukseen voi saada kielteisen päätöksen, jos hakija ei täytä hakemuksen edellytyksiä tai on esimerkiksi syyllistynyt rikoksiin. Maasta poistamisen täytäntöönpanosta vastaavat poliisi ja Rajavartiolaitos.¹⁵² Poliisi ei tällä hetkellä kuitenkaan palauta ihmisiä Ukrainaan.¹⁵³

Pohjoismaista yhteistyötä tiivistettiin vuonna 2024. Suomi osallistui muun muassa kolmeen pohjoismaiden yhteiseen paluuoperaatioon.¹⁵⁴ Lisäksi Suomi liittyi pohjoismaiseen NORAQ-yhteistyöaloitteeseen, jolla tuetaan paluuta ja uudelleenkotoutumista Irakiin. Aloitteella vahvistetaan yhteistyötä paluuasioissa Irakin viranomaisten kanssa.¹⁵⁵ Vuonna 2024 Irak alkoi vastaanottamaan myös muita kuin vapaaehtoisesti palaavia henkilöitä.¹⁵⁶

Vapaaehtoista paluuta koskevat muutokset

Syyskuussa voimaan tulleen lakimuutoksen myötä oleskelulupa voidaan jatkossa evätä, jos ulkomaalaiselle on aiemmin myönnetty vapaaehtoisen paluun avustus Suomesta poistumista varten ja hän hakee oleskelulupaa Suomeen 5 vuoden kuluessa paluustaan. Käytännössä vapaaehtoisen paluun avustuksen vastaanottaminen johtaa siis viiden vuoden karenssiin.¹⁵⁷

Vapaaehtoisen paluun avustuksen määrää muutettiin sisäministeriön asetuksella. Asetus on voimassa vuoden 2025 loppuun asti. Hallitusohjelman kirjauksen mukaisesti vapaaehtoisen paluun avustus porrastettiin eli sen suuruus riippuu siitä, missä vaiheessa prosessia vapaaehtoisen paluun tukihakemus on jätetty. Jos henkilö hakee avustusta 30 päivän kuluessa ensimmäisen kielteisen turvapaikkapäätöksen tiedoksiannosta tai hakemuksen peruuttamisesta, avustuksen suuruus on 5300 euroa. Jos taas henkilö hakee avustusta yli 30 päivän jälkeen tai hän on hakenut turvapaikkaa enemmän kuin kerran, avustus laskee 2000 euroon. 5300 euron suuruisen avustuksen voi saada vain kerran. Hallitusohjelmaan mukaan muutoksella halutaan

¹⁵¹ Sisäministeriö (4.7.2024).

¹⁵² Maahanmuuttovirasto (3.12.2024); Helsingin Sanomat (20.12.2024).

¹⁵³ Poliisi (päiväämätön).

¹⁵⁴ Poliisihallitus, sähköposti 7.1.2025

¹⁵⁵ Maahanmuuttoviraston REG-yhteyshenkilö, sähköposti 20.1.2025.

¹⁵⁶ Poliisihallitus, sähköposti 7.1.2025

¹⁵⁷ Ulkomaalaislaki (301/2004), 36 a §; Hallituksen esitys, HE 25/2024 vp.

kannustaa kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneita poistumaan maasta mahdollisimman nopeasti ja pidättäytymään muutoksenhausta. Lisäksi pyrkimyksenä oli yhtenäistää avustus verrokkimaiden tasolle.¹⁵⁸

Suomi jatkoi EU:n uudelleenkotoutumisohjelman (EU Reintegration Programme, ent. Join Reintegration Services) toimeenpanoa. Poliisi tarjoaa ohjelman puitteissa paluuneuvontaa henkilöille, jotka eivät halua vapaaehtoisesti palata tai, jotka eivät voi saada vapaaehtoisen paluun avustusta.¹⁵⁹

¹⁵⁸ Maahanmuuttovirasto (29.12.2023).

¹⁵⁹ Poliisihallitus, sähköposti 7.1.2025.

13. Muuttoliike ja kehitys

Politiikkajohdonmukaisuus on keskeinen periaate Suomen kehityspolitiikassa ja kehitysyhteistyössä. Suomi pyrkii edistämään kehityspolitiikan johdonmukaisuutta muiden politiikka-alojen, kuten maahanmuuton, ruokaturvan, kaupan ja turvallisuuden kanssa. Ulkoministeriön verkkosivuilla todetaan, että vaikutukset kehittyviin maihin tulee arvioida ja ottaa huomioon eri politiikka-alojen päätöksenteossa, eikä yksi politiikka-ala saa tehdä tyhjäksi toisen alan saavutuksia.¹⁶⁰

Kesäkuussa julkaistu **hallitusohjelma vahvisti entisestään kehityspolitiikan sidosta maahanmuuttopolitiikkaan**. Hallitusohjelman linjauksen mukaan kolmansille maille annettava kahdenvälinen taloudellinen apu tehdään ehdolliseksi sille, että maa ottaa vastaan palautettavia kansalaisiaan.¹⁶¹

Suomi huomioi **maahanmuuttoa koskevat kysymykset myös kehitysyhteistyöhankkeissaan**. Suomi on esimerkiksi tukenut IOM:n Mida Finnsom -ohjelmaa, jossa kehitetään Somalian terveydenhuoltoa Suomen somalidiasporan terveydenhoitoalan asiantuntijoiden avulla. Hargeisan sairaalaan Somalimaassa on perustettu hankkeen tuella synnytys-, dialyysi- ja teho-osastot sekä hammashoitola. Mida Finnsom -yhteistyö käynnistyi Suomen somaliyhteisön aloitteesta vuonna 2008. Vuosina 2008–2022 Somaliassa on toiminut 90 Suomen somalialaista asiantuntijaa, jotka ovat kouluttaneet entisessä kotimaassaan noin 4 800 terveystyöntekijää. Hankkeessa on nyt käynnissä viides vaihe (2022–2024), jota Suomi rahoittaa 3 075 000 eurolla. Somalimaan lisäksi Suomi tukee IOM:n Mida Finnsom -ohjelmia myös Puntmaassa ja eteläisessä Somaliassa rahoittaen niitä 6 400 000 eurolla vuosina 2022–2025.¹⁶²

Muuttoliikeviestintä

Ulkoministeriö toteuttaa myös muuttoliikkeen lähtömaihin kohdennettua viestintää, jonka tarkoituksena on tarjota tietoa Eurooppaan matkustamista harkitseville. Muuttoliikeviestinnän kautta pyritään tarjoamaan tietoa esimerkiksi ihmissalakuljetuksesta, turvapaikanhausta ja paluumuutosta. Muuttoliikeviestinnässä voidaan tarkastella myös muuttoliikkeen perimmäisiä syitä. Lähtösyihin vaikuttavassa viestinnässä voidaan pyrkiä vahvistamaan esimerkiksi nuorten yhteiskunnallisen yhteenkuuluvuuden tunnetta ja vaikutusmahdollisuuksia.¹⁶³

Suomen itärajalla loppukesästä 2023 käynnistynyt välineellistetyn maahantulon tilanne vaati erityistä huomiota myös muuttoliikeviestinnältä. Lähtömaaviestintä käynnistettiin hallituksen toimeksiannosta sen jälkeen, kun hallitus oli päättänyt sulkea osan Suomen itärajasta. Päätavoitteena oli, että Suomeen lähtöä harkitseva henkilö tekisi päätöksensä oikean tiedon pohjal-

¹⁶⁰ Ulkoministeriö (päiväämätön b).

¹⁶¹ Valtioneuvosto (2023).

¹⁶² Ulkoministeriö, sähköposti 12.2.2024; Ulkoministeriö (päiväämätön c).

¹⁶³ Mezian (2019)

ta, ei salakuljettajien ja välittäjien markkinoinnin perusteella. Sisäministeriö vastasi sisältöjen tuotannosta ja yleisestä koordinoinnista, ja vastuita jaettiin ulkoministeriön kanssa. Suomi ei ole aiemmin toteuttanut vastaavia kampanjoita. Lähtömaaviestinnän kohdemaina olivat Irak, Somalia, Valko-Venäjä ja Libanon. Sisältö vaihteli tilanteen mukaan, mutta yleisesti rajan sulkeminen itsessään toimi tehokkaimpana pääviestinä. Viestinnän kanavina toimivat muun muassa kohdennettu markkinointi Facebookissa, Instagramissa ja Googlen alustoilla, TikTok, Telegram, sisäministeriön verkkosivut, Suomen edustustojen viestintä sekä mediahaastattelut. Aktiivinen viestintä lopetettiin rajatilanteen vakauduttua, mutta tilannetta seurataan jatkuvasti. Toiminnot ovat käynnistettävissä nopeasti uudelleen tarpeen vaatiessa.¹⁶⁴

¹⁶⁴ Sisäministeriö, sähköposti 21.1.2025; Ulkoministeriö, sähköposti 14.1.2025.

Lähteet

VIRANOMAISLÄHTEET

Eduskunnan vastaus EV 94/2024 vp, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/EduskunnanVastaus/Sivut/EV_94+2024.aspx. Viitattu 12.3.2025.

Euroopan unionin neuvosto (14.5.2024), Neuvosto hyväksyi EU:n muuttoliike- ja turvapaikka-sopimuksen, <https://www.consilium.europa.eu/fi/press/press-releases/2024/05/14/the-council-adopts-the-eu-s-pact-on-migration-and-asylum/>. Viitattu 2.4.2025.

European Migration Network (EMN) (2022), Asylum and Migration Glossary 9.0, https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary_en. Viitattu 1.4.2025.

EUSA-rahastot (päiväämätön a), Discover Finland, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/discover-finland>. Viitattu 13.3.2025.

EUSA-rahastot (päiväämätön b), Digitaaliset vastaanottopalvelut, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/digitaaliset-vastaanottopalvelut>. Viitattu 17.3.2025.

EUSA-rahastot (päiväämätön c), VOKnet-uudistus – sivusto vastaanottokeskusten apuna, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/voknet-uudistus>. Viitattu 17.3.2025.

EUSA-rahastot (päiväämätön d), Lasten tuki vastaanottotoiminnassa, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/lasten-tuki-vastaanottotoiminnassa>. Viitattu 17.3.2025.

EUSA-rahastot (päiväämätön e), IP Istanbul protokolla koulutus -hanke, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/ip-istanbul-protokollakoulutus-hanke>. Viitattu 20.3.2025.

EUSA-rahastot (21.3.2024), Uusissa AMIF-hankkeissa sujuvoitetaan maahanmuuttajien työllistymistä ja luodaan tukitoimintaa alaikäisille, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/tutustu-uusiin-amif-hankkeisiin>. Viitattu 24.3.2025.

Hallituksen esitys, HE 25/2024 vp, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopai-vaasia/Sivut/HE_26+2024.aspx#Saadoskokoelma. Viitattu 12.3.2025.

Hallituksen esitys, HE 258/2022, <https://finlex.fi/fi/hallituksen-esitykset/2022/258>. Viitattu 12.3.2025.

Hallituksen esitys, HE 26/2024 vp, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_26+2024.aspx. Viitattu 17.3.2025.

Hallituksen esitys, HE 51/2024 vp, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_51+2024.aspx. Viitattu 12.3.2025.

Hallituksen esitys, HE 11/2025 vp, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValtiopai-vaasia/Sivut/HE_11+2025.aspx, Viitattu 4.4.2025.

Kotoutuminen.fi (16.12.2024), KEHA-keskus tarjoaa ammattilaisille osaamisen ja työn tukea 1.1.2025 alkaen, https://kotoutuminen.fi/en/-/keha-centre-to-offer-work-and-skills-support-to-professionals-from-1-january-2025?languageId=fi_FI. Viitattu 21.3.2025.

Maahanmuuttovirasto (päiväämätön a), Hankkeet, <https://migri.fi/hankkeet>. Viitattu 17.3.2025.

Maahanmuuttovirasto (päiväämätön b), Suomeen valitut ja Suomeen saapuneet kiintiöpakolaiset, <https://migri.fi/kiintiopakolaistilastot>. Viitattu 20.3.2025.

Maahanmuuttovirasto (29.12.2023), Muutoksia vapaaehtoisen paluun avustuksiin 1.1.2024 alkaen, <https://migri.fi/-/muutoksia-vapaaehtoisen-paluun-avustuksiin-1.1.2024-alkaen>. Viitattu 28.3.2025.

Maahanmuuttovirasto (30.1.2025), Maahanmuuton tilastot 2024: Kansainvälisen suojelun hakemusmäärät reilussa laskussa – opiskelijahakemusten määrä ennätyskorkea, <https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2024-kansainvalisen-suojelun-hakemusmaarat-reilussa-laskussa-opiskelijahakemusten-maara-ennatyskorkea> (viitattu 19.03.2025)

Maahanmuuttovirasto (17.6.2024), tiedote, Maahanmuuttovirasto ottaa käyttöön automaattisen jälkivalvonnan erityisasiantuntijoiden oleskelulupiin, <https://migri.fi/-/maahanmuuttovirasto-ottaa-kayttoon-automaattisen-jalkivalvonnan-erityisasiantuntijoiden-oleskelulupiin>. Viitattu 11.3.2025.

Maahanmuuttovirasto (16.7.2024), tiedote, Luonnonmarjanpoimijat hakevat ensimmäistä kertaa oleskelulupaa – kaikki hakemukset käsitelty, <https://migri.fi/-/luonnonmarjanpoimijat-hakevat-ensimmaista-kertaa-oleskelulupaa-kaikki-hakemukset-kasitelty>. Viitattu 26.3.2025.

Maahanmuuttovirasto (28.8.2024), tiedote, Oleskeluluvan hakijoilta edellytetty toimeentulotulo nousee 1.11.2024, [Oleskeluluvan hakijoilta edellytetty toimeentulotulo nousee 1.11.2024 | Maahanmuuttovirasto](https://migri.fi/-/oleskeluluvan-hakijoilta-edellytetty-toimeentulotulo-nousee-1.11.2024). Viitattu 10.3.2025.

Maahanmuuttovirasto (30.8.2024), tiedote, Tietoa oleskelulupien myöntämisen tiukentumisesta, <https://migri.fi/-/tietoa-oleskelulupien-myontamisen-tiukentumisesta>. Viitattu 10.3.2025.

Maahanmuuttovirasto (29.10.2024), tiedote, Maahanmuuttovirasto selvittää thaimaalaisten luonnonmarjanpoimijoiden työehtojen toteutumista, <https://migri.fi/-/maahanmuuttovirasto-selvittaa-thaimaalaisten-luonnonmarjanpoimijoiden-tyoehtojen-toteutumista>. Viitattu 26.3.2025.

Maahanmuuttovirasto (3.12.2024), Lähes 12 000 ukrainalaista on hakenut tilapäistä suojelua Suomesta tänä vuonna, <https://migri.fi/-/lahes-12-000-ukrainalaista-on-hakenut-tilapaista-suojelua-suomesta-tana-vuonna>. Viitattu 19.3.2025.

Maahanmuuttovirasto (30.1.2025), Maahanmuuton tilastot 2024: Kansainvälisen suojelun hakemusmäärät reilussa laskussa – opiskelijahakemusten määrä ennätyskorkea, <https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2024-kansainvalisen-suojelun-hakemusmaarat-reilussa-laskussa-opiskelijahakemusten-maara-ennatyskorkea>. Viitattu 19.03.2025.

Maahanmuuttovirasto (24.3.2025), tiedote, Maahanmuuttovirastossa tehtiin merkittäviä uudistuksia ja kehitystyötä vuonna 2024, <https://migri.fi/-/maahanmuuttovirastossa-tehtiin-merkittavia-uudistuksia-ja-kehitystyota-vuonna-2024>. Viitattu 2.4.2025.

Maahanmuuttovirasto (2025), Maahanmuutto Suomeen 1/25, Maahanmuuton tilannekuva Suomessa, <https://migri.fi/maahanmuuton-tilannekuva-suomessa>. Viitattu 19.03.2025.

Maahanmuuttoviraston tilastopalvelu, <https://tilastot.migri.fi/>. Viitattu 26.3.2025.

Mezian, Rim (2019), Muuttoliikeviestintää haasteista huolimatta – kenen viestejä lähtijä kuuntelee?, Migration-Muuttoliike, 45(1), s. 33–35.

Oikeusministeriö (päiväämätön a), hanke, Tehoa ihmiskaupan vastaiseen työhön, <https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM023:00/2023>. Viitattu 27.3.2025.

Oikeusministeriö (päiväämätön b), hanke, Avioliittoon pakottamisen rangaistavuus rikoslaissa, <https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM069:00/2022>. Viitattu 26.3.2025.

Oikeusministeriö (6.6.2024), Avioliittoon pakottamisen rangaistavuutta selkeytetään, <https://oikeusministerio.fi/-/avioliittoon-pakottamisen-rangaistavuutta-selkeytetaan>. Viitattu 26.3.2025.

Oikeusministeriö (2025), Ihmiskaupan uhrien tunnistamis- ja ohjausmekanismi (NRM): Käsikirja uhrien tunnistamiseen ja auttamiseen, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/166072>.

Opetushallitus (päiväämätön), Tutkintojen ja opintojen akateeminen tunnustaminen, <https://www.oph.fi/fi/palvelut/tutkintojen-ja-opintojen-akateeminen-tunnustaminen>. Viitattu 12.3.2025; HE 258/2022, <https://finlex.fi/fi/hallituksen-esitykset/2022/258>.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (16.5.2024), tiedote, Hallitus esittää muutoksia EU- ja ETA-maiden ulkopuolisten opiskelijoiden lukuvuosimaksuihin, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410845/hallitus-esittaa-muutoksia-eu-ja-eta-maiden-ulkopuolisten-opiskelijoiden-lukuvuosimaksuihin>. Viitattu 12.3.2025.

Poliisiammattikorkeakoulu (2024), Ihmiskaupparikosten esitutkinnan käsikirja, <https://www.theseus.fi/handle/10024/865203>.

Poliisi (päiväämätön), Ulkomaalaisvalvonta, <https://poliisi.fi/ulkomaalaisvalvonta>. Viitattu 19.3.2025.

Poliisi (26.6.2024), Ihmiskaupparikosten esitutkintaan on laadittu yhtenäinen toimintamalli, <https://polamk.fi/-/ihmiskaupparikosten-esitutkintaan-on-laadittu-yhtenainen-toimintamalli>. Viitattu 27.3.2025.

Rajavartiolaitos (16.1.2025), Lapin rajavartioston toiminta vuonna 2024, <https://raja.fi/-/lapin-rajavartioston-toiminta-vuonna-2024>. Viitattu 21.3.2025.

Sisäministeriö (päiväämätön a), hanke, Rajamenettelyn käyttöönotto, <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=SM033:00/2023>. Viitattu 13.3.2025.

Sisäministeriö (päiväämätön b), hanke, Vastaanottolain uudistaminen, <https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM020:00/2024>. Viitattu 19.3.2025.

Sisäministeriö (päiväämätön c), hanke, Kansalaisuuslain muuttamista valmisteleva hanke, vaihe 2, <https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM055:00/2023>. Viitattu 24.3.2025.

Sisäministeriö (päiväämätön d), hanke, Kansalaisuuslain muuttamista valmisteleva hanke, vaihe 3, <https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM056:00/2023>. Viitattu 24.3.2025.

Sisäministeriö (3.9.2024), tiedote, Tilapäinen suojelu sotaa pakeneville ukrainalaisille jatkuu, <https://intermin.fi/-/tilapainen-suojelu-sotaa-pakeneville-ukrainalaisille-jatkuu>. Viitattu 18.3.2025.

Sisäministeriö (4.7.2024 a), tiedote, Maahantulosaännösten kiertämistä estävät lakimuutokset voimaan 1.9., <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/maahantuloasaannosten-kiertamista-estavat-lakimuutokset-voimaan-1.9>. Viitattu 10.3.2025.

Sisäministeriö (4.7.2024 b), tiedote, Vastaanottorahaa pienennetään nykyisestä, <https://intermin.fi/-/vastaanottorahaa-pienennetaan-nykyisestä>. Viitattu 14.3.2025;

Sisäministeriö (4.7.2024 c), Suomen kansalaisuuden saamista tiukennetaan – vaadittu asumisaika pitenee, <https://intermin.fi/-/suomen-kansalaisuuden-saamista-tiukennetaan-vaadittu-asumisaika-pitenee>. Viitattu 24.3.2025.

Sisäministeriö (12.9.2024), tiedote, Lakihanke perheen yhdistämisen edellytysten tiukentamisesta lausunnoille, [https://intermin.fi/-/lakihanke-perheen-yhdistämisen-edellytysten-tiukentamisesta-lausunnoille](https://intermin.fi/-/lakihanke-perheen-yhdistamisen-edellytysten-tiukentamisesta-lausunnoille). Viitattu 12.3.2025.

Sisäministeriö (3.10.2024), tiedote, Hallitus esittää muutoksia säilöönoton ja maahantulokiellon sääntelyyn, <https://intermin.fi/-/hallitus-esittaa-muutoksia-sailoonoton-ja-maahantulokiellon-saantelyyn>. Viitattu 28.3.2025.

Sisäministeriö (15.10.2024), tiedote, Suomi valmistautuu EU:n yhteisen maahanmuuttosopimuksen soveltamiseen, <https://intermin.fi/-/suomi-valmistautuu-eu-n-yhteisen-maahanmuuttosopimuksen-soveltamiseen>. Viitattu 2.4.2025. Viitattu 5.4.2025.

Sisäministeriö (31.10.2024), tiedote, Käännyttämiseen ja karkottamiseen liittyvää sääntelyä kehitetään, [https://intermin.fi/-/kaannyttämiseen-ja-karkottamiseen-liittyvää-saantelyä-kehitetään](https://intermin.fi/-/kaannyttamiseen-ja-karkottamiseen-liittyvaa-saantelya-kehitetaan). Viitattu 28.3.2025.

Sisäministeriö (21.11.2024), tiedote, Kansainvälinen suojelu muutetaan väliaikaiseksi – turvallisuus huomioidaan entistä paremmin, <https://intermin.fi/-/kansainvalinen-suojelu-muutetaan-valiaikaiseksi-turvallisuus-huomioidaan-entista-paremmiin>. Viitattu 13.3.2025.

Sisäministeriö (27.1.2025), tiedote, Pysyvän oleskeluluvan edellytyksiä tiukennetaan, [https://intermin.fi/-/pysyvan-oleskeluluvan-edellytyksiä-tiukennetaan](https://intermin.fi/-/pysyvan-oleskeluluvan-edellytyksia-tiukennetaan). Viitattu 25.3.2025.

Sisäministeriö (27.2.2025), tiedote, Tilapäisen suojelun sujuvat jatkuminen varmistetaan, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/tilapaisen-suojelun-sujuva-jatkuminen-varmistetaan>. Viitattu 18.3.2025.

Sitoumus2050 (päiväämätön), Me puhumme teoin, https://sitoumus2050.fi/fi/rasismin-vastainen-kattositoumus#. Viitattu 21.3.2025.

Sosiaali- ja terveysministeriö (päiväämätön a), hanke, Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2024-2027, <https://stm.fi/hanke?tunnus=STM127:00/2024>. Viitattu 21.3.2025.

Sosiaali- ja terveysministeriö (päiväämätön b), hanke, Ilman oleskeluoikeutta maassa oleskelevien terveyspalveluja koskeva sääntelymuutos, <https://stm.fi/hanke?tunnus=STM158:00/2024>.

STEA (päiväämätön), Avustukset, <https://avustukset.stea.fi/>. Viitattu 24.3.2025.

THL (22.10.2024), Keskusteluaputaitoja vastaanottokeskuksiin – mielenterveyttä turvapaikanhakijoille (TAVATA), <https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/keskusteluaputaitoja-vastaanottokeskuksiin-mielenterveytta-turvapaikanhakijoille-tavata->. Viitattu 17.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (päiväämätön a), Suomen kestävän kasvun ohjelman muut rahoituskohde TEM:n hallinnonalalla, [Kestävän kasvun ohjelman muut rahoituskohdeet - Työ- ja elinkeinoministeriö](#). Viitattu 27.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (päiväämätön b), Kotoutumislain kokonaisuudistus (KOTO24) vahvistaa maahanmuuttajien työllisyyttä ja selkeyttää toimijoiden vastuita, <https://tem.fi/kotoutumislain-uudistus>. Viitattu 21.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (2024a), esite, Suomi tarvitsee kansainvälisiä osaajia – Valtion kansainvälisen rekrytoinnin toimet lähtömaissa, https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165754/TEM_esitteet_2024_1_Suomi_tarvitsee_kv_osaajia_24052024.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Viitattu 10.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (2024b), Kotoutumisen kokonaiskatsaus 2023 – Näkökulmana väestösuhteet, https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165441/TEM_opaat_1_2024_Kotoutumisen_kokonaiskatsaus_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Viitattu 20.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (14.2.2024), tiedote, Kotoutumisen kokonaiskatsaus 2023 julkaistu, <https://tem.fi/-/kotoutumisen-kokonaiskatsaus-2023-julkaistu>. Viitattu 20.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (15.2.2024), tiedote, Hallitus puuttuu työperäiseen hyväksikäyttöön laajalla toimenpideohjelmalla, <https://tem.fi/-/hallitus-puuttuu-tyoperaiseen-hyvakskayttoon-laajalla-toimenpideohjelmalla-1>. Viitattu 10.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (23.4.2024), Työryhmä laatii toimintaohjelman vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymiseksi, <https://tem.fi/-/tyoryhma-laatii-toimintaohjelman-vaikeassa-tyomarkkina-asemassa-olevien-tyollistymiseksi>. Viitattu 21.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (13.6.2024), Hallituksen muutokset kotoutumislain uudistukseen liisäävät maahanmuuttajan omaa vastuuta, <https://tem.fi/-/hallituksen-muutokset-kotoutumislain-uudistukseen-lisaavat-maahanmuuttajan-omaa-vastuuta>. Viitattu 20.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (14.6.2024), Hallituksen toimenpideohjelma tukee ukrainalaisten työllistymistä ja asettautumista Suomessa, <https://tem.fi/-/hallituksen-toimenpideohjelma-tukee-ukrainalaisten-tyollistymista-ja-asettautumista-suomessa>. Viitattu 18.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (10.10.2024), tiedote, Hallitus esittää muutoksia kausityölakiin ulkomaisten marjanpoimijoiden aseman parantamiseksi, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/hallitus-esittaa-muutoksia-kausityolakiin-ulkomaisten-marjanpoimijoiden-aseman-parantamiseksi>. Viitattu 11.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (17.10.2024), tiedote, Hallituksen esitys kolmen/kuuden kuukauden työttömyyssäännöstä eduskuntaan, <https://tem.fi/-/hallituksen-esitys-kolmen-kuuden-kuukauden-tyottomyysaannosta-eduskuntaan>. Viitattu 10.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (19.12.2024), tiedote, Työntekijän oleskeluluvan tulorajaksi 1600 euroa, <https://tem.fi/-/tyontekijan-oleskeluluvan-tulorajaksi-1-600-euroa>. Viitattu 10.3.2025.

Työ- ja elinkeinoministeriö (16.1.2025), tiedote, Hallitus painottaa kotoutumisessa työllistymistä, omaa vastuuta ja velvoittavuutta, <https://tem.fi/-/hallitus-painottaa-kotoutumisessa-tyollistymista-omaa-vastuuta-ja-velvoittavuutta>. Viitattu 20.3.2025.

Ulkoministeriö (päiväämätön a), Suomelle annetut ihmisoikeussuosituksset, <https://um.fi/suomelle-annetut-ihmisoikeussuosituksset>. Viitattu 26.3.2025.

Ulkoministeriö (päiväämätön b), verkkosivut, Suomen kehityspolitiikan tavoitteet ja periaatteet, <https://um.fi/suomen-kehityspolitiikan-tavoitteet-ja-periaatteet>. Viitattu 26.3.2025.

Ulkoministeriö (päiväämätön c), verkkosivut, Terveystenhuollon taso ja osaaminen paranivat Somaliassa, https://um.fi/kehitysyhteistyön-tuloksia/-/asset_publisher/o2A1dCQquJyC/content/terveydenhuollon-taso-ja-osaaminen-paranivat-somaliassa/35732. Viitattu 25.3.2025.

Ulkoministeriö (30.6.2023), Suomen CBSS-puheenjohtajakausi 2023-2024, [f6448b2d-3577-0d89-8f6b-47d0edfeba54](https://um.fi/kehitysyhteistyön-tuloksia/-/asset_publisher/o2A1dCQquJyC/content/cbss-puheenjohtajakausi-2023-2024/f6448b2d-3577-0d89-8f6b-47d0edfeba54). Viitattu 26.3.2025.

Valtioneuvosto (päiväämätön a), verkkosivut, Ministerivaliokunnat ja -työryhmät, <https://valtioneuvosto.fi/hallitukset/ministerivaliokunnat-ja-tyoryhmat>.

Valtioneuvosto (päiväämätön b), Suomen itärajan tilanne, <https://valtioneuvosto.fi/suomen-itarajan-tilanne>. Viitattu 13.3.2025.

Valtioneuvosto (päiväämätön c), verkkosivut, Ministerivaliokunnat ja -työryhmät, <https://valtioneuvosto.fi/hallitukset/ministerivaliokunnat-ja-tyoryhmat>. Viitattu 15.3.2025.

Valtioneuvosto (2023), Vahva ja välittävä Suomi – Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.6.2023, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165042/Paaministeri-Petteri-Orpon-hallituksen-ohjelma-20062023.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.

Valtioneuvosto (2024a), Toimenpideohjelma Ukrainasta paenneiden auttamiseksi vuosille 2024–2027, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165704>. Viitattu 18.3.2025.

Valtioneuvosto (2024b), Uutta vauhtia yhdenvertaisuuteen Suomessa: Valtioneuvoston toimenpideohjelma rasismien torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165803>. Viitattu 22.3.2025.

Valtioneuvosto (13.6.2024), Hallituksen muutoksen kotoutumislain uudistukseen lisäävät maahanmuuttajan omaa vastuuta, https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/hallituksen-muutokset-kotoutumislain-uudistukseen-lisaavat-maahanmuuttajan-omaa-vastuuta?languageId=fi_FI. Viitattu 21.3.2025.

Valtioneuvosto (16.7.2024), tiedote, Suomi varautuu välineellistetyn maahantulon torjumiseen uudella lainsäädännöllä, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/suomi-varautuu-valineellistetyn-maahantulon-torjumiseen-uudella-lainsaadannolla>. Viitattu 13.3.2025.

Valtioneuvosto (30.8.2024), tiedote, Turvapaikanhakijoita koskevia lakimuutoksia tulee voimaan 1.9.2024, <https://valtioneuvosto.fi/-/5202425/turvapaikanhakijoita-koskevia-lakimuutoksia-tulee-voimaan-1.9.2024>. Viitattu 14.3.2025.

Valtioneuvosto (2.9.2024), tiedote, Rajamenettely on otettu käyttöön 1.9.2024, https://valtioneuvosto.fi/-/5202425/rajamenettely-on-otettu-kayttoon-1.9.2024?languageId=fi_FI. Viitattu 13.3.2025.

Valtioneuvosto (5.9.2024), Valtioneuvosto hyväksyi toimenpideohjelman rasismien torjumiseksi ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi, <https://valtioneuvosto.fi/-/valtioneuvosto-hyvaksyi-toimenpideohjelman-rasismien-torjumiseksi-ja-yhdenvertaisuuden-edistamiseksi>. Viitattu 21.3.2025.

Valtioneuvosto (19.12.2024), tiedote, Maahanmuuttoviraston ja vastaanottokeskusten maksuihin muutoksia vuonna 2025, <https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/maahanmuuttoviraston-ja-vastaanottokeskusten-maksuihin-muutoksia-vuonna-2025>. Viitattu 14.3.2025.

Valtioneuvosto (2025a), Valtion kotoutumisen edistämishjelma 2024-2027, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/166034>. Viitattu 23.3.2025.

Valtioneuvosto (2025b), Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2024-2027, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165995>. Viitattu 21.3.2025.

Work in Finland (päiväämätön a), Talent Manager Network, <https://www.workinfinland.com/fi/tyonantajat/palvelut/talent-manager-network/>. Viitattu 07.04.2025.

Work in Finland (päiväämätön b), Roadmap to Finnish Work Life – Discover Finland, <https://www.workinfinland.com/en/open-jobs/discover-finland/>. Viitattu 13.3.2025.

Work in Finland (18.11.2024), Introduction webinar: Matching for Finland, <https://www.workinfinland.com/fi/tyonantajat/tapahtumat/matching-for-finland-webinar/>. Viitattu 12.3.2025.

HAASTATTELUT JA SÄHKÖPOSTIT

Business Finland, sähköposti, 11.1.2025.

Business Finland, sähköposti 02.04.2025.

Keskusrikospoliisi, sähköposti, 7.1.2025.

Maahanmuuttovirasto, sähköposti, 8.1.2025.

Maahanmuuttovirasto, sähköposti 9.1.2025.

Maahanmuuttoviraston REG-yhteyshenkilö, sähköposti 20.1.2025.

Oikeusministeriö, sähköposti, 16.11.2025.

Poliisihallitus, sähköposti 7.1.2025

Sisäministeriö, sähköposti, 21.1.2025.

Ulkoministeriö, sähköposti 12.2.2024.

Ulkoministeriö, sähköposti 14.1.2025.

VIITATTU LAINSÄÄDÄNTÖ JA OIKEUSKÄYTÄNTÖ

Korkein hallinto-oikeus (6.3.2024), KHO:2024:25, <https://www.kho.fi/fi/index/paatokset/en-nakkopaatokset/1709545372181.html>. Viitattu 2.4.2025.

Laki ulkomaalaislain muuttamisesta (472/2024), <https://finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2024/472>. Viitattu 26.3.2025.

Ulkomaalaislaki (301/2004), <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2004/301>.

Valtioneuvoston päätös SM/2024/5, <https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=847>. Viitattu. 2.4.2025.

MUUT LÄHTEET

Diakonissalaitos (päiväämätön), PAMI – Pakolaisten mielenterveyden tuki, <https://www.hdl.fi/pami-mielenterveyden-tuki-vastaanottopalveluissa/>. Viitattu 17.3.2025.

Helsingin Diakonissalaitos (päiväämätön), YTYÄ – Kokonaisvaltaista ja yhteisöllistä tukea yksin maahan tulleeille, <https://www.hdl.fi/ytya-hanke/>. Viitattu 24.3.2025.

Helsingin Sanomat (20.12.2024), Suomi muutti linjaansa: ihmisiä voidaan jälleen pakkopalauttaa Ukrainaan, <https://www.hs.fi/suomi/art-2000010916551.html>. 19.3.2025.

Rakentaja (8.10.2024), RT-kortistosta apuja työvoiman hyväksikäytön torjuntaan, <https://rakentajalehti.fi/rt-kortistosta-apuja-tyovoiman-hyvaksikayton-torjuntaan/>. Viitattu 26.3.2025.

Euroopan muuttoliikeverkosto (EMN)

Maahanmuuttovirasto

PL 10

00086 Maahanmuuttovirasto

0295 430 431

emn@migri.fi

www.emn.fi

ec.europa.eu/emn

ISBN 978-952-7427-59-0 (Nid.)

ISBN 978-952-7427-60-6 (PDF)

Pysyvä osoite:

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7427-60-6>

European Migration Network (EMN)

Finnish Immigration Service

P.O. BOX 10

FIN-00086 Finnish Immigration Service

+358 (0) 295 430 431

emn@migri.fi

www.emn.fi

ec.europa.eu/emn

Euroopan muuttoliikeverkosto (EMN) perustettiin neuvoston päätöksellä 14. päivänä toukokuuta 2008. Se saa taloudellista tukea Euroopan unionilta. Euroopan muuttoliikeverkoston tavoitteena on vastata yhteisön toimielinten sekä jäsenvaltioiden viranomaisten ja laitosten tarpeeseen saada tietoa maahanmuutto- ja turvapaikka-asioista. EMN tuottaa ajantasaista, puolueetonta, luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa politiikan suunnittelun tueksi Euroopan unionissa ja sen jäsenvaltioissa. EMN antaa lisäksi yleisölle tietoa kyseisistä asioista.

The EMN was established by Council Decision 2008/381/EC. It is financially supported by the European Union. The objective of the EMN is to meet the information needs of Community institutions and of Member States' authorities and institutions by providing up-to-date, objective, reliable and comparable information on migration and asylum, with a view to supporting policymaking in the European Union in these areas. The EMN also serves to provide the general public with such information.

Annual Report on Migration and Asylum

FINLAND 2024

Annual Report on Migration and Asylum – Finland 2024

Published by:

European Migration Network 2025

Overall responsibility:

Senior Specialist Tuukka Lampi

Senior Specialist Samuli Volanen

Head of EMN Finland Rafael Bärlund

The report has been published and printed in Finnish and English under the following ISBN codes:

ISBN 978-952-7427-59-0 (Printed volume)

ISBN 978-952-7427-60-6 (PDF)

Permanent URL: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7427-60-6>

Layout: OSG Communications

© cover picture: Kirijaki

Contents

Executive summary	4
1. Introduction	7
1.1. Structure of the immigration administration in 2024	8
2. Overview of migration and asylum policy developments in 2024.....	13
2.1. Immigration policy	13
2.2 Migration in public dialogue and the media	16
3. Legal migration	23
3.1. Labour migration	23
3.2. Students.....	34
3.3. Family reunification	37
4. International protection	41
4.1. Asylum seekers	41
4.2. Reception.....	47
5. Temporary protection.....	51
6. Unaccompanied minors and other vulnerable groups	53
7. Integration.....	56
8. Citizenship.....	60
9. Borders, visas and Schengen.....	63
9.1. Border control and border traffic	63
9.2. Visas	64
10. Irregular migration and migrant smuggling	66
11. Actions addressing trafficking in human beings	70
12. Return and readmissions.....	75
13. Migration and development	81
Sources	83

Executive summary

The implementation of the Government Programme of Prime Minister Petteri Orpo's Government, published in 2023, was at the heart of immigration policy in 2024. During the year, several legislative projects based on Government Programme entries on immigration policy and integration policy were launched and legislative amendments were enacted.

In accordance with the Government Programme, there was a general tightening of immigration and integration policy, but the streamlining of labour migration and the protection of the rights of vulnerable persons were also reflected in the amendments.

The numbers of first residence permits showed a slight decline across the board when compared to 2023. Nevertheless, the numbers generally remained at a fairly high level by historical comparison. Family was again the most common reason for moving to Finland.

Work-based immigration decreased somewhat from the previous year. Thai nationals' share of work permits increased significantly. In general, countries in South Asia and Southeast Asia were again at the top of the list when it comes to residence permits.

Several amendments were introduced in 2024 with regard to residence permits on the grounds of employment. A legislative amendment regarding the three-to-six month unemployment rule was being prepared in 2024, but it did not come into effect yet. At the same time, the employer's responsibility was also increased by making it possible for suspected circumvention of the rules on entry or neglect of employer's obligations to lead to the rejection of a residence permit application. The Finnish Immigration Service also introduced automated post-decision monitoring of residence permits for start-up entrepreneurs and specialists. Increased flexibility was also proposed: a proposal was made to extend the right to work related to a residence permit for an employed person to include labour shortage sectors. The Finnish Immigration Service was also successful in reducing the processing times of permits.

The number of asylum seekers fell by almost half from the previous year, continuing the declining trend. The number of unaccompanied minors entering the country was also lower than in the previous year. The top countries were Somalia, Afghanistan and Syria. The refugee quota decreased to 500 in 2024. Several legislative amendments concerning international protection were implemented in accordance with the Government Programme in 2024. The length of validity of residence permits related to international protection was reduced. In addition, a legislative amendment was made to prevent an applicant for international protection or a person who has received a negative asylum decision from being issued a residence permit on the grounds of studies, employment or self-employment. The low number of asylum seekers was also reflected in return figures.

The indicators of temporary protection also continued to decline in 2024. In June, the Ministry of Economic Affairs and Employment published the Government's Action Plan to Help People Who Have Fled Ukraine 2024–2027.

Several legislative amendments concerning the promotion of integration were drafted in 2024 and will enter into force in 2025. The comprehensive reform of the Integration Act is the largest of the legislative amendments. The new Act on the Promotion of Immigrant Integration (Integration Act) was approved in 2023 and entered into force at the beginning of 2025.

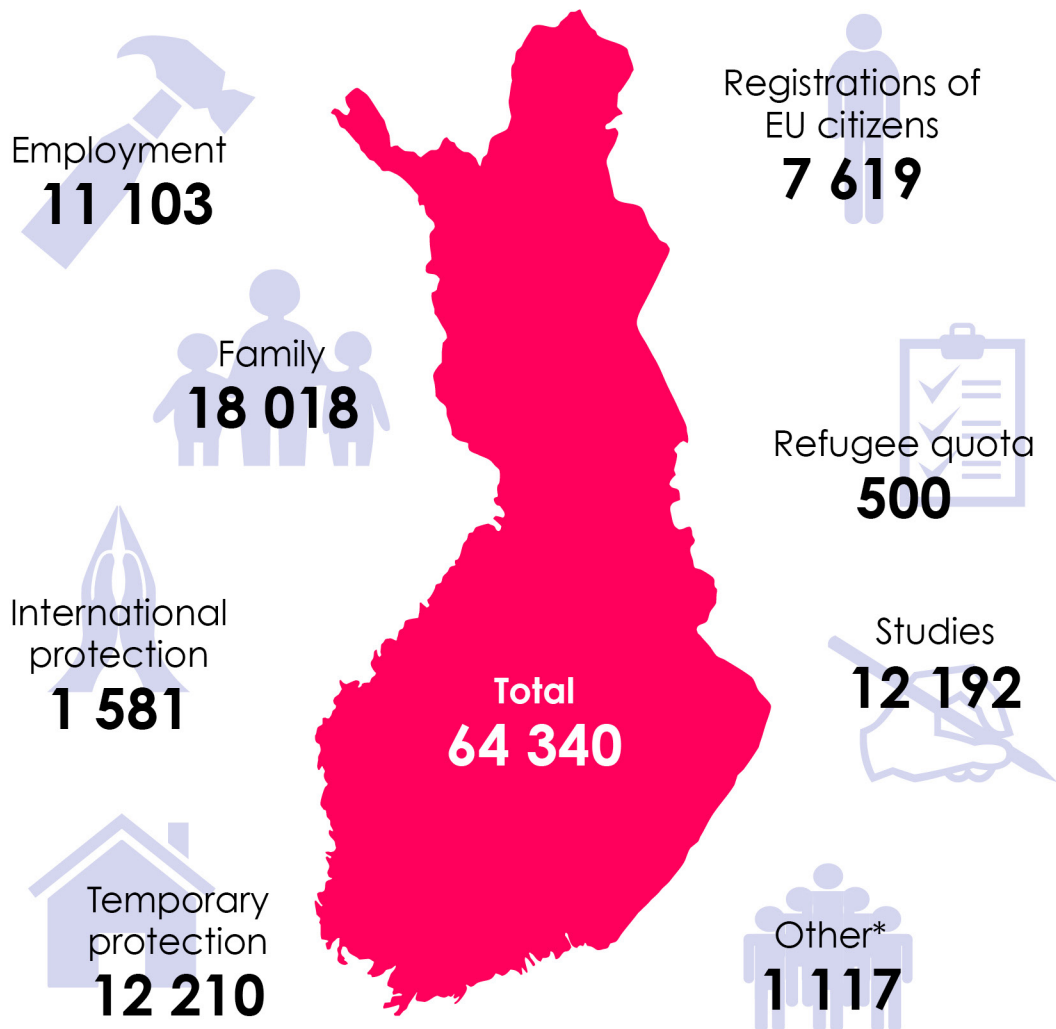
Over 13 000 people acquired Finnish citizenship in 2024, representing a slight increase from the previous year. The decision was made to tighten the conditions for naturalisation. As a result of the Government's legislative amendment, the general requirement concerning the period of residence for acquiring Finnish citizenship is now eight years.

It was decided that the closure of the eastern border would continue from 15 April 2024 until further notice. The situation at the border remained stable and there were no significant indications of instrumentalised migration. The number of detected illegal border crossings on external EU borders decreased substantially (-39%) when compared to 2023. The number of irregular migrants found in Finland was also lower than in the previous year.

The Border Security Act, which entered into force in July 2024, lays down the conditions under which the decision can be made to restrict the reception of applications for international protection in a limited area on Finland's national border and in its immediate vicinity. The aim of the Border Security Act is to prepare for instances of instrumentalised migration. It is valid for one year at a time.

The number of clients entering the Assistance System for Victims of Human Trafficking was slightly lower than in previous years. Most of the clients entering the Assistance System had become victims of trafficking in human beings in Finland. The most common form of exploitation was again forced labour, but forced marriages rose to second place, which was a new development. Following an amendment to the Criminal Code, forced marriage was added as a separate item in the provisions of the Criminal Code that concern trafficking in human beings. In addition, the Ministry of Justice prepared a national referral mechanism for victims of trafficking in human beings in 2024. The Government published an action plan for the prevention of labour exploitation. Due to suspicions of trafficking in human beings related to wild berry picking, the Ministry for Foreign Affairs suspended the receiving of Schengen visa applications from wild berry pickers at the Embassy of Finland in Bangkok.

Overview of immigration in 2024

*Also includes residence permits issued on other grounds in the asylum process
Source: Finnish Immigration Service

1. Introduction

The 2024 Annual Report of the Finnish National Contact Point for the European Migration Network (EMN) presents the key developments in migration in 2024. The reference period of this report is from 1 January to 31 December 2024.

The National Contact Points for the European Migration Network produce annual reports on migration and asylum that describe the development of migration and asylum policy and present annual statistics.¹ The reporting process has two stages. In the first stage of reporting, the National Contact Points collect monitoring information on migration and asylum matters for the European Commission. The Commission uses the data in compiling an annual report on migration and asylum for the EU as a whole, as well as certain observer members. The Finnish National Contact Point collected the monitoring information from official resources and by allocating the responsibility for reporting to the relevant authorities responsible for each area. The participants in the reporting included the Finnish Immigration Service, the Ministry of the Interior, the Ministry of Economic Affairs and Employment, the Ministry of Education and Culture, the Ministry for Foreign Affairs, the Ministry of Social Affairs and Health, the Ministry of Justice, the National Police Board, the Finnish National Agency for Education, the National Bureau of Investigation, the Finnish Border Guard and the Office of the Non-Discrimination Ombudsman. The Finnish National Contact Point for the European Migration Network was responsible for collecting statistical information.

This Annual Report on Migration and Asylum is the second part of reporting. It is primarily aimed at the national audience. It is the only document that annually reports compiled information on development trends in migration-related matters in Finland. The key findings of the first part of the reporting process are included in this report. In addition, the report describes public debate on immigration in 2024 and presents key trends in immigration and asylum statistics. The media analysis concerning public debate in 2024 was conducted by Retriever in cooperation with the European Migration Network. The European Migration Network also publishes a separate statistical review, *Key figures on immigration 2024*.

The sources used in the report include various Internet-based reports by authorities in the field of migration, studies, statements and press releases. Pending legislative projects have been monitored using the Government Project Register and Parliamentary documents. The Finnish National Contact Point of the European Migration Network produced this report in accordance with the network's general research guidelines. The terminology used in the report is based on the EMN Glossary published and maintained by the European Migration Network, which was last updated in December 2022.² The structure and headings of the report are based on a model jointly agreed on by the members of the European Migration Network. The division into topics follows the structure used by the European Commission, which has also been adopted by the European Migration Network.

¹ The reporting duty is stipulated by Council Regulation 2008/381/EC, which was also the basis for establishing the European Migration Network.

² European Migration Network (EMN) (2022), Asylum and Migration Glossary 9.0.

1.1. Structure of the immigration administration in 2024

The Finnish Government directs migration policy and its administration following the targets set in the Government Programme and the policies approved by the Government. The Prime Minister's Office is in charge of the coordination of EU issues in general.

The ministerial working group on internal security and administration of justice guides and directs the implementation of the Government Programme with regard to internal security and administration of justice. The ministerial working group's duties include immigration, integration and anti-segregation policies. The working group is chaired by Minister of the Interior Mari Rantanen (Finns Party) and vice-chaired by Minister of Justice Leena Meri (Finns Party). The other members are Minister of Youth, Sport and Physical Activity Sandra Bergqvist (Swedish People's Party), Minister of Agriculture and Forestry Sari Essayah (Christian Democrats), Minister of Defence Antti Häkkinen (National Coalition Party) and Minister for Foreign Affairs Elina Valtonen (National Coalition Party).³

The ministerial working group on employment guides and directs the implementation of the Government Programme with regard to social security reform, international recruitment, promotion of competition and deregulation, entrepreneurship and the built environment. The ministerial working group is chaired by Minister of Employment Arto Satonen (National Coalition Party) and vice-chaired by Minister of Economic Affairs Wille Rydman (Finns Party). The other members are Minister of Youth, Sport and Physical Activity Sandra Bergqvist (Swedish People's Party), Minister of Agriculture and Forestry Sari Essayah (Christian Democrats), Minister of Social Security Sanni Grahn-Laasonen (National Coalition Party), Minister of Climate and the Environment Kai Mykkänen (National Coalition Party), Minister of Transport and Communications Lulu Ranne (Finns Party) and Minister for Foreign Trade and Development Ville Tavio (Finns Party).⁴

The Ministry of the Interior, through **the Migration Department**, is in charge of immigration issues. Its tasks include the formulation of migration policy and the drafting of legislation on immigration and Finnish citizenship. The Ministry of the Interior is responsible for the performance guidance of the Finnish Immigration Service. Appropriations for the immigration administration are included in the Ministry of the Interior's budget proposal. In addition, the Ministry of the Interior coordinates activities related to migration between various branches of administration and represents Finland in migration issues in the European Union and on other international forums.

The Ministry of Economic Affairs and Employment is responsible for promoting integration. The Ministry of Economic Affairs and Employment is also been responsible for policy, legislation and the development of permit processes related to the migration of workers, students and researchers. Legislative drafting processes are carried out in cooperation with the Ministry

³ Finnish Government (undated c).

⁴ Ibid.

of the Interior. The Ministry of Economic Affairs and Employment is responsible for performance guidance of the Finnish Immigration Service with regard to labour migration in cooperation with the Ministry of the Interior.

The Finnish Immigration Service (Migri) processes applications for residence permits, asylum and citizenship. The Finnish Immigration Service also guides the operations of reception centres, decides on refusals of entry and deportation, and is in charge of the granting of alien's passports. The Finnish Immigration Service operates under the guidance of the Ministry of the Interior and the Ministry of Economic Affairs and Employment.

The Centre of Expertise in Immigrant Integration under the Ministry of Economic Affairs and Employment supports the efforts to promote integration. The Centre of Expertise produces and disseminates information on integration to decision-makers, authorities and experts involved in integration. Following the entry into force of the new Act on the Promotion of Immigrant Integration (681/2023) at the beginning of 2025, a large proportion of the services provided by the Centre of Expertise in Immigrant Integration under the Ministry of Economic Affairs and Employment was transferred to the **KEHA Centre** (Administration Centre for Centres for Economic Development, Transport and the Environment) effective from 1 January 2025. The responsibilities transferred to the KEHA Centre also include certain tasks related to the monitoring of integration. Going forward, the KEHA Centre will act as the authority responsible for monitoring the promotion of immigrant integration.

The Centres for Economic Development, Transport and the Environment (ELY Centres) handle tasks related to immigration, integration and good ethnic relations on a regional basis.

The work permit units of **Employment and Economic Development Offices (TE Offices)** make preliminary decisions on applications for a residence permit for an employed person before the Finnish Immigration Service processes and makes decisions on the applications. In addition, the immigrant services of TE Offices provide customers with integration services and support for finding employment.

The Police monitor compliance with the Aliens Act, accept asylum applications and serve decisions. The Police also enforce decisions on deportation and refusal of entry.

The Ministry of the Interior's Police Department is in charge of the strategic guidance and supervision of the police sector. **The National Police Board** plans, leads, develops and supervises practical police operations carried out at **police departments**.

The Finnish Border Guard monitors entry into and departure from the country and carries out passport control. The Border Guard makes visa decisions at the border, if necessary, and

receives applications for asylum. **The Headquarters of the Finnish Border Guard** operates under the Chief of the Finnish Border Guard and also acts as **the Ministry of the Interior's Border Guard Department**.

The Ministry for Foreign Affairs is responsible for visa policy. Finnish missions abroad grant visas and accept citizenship declarations and residence permit applications.

Municipalities have overall responsibility for promoting integration at the local level. Municipalities are responsible for the development, planning and monitoring of integration promotion locally. Municipalities provide basic services to immigrants living there permanently, in the same manner as to other residents of the municipality.

The wellbeing services counties provide social and healthcare services to immigrants in the same manner as for other residents of each municipality. The wellbeing services counties also have responsibilities related to supporting integration and the reception of refugees as specified in the Act on the Promotion of Immigrant Integration. The wellbeing services counties were established at the beginning of 2023. The responsibility for the organisation of accommodation and support for unaccompanied minors, for example, was transferred from municipalities to wellbeing services counties at that time.

The Regional State Administrative Agencies (AVI) are responsible for the planning, steering and supervision of the services promoting immigrant integration in matters coming under their authority. AVIs ensure that the needs of immigrants are taken into account when other measures and services falling within the remit of AVIs are planned and organised. In the activities of AVIs, the specific needs of immigrants should mainly be taken into account in health and social services, in education, training and cultural services, and when the accessibility and quality of services provided by municipalities are assessed. The Regional State Administrative Agencies operate under the steering of eight different ministries. Administratively, the operations of the Agencies are steered by the Ministry of Finance.

The Ministry of Education and Culture is tasked with the development of education provided to immigrants at different levels. The ministry's field of operation also includes matters related to immigrants' culture, sports activities, youth work and religion. **The Finnish National Agency for Education**, operating under the Ministry of Education and Culture, is responsible for immigrants' education issues and the recognition of foreign degrees.

The Ministry of Social Affairs and Health is tasked with the promotion of immigrants' health and well-being. Issues related to immigrants' means of support fall within the responsibilities of the Ministry of Social Affairs and Health. The Ministry of Social Affairs and Health supports the integration of immigrants into Finnish society e.g. by developing social and health services

so that the needs of immigrants are taken into account in them. **The National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira)**, operating under the Ministry of Social Affairs and Health, is responsible for the validation of foreign vocational qualifications in the field of social and health care.

The duties of the Unit for Democracy, Language Affairs and Fundamental Rights, operating under **the Ministry of Justice**, include the promotion of equality and non-discrimination, among other things. Organisationally, **the Advisory Board for Ethnic Relations (ETNO)** has been placed under this unit. ETNO is a broad-based expert body established by the government whose goal is to develop interaction between different groups and to assist ministries in developing a pluralistic society with ethnic equality.

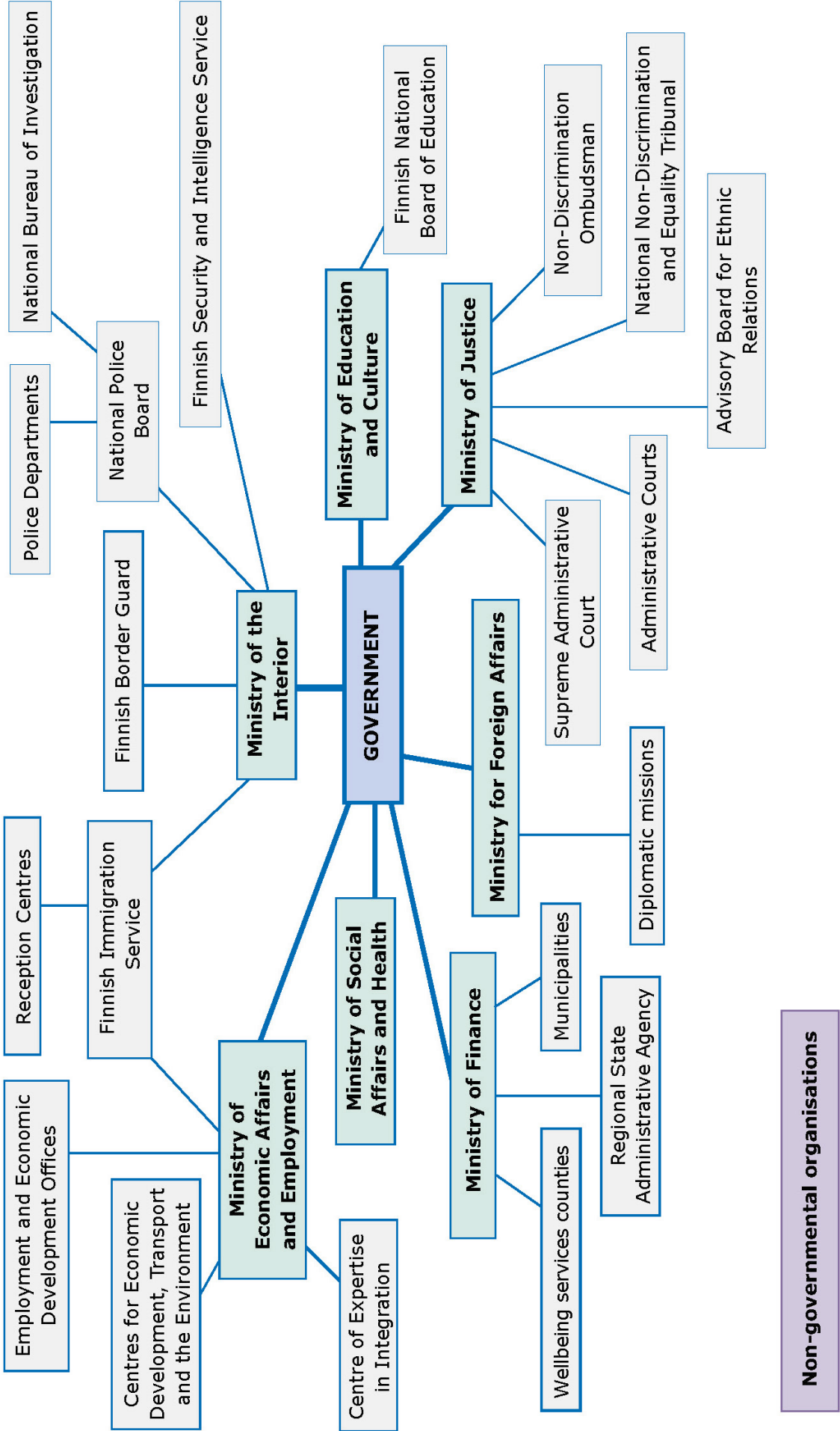
The Non-Discrimination Ombudsman, operating under the Ministry of Justice, promotes equal treatment and takes action to intervene in cases of discrimination. The Non-Discrimination Ombudsman is also responsible for promoting the rights and position of foreign nationals. In addition, the Non-Discrimination Ombudsman has a special task of monitoring the enforcement of removal decisions concerning foreign nationals and acting as the national rapporteur on trafficking in human beings.

The administrative sector of the Ministry of Justice also includes **the administrative courts**, which are responsible for processing appeals against the Finnish Immigration Service's decisions. The processing of asylum-related appeals has been concentrated in the Administrative Court of Helsinki and the Administrative Courts of Eastern Finland, Northern Finland and Turku. In asylum-related matters, the competent Administrative Court is determined on the basis of the Finnish Immigration Service's operating area (Southern, Northern, Western or Eastern). In other appeals against the Finnish Immigration Service's decisions, the competent Administrative Court is the one in whose judicial district the person concerned lives. A decision of an Administrative Court may be appealed to the Supreme Administrative Court, provided that the Supreme Administrative Court gives leave to appeal.

The National Non-Discrimination and Equality Tribunal is an autonomous and independent legal protection body appointed by the Government. It monitors compliance with the Non-Discrimination Act and the Act on Equality both in private activities and in public administrative and business operations.

Non-governmental organisations produce various services, offer help and counselling to asylum seekers and contribute to integration activities. The immigration expertise of non-governmental organisations is needed in the development of legislative drafting and immigration policy.

Structure of the migration administration in Finland

2. Overview of migration and asylum policy developments in 2024

2.1. Immigration policy

In 2024, the Finnish Government continued the development of immigration policy in accordance with the Government Programme. During the year, several legislative projects based on Government Programme entries on immigration policy and integration policy were launched and legislative amendments were enacted.

The parliamentary election held in Finland in spring 2023 and the new Government formed thereafter caused changes in Finland's immigration policy in 2024. The Government was formed by the National Coalition Party, the Finns Party, the Swedish People's Party and the Christian Democrats. On 20 June 2023, the Government of Prime Minister Petteri Orpo published its Government Programme *A strong and committed Finland*.⁵

The Government Programme contains numerous entries concerning immigration policy and integration policy. On the one hand, the Government Programme reflects the general tightening of immigration policy and integration policy. On the other hand, the Government Programme recognises the significance of labour migration to Finland and maintains the streamlining of labour migration as a goal for the current government term.

The basic principle of the Government Programme is that asylum policy should allocate assistance to the most vulnerable people and prevent abuses. In addition, the Government Programme states that the conditions for permanent residence and naturalisation will be tightened. At the same time, it aims for streamlining and controlling labour migration and preventing abuses. With regard to integration policy, the Government Programme emphasises integration through work.

Several amendments were made to the Aliens Act, based on entries in the Government Programme, to introduce stricter provisions on the issuance of residence permits. For example, the provisions on circumvention of the rules on entry were amended. The Aliens Act was amended to list all circumstances in which a residence permit should not be issued. For example, going forward, asylum seekers cannot be issued a residence permit on the grounds of employment or studies. Stricter provisions were also introduced regarding the applicant's obligation to verify his or her identity.

The Government also enacted several legislative amendments to tighten the provisions on international protection. The biggest change was related to making international protection tem-

⁵ Finnish Government (2023).

porary. In practice, this means that a person's need for international protection will be assessed more frequently than before. At the same time, the length of validity of residence permits issued on the grounds of international protection was reduced to the minimum permitted under EU law. In accordance with the Government Programme's entries, the Government also sought to make reception activities more efficient by reducing the reception allowance and increasing the fees charged for reception services, among other things.

The Government also moved forward with legislative projects that tighten the provisions on family reunification. The Government aims to tighten the conditions for family reunification, for example, by introducing a residence period requirement for sponsors and restoring the legal situation that prevailed before the previous parliamentary term, where a minor sponsor is subject to the requirement concerning sufficient financial resources.

The Government sought to streamline labour migration by, for example, accelerating the processing times of work and study-based residence permits, but legislative amendments aimed at preventing abuses were also pursued. The Government's aim is to strengthen the link between work and work-based residence permits. The goals of the amendments include ensuring that persons staying in Finland on a work-based residence permit are actually employed and receive wages that are sufficient to live on.

The Government also launched projects on reforming the Citizenship Act, which are aimed at tightening the conditions for naturalisation. The goal of introducing tighter conditions is to encourage integration. The general period of residence required to obtain citizenship was increased to eight years. In addition, only periods of residence with a residence permit count towards the period of residence requirement. This means that the time taken to process an asylum application, for example, no longer counts. The Government also seeks to make permanent residence permits more closely linked to integration. In practice, the Government aims to extend the period of residence required for a permanent residence permit and to introduce a language proficiency requirement as part of the permit conditions.

During the year, the authorities responsible for the promotion of immigrant integration prepared for the changes brought about by the new Act on the Promotion of Immigrant Integration (Integration Act), which entered into force on 1 January 2025. The new Integration Act, together with the reform of employment and economic development services, affects the division of responsibilities between the authorities. The Government made further changes to the comprehensive reform of the Integration Act in 2024 with the aim of increasing the immigrant's own responsibility for their integration. In addition, the Government prepared the Government Integration Programme for 2024–2027. The Government's integration policy emphasises language learning, employment and familiarisation with Finnish society.

The Council of the European Union adopted the Pact on Migration and Asylum in May 2024. The Pact contains 10 legislative acts that will mainly become applicable in mid-2026. The set of rules is intended to help Member States manage arrivals in a more orderly manner, create uniform procedures between Member States, and ensure fair burden sharing between Member States.⁶ The Ministry of the Interior set up a project in October 2024 for the purpose of preparing the national implementation of the Pact. Most of the required amendments concern the Aliens Act. The legislative acts of the Pact also contain some national room for manoeuvre. The Government aims to introduce all of the new restrictions allowed by the Pact, particularly with regard to asylum.⁷

An extensive reform of the organisational structure of the Finnish Immigration Service was carried out in 2024. The aim of the reform of the organisational structure was to enhance the ability of the Finnish Immigration Service to address changes in the operating environment and respond to performance targets. The reform particularly emphasised strengthening control, monitoring and security, and streamlining residence permit processes. The aim is to process residence permit applications without delay while effectively preventing abuses. The new organisational structure took effect on 1 June 2024.⁸

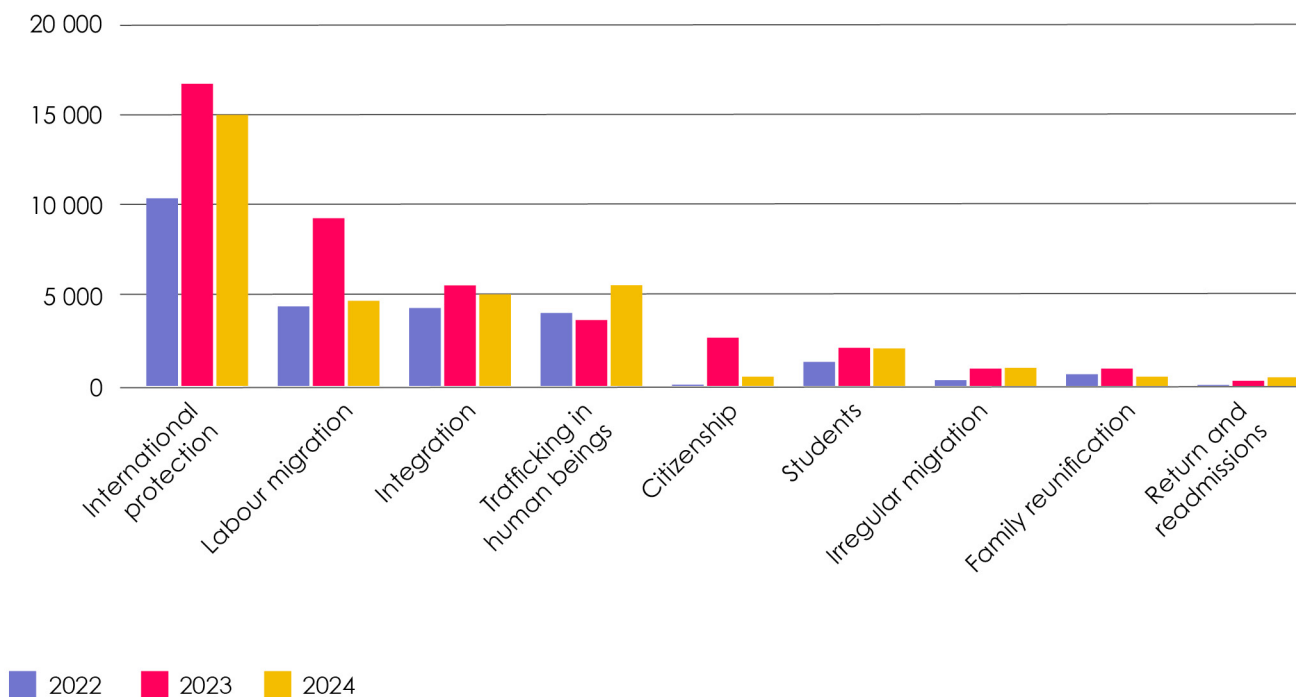
⁶ Council of the European Union (14 May 2024).

⁷ Ministry of the Interior (15 October 2024).

⁸ Finnish Immigration Service (24 March 2025).

2.2 Migration in public dialogue and the media⁹

Most common migration topics in public dialogue 2022–2024

Source: Retriever¹⁰

There was active public dialogue on various aspects of immigration in 2024. As is typical, themes related to immigration were most widely featured in Helsingin Sanomat. Yle rose in the ranking of media outlets based on their coverage of immigration-related themes during the year, as Yle closely monitored the situation at the eastern border and decision-making related to international protection.

Italehti, on the other hand, was no longer among the media sources that covered immigration-related news the most. Its place on the list was taken by Länsi-Savo, which covered border control and international protection in particular due to the situation at the eastern border.

⁹ The media analysis concerning public debate was conducted by Retriever in cooperation with the European Migration Network. The analysis is based on editorial online and print media material collected via Retriever's media monitoring for the period 1 January–31 December 2024.

¹⁰ The chart is based on Retriever's media monitoring during the period 2022–2024. The monitoring is based on editorial online and print media content. In 2024, the total number of media hits concerning immigration amounted to 57 777.

The role of regional media increased significantly in 2023, and its share remained high in 2024. Regional media outlets continued to provide extensive coverage of the situation at the eastern border and the government's decisions, but also cases of suspected human trafficking in the berry sector, which affected several different regions in Finland.

The share of news coverage related to integration was almost twice as high in local media outlets, which published stories concerning Finland as a whole as well as articles on local efforts and decisions. News coverage related to labour migration was emphasised in professional and periodical media.

As in the previous year, the Government's decisions concerning the eastern border and the tightening of immigration legislation were significant themes in news coverage related to immigration. The presidential election and the European Parliamentary elections also provided visibility to immigration-related themes, although they did not play as central a role in these elections as they had in the 2023 parliamentary elections and subsequent government negotiations.

The media coverage of border control, immigration policy and international protection was increased by the exceptive act prepared in the spring to make it possible to refuse entry at the border for applicants for international protection. The eastern border remained closed throughout the year.

The Government's measures to tighten immigration legislation concerned the granting of Finnish citizenship, labour migration, international protection and family reunification. Austerity measures in the management of general government finances also concerned integration and beneficiaries of temporary protection. In the latter part of the year, intentions to emphasise Christian applicants in the refugee quota caused a stir in the media.

Global events had a significant impact on the general news coverage of immigration, as well as news coverage related to immigration policy and international protection. Tighter measures concerning immigration and border control were planned in both the United States and Europe. The situation at Finland's eastern border was referenced in news reports concerning Estonia and Poland, for example.

The level of immigration and its impact on Finland's population forecast received media coverage on several occasions during the year. The education of persons with immigrant backgrounds received news coverage in the latter part of the year. Suspicions of trafficking in human beings related to seasonal workers in the berry sector also received a lot of coverage.

Immigration in general

In January, it was reported in the news that immigration is sustaining Finland's population growth. The activities of street gangs made headlines in February. Prime Minister Petteri Orpo organised an anti-racism discussion event, which was characterised as unnecessary by Minister of Finance Riikka Purra. In March, there was media coverage of a study by the Finnish Institute for Health and Welfare, according to which over 40% of those who have moved to Finland have experienced discrimination within the past year.

In October, a newly published PISA report drew attention to the increase in homelessness among people with immigrant backgrounds. A think tank founded by the Finns Party started to publish content at the web address vaestonvaihto.fi. Väestönvaihto is the Finnish equivalent of the term "the Great Replacement". According to a recent study, low-income status and an immigrant background expose children to bullying. News articles on homelessness pointed out that homelessness has increased particularly among people with an immigrant background.

In November, it was reported that the average salary of specialists with foreign backgrounds had exceeded that of their counterparts with Finnish backgrounds.

International protection

In January, headlines were made by the Government's decision to extend the closure of Finland's eastern border. News reports also came out around the same time about asylum seekers who had crossed the border.

In March, the exceptive act concerning the eastern border was circulated for comment and widely covered in the media. News outlets also reported on how many of the asylum seekers that had entered Finland at the eastern border had continued on to other countries.

The Government's proposal for a new Border Security Act was published in May 2024. Dubbed "the deportation act" in the media, the legislation would make it possible to restrict the reception of asylum applications without closing the entire border. Headlines were also made by the Finns Party announcing its support for a UK-style "Rwanda model" for the processing of asylum applications.

The "deportation act" was approved in July and the decision was discussed in the media from multiple perspectives.

The Ministry of the Interior's proposal on the allocation of refugee quotas was published in late November. Prior to its publication, the attempts to place an emphasis on Christian asylum seekers in the selection of quota refugees caused a stir in the media.

Labour migration

In January, it was reported in the news that Prime Minister Petteri Orpo and the Swedish People's Party would be prepared to amend the legislative provisions concerning the employment of foreign specialists so that they would have a longer period than three months to find new work.

In May, it was reported that the Philippines was the country with the highest amount of labour migration to Finland. A ministerial working group planned amendments to the Seasonal Workers Act.

In August, it was reported that the reform of the Seasonal Workers Act had come under criticism because it was deemed unlikely to improve the position of berry pickers. The three-month unemployment rule for foreign specialists was subject to significant opposition when the proposal was circulated for comment. The party conference of the Swedish People's Party, which is one of the government parties, also expressed the need for changes aimed at facilitating labour migration.

The Finns Party took part in the discussion on labour migration. There were also opinions expressed in the media on whether Finland's reputation had suffered due to reports related to racism.

Integration

On the subject of integration, headlines were made by budget cuts: In the Government's spending limits discussion in April, decisions were made on budget cuts to integration. In August, it was reported in the news that the Ministry of Finance's budget proposal included cuts to the funding of municipalities' integration services. Cuts targeted at liberal adult education were reported by the media as having an impact on the Finnish language studies of Ukrainians.

In September, headlines were made by a study published by the consulting company MDI, according to which immigration will continue to be unevenly distributed between different regions of Finland in the future. Immigrants are eager to move to the capital region, which is partially indicative of the failure of integration according to the expert quoted in the news reports.

A survey on international specialists carried out by the Finland Chamber of Commerce was published in November. According to the Finland Chamber of Commerce, the focus should be on integration alongside employment rather than integration courses. According to an Education Barometer survey, almost 80 per cent of Finns support the provision of integration services to immigrants.

Trafficking in human beings

In April, headlines were made by suspected trafficking in human beings in the berry sector: Suspicions of trafficking in human beings related to the berry sector were reported to have also led to a corruption investigation in Thailand. In May, the media reported on a court case concerning trafficking in human beings in the berry sector. Among other developments, a bribery charge was brought against a ministerial adviser at the Ministry of Economic Affairs and Employment. The Government's immigration policy reforms included budget cuts that concern victims of trafficking in human beings who do not have a registered municipality of residence. In August, it was reported that the Thai authorities had stopped berry pickers from going to Finland due to suspicions of trafficking in human beings. Court cases concerning the berry sector continued in August, with the CEO of the berry firm Polarica being suspected of aggravated trafficking in human beings. It was reported that berry pickers had entered Finland without permission to leave Thailand.

Aside from the legal proceedings related to the berry sector, there were news reports in August–September concerning suspicions that Chinese stone workers in North Ostrobothnia had been victims of trafficking in human beings, and it was also reported that the national Police unit specialising in the investigation of human trafficking offences had uncovered a Hungarian group that had amassed significant sums of money through pandering offences.

Citizenship

In late January, there were news reports concerning Russian dual citizens in Finland and Estonia. It was reported that the number of citizenship applications had increased. It was suggested that the increase was driven by the Government's planned tightening of the provisions concerning the granting of citizenship.

In March, it was reported that the Chancellor of Justice had issued a statement on the government proposal on tightening the conditions for citizenship. The government proposal on tightening the Citizenship Act was submitted to the President for confirmation. The period of residence requirement was extended and the decision was made to introduce a citizenship test. Congestion was reported in language proficiency tests intended for people applying for citizenship.

In September, it was reported that the backlog of citizenship applications was so large that waiting times were as long as 2.5 years. The backlog was attributed to the high level of immigration in 2015–2016 and the planned tightening of the Citizenship Act.

In December, it was reported that a court had denied citizenship for Iraqi men who had been previously acquitted of terrorism-related charges.

Students

In February, it was reported that less than half of foreign doctoral students stay in Finland to work after their graduation. It was also reported that the number of higher education degrees completed by foreign students was at a record-high level in Finland. The topic came up again in September when Minister of Employment Arto Satonen commented on labour migration and mentioned that less than half of the foreign nationals who study in Finland stay in the country to work. In October, there was news coverage of a study by Akava Works, according to which it is difficult for foreign nationals who have studied in Finland to find jobs in Finland that correspond to their education.

Temporary protection

At a January briefing on asylum seekers by the Finnish Immigration Service, it was estimated that the number of applicants for temporary protection will be 8 000–12 000, which is lower than previously. In February, on the anniversary of the start of the war in Ukraine, Finland announced that it would continue to offer temporary protection. According to the Association of Finnish Local and Regional Authorities, two-thirds of Finnish municipalities have provided financial support for the integration of Ukrainians.

Immigration-related reforms by the Government were announced in May. Budget cuts were allocated to beneficiaries of temporary protection. According to Statistics Finland, immigration to Finland increased especially due to applicants for temporary protection.

In October, it was reported that most of the people who had come to Finland from Ukraine had acquired a registered municipality of residence.

Irregular migration

In July, the Government's intentions to reduce access to healthcare for undocumented migrants came under criticism. In October, it was reported that the Border Guard was continuing an investigation related to the closure of the eastern border and concerning suspected aggravated arrangement of illegal immigration. It was also reported that the Border Guard continues to receive many tips on criminal offences related to the eastern border.

Border control

In January, it was reported that the closure of the eastern border would be extended to February. Reports of people crossing the border via unofficial routes were also published in the news.

In March, the exceptive act concerning the eastern border was circulated for comment. The legislation also received cautious support from the opposition, but the potential problems associated with the legislation were also widely discussed in the media.

In May, the exceptive act termed “the deportation act” by the media was submitted to Parliament as a government proposal. In connection with the European Parliamentary elections, there was news coverage of the political parties’ views regarding the processing of asylum applications outside the EU. The Parliament approved the deportation act in July. Many news outlets also reported that the legislation may be reviewed by the European Court of Justice.

In November, there were some mentions in the media of a video leaked to the media in which Kimmo Kiljunen, Chair of the Foreign Affairs Committee of the Finnish Parliament, described the closure of the border as a human rights violation against Russians to representatives of Aleksanterinliitto, an NGO that advocates for the interests of Russian language speakers in Finland. Kiljunen resigned from his post as Chair of the Foreign Affairs Committee as a result.

Family reunification

News coverage concerning family reunification was fairly low in 2024. In February, the Chancellor of Justice expressed his view on the proposed amendments to the Aliens Act. Among other things, the Chancellor of Justice highlighted the proposed amendment that would prevent minors from acting as the sponsor of family reunification.

In April, legislative proposals by the Government to tighten the provisions on immigration, including family reunification, were submitted to the Parliament. In May, media coverage of the EMN’s annual report pointed out that the number of residence permit applications based on family ties had increased due the growth of immigration based on work and studies.

In October, a legislative proposal to tighten the criteria for family reunification came under a lot of criticism when circulated for comment.

Return

In February, Uutissuomalainen reported that the parliamentary groups were cautiously in favour of a “push back” procedure at the eastern border. However, the Greens and the Left Alliance oppose returns to Russia without the processing asylum applications. The Finnish Immigration Service reported that some of the persons who had crossed the eastern border had already been returned.

In April, it was reported that the Government’s tightening of immigration policy was moving ahead. According to Minister of the Interior Mari Rantanen, following the amendments, persons who have been issued a negative decision will be returned as quickly as possible. In July, the Parliament’s approval of the deportation act also made headlines in the context of return.

3. Legal migration

3.1. Labour migration

Decisions¹¹

In 2024, **first residence permits for Finland on the grounds of employment were issued to a total of 11 103 individuals**, representing a decrease from the previous year's figure of 15 081.

The number of residence permits for Finland issued on the grounds of employment has been growing steadily for many years now, except for the dip caused by the COVID-19 pandemic in 2020. In spite of the decrease compared to the figures for 2022 and 2023, the number for 2024 was still fairly high from a long-term perspective.

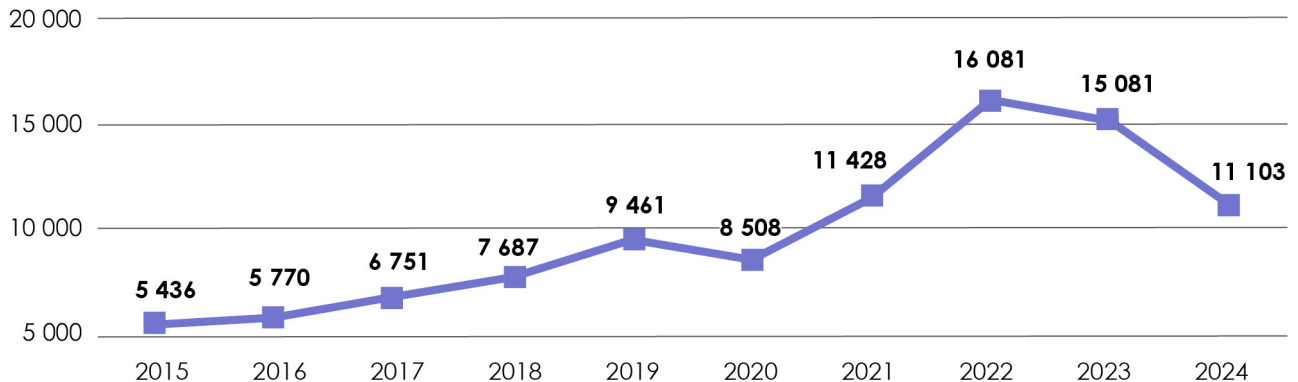
Despite the weak economic situation in Finland, the number of residence permit applications lodged on the grounds of employment was higher than before the COVID-19 pandemic. The Finnish Immigration Service issued decisions on a total of 14 958 applications for a first residence permit on the grounds of employment. Of the decisions given, 74 per cent were positive and 23 per cent were negative.

The most common nationalities remained partially unchanged from the previous year, but there were some changes. Citizens of the Philippines were the largest group in terms of residence permits issued on the grounds of employment, as was the case in 2023, but citizens of Thailand surpassed many other nationalities to emerge as the second-largest group.

Citizens of Thailand were the largest group in terms of the total number of decisions issued on residence permit applications on the grounds of employment. They rose to the top of the list because wild berry pickers exceptionally applied for a residence permit for an employed person in 2024, and approximately 1,300 Thai citizens came to Finland for short-term work on such a permit.¹²

¹¹ The statistics are taken from the Finnish Immigration Service's statistical services, unless otherwise stated.

¹² Finnish Immigration Service (30 January 2025), Immigration statistics 2024: Sharp drop in applications for international protection, record number of students applied for residence permit

First residence permits issued on the grounds of employment 2015–2024

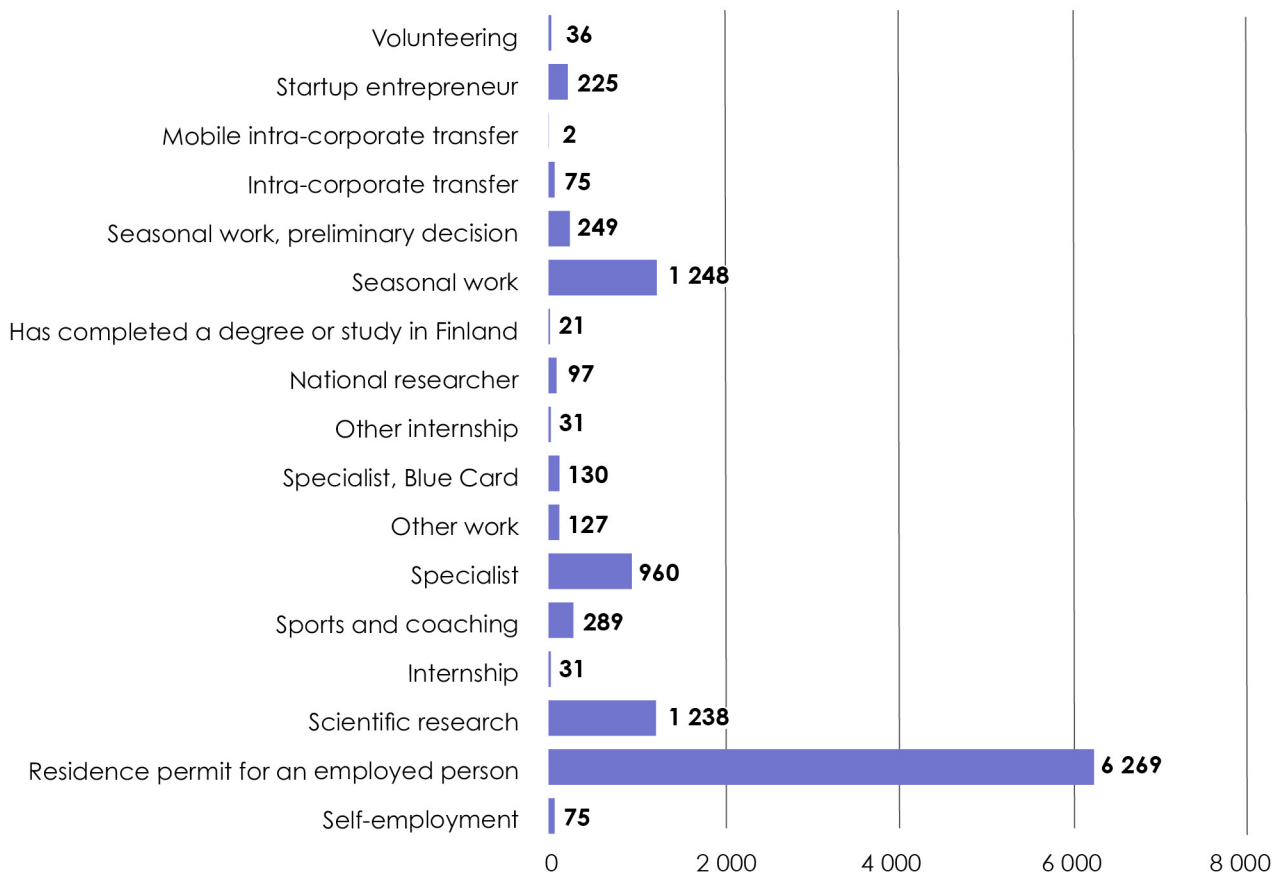
Source: Finnish Immigration Service

Residence permits issued on the grounds of employment are divided into subcategories according to the chart below. As in the previous years, the most common case was that a first residence permit on the grounds of employment was issued for employment requiring a preliminary decision, i.e. residence permit for an employed person.¹³

A total of 6 269 residence permits for an employed person were issued, representing a substantial decrease when compared to 2023 (10 165). The largest group by nationality was citizens of the Philippines (1 422 residence permits).

A total of 9 471 decisions were made in 2024 on residence permit applications on the grounds of employment. Approximately one-third of the decisions were negative. In recent years, the share of negative decisions has been around 20%. In 2024, the percentage of negative decisions was increased particularly by negative decisions issued for wild berry pickers from Thailand and the tighter Aliens Act provisions that entered into force in autumn 2024.

¹³ A decision on an application for a residence permit for an employed person is made in a two-step process that includes a preliminary decision by an Employment and Economic Development Office. For this reason, a residence permit for an employed person is also called employment requiring a preliminary decision. The preliminary decision by the Employment and Economic Development Office is an overall consideration that takes into account labour availability and an assessment of the conditions of employment as well as the employer's and employee's conditions. After the preliminary decision by the Employment and Economic Development Office, the final decision on the residence permit application is made by the Finnish Immigration Service, which determines whether the general requirements for issuing a residence permit are met. The practice of having the Employment and Economic Development Office issue a preliminary decision was discontinued effective from 1 January 2025, at which time the Finnish Immigration Service took on responsibility for the entire process concerning residence permits for employed persons.

First residence permits issued on the grounds of employment, by type of permit, 2024

Source: Finnish Immigration Service

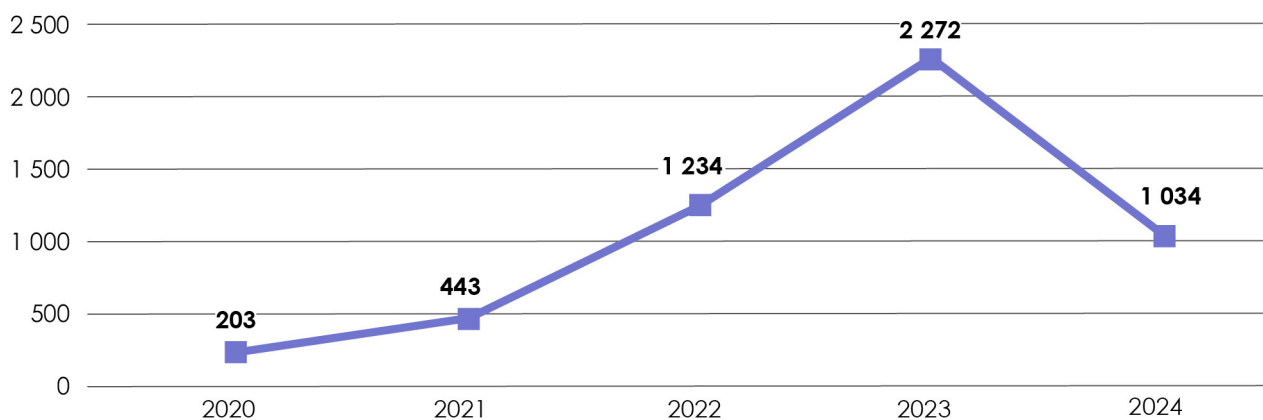
The number of positive decisions for persons employed in the social services and healthcare sector increased sharply in 2022–2023. This growth has been primarily driven by the labour shortage in the sector and increased international recruitment activity by organisations over a short period of time.

In 2024, however, **the number of positive residence permit decisions issued to workers in social services and healthcare decreased significantly from the previous year**. Only 1 034 residence permits were issued to persons employed by the sector, down from 2 272 in the previous year. The decline in the number of decisions is likely due to the weak economic situation in the public sector, especially in the wellbeing services counties.¹⁴

Citizens of the Philippines were the largest group receiving positive decisions for workers in social services and healthcare. Their share was approximately 62%. The next-largest groups were citizens of India, Nigeria and Kenya.

¹⁴ Finnish Immigration Service (2025).

First residence permits for an employed person issued for workers in social services and healthcare 2020–2024

Source: Finnish Immigration Service

Aside from the decline in the number of permits issued for workers in social services and healthcare, the **decrease in permits issued to workers in the construction sector** was a significant phenomenon in 2024. Only 425 permits were issued to workers in the construction sector in 2024. The corresponding figure in 2023 was 1 539, which meant that the decline was as large as 72%. The Finnish Immigration Service is of the view that the decline in the number of permits issued is attributable to the weak economic situation and higher interest rates. In general, the number of decisions has been on a downward trend since the end of 2022.¹⁵

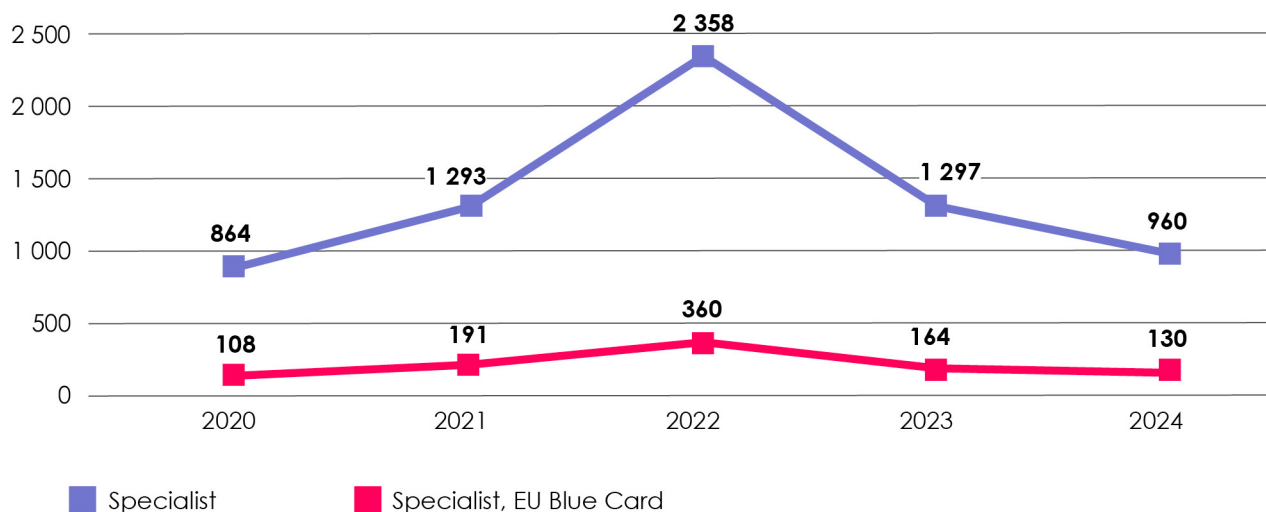
The number of residence permits issued to persons employed as a specialist continued to decline from the highs seen in 2022. **A total of 960 residence permits for persons employed as a specialist were issued, representing a substantial decrease when compared to 2023 (1 297).**

When specialists issued an EU Blue Card are also included, the number of specialists increases to 1 090, which is still lower than the figure for 2023 (1 461).

In 2024, Indian citizens were the largest group by nationality in residence permits issued to persons employed as a specialist. Indian citizens were also the largest nationality in 2019–2021 and 2023. Behind citizens of India, citizens of China and the UK were the largest groups.

According to information from the Finnish Immigration Service, the majority of specialists work in the ICT sector. ICT has also been the largest sector employing specialists in previous years. Software consulting, software design and production, and computer game publishing accounted for one-third of all of the employer sectors in 2024. The manufacturing industry was another significant sector for specialists.

¹⁵ Ibid.

First residence permits issued to specialists 2020–2024

Source: Finnish Immigration Service

The number of residence permits issued for seasonal work increased from the previous year: a total of 1 497 permits were issued, including seasonal work of 3–6 months and seasonal work of 6–9 months, which required a preliminary decision until the end of 2024 (the corresponding figure for 2023: 1 123 residence permits issued).

Seasonal workers in Finland are particularly employed by gardens, greenhouses, berry farms and forest berry picking companies. Ukrainians have traditionally been the largest country of origin of seasonal workers by a significant margin (e.g. in 2021, approximately 70 per cent of all residence permits issued on the grounds of seasonal work), but Russia's war of aggression changed that completely. As temporary protection granted to Ukrainians includes the right to work, a separate seasonal work permit is not required.

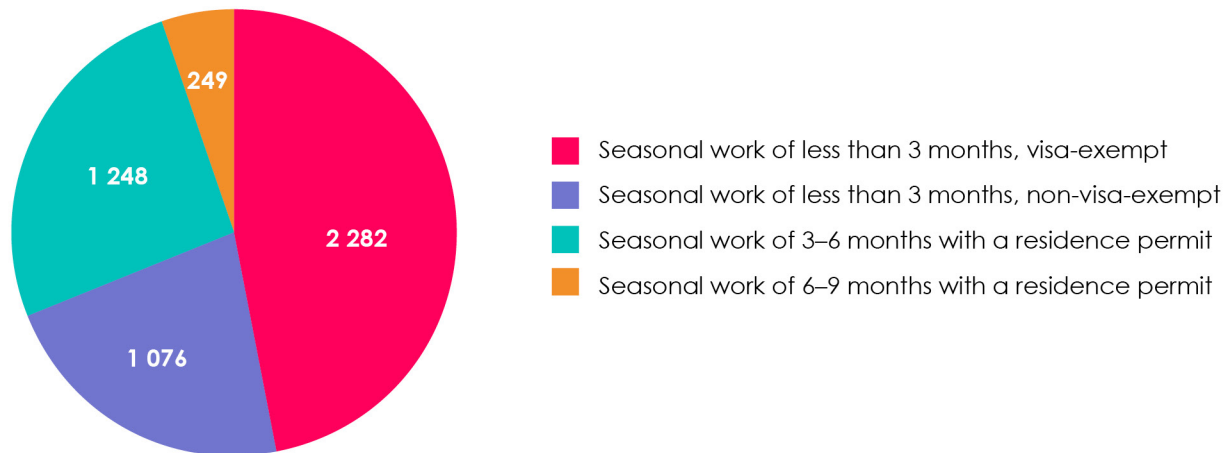
As in the previous year, persons from Southeast Asia — such as citizens of Cambodia, Vietnam and Thailand — were at the top of the statistics on seasonal work in 2024.

Seasonal workers also enter Finland for periods of less than three months, in which case they are not required to apply for a residence permit. People who enter Finland for short-term seasonal work and come from a visa-exempt country are required to apply for a seasonal work certificate from the Finnish Immigration Service.

A total of 2 282 seasonal work certificates were issued in 2024. As in the previous years, Ukrainian citizens were the largest group in terms of the number of seasonal work certificates issued (1 386), although the number of seasonal work certificates issued to Ukrainians continued to decline sharply when compared to the previous years (2023: 1 790, 2022: 4 474).

Seasonal workers who enter Finland for the purpose of short-term work from a non-visa-exempt country are required to apply for a seasonal work visa. A total of 1 076 seasonal work visas were issued in 2024, representing a significant decrease from the previous year (2023: 2 291). The largest group for seasonal work visas was citizens of Thailand (358).¹⁶

Persons entering finland for seasonal work in 2024

Source: Finnish Immigration Service, Ministry for Foreign Affairs

A total of 20 415 extended permits were issued on the grounds of employment, showing an increase from the previous year (2023: 19 476). Extending the right of residence on the grounds of employment was the most common among citizens of the Philippines, Russia and Ukraine.

Of those who were issued a residence permit on the grounds of employment, 35 per cent were women and 65 per cent were men.¹⁷

¹⁶ Ministry for Foreign Affairs statistics on seasonal work visas in 2024. Received by email on 13 March 2025. The figure also includes wild berry pickers who apply for a normal Schengen visa instead of a seasonal work visa.

¹⁷ This includes both first residence permits and extended permits.

Applications

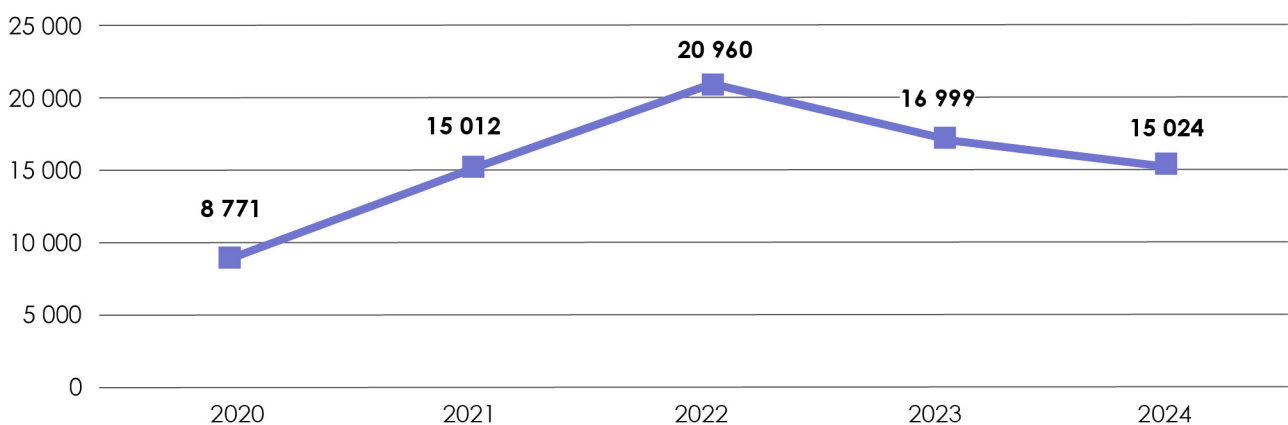
The number of applications for a first residence permit on the grounds of employment decreased somewhat from the previous year. The total number of applications lodged was 15 024. In line with the change that occurred in 2023, employment was again the second-most common ground for an application, behind family ties.

The largest groups by nationality were again citizens of Thailand, the Philippines, India, China and Vietnam. Three of these (the Philippines, India and Vietnam) are international recruitment partner countries specified in the Government Programme.

Applications for a residence permit for an employed person were the largest application category (9 450), with the largest groups of applicants for that category of residence permit being citizens of the Philippines, Thailand, India, Russia and Turkey. The number of applications lodged by citizens of the Philippines decreased by as much as 42% when compared to 2023.

A total of 23 875 extended permit applications were lodged, showing a slight increase from 2023 (19 740). Citizens of the Philippines, Russia and Ukraine were the largest groups of applicants for extended permits. The most common application type was a residence permit for an employed person.

First applications for a residence permit on the grounds of employment 2020–2024

Source: Finnish Immigration Service

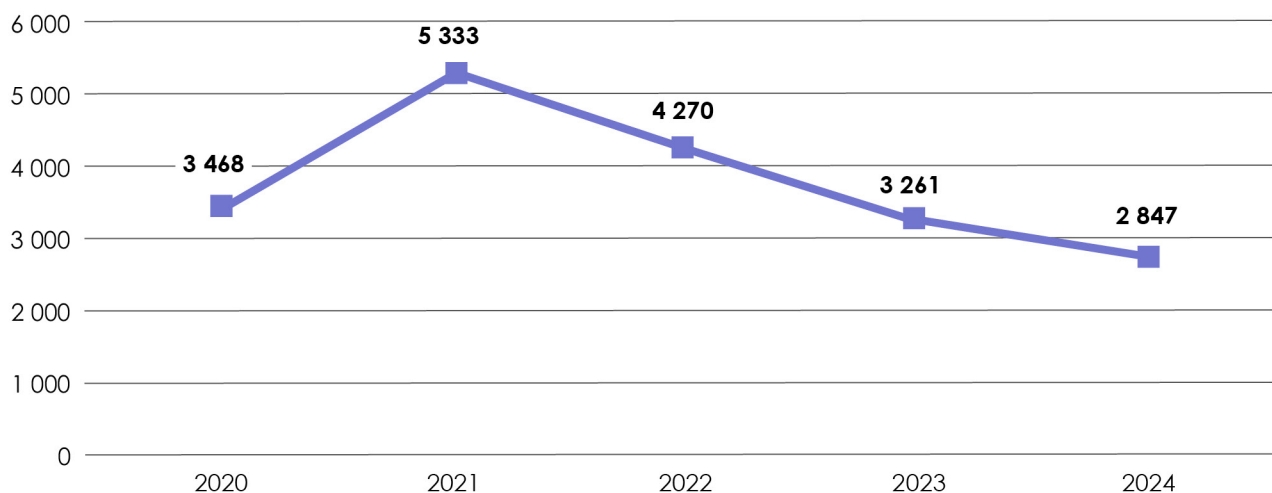
EU and EEA citizens

The number of residence permits issued on the grounds of employment does not provide a complete picture of foreign labour in Finland, as not all foreign nationals coming to work in Finland need to obtain residence permits. Some foreign employees enter Finland from the EU and EEA under the principle of free movement. EU citizens may freely reside and work in Finland for three months without registering their right of residence. Those EU citizens who stay in Finland for more than three months are required to register their right of residence.

In 2024, a total of 2 847 EU citizens registered their right of residence on the grounds of employment. This represents a slight decrease from the previous year (3 261), continuing the generally declining trend.

The largest group of EU citizens who registered their right of residence on the grounds of employment were Estonians (494). Other nationalities of employment-based EU migration included citizens of Romania and Latvia, for example.

Registrations of EU citizens on the grounds of employment — positive decisions 2020–2024

Source: Finnish Immigration Service

Legislative amendments and other developments related to labour migration

Several amendments were introduced in 2024 with regard to residence permits on the grounds of employment. The income limit for a residence permit for an employed person was raised to EUR 1 600 in accordance with the Government Programme. Going forward, the requirement for a residence permit for an employed person will be that the wages are in line with the collective agreement and amount to EUR 1 600 per month at a minimum. The amendment aims to ensure that people who come to work in Finland receive wages for their work that they can actually live on in Finland. The legislative amendment entered into force on 1 January 2025.¹⁸ The issuance of a residence permit for an employed person is subject to a separate income limit, the level of which is determined by a government decree. The Finnish Immigration Service determines the income limits for other types of residence permits.

The income limits set by the Finnish Immigration Service were also increased in November. Pursuant to the Aliens Act, a residence permit applicant is considered to have sufficient financial resources when they cannot be expected to become dependent on social assistance. Prior to the increase, the income limits had last been updated in 2013. As the income limits set in 2013 were lower than the average incomes of beneficiaries of social assistance, it was concluded that they no longer corresponded to the requirement for sufficient financial resources stipulated by the law.¹⁹

In October, the Government submitted a legislative proposal to Parliament with the aim of strengthening the link between work and work-based residence permits. A three-month unemployment rule was proposed for work-based residence permits. In future, persons with a work-based residence permit would have to leave Finland if their employment relationship ends and they do not find new work within three months. In certain cases, such as specialists, the person would have six months instead of three months to find new work.²⁰

The legislative proposal also included other proposed changes to residence permits for employed persons. A proposal was made to extend the right to work related to a residence permit for an employed person to include labour shortage sectors. In practice, an employed person could switch to another sector that has been verified as a labour shortage sector throughout Finland under the same permit. It would still be necessary to apply for a new residence permit for work in sectors other than these. Labour shortage sectors would be prescribed annually by government decree starting from summer 2025.²¹

There were also developments related to the processing times of applications, as the OLEDIGI project focused on streamlining work and study-based immigration achieved its primary target in 2024. An average processing time of 30 days was achieved for work and study-based

¹⁸ Ministry of Economic Affairs and Employment (19 December 2024).

¹⁹ Finnish Immigration Service (28 August 2024).

²⁰ Ministry of Economic Affairs and Employment (17 October 2024).

²¹ Ibid.

residence permits. The development of processing procedures and increased automation were among the factors contributing to the achievement of the processing time target. The project concluded at the end of 2024.²²

Several amendments were also made to the Aliens Act, based on entries in the Government Programme, to introduce stricter provisions on the issuance of residence permits. The provisions on the refusal of a residence permit were amended in their entirety.²³ The legislative changes apply to all residence permits in general, but more detailed provisions on the refusal of a residence permit issued on the grounds of employment are laid down in section 36d of the Aliens Act. According to the provision in question, a residence permit applied for on the grounds of employment is not issued if there are reasonable grounds to suspect that the employer intends to circumvent the employer's obligations or other provisions on entry or residence. The legislative amendment entered into force on 1 September 2024.²⁴ The aim of the amendment is to prevent the circumvention of the rules on entry and labour exploitation.

Within the framework of the Government Programme, the Government also began to work on amendments to the conditions for issuing a permanent residence permit. In March, the Ministry of the Interior set up a project to prepare the tightening of the conditions for obtaining a permanent residence permit in accordance with the Government Programme. The Government's aim is to extend the period of residence required for a permanent residence permit from four to six years. In addition, issuing a permanent residence permit would be conditional on proficiency in Finnish or Swedish, which would be confirmed by a language test. It would also be required that the person must have primarily worked for a period of two years. Obtaining a permanent residence permit based on a four-year period of residence would still be possible in certain cases. An applicant who has completed a Master's degree, a postgraduate degree or a Bachelor's degree at a university in Finland could obtain a permanent residence permit without meeting the requirement concerning the period of residence. However, they would need to have attained a certain level of proficiency in Finnish or Swedish.²⁵

Talent Boost programme: Promoting the availability of experts

The implementation of the intersectoral Talent Boost programme focusing on work-based and education-based immigration and the promotion of the availability of experts continued in 2024. The programme brings together the work-based immigration measures of the Government Programme. The development of the international recruitment partnership model continued. In the partnership model, international recruitment is promoted with a focus on four partner countries: India, Vietnam, the Philippines and Brazil.²⁶ Work in Finland, which operates as part

²² Ministry of Economic Affairs and Employment (undated a).

²³ Ministry of the Interior (4 July 2024 a).

²⁴ Act amending the Aliens Act (472/2024).

²⁵ Ministry of the Interior (27 January 2025).

²⁶ Ministry of Economic Affairs and Employment (2024a).

of the Talent Boost programme, developed criteria for the selection of ethical recruitment partners from partner countries to support employers.²⁷

The participating foreign partners are committed to complying with ethical recruitment principles. The service providers in the Work in Finland partner countries sign a set of ethical principles, and Business Finland also carries out a KYC (Know your customer) background check. The aim of the process is the foreign service providers' (e.g. recruitment companies and other intermediaries involved in labour mobility) understanding of Finland's ethical recruitment principles. The local service providers have undergone a screening process and signed a set of rules on responsible recruitment. Business Finland's Talent Managers implement the process in practice. A total of 11 companies were listed in the Philippines, eight in Vietnam, four in Brazil and four in India.²⁸

The operations of Work in Finland continued, along with the development of a website aimed at international experts. Work in Finland also launched "Matching for Finland", a service that provides companies with targeted support for finding international experts. The matchmaking service, which is free of charge, aims to bring together Finnish companies and international experts whose skills match the needs of the companies and who are genuinely willing to work in Finland.²⁹

In April, Business Finland launched Discover Finland, a project focused on international recruitment. The aim of the project is to streamline international recruitment to Finland and provide foreign workers with information and advice on career planning through events and online courses, for example. The project also involves cooperation with Finnish companies. It receives funding from the Asylum, Migration and Integration Fund (AMIF).³⁰

²⁷ Business Finland, email, 11 January 2025.

²⁸ Business Finland, email, 2 April 2025; Work in Finland (undated a).

²⁹ Work in Finland (18 November 2024).

³⁰ EUSA funds (undated a); Work in Finland (undated b).

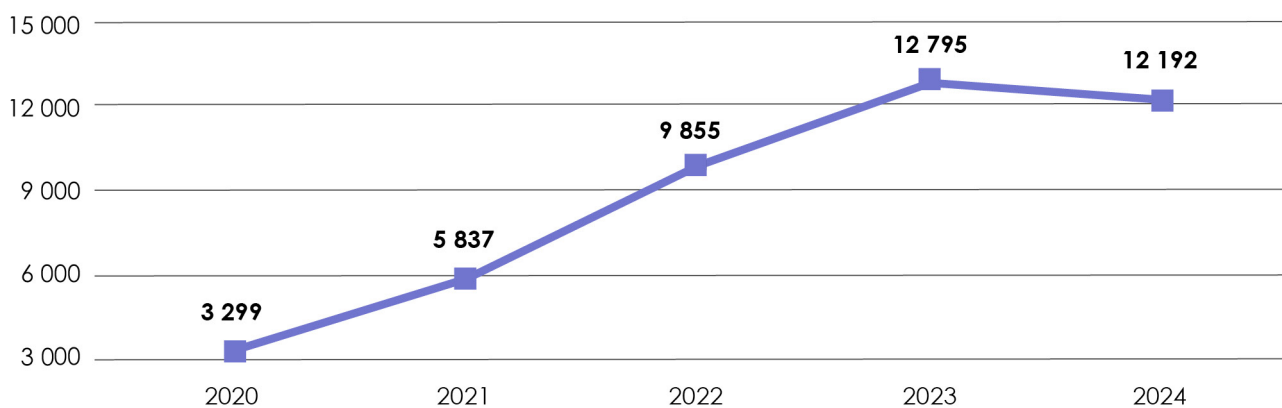
3.2. Students

Decisions and applications³¹

A strong growing trend continued in student immigration. **In 2024, the number of applications lodged for first residence permits on the grounds of studies was a record high of 14 163, representing growth of approximately 10% from the previous year.**

The number of first residence permits issued on the grounds of studies was 12 192 (2023: 12 795). The share of positive decisions was 95%.

First residence permit issued on the grounds of studies 2020–2024

Source: Finnish Immigration Service

Asian countries and South Asia were again significantly represented in education-based residence permits in 2024. In 2024, Asian countries accounted for nine of the 10 largest groups of nationalities among the applicants. By far, the largest increase was seen in residence permit applications lodged by citizens of Nepal. They increased by 87% when compared to 2023.

According to the assessment of the Finnish Immigration Service, Finland's visibility and attractiveness have increased among international students. At the same time, economic push factors (e.g. standard of living, employment opportunities) sustain migration from South Asia. The affordability of studies in Finland is one significant pull factor for international students.³²

The number of applications lodged by Russian citizens, in turn, has been declining since 2023 and reached a record low in 2024. The total number of applications for the year was 465, which

³¹ The statistics are taken from the Finnish Immigration Service's statistical services, unless otherwise stated.

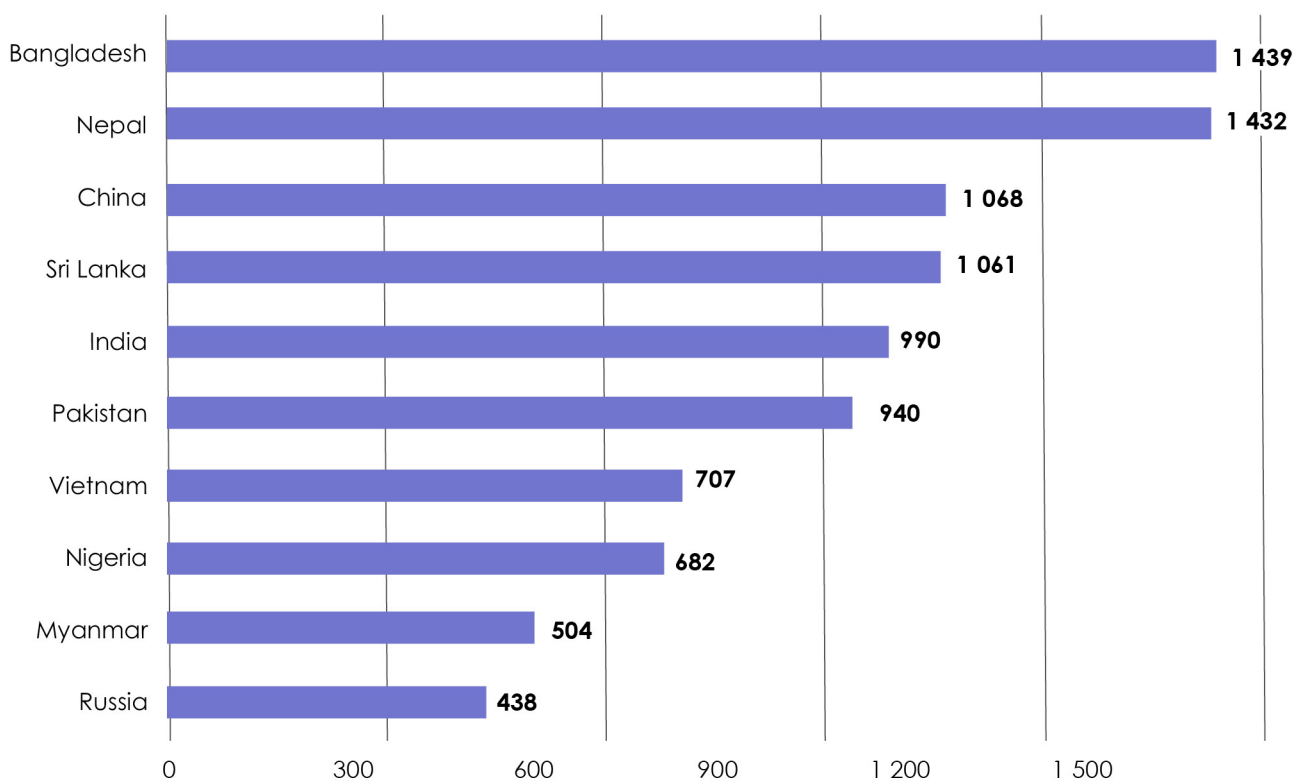
³² Finnish Immigration Service (2025).

is 45% lower than in 2023. This is the smallest number of applications on record. According to the assessment of the Finnish Immigration Service, this trend is likely to be attributable to the deterioration of relations between Finland and Russia with regard to cooperation with educational institutions, for example, as well as the closure of the eastern border and the closure of Finland's Consulate General in St. Petersburg in autumn 2023.

The number of new fixed-term residence permits, i.e. extended permits, issued on the grounds of studies was 2 027. This represented a substantial decrease when compared to the previous year's level (2023: 3 297). The most common nationalities among people who extended their right of residence in Finland on the grounds of studies were the Russian Federation, Vietnam, Bangladesh, China and India.

Of those who were issued a residence permit on the grounds of studies, 50 per cent were women and 50 per cent were men.³³

Decisions on first residence permit applications based on studies in 2024 – top 10 nationalities

Source: Finnish Immigration Service

³³ This includes both first residence permits and extended permits for students.

Legislative amendments and other developments related to students

In 2024, the Finnish Government carried out some changes concerning student migration. Making progress towards charging fees for tuition at full cost for non-EU and non-EEA students is a goal that is entered in the Government Programme. The Ministry of Education and Culture working group charged with preparing the increase in tuition fees for university students from third countries completed its work. According to the proposal for a legislative amendment drafted by the working group, the tuition fees should cover the cost of providing the education and training at a minimum. The legislative amendment was approved in November.

Following the legislative amendment, the Finnish National Agency for Education will also start to charge semester-specific application fees. The aim of charging application fees is to reduce the number of injudicious and low-quality applications, which have caused extra work for higher education institutions. Application fees were introduced at the beginning of 2025. The provisions on the amount of tuition fees will enter into force on 1 August 2026.³⁴

In addition, going forward, persons who have entered Finland with a student's residence permit will continue to be subject to tuition fees even if they switch to a work-based residence permit, for example. The aim of the legislative amendment is to prevent the circumvention of tuition fees in situations where a person switches from a student's residence permit to a different type of residence permit with the aim of avoiding tuition fees.³⁵

UNESCO's Global Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education came into effect for Finland in January 2024. The aim of the Convention is to promote international cooperation related to higher education as well as facilitate global mobility for individuals with higher education degrees. In the Convention, the recognition of qualifications refers to admitting a person to study based on a foreign education, and the crediting of studies completed abroad towards a qualification. This means that the Convention does not concern the recognition of qualifications for a given profession. In Finland, the universities and universities of applied sciences, the National Defence University, and the Åland University of Applied Sciences are within the scope of the Convention.³⁶

³⁴ Parliamentary reply EV 94/2024 vp; Ministry of Education and Culture (16 May 2024).

³⁵ Government proposal HE 51/2024 vp.

³⁶ Finnish National Agency for Education (undated); Government proposal HE 258/2022 vp.

3.3. Family reunification

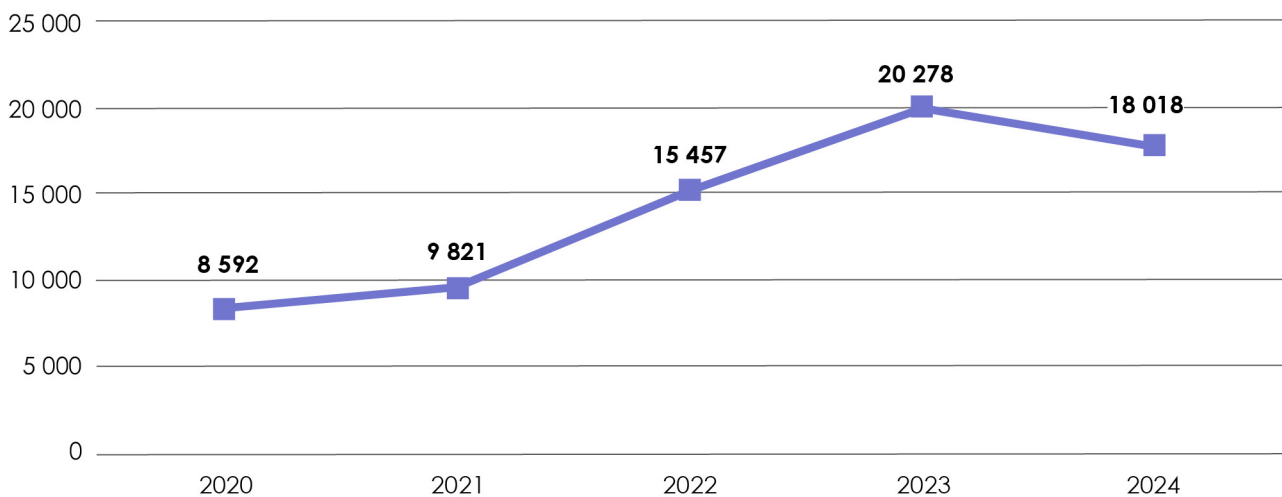
Decisions and applications³⁷

In 2024, a first residence permit on the grounds of family ties was issued 18 018 persons, representing a decrease from the record-breaking figure of 20 278 seen in 2023.

The trend concerning the number of residence permits issued on the grounds of family ties has generally been growing over the long term, but the number of permits issued has been around 10 000 per year. In 2022, a sharp uptick saw the number exceed 15 000 permits issued, and in 2023, the number of applications reached more than 20 000. Of the decisions, 91 per cent were positive and 8 per cent were negative. The rest (about 1%) expired.

The increase in the number of first residence permit applications lodged by family members in recent years is particularly attributable to the increased migration of international students from Asia. Citizens of the Philippines emerged as the largest group in this category in 2024. At the same time, Russia fell out of the top five. Behind the Philippines, the top nationalities were Sri Lanka, India and Nepal.

First residence permits issued on the grounds of family ties – positive decisions 2020–2024

Source: Finnish Immigration Service

³⁷ The statistics are taken from the Finnish Immigration Service's statistical services, unless otherwise stated.

The number of first applications for a residence permit on the grounds of family ties was 23 701, representing slight growth when compared to 2023 (21 583 applications). Citizens of the Philippines were also the largest group in terms of the number of applications lodged (2 232).

According to the assessment of the Finnish Immigration Service, the trend in the number of applications lodged by family members is linked to other types of migration to Finland. The growth of work and study-based migration after the COVID-19 pandemic has also been reflected in growth in migration by family members.

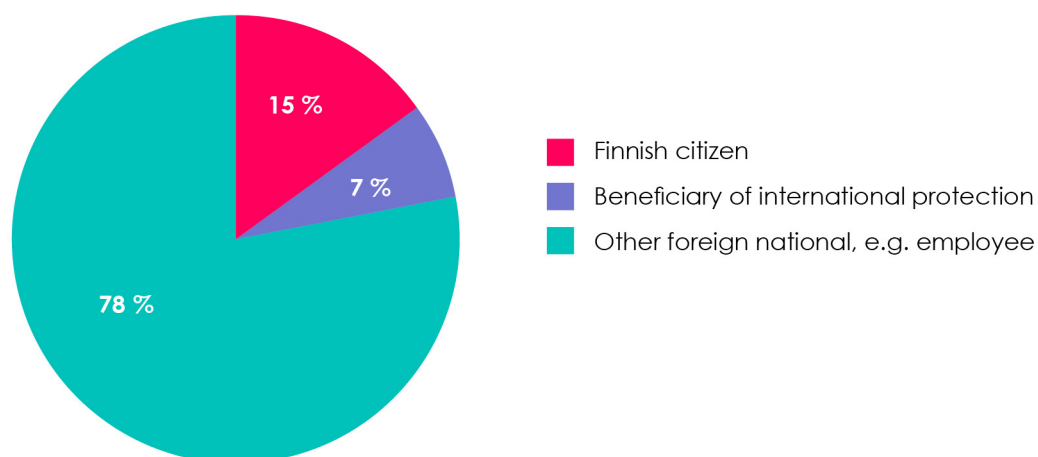
As a new phenomenon, the number of applications lodged by family members of students has increased sharply in recent years in particular. In 2024, family members of students lodged a record-high number of first residence permit applications (7 868). The reasons behind this growth include the amendments to legislation on students and researchers that entered into force in 2022 and were intended to facilitate the entry and stay of international students in Finland.

First residence permits issued on the grounds of family ties can be categorised by sponsor.

In approximately 15% of the cases, the sponsor was a Finnish citizen, which means that the residence permit on the grounds of family ties was issued to a family member of a Finnish citizen. Cases where the sponsor was a beneficiary of international protection in Finland were the smallest category (7%) by a clear margin.

In most of the cases, the sponsor was in the category “other foreign national”, meaning a person issued a residence permit for Finland, such as a person residing in Finland by virtue of holding a residence permit for an employed person (78%, a total of 13 980 cases).

First residence permits issued on the grounds of family ties in 2024, broken down by sponsor

Source: Finnish Immigration Service

A total of 25 395 extended permits were issued on the grounds of family ties, representing a considerable increase from 2023 (17 284). The most common nationalities among people who were issued an extended permit on the grounds of family ties were the Russian Federation, Sri Lanka and India.

Of all those who were issued a residence permit on the grounds of family ties, 56 per cent were women and 44 per cent were men.³⁸

Apart from third-country nationals, family reasons also brought EU citizens to Finland. **A total of 1 342 EU citizens registered their right of residence in Finland on the grounds of family ties.** Their number decreased slightly from the previous year: in 2023, the corresponding figure was 1 646. As in the previous years, the most common nationality among these registrations was Estonian by a clear margin.

In addition, the Finnish Immigration Service granted a residence card for a family member to 871 individuals. A residence card for a family member of an EU citizen can be granted to an individual who is a family member of a citizen of the European Union but who themselves is not an EU citizen. The most common nationality among people who were issued with a residence card for a family member of an EU citizen was that of the Russian Federation.

Legislative amendments and other developments

Tightening of the conditions for family reunification

In 2024, the Government began to implement the tightening of the conditions for family reunification, which is a topic that is also mentioned in the Government Programme.

The Ministry of the Interior set up a legislative project for the purpose of implementing the Government Programme entries on tightening the conditions for family reunification. The draft legislative proposal was circulated for comment in September. According to one of the amendments drafted in the legislative project, in the case of granting a residence permit to a spouse on the basis of family ties, both spouses would need to be at least 21 years of age.³⁹

In addition, when a minor beneficiary of international protection in Finland applies for family reunification, the requirement for sufficient financial resources would apply to the minor's family member, with certain exceptions. This would restore the legal situation that prevailed before the previous parliamentary term. The requirement concerning the period of residence would be extended to apply to sponsors who are beneficiaries of international protection. They would have to stay in Finland for two years before they can have their family members join them.⁴⁰

³⁸ This includes both first residence permits and extended permits.

³⁹ Ministry of the Interior (12 September 2024).

⁴⁰ Ibid.

The tightening of the conditions for family reunification entered in the Government Programme is based on the EU's Family Reunification Directive, which lays down the minimum conditions that must be met for a third-country national to have the right to family reunification. In addition to the basic conditions, the Directive lays down optional additional conditions, thus leaving national room for manoeuvre in certain respects. However, Finland has not introduced all of the additional conditions permitted by the Directive. The Government aims to take advantage of the national room for manoeuvre allowed by the Directive and introduce the aforementioned additional conditions.⁴¹

General amendments concerning tighter conditions on the issuance of residence permits were also made to the Aliens Act, based on entries in the Government Programme, when the provisions governing the refusal of a residence permit were amended. The legislative changes apply to all residence permits in general, but more detailed provisions on the refusal of a residence permit on the grounds of family ties are laid down in section 36c of the Aliens Act. In practice, negative decisions have already been previously issued on the grounds presented in the legislative amendment, as the law that entered into force is largely based on previous case law. The aim of the amendment is to clarify and specify the Aliens Act concerning provisions related to the circumvention of the rules on entry. The legislative amendments entered into force on 1 September 2024.⁴²

⁴¹ Government proposal HE 11/2025 vp.

⁴² Ministry of the Interior (4 July 2024 a); Finnish Immigration Service, email 9 January 2025.

4. International protection

4.1. Asylum seekers

Applications and decisions⁴³

The number of asylum seekers entering Finland in 2024 fell by nearly half from the previous year. A total of 2 948 asylum applications were lodged, compared to 5 372 in 2023. This represented a decrease of 45% when compared to the previous year. The decline is due to a decrease in the number of applications for many key nationalities. Of applications lodged in 2024, 543 were subsequent applications. Citizens of Iraq were the largest group among those who lodged subsequent applications.

A continuing, significant trend in the area of international protection was the influx of people fleeing Russia's war of aggression in Ukraine. They mostly applied for temporary protection in Finland (12 617 applications). The number of applications for temporary protection showed a continuation of the falling trend from the previous year, when 19 426 applications were lodged.

It is the assessment of the Finnish Immigration Service that the growth in the number of asylum seekers elsewhere in Europe has not been reflected in Finland. The growth in the number of applications is kept in check by internal and external border controls in the Schengen countries, Finland's geographical location and the pull factors of certain countries of destination (Germany, Spain, Italy, France) compared to Finland.

Somalia, Afghanistan and Iraq, which have traditionally been at the top of the statistics, were again the most common countries of origin for asylum seekers in 2024. However, the number of applications lodged by citizens of each of these countries decreased from the previous year. The number of applications lodged by Russian citizens in 2024 was low, with only 140 first applications for asylum lodged.

Asylum seekers, top 3 nationalities, 2020–2024 (applications lodged)

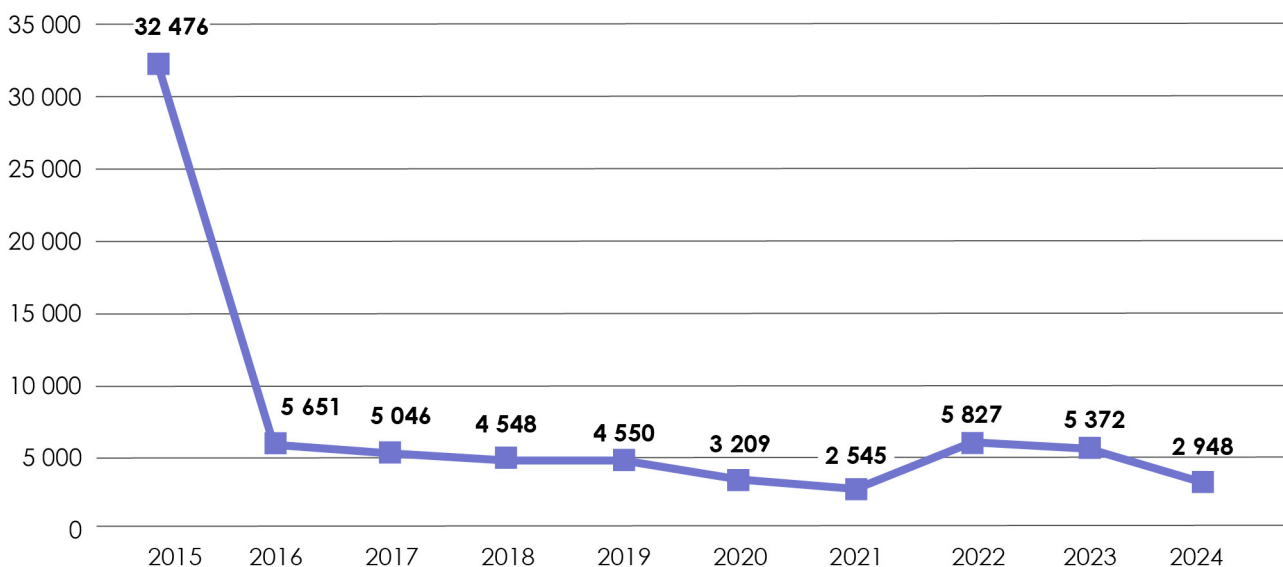
2020	2021	2022	2023	2024
Iraq (1 111)	Iraq (612)	Ukraine (1 805)	Somalia (911)	Somalia (377)
Somalia (465)	Afghanistan (403)	Russia (1 172)	Syria (692)	Iraq (293)
Afghanistan (364)	Somalia (316)	Iraq (652)	Iraq (659)	Afghanistan (273)

Source: The Finnish Immigration Service. Note that the table does not include applications for temporary protection.

⁴³ The statistics are taken from the Finnish Immigration Service's statistical services, unless otherwise stated.

Whereas the number of applications increased somewhat in 2023 due to instrumentalised migration at the eastern border, the number of applicants entering Finland at the eastern border was significantly lower in 2024. By 26 January 2025, a total of 744 decisions had been issued regarding asylum seekers who had entered the country at the eastern border. For most of these, the outcome was that the application expired (422). In addition, a total of 176 positive decisions and 138 negative decisions were made. Citizens of Syria and Somalia were the largest groups receiving positive decisions.⁴⁴

Asylum applications 2015–2024

Source: Finnish Immigration Service

In 2024, the Finnish Immigration Service made a total of 4 176 decisions on asylum applications.

The number of positive decisions was 1 581, representing 38 per cent of all decisions. Most of these decisions concerned asylum. The others concerned subsidiary protection or other residence permits.

A negative decision was made on 22 per cent of the applications (917), of which 112 were manifestly unfounded. Of the applications, 16 per cent (659 applications) were dismissed either because they were subsequent applications in which no new grounds for asylum were presented, because a different EU Member State was responsible for processing the application, or the applicant already had the right of residence in a different Member State. The case expired in approximately 24 per cent of the cases.

⁴⁴ Finnish Immigration Service (30 January 2025).

Quota refugees

Quota refugees to be resettled in Finland are persons whom the United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) has designated as refugees or other foreign nationals in need of international protection. The UNHCR designates for resettlement persons who have fled from their home country to another country, usually in nearby regions, in which they are unable to settle and reside on a permanent basis. Quota refugees are accommodated in refugee camps, for instance. The Parliament confirms Finland’s refugee quota for the coming year annually in the State budget. The Ministry of the Interior, in cooperation with the Ministry for Foreign Affairs and the Ministry of Economic Affairs and Employment, prepares a proposal on the allocation of the refugee quota. The Finnish Immigration Service and the Finnish Security Intelligence Service also participate in the preparation of the allocation decision. The decision on regional allocation is made by the Government.

In 2024, **Finland committed to receiving 500 quota refugees.**

The Parliament made the final decision on the refugee quota in connection with confirming the central government budget for 2024.

In 2024, Finland decided to receive vulnerable Syrian, Afghan, Congolese and Venezuelan refugees as well as refugees transferred from Libya to Rwanda. In addition, emergency cases without regional or nationality restrictions are received as part of the refugee quota.

Quota refugees in 2024⁴⁵

Country	Accepted	Nationality of the accepted quota refugees
Emergency cases 2023*	1	Various nationalities
Emergency cases 2024	50	Various nationalities
Iran	152	Afghanistan
Peru	49	Venezuela
Rwanda (ETM)	30	Sudan 17, Eritrea 13
Rwanda	119	Democratic Republic of the Congo
Turkey	97	Syria
Children born**	3	Various nationalities
Total	501	

*The selection decision was made in 2024.

**Children born after the decision of the Finnish Immigration Service but before arriving in Finland.

⁴⁵ Source: Finnish Immigration Service (undated b), Quota refugee selections

In 2024, a total of 501 quota refugees were selected to enter Finland, some of whom were part of the quota for 2023. The schedule of the selection process depends on proposals made by the United Nations High Commissioner for Refugees.⁴⁶

In 2024, a total of 808 quota refugees arrived in Finland. Refugees usually move to Finland in the year they are selected or in the following year. Not all of the quota refugees selected by Finland arrive in the country at all, or their arrival can be delayed due to various reasons. Finland granted residence permits and the required travel documents to the selected persons before their arrival in the country.⁴⁷

Legislative amendments and other developments

Tightening of international protection based on Government Programme entries

In 2024, several legislative amendments concerning international protection were implemented on the basis of Government Programme entries. According to the Government Programme, the aim of the amendments is to prevent abuses and allocate assistance to those who need it the most. In 2023, the Ministry of the Interior started several legislative projects aimed at tightening international protection in accordance with the Government Programme. The projects continued in 2024.

The length of validity of residence permits related to international protection was reduced. The Government introduced an amendment to the Aliens Act to implement the tightening of international protection as allowed by the EU's Qualification Directive⁴⁸. International protection was made temporary in nature, and the length of validity of permits was reduced to the minimum permitted under EU law. Going forward, residence permits on the grounds of refugee status will be issued with a validity of three years instead of the previous four years. The period of validity of extended permits was similarly reduced from four years to three years. The period of validity of a first residence permit issued on the grounds of subsidiary protection was shortened to one year from the previous four years. The period of validity of the extended permit was reduced from four years to two years. In practice, the temporary nature of international protection means that the Finnish Immigration Service will assess the need for continued protection more frequently than before.⁴⁹

A legislative amendment was also enacted to introduce new grounds for refusing or ending international protection status. In the future, persons who are considered to be a danger to society because they have committed a particularly serious offence will not be granted refugee status or their status will be ended. Refugee status or subsidiary protection status will be ended if a person commits or is suspected of having committed a crime against peace, war crime

⁴⁶ Finnish Immigration Service (undated b).

⁴⁷ Ibid.

⁴⁸ The Qualification Directive establishes the grounds for granting international protection and the rights of persons in need of protection.

⁴⁹ Ministry of the Interior (21 November 2024)

or crime against humanity, or an act contrary to the purposes and principles of the UN. Refugee status or subsidiary protection status will also be refused or ended when there is reason to assume that the alien is a danger to Finland's national security. The legislative amendments entered into force on 2 January 2025.⁵⁰

In another project of the Ministry of the Interior, amendments to the Aliens Act were drafted to adopt a border procedure in accordance with the EU's Asylum Procedures Directive and expand the application of the accelerated asylum procedure to all situations permitted by the Directive. The adoption of the border procedure is mentioned in the Government Programme.⁵¹ The border procedure can be applied if the grounds presented in the application suggest that the Finnish Immigration Service can consider the application inadmissible or use an accelerated procedure to process the application. Considering an application inadmissible means that the grounds presented in the application are not examined in an interview because there are no grounds for continuing the examination. An accelerated procedure means that the asylum application is processed faster than usual. In the border procedure, a decision must be made on the application within four weeks of the application being lodged. During the border procedure, the asylum seeker is also not allowed to leave the area of the designated reception centre without permission. The aim of the border procedure is to streamline the examination of applications that are likely to be unfounded and the return of applicants who receive a negative decision. The border procedure can also be used to prevent secondary movements of asylum seekers to other EU countries. The legislative amendments entered into force on 1 September 2024.⁵²

A legislative amendment was also made to the Aliens Act in accordance with the Government Programme to prevent an applicant for international protection or a person who has received a negative decision from being issued a residence permit on the grounds of studies, employment or self-employment. Section 36f of the Aliens Act concerns the refusal of a residence permit due to the asylum procedure. The aim of the legislative amendment is to prevent cases where an applicant applies for asylum with the primary aim of finding employment or studying in Finland. In addition, the Government aims to promote rapid departures of rejected asylum applicants.⁵³

The Government also introduced a legislative amendment aimed at clarifying the provisions concerning the expiry of an asylum seeker's right to work. Prior to the amendment, the right to work ended when the removal decision arising from the negative asylum decision was enforceable, i.e. when the person could be legally removed from the country. However, the authorities have found it difficult in practice to establish the enforceability of the removal decision in a timely manner and anticipate the expiry of the right to work.⁵⁴ For negative decisions issued after the legislative amendment, the asylum seeker's right to work expires at the end of the appeal period, i.e. 30 days after the Finnish Immigration Service has served the decision.

⁵⁰ Ibid.

⁵¹ Ministry of the Interior (undated a).

⁵² Finnish Government (2 September 2024).

⁵³ Ministry of the Interior (4 July 2024 a); Act amending the Aliens Act (472/2024), section 36f.

⁵⁴ Government proposal HE 26/2024 vp.

If the applicant lodges an appeal against the decision with the Administrative Court, the right to work ends when the Administrative Court makes a negative decision on the appeal and the applicant is served the decision.⁵⁵

Instrumentalised migration at Finland's eastern border

In late 2023, Russia targeted instrumentalised migration at Finland. As a result of this, the entire eastern border of Finland, in other words, the land border between Finland and Russia, was gradually closed entirely for border crossings. In early 2024, the Government decided that border crossing points will remain closed until 11 February 2024, which meant that applying for international protection at border crossing points between Finland and Russia was not possible. The closure of the eastern border was subsequently extended until 14 April 2024.⁵⁶ According to the assessments of the authorities, the resumption and expansion of instrumentalised migration was still a probable threat in April. Consequently, on 15 April 2024, the Government decided to close the border crossing points at the eastern border until further notice. By the same decision, applications for international protection were centralised to other border crossing points at Finland's external borders that remain open for air and maritime traffic. The restrictions are based on the Border Guard Act. The decision is valid until further notice, but no longer than necessary.⁵⁷

In May, the Government issued a legislative proposal for a new Border Security Act. The Act lays down the conditions under which the decision can be made to restrict the reception of applications for international protection in a limited area on Finland's national border and in its immediate vicinity. The aim of the Border Security Act is to prepare for even more serious instances of instrumentalised migration. The Border Security Act entered into force on 22 July 2024 and will remain in force for one year at a time. The Border Security Act is an exceptive act that can be used to implement limited exceptions to the Constitution for compelling reasons. Applying the act is only possible for exceptional and compelling reasons, and decisions on its application can be made for one month at a time at most. If the Border Security Act were to be applied, applications for international protection would not, apart from certain exceptions, be received at all in the area subject to the restriction. A migrant who has already entered the country would be removed from the country without delay and instructed to travel to a place where applications for international protection are being received.⁵⁸ The Border Security Act has not been applied as of yet.

⁵⁵ Finnish Government (30 August 2024).

⁵⁶ Government decision SM/2024/5.

⁵⁷ Finnish Government (undated b).

⁵⁸ Finnish Government (16 July 2024).

4.2. Reception

Capacity of the reception system

At the beginning of 2024, there were a total of 112 reception centres and group homes for unaccompanied minors in operation.

The reception centre capacity was adjusted during the year and, at the end of 2024, there were a total of 87 centres and group homes. Following adjustments that took effect at the turn of the year, a total of 68 units were in operation at the beginning of 2025.

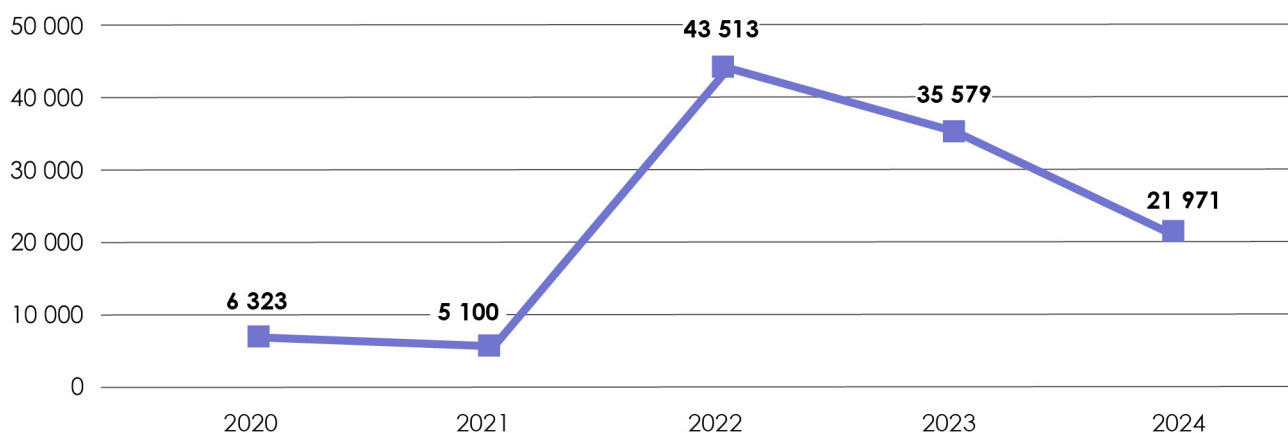
The most common type of accommodation in the reception system is accommodation in a reception centre. At the end of 2024, 57% of the customers were accommodated in a reception centre and 42% were in private accommodation.

The reception system had a total of 21 971 customers at the end of December 2024. The number of customers decreased steadily throughout the year, except for a slight temporary increase during the summer. The number of customers at the end of the year was approximately 13 600 lower than at the start of the year. This decrease was mainly due to customers acquiring a municipality of residence.

At the end of December, the majority (74%) of the customers in the reception system were Ukrainian citizens. Other major nationality groups included Russia, Somalia, Iraq and Syria.

Most of the customers in the reception system were adults. At the end of 2024, minors accounted for 23% of all customers and persons over 65 years of age accounted for 6%. Of the customers, 49% are women and girls, and 51% are men and boys.⁵⁹

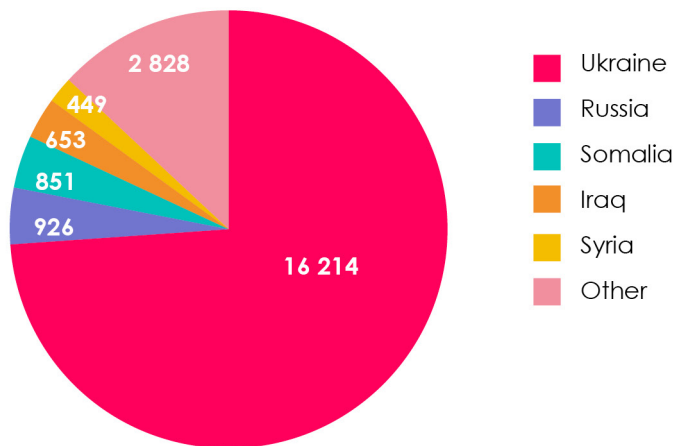
Persons covered by reception services 2020–2024 (includes all types of accommodation)

Source: Finnish Immigration Service

⁵⁹ Finnish Immigration Service (2025).

Customers of the reception system 31 December 2024 Top nationalities

Source: Finnish Immigration Service

Legislative amendments and other developments related to reception

The Government enacted several legislative amendments to streamline reception activities. The amendments were based on Government Programme entries.

In July, the Ministry of the Interior started a legislative project to reform the Act on the Reception of Persons Applying for International Protection. In the project, legislative amendments will be drafted to implement the reception-related goals mentioned in the Government Programme, such as preventing abuse of the reception system and tightening asylum policy. The amendments prepared in the project include limiting reception services during the processing of a subsequent application to the minimum permitted under the Reception Conditions Directive, reforming the system of representatives for unaccompanied minor asylum seekers, and reducing the reception allowance.⁶⁰ In addition, the project will implement the recast Reception Conditions Directive, which is part of the EU Pact on Migration and Asylum.⁶¹ In accordance with the goals of the Government Programme, all of the restrictions allowed by the EU Pact on Migration and Asylum will be introduced. The project will continue until 31 December 2025.⁶²

The reception allowance and spending allowance for persons in the reception system were reduced effective from 1 August 2024. Reception allowance and spending allowance can be granted to applicants for international protection, beneficiaries of temporary protection and victims of trafficking in human being who are in the reception system. The basic component of the reception allowance is intended for essential expenses in daily life, while spending allowance is granted to unaccompanied minors for whom a reception unit for minors provides full maintenance. The amount to be reduced depends on whether the person is living alone, living in

⁶⁰ Ministry of the Interior (undated b).

⁶¹ Directive (EU) 2024/134 of the European Parliament and of the Council laying down standards for the reception of applicants for international protection (recast).

⁶² Ministry of the Interior (undated b).

a joint household or having sole custody of a child, or whether the person is a child. The legislative amendment will remain in force temporarily until the end of 2025, as the amount of the reception allowance will be reassessed as part of the reform of the Reception Act. According to the Government Programme, the amount of the reception allowance will be reduced to the minimum amount permitted by the Constitution and the Reception Conditions Directive.⁶³

The fee for reception services was increased at the end of the year by a decree issued by the Ministry of the Interior. A fee may be charged for reception services from reception centre customers who have regular income or significant assets. Previously, the fee was capped at EUR 9 per day. Following the increase, the maximum fee is EUR 12 per day. The decisions on charging the fee are based on income and asset statements requested from the customers. Prior to this increase, the fee for reception services was last increased in 2011. As part of the streamlining of reception activities, the Government aims to gradually increase the fee to correspond to the actual costs of reception activities, which have increased significantly since 2011. The increases entered into effect on 1 January 2025.⁶⁴

Development of the reception system

In 2024, the Finnish Immigration Service launched several projects aimed at the development of reception activities. The Finnish Immigration Service's digital reception services development project (DVA) was launched in August. The DVA project involves the development of digital tools, such as the case management system for immigration affairs (UMA), to meet the current needs of reception centres. In addition to updating the existing systems, the project will involve the deployment of new information systems to support the day-to-day operations of reception centres. The project will continue until the end of 2026.⁶⁵

In August, the Finnish Immigration Service also launched the MOVE project, which will advance the process of moving from a reception centre to a municipality for beneficiaries of temporary protection in particular. Moving to a municipality will be promoted by enhancing customer communications, support and guidance for beneficiaries of temporary protection. The measures will be targeted particularly at customers who are in a vulnerable position and need intensive guidance and support regarding the process of moving to a municipality. The project will continue until 31 July 2025.⁶⁶

The Finnish Immigration Service's VOKnet website redesign project was launched in October. The VOKnet website can be used to provide instructions to, and communicate with, all reception centres, detention units and special units for minors in Finland. The project will involve the deployment of a new website platform, and the content of the website will be updated. The re-

⁶³ Ministry of the Interior (4 July 2024 b); Finnish Government (2023).

⁶⁴ Finnish Government (19 December 2024).

⁶⁵ EUSA funds (undated b).

⁶⁶ Finnish Immigration Service (undated a).

designed website will be designed to be quickly modifiable as necessary when circumstances change. The project will continue until 30 November 2025.⁶⁷

There are also several other projects under way to pursue development in areas such as mental health work in reception centres. For example, the TAVATA project coordinated by the Finnish Institute for Health and Welfare aims to strengthen the conversation skills of professionals working in reception centres.⁶⁸ The Mental Health Support for Refugees (PAMI) project implemented by the Deaconess Institute provides mental health support services, crisis support, groups and service counselling to children, young people and families in the reception system.⁶⁹ In April, Save the Children Finland launched a project focused on supporting children in reception activities. The aim of the project is to identify and take into consideration the special needs of vulnerable children in reception activities. The goal is that reception centres will be more sensitive to the special needs of children and capable of supporting them and referring them to other forms of support as necessary.⁷⁰

⁶⁷ EUSA funds (undated c).

⁶⁸ Finnish Institute for Health and Welfare (22 October 2024).

⁶⁹ Deaconess Institute (undated).

⁷⁰ EUSA funds (undated d).

5. Temporary protection

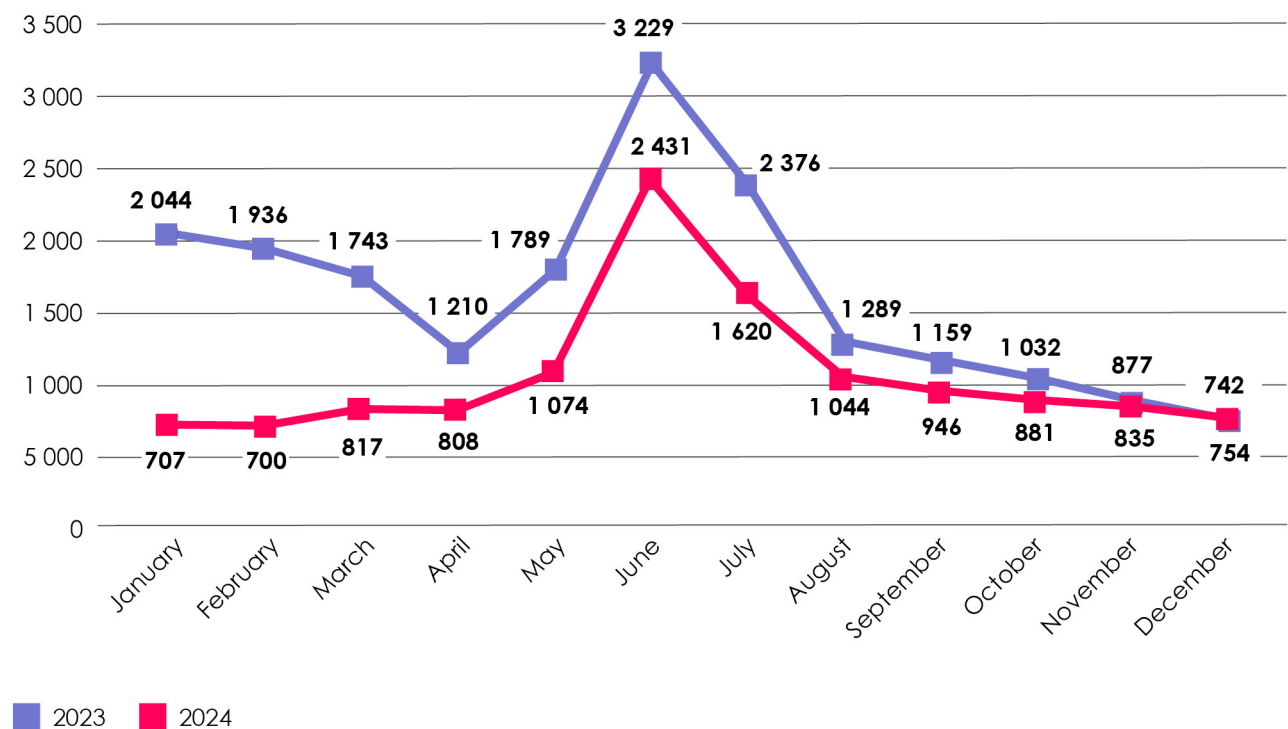
Statistics⁷¹

The number of applicants for temporary protection continued to show a declining trend in 2024. In 2024, a total of 12 617 new applications for temporary protection were lodged in Finland, representing a decrease of 35% from the previous year (2023: 19 426).

Temporary protection was granted to 12 210 persons fleeing Ukraine (2023: 18 969), and 28 negative decisions were made (2023: 111). In addition, 1 135 applications expired.

The number of applications remained stable in 2024, with the exception of an uptick in applications in early summer due to Ukrainians arriving for seasonal work under temporary protection.

Applications for temporary protection 2023–2024

Source: Finnish Immigration Service

⁷¹ The statistics are taken from the Finnish Immigration Service's statistical services, unless otherwise stated.

Legislative amendments and other developments

The practices concerning temporary protection remained essentially unchanged, but the legislation was nevertheless amended to respond to the continued need for temporary protection.

The Ministry of the Interior set up a legislative project for the amendment of the legislation on temporary protection. As the maximum duration of temporary protection was specified as three years in the Aliens Act, the Act had to be amended so that temporary protection could be granted for a longer period.⁷² For temporary protection granted due to the war in Ukraine, the previous time limit of three years was reached on 4 March 2025. Following the legislative amendment, the validity of residence permits and residence permit cards issued to beneficiaries of temporary protection will continue on a temporary basis for as long as the Government's decision on granting temporary protection is in effect. The legislative amendment entered into force on 4 March 2025.⁷³

The legislative project also prepared an amendment concerning the scope of temporary protection granted to third-country nationals. Temporary protection will not continue for third-country nationals who have fled Ukraine and who have not had a permanent residence permit in Ukraine or who have not been granted international protection. However, temporary protection still applies to third-country nationals who have a permanent residence permit in Ukraine or who have been granted international protection in Ukraine. The legislative amendment entered into force on 5 March 2025.⁷⁴

In June, the Ministry of Economic Affairs and Employment published the Government's Action Plan to Help People Who Have Fled Ukraine 2024–2027.⁷⁵ In accordance with the Government Programme, the Action Plan aims to promote employment, well-being, inclusion and attachment to Finnish society among Ukrainians in Finland. The Action Plan includes a total of 30 measures. Supporting and promoting the employment of Ukrainians is a particular goal of the Action Plan. Employment is accelerated by means of career services and language and integration training, for example. Ukrainians will increasingly receive information about job-seeking and working life in their own language. Improving the identification and recognition of Ukrainian qualifications is another objective.⁷⁶

⁷² Ministry of the Interior (3 September 2024).

⁷³ Ministry of the Interior (27 February 2025).

⁷⁴ Ibid.

⁷⁵ Finnish Government (2024a).

⁷⁶ Ministry of Economic Affairs and Employment (14 June 2024).

6. Unaccompanied minors and other vulnerable groups

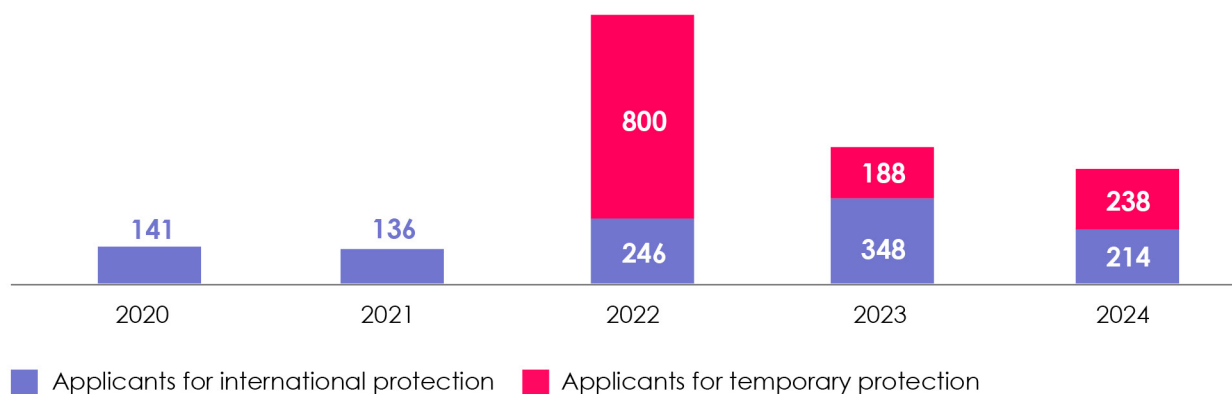
Applications and decisions⁷⁷

A total of 214 asylum-seeking unaccompanied minors entered Finland in 2024. This represented a clear decrease from the previous year (348), which can be attributed to the general decrease in the number of asylum seekers.

In addition, 238 unaccompanied minors fled Russia's war of aggression from Ukraine to Finland and applied for temporary protection, representing a substantial increase when compared to 2023 (188).

The countries of origin with the most asylum-seeking unaccompanied minors entering Finland were Somalia (109), Syria (34) and Afghanistan (27). The top three was unchanged from the previous year.

Unaccompanied minors entering Finland, 2020–2024

Source: Finnish Immigration Service

A total of 204 decisions were made with regard to unaccompanied minor asylum seekers during the year. Positive decisions accounted for 92 per cent of all decisions. This corresponds to 188 decisions. Most of the positive decisions concerned asylum (142 decisions on granting asylum).

⁷⁷ The statistics are taken from the Finnish Immigration Service's statistical services, unless otherwise stated.

Subsidiary protection was granted to nine persons and, in 37 cases, a residence permit was issued on some other grounds. There were no negative decisions, but one application was dismissed and a decision on the expiry of the application for asylum was made in 15 cases.

Legislative amendments and other developments

The Supreme Administrative Court issued a preliminary ruling concerning the definition of a minor asylum seeker in the asylum process. According to the Supreme Administrative Court's preliminary ruling, a person who is a minor at the time of lodging the asylum application must be considered a minor asylum seeker. Even if the person reaches the age of majority after lodging the application, they must be considered a minor asylum seeker when processing the application. This definition applies to all minor asylum seekers, including unaccompanied minors.⁷⁸

Some of the legislative amendments enacted by the Government also apply to unaccompanied minors. The Government made changes to the comprehensive reform of the Integration Act with the aim of increasing immigrants' own responsibility for integration and strengthening general government finances. As part of the changes, the upper age limit for receiving after-care in adulthood for those who have arrived in Finland as unaccompanied minors was lowered by two years. As a result, after-care in adulthood now ends at the age of 23. The change entered into force on 1 July 2024. The new upper age limit corresponds to the upper age limit for after-care in child welfare services, which was also lowered by two years effective from the beginning of 2024.⁷⁹

The reception allowance and spending allowance for persons in the reception system were reduced effective from 1 August 2024. Reception allowance and spending allowance can be granted to applicants for international protection, beneficiaries of temporary protection and victims of trafficking in human being who are in the reception system. The reduction of the spending allowance, in particular, has an impact on unaccompanied minors. The basic component of the reception allowance is intended for essential expenses in daily life, while spending allowance is granted to unaccompanied minors for whom a reception unit for minors provides full maintenance. The legislative amendment will be valid temporarily until the end of 2025, as the amount of reception allowance will be reassessed in the reform of the Act on the Reception of Persons Applying for International Protection.⁸⁰

The Finnish Immigration Service prepared new guidelines concerning the issuance of a residence permit on compassionate grounds. This is regulated by section 52 of the Aliens Act. The purpose of the guidelines is to ensure that the decisions made in the residence permit process and the asylum process are aligned, and that decisions concerning residence permits issued on compassionate grounds are not made on the basis of different criteria in different processes.⁸¹

⁷⁸ Supreme Administrative Court (6 March 2024).

⁷⁹ Ministry of Economic Affairs and Employment (13 June 2024).

⁸⁰ Ministry of the Interior (4 July 2024 b).

⁸¹ Finnish Immigration Service, email, 8 January 2025.

Efforts were also made to improve the position of vulnerable persons with the help of project funding. The Istanbul Protocol training project of the Helsinki Deaconess Institute, which ran until the end of 2024, improved the legal protection of victims of torture who are in a particularly vulnerable position. The project, which was implemented at the national level, trained professionals who encounter refugees in their work to identify victims of torture and ensure that the victim's injuries are documented and the victim is referred to treatment and rehabilitation according to their needs.⁸²

⁸² EUSA funds (undated e).

7. Integration

Legislative amendments and other developments

Comprehensive reform of the Integration Act

Several legislative amendments concerning the promotion of integration were drafted in 2024 and will enter into force in 2025. The comprehensive reform of the Integration Act is the largest of the legislative amendments. The new Act on the Promotion of Immigrant Integration (Integration Act) was approved in 2023 and entered into force at the beginning of 2025. The objectives of the comprehensive reform of the Integration Act include strengthening the employment of immigrants and, in particular, the integration of immigrants who are outside the labour force, clarifying the responsibilities of the different bodies responsible for the promotion of integration, and strengthening multi-sectoral cooperation.⁸³

In June, the Government made further changes to the comprehensive reform of the Integration Act with the aim of increasing immigrants' own responsibility for integration and strengthening general government finances. Going forward, an immigrant may be charged a fee for unused interpretation services if the person fails to attend or cancel an integration services appointment. A legislative amendment was also introduced to shorten the maximum duration of the imputed reimbursement paid to municipalities and wellbeing services counties for the promotion of integration.⁸⁴

The comprehensive reform updates the Integration Act to correspond to the changes arising from transfers of responsibilities between the authorities. As part of the reform of employment and economic development services, the responsibility for the promotion of integration for customers who are job-seekers is transferred to municipalities. The responsibility for integration services organised as employment-promoting services, such as integration training, also lies with municipalities. This means that, starting from 2025, municipalities have overall responsibility for the promotion of integration.⁸⁵

Additionally, as the new Integration Act enters into force, the responsibility for supporting the development of skills and services in the promotion of integration, contributing to the coordination of services and providing legal advice related to the implementation of the Integration Act will be transferred from the Ministry of Economic Affairs and Employment to the Development and Administration Centre for Centres for Economic Development, Transport and the Environment (KEHA Centre). The KEHA Centre will also act as the authority responsible for monitoring the promotion of integration in the future.⁸⁶

⁸³ Ministry of Economic Affairs and Employment (undated b).

⁸⁴ Finnish Government (13 June 2024).

⁸⁵ Ibid.

⁸⁶ Kotoutuminen.fi (16 December 2024).

Government actions to promote integration

The Government Integration Programme⁸⁷ 2024–2027 was prepared in 2024. In accordance with the Integration Act, a government integration programme is drawn up for each government term, containing the objectives and measures for the promotion of integration. The Government's integration policy is based on the learning of Finnish or Swedish, employment, familiarisation with Finnish society and compliance with its rules. The Government's objectives are integration in Finland through work, immigrants taking more responsibility for their own integration, combating the emergence of parallel societies, and ensuring the integration of all members of a family, including women and children. The Government Integration Programme includes 32 measures to achieve these objectives. The programme entered into force on 16 January 2025.⁸⁸

The Ministry of Economic Affairs and Employment appointed a working group to improve the employment, competence and working life participation of people who are in an adverse position in the labour market. An action programme will be drawn up in the project to accomplish the objectives. Immigrants are mentioned in the project as a special group whose employment and working life participation is to be strengthened. The aim is to strengthen the reception capacity of working life by, for example, providing more information to employers on hiring persons who are in an adverse position in the labour market, reducing discrimination in working life, and ensuring that services that support employment and competence development are available to those who need them.⁸⁹

The Government Action Plan for Gender Equality⁹⁰ was prepared in 2024. The Action Plan for Gender Equality is based on entries included in the Government Programme and is valid for the entire government term. The Action Plan for Gender Equality comprises 50 measures, some of which concern the impact of the comprehensive reform of the Integration Act on gender equality in particular. The measures include the monitoring of the gender impacts of the Integration Act reforms, particularly with regard to women and men who are in a vulnerable position. Another measure is to support municipalities and wellbeing services counties in promoting gender equality as part of the implementation of the comprehensive reform of the Integration Act.⁹¹

Combating racism

The Government action plan to combat racism and promote equality was published in September 2024.⁹² The action plan is based on the statement issued by the Government in the previous year to promote equality, gender equality and non-discrimination. The action plan consists of 62 measures to improve the social climate and relations between population groups, increase

⁸⁷ Finnish Government (2025a).

⁸⁸ Ministry of Economic Affairs and Employment (16 January 2025).

⁸⁹ Ministry of Economic Affairs and Employment (23 April 2024).

⁹⁰ Finnish Government (2025b).

⁹¹ Ministry of Social Affairs and Health (undated a).

⁹² Finnish Government (2024b).

awareness of equality issues and combat racism and discrimination, especially in working life and education. As part of the action plan, a series of dialogues will be held with the aim of increasing discussion on racism and its impacts, for example. Regional Advisory Boards for Ethnic Relations (ETNOs) will expand their dialogue activities on racism experienced by children and young people and organise events for decision-makers to highlight young people's experiences.⁹³

The Finnish Government also launched an anti-racism campaign entitled "Action, not only words" in August 2024. The campaign is carried out in cooperation with labour market organisations, sports and culture organisations, and NGOs, among other partners. The campaign recognises that there is structural racism in Finland, and eradicating it requires broad participation by Finnish society. The campaign participants join the campaign commitment and choose concrete measures that are applicable to their organisation.⁹⁴

Comprehensive review of integration

The comprehensive review of integration 2023 was published in February 2024. Published once every four years, the review compiles indicator data used in the monitoring of integration, as well as research articles.⁹⁵ The comprehensive review of integration 2023 focuses particularly on intergroup relations between population groups and the significance to integration of the receptiveness of society. Based on monitoring data, the employment of immigrants, for example, appears to have developed favourably. Experiences of ethnic discrimination have been reported to be quite common but, in spite of this, approximately two-thirds of immigrants feel that they belong to Finnish society. The research articles take a closer look at topics such as the receptiveness of working life, attachment to society and inclusion.⁹⁶

Examples of projects promoting integration

Several projects promoting integration were launched in 2024. Many of the projects received funding from the EU's Asylum, Migration and Integration Fund (AMIF). The themes of the projects were diverse. Several projects aimed to support the employment of immigrants. For example, the *Arvosta osaamista* project by Workers' Educational Association WEA Finland aims to strengthen the work ability and functional capacity of women who have moved to Finland from third countries and are in vulnerable and weak positions with regard to employment, and to reduce obstacles to their employment.⁹⁷

Some of the projects focused on supporting minors who are in a vulnerable position. The YTYÄ project of the Helsinki Deaconess Institute develops methods for supporting and strengthening the comprehensive well-being of immigrants who have come to Finland as unaccompanied minors. The project's target group is young people aged 17–25 in particular. The project also

⁹³ Finnish Government (5 September 2024).

⁹⁴ Sitoumus2050 (undated).

⁹⁵ Ministry of Economic Affairs and Employment (14 February 2024).

⁹⁶ Ministry of Economic Affairs and Employment (2024b).

⁹⁷ EUSA funds (21 March 2024).

aims to strengthen the trauma-related competence of professionals who work with unaccompanied minors.⁹⁸

Several projects sought to streamline the organisation of early-stage integration. Diaconia University of Applied Sciences implemented a project focused on the training of instructors who run classes on orientation to Finnish society and the availability of material in multiple languages. The project aims to make municipalities better prepared to organise multilingual orientation on Finnish society for new customers. The Community-powered Integration project of the City of Turku, in turn, aims to accelerate the integration of third-country nationals by providing them with mentor assistance immediately after their arrival in Finland.⁹⁹

The Funding Centre for Social Welfare and Health Organisations (STEA) operating under the Ministry of Social Affairs and Health also funded various projects promoting integration in 2024. The projects were focused on various integration-related topics, such as supporting the integration and employment of immigrant women, supporting the learning of young immigrants and preventing their marginalisation, and supporting immigrant families.¹⁰⁰

⁹⁸ Helsinki Deaconess Institute (undated).

⁹⁹ EUSA funds (21 March 2024).

¹⁰⁰ STEA (website, undated), Avustukset, Cited 24 March 2025.

8. Citizenship

Statistics¹⁰¹

In 2024, **a record-breaking 13 973 persons acquired Finnish citizenship**, which represents a slight increase from 2023 (13 096). Of these persons, 12 417 obtained citizenship by application (2023: 11 594) and 1 532 by declaration¹⁰² (2023: 1 483).

The number of citizenship applications decreased slightly in 2024 when compared to the previous year. A total of 17 063 citizenship applications were lodged (2023: 18 296). In spite of this, the number of applications was still remarkably high in historical terms. According to the assessment of the Finnish Immigration Service, the amendment to the Citizenship Act that entered into force in October was reflected in an uptick in applications lodged in July–September. The number of applications lodged in December (871 applications) was particularly exceptional, as the number of applications lodged in a single month had not been lower than a thousand since September 2022.

As in the previous year, the highest numbers of citizenship applications came from citizens of the Russian Federation, Iraq, Syria, Afghanistan and Somalia. Approximately 43 per cent of those who applied for citizenship had been beneficiaries of international protection.

The number of decisions on citizenship applications and declarations was 15 748, representing a slight increase from the previous year (2023: 14 915). Of the decisions, 89 per cent were positive and eight per cent were negative.

Of those who were granted Finnish citizenship, approximately 54 per cent were women and 46 per cent were men.

In 2024, approximately 89 per cent of those who were granted citizenship acquired it through the application procedure. Certain groups can also acquire citizenship through the declaration procedure:

- former Finnish citizen,
- Nordic citizen,
- a young person aged 18–22 who has lived in Finland for a sufficient period of time,
- an adopted child aged 12–17,
- a child born abroad and out of wedlock to a Finnish father or a Finnish non-birth mother

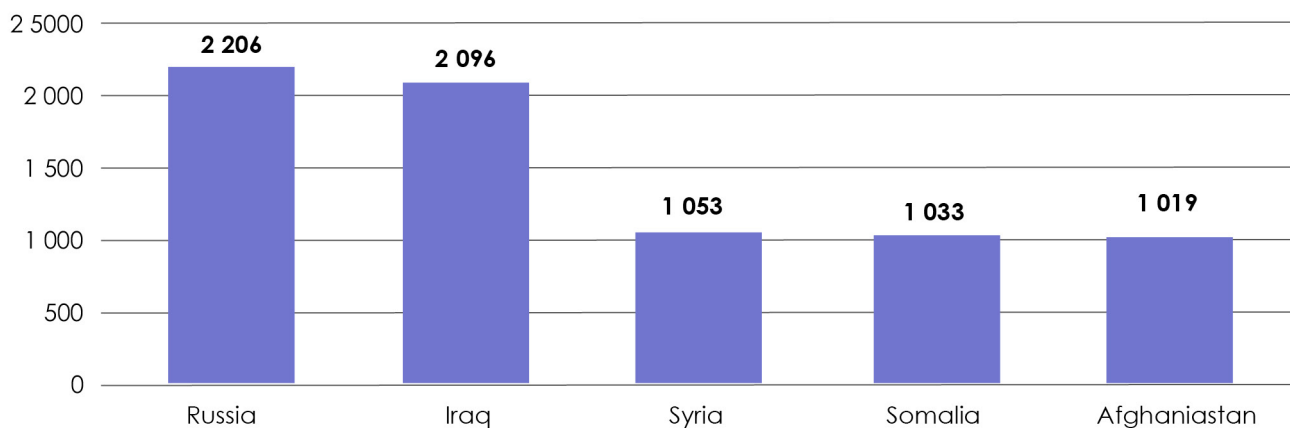
¹⁰¹ The statistics are taken from the Finnish Immigration Service's statistical services at <https://tilastot.migri.fi>, unless otherwise stated.

¹⁰² Certain groups can also acquire citizenship through the declaration procedure. These groups include former Finnish citizens, Nordic citizens, young persons between 18 and 22 years of age who have lived in Finland long enough, adopted children between 12 and 17 years of age, children born abroad and out of wedlock to a Finnish father or a Finnish non-birth mother.

A total of 1 636 decisions were made on citizenship declarations, 94 per cent of which were positive (1 593). In the declaration procedure, the most common grounds for granting Finnish citizenship was the person being aged 18–22 and having lived in Finland for a long time (697 persons). This marked a significant change from the previous year, when the most common grounds for granting Finnish citizenship via the declaration procedure was former Finnish citizenship.

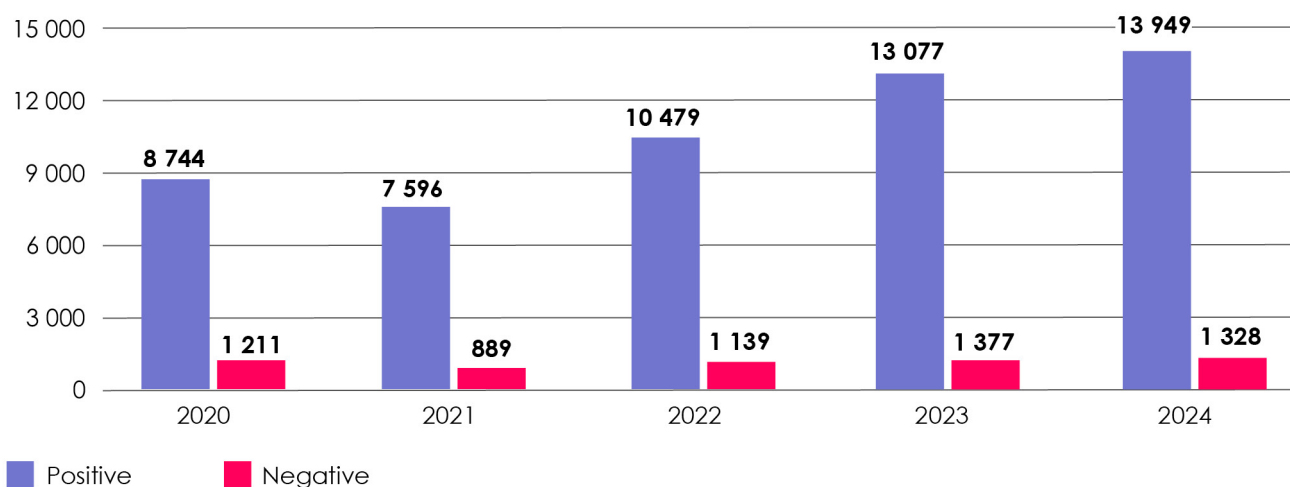
As in the previous years, the largest group to acquire citizenship through the declaration procedure was citizens of Sweden (27 per cent, 408 persons). The number of Swedish citizens granted Finnish citizenship by declaration fell by nearly half from the previous year (751 persons).

Citizenship applications, top 5 nationalities, 2024

Source: Finnish Immigration Service

Citizenship decisions (on citizenship applications and declarations) 2020–2024

Source: Finnish Immigration Service

Legislative amendments and other developments

The Government Programme includes an entry stating that the Citizenship Act will be reformed and the requirements for naturalisation will be tightened. The Government aims to introduce tighter provisions regarding the period of residence, the integrity requirement, the requirement for sufficient financial resources and the revocation of citizenship, among other things. The Government will also explore the possibility of introducing a citizenship test. According to the Government Programme, successful integration must be a prerequisite for citizenship.¹⁰³ The reform of the Citizenship Act will be implemented in stages through three legislative projects.

The first project concerning the reform of the Citizenship Act examined the required period of residence for naturalisation. As a result of the Government's legislative amendment, the general requirement concerning the period of residence for acquiring Finnish citizenship is now eight years. During the entire continuous period of residence, the applicant may stay abroad for only one year in total, and no more than three months of that period may take place during the year preceding naturalisation. Only periods of residence with a residence permit are taken into account. This means that, for beneficiaries of international protection, the time taken to process the asylum application no longer counts towards the period of residence. The general requirement concerning the period of residence also applies to beneficiaries of international protection.¹⁰⁴

In certain cases, the residence period requirement will continue to be five years. For children aged 15 or over, spouses of Finnish citizens, stateless persons and applicants meeting the language proficiency requirement, the residence requirement will be five years instead of the general requirement. Citizenship applications lodged by beneficiaries of international protection and stateless persons are processed as urgent: a decision is made within one year of the submission of the application. The amendments to the Citizenship Act concerning the required period of residence entered into force on 1 October 2024.¹⁰⁵

Other legislative amendments related to the reform of the Citizenship Act have not yet entered into force. The second legislative reform project is intended to implement, among other things, the tightening of the integrity requirement, the restoration of the requirement of sufficient financial resources as a condition for naturalisation, and the tightening of the conditions related to loss of citizenship.¹⁰⁶ The third project is intended to implement the introduction of a citizenship test and conduct an assessment of the dual citizenship system in accordance with the Government Programme. The preparation of the assessment began in 2024. The Government aims to complete the reform of the Citizenship Act in 2025.¹⁰⁷

¹⁰³ Finnish Government (2023).

¹⁰⁴ Ministry of the Interior (4 July 2024 c).

¹⁰⁵ Ibid.

¹⁰⁶ Ministry of the Interior (undated c).

¹⁰⁷ Ministry of the Interior (undated d).

9. Borders, visas and Schengen

9.1. Border control and border traffic¹⁰⁸

The phenomenon of irregular entry of third-country nationals from Russia to Finland, which began in November 2023, continued to have a significant impact on the prevailing border situation in 2024. The closure of the eastern border continued throughout the year. The Finnish Border Guard reported that the situation at the eastern border remained stable. External border traffic at airports continued to grow.¹⁰⁹

The Finnish Border Guard reported that the situation at the green border remained relatively calm during the year, with the exception of January 2024, when 33 people crossed the eastern border illegally. A total of 39 people crossed the eastern green and sea border illegally from Russia to Finland during the year (2023: 22). In addition, at least 12 citizens of Finland and other EU countries crossed the border from Finland to Russia and back without authorisation, but not for the purpose of illegal entry.

The Russian border guard authorities did not report that they had stopped any attempts to cross the border in 2024. A total of 14 unauthorised border crossings were observed, stopped or uncovered at the green border in 2024 based on advance information received.

The suspension of external border traffic at the eastern border also had a decreasing impact on further measures related to border checks. The number of decisions on refusal of entry decreased. In addition, 492 asylum applications were received, representing a decrease of 1 491 when compared to 2023. A total of 103 cases of arrangement of illegal immigration or trafficking in human beings were registered.

The number of detected illegal border crossings on external EU borders decreased substantially (-39%) when compared to 2023. Approximately one million people applied for asylum in Europe (2023: -12%). A significant proportion of asylum seekers enter the EU legally from visa-exempt countries. The situation at the EU's borders with Belarus remained unstable.

The activities of the Border Guard's liaison officers prevent unauthorised entry, related trafficking in human beings and other cross-border crime in regions of origin. The activities of the liaison officers also support the activities of other EU countries.

¹⁰⁸ The information is taken from the 2024 annual report of the Finnish Border Guard, unless otherwise stated.

¹⁰⁹ Finnish Border Guard (16 January 2025).

According to the Finnish Border Guard, the work of its liaison officers has prevented 561 people from entering Finland or other Schengen countries. Although the number of recommendations for refusal of entry decreased from the previous year, it is high in relation to the number of visa applications that became pending in Finland, as that figure is only approximately one-tenth of the level seen before the COVID-19 pandemic and the war in Ukraine.

In 2024, the Finnish Border Guard participated in operations of the European Border and Coast Guard Agency, Frontex, in accordance with the obligations stipulated by the Regulation on the European Border and Coast Guard. The total number of registered days of participation in Frontex operations increased from the previous year.

9.2. Visas¹¹⁰

A total of 75 386 Schengen visas were issued in Finland in 2024, which was on a par with the previous year (2023: 73 760). A total of 91 176 Schengen visa applications were lodged, which was close to the previous year's figure (2023: 92 927). The figures recorded in 2023 showed a significant decrease from the preceding year (e.g. 2022: 146 463), and the same trend continued in 2024. Approximately 15% of the decisions were negative in 2024.

In spite of the decrease, the number of applications in 2024 showed a continuation of a slightly growing trend when compared to the figures for 2021, when less than 60 000 visas were issued. While the numbers are growing slightly, they are still far from the peak year of 2019 before the pandemic, when nearly 900 000 visas were issued.

The diplomatic missions with the largest numbers of visa applications received were New Delhi (17 762), Beijing (13 190), Shanghai (11 848) and Bangkok (5 505). These diplomatic missions also issued the most visas. A total of 13 878 visas were issued by the Embassy of Finland in New Delhi.

In addition to visas issued by diplomatic missions, the Finnish Border Guard issued 132 visas at the Finnish border in 2024.¹¹¹

In addition to Schengen visas, Finland also grants national long-stay visas, known as Type D visas.

Type D visas were introduced in Finland in 2022. The visa is related to the streamlining of work-based and study-based immigration. The D visa makes it possible for residence permit applicants to enter Finland immediately after their residence permit has been issued. This means that they will not need to wait for a residence permit card abroad.

¹¹⁰ Statistics obtained from the Ministry for Foreign Affairs by email on 13 March 2025, unless otherwise stated.

¹¹¹ Rajavartiolaitoksen tilinpäätös 2024

A total of 3 520 long-stay visas were issued in 2024. A total of 4 270 decisions were made, of which 320 were negative. The remaining applications expired. The most common nationalities in terms of visas issued were India (642), Iran (412) and Russia (365).

In 2023, a total of 4 734 applications were lodged. The most common nationalities were the same: India (875), Iran (471) and Russia (416).¹¹²

¹¹² The statistics are taken from the Finnish Immigration Service's statistical services

10. Irregular migration¹¹³ and migrant smuggling

In 2024, a total of 875 irregular migrants were found in Finland, a slight decrease from the previous year (2023: 1 100 people).¹¹⁴

There is a degree of ambiguity with regard to statistics on irregular stay. The figure mentioned above is from Eurostat, and it is based on the statistics on irregular stay maintained by the National Bureau of Investigation in line with Eurostat's EIL statistics criteria.

The statistics on irregular stay include third-country nationals found to be staying in the country irregularly. This also includes asylum seekers who have been found to have arrived in the country or to be present in the country without residence documentation before applying for asylum. The figure also includes persons found to be in violation of an entry ban.

The statistic includes cases found within the country, at the internal borders, at the external borders when entering outside the border crossing points and when leaving the country through border crossing points at the external borders. Cases found when arriving at the border crossing points at the external borders are not included in the statistics.

The statistics only include cases found by the authorities in the context of a permit process, in monitoring activities, or in a criminal investigation.

Irregular migrants who are citizens of third countries, top 10 (11) nationalities in 2024 (Note: excluding persons working without a work permit)

India	67
Turkey	57
Syria	56
Iran	51
Iraq	48
China	48
Somalia	38
Belarus	34
United States	31
Philippines	28
Nigeria	28
Top 10 (11) total	486
Total all	875

¹¹³ The Finnish equivalent for the term is "säännösten vastainen maahanmuutto", which is found also in the latest EMN Glossary (2022). Finnish legislation and authorities, however, still use also the terms "laiton maahantulo" (illegal entry into the country) or "laiton maassa oleskelu" (illegal stay in the country). Source: EMN (2022), Asylum and Migration Glossary 9.0

¹¹⁴ Eurostat, Third country nationals found to be illegally present - annual data (rounded).

The National Bureau of Investigation also maintains statistics on irregular stay and working without a permit with statistical criteria that differ from those of the aforementioned statistics reported to Eurostat. Unlike in the statistics reported to Eurostat, the NBI's statistics also include asylum seekers found within the country who have reported themselves to the authorities when applying for asylum, but who did not, at the time of applying for asylum, have the right of residence in Finland. Many asylum seekers do not have a travel document or a residence permit or visa when they arrive in the country, so they are registered as irregular migrants. Furthermore, in those statistics, the figures are based on the number of cases, not persons, which means that one individual may be counted multiple times in the statistics.

In 2024, the total number of cases of irregular migration was 3 318, which is close to the previous year's level. Growth was almost exclusively seen in violations of the Aliens Act concerning travel documents (usually interruption of validity), while the number of irregularly staying asylum seekers was lower than in the previous year. The numbers of violations concerning residence permits and the number of violations of an entry ban remained at the previous year's level.

In 2024, the most common nationalities reported for illegal stay by a large margin were Somalia (394) and Iraq (383). Citizens of Somalia were the largest group of first-time asylum seekers illegally present in the country, whereas citizens of Iraq were the largest group in all categories of violations of the Aliens Act.¹¹⁵

The NBI has stated that, in practice, a significant proportion of the cases that are recorded in the statistics as irregular stay are minor offences, such as brief periods without a valid permit, which are detected when a document or permit process becomes pending. It should further be noted that a significant proportion of the cases of irregular stay are identified during a permit process, not through active monitoring efforts by the authorities.¹¹⁶

Irregular employment

The Police compile separate statistics on illegal employment. In 2024, a total of 111 third-country nationals working without any work permit were found in Finland, which is half that of the previous year (2023: 223).

In this context, persons working without a permit are persons who have worked without any type of permit that gives them the right to work. This does not include persons who have worked in a manner that violates the terms of their permit, or whose working hours have exceeded the maximum number of hours allowed.

Irregular employment is part of the informal economy. It is linked to irregular stay, as undeclared employment is the most convenient means of livelihood for most irregular migrants. However, not nearly all of the persons who work illegally are staying irregularly in the country.

¹¹⁵ Source: National Bureau of Investigation, email 21 March 2025

¹¹⁶ National Bureau of Investigation.

Third-country nationals working without a work permit, top 10 nationalities, 2024

Iraq	19
Thailand	9
Vietnam	8
Turkey	7
Kyrgyzstan	6
Philippines	5
Nigeria	5
Ukraine	5
Not known	5
India	4
Top 10 total	73
Total all	111

Legislative amendments and other developments related to irregular migration**Preventing the circumvention of the rules on entry**

The Government sought to amend the provisions on circumvention of the rules on entry. Amendments were made to the Aliens Act to improve the prevention of circumvention of the rules on entry. The Act was amended to list all circumstances in which a residence permit should not be issued. For example, providing false information, presenting forged documents, irregular stay in Finland or working without the right to work may lead to a negative residence permit decision. New grounds for refusing a residence permit were also introduced as part of the legislative amendment. For example, applying for a first residence permit in Finland may lead to a negative residence permit decision in the future. The legislative amendments entered into force on 1 September 2024.¹¹⁷

A legislative amendment was made to the Aliens Act to prevent an applicant for international protection or a person who has received a negative asylum decision from being issued a residence permit on the grounds of studies, employment or self-employment. The purpose of the amendment is to prevent cases where an applicant applies for asylum with the primary aim of finding employment or studying in Finland.¹¹⁸

In accordance with the Government Programme, the regulations on the identification of persons and the verification of identity were clarified. Stricter provisions were introduced regarding the applicant's obligation to verify his or her identity. Issuing a residence permit is conditional on the applicant having been identified and their identity having been reliably verified by means of a valid national travel document. In order to be issued a residence permit, the applicant must, as a rule, hold a valid national travel document. This means that a refugee travel document

¹¹⁷ Finnish Immigration Service (30 August 2024); Ministry of the Interior (4 July 2024 a).

¹¹⁸ Ministry of the Interior (4 July 2024 a); Act amending the Aliens Act (472/2024), section 36f.

or alien's passport is not enough.¹¹⁹ However, in separately specified cases, a residence permit may be issued in spite of the absence of a valid travel document.¹²⁰

Prevention of irregular stay

In addition to focusing on the circumvention of the rules on entry, various measures were taken to enhance the monitoring of irregular stay.

The Finnish Immigration Service introduced automated post-decision monitoring of residence permits for start-up entrepreneurs and specialists. Automated post-decision monitoring was first introduced for student's residence permits in 2023. The purpose of automated post-decision monitoring is to verify whether persons staying in Finland by virtue of a residence permit still meet the requirements for the permit. Automation enables the Finnish Immigration Service to monitor abuses of the permit system more effectively.¹²¹

The Finnish Immigration Service, the Police and the National Bureau of Investigation increased their cooperation to prevent abuse of residence permits issued on the grounds of studies. The number of detected cases of abuse has been rising. The aim is that the residence permit is cancelled in case of abuse. The authorities also aim to increase educational institutions' awareness of the abuse of residence permits issued on the grounds of studies so that cases can be identified better than before.¹²²

In the latter part of the year, the Ministry of Social Affairs and Health launched a legislative project to implement changes to irregular migrants' right to social welfare and healthcare services in accordance with the Government Programme. The right of those staying in the country illegally to other than urgent healthcare and social services and to social security would be withdrawn. This would restore the legal situation that prevailed before the previous parliamentary term. However, children would still need to be provided with the necessary healthcare services to the same extent as the residents of the wellbeing services county. Similarly, women would be provided with pregnancy-related healthcare services.¹²³

¹¹⁹ Finnish Immigration Service (30 August 2024).

¹²⁰ Act amending the Aliens Act (472/2024), section 35.

¹²¹ Finnish Immigration Service (17 June 2024).

¹²² National Bureau of Investigation, email, 7 January 2025.

¹²³ Ministry of Social Affairs and Health (undated b).

11. Actions addressing trafficking in human beings

Residence permits issued to victims of trafficking in human beings

When processing applications, the Finnish Immigration Service may observe indications of trafficking in human beings. This does not necessarily mean that the applicant is a victim of trafficking in human beings. Rather, it means that the authorities suspect this could have happened. The grounds for a residence permit can include international protection, compassionate grounds or being a victim of trafficking in human beings.

A residence permit on the grounds of being a victim of trafficking in human beings can, under certain conditions, be issued to a victim of trafficking in human beings who is currently in Finland. In 2024, **first residence permits for a victim of trafficking in human beings were issued to 26 persons, which is less than half of the previous year's figure** (2023: 57 persons). Extended permits for victims of trafficking in human beings were issued to 42 persons, which showed a substantial increase from the previous year (2023: 25 persons).¹²⁴

Victims of trafficking in human beings included in the Assistance System¹²⁵

In 2024, the number of new applications registered in the Assistance System for Victims of Human Trafficking was lower than in the previous year and amounted to 371. According to the assessment of the Assistance System for Victims of Human Trafficking, a review of the statistics on previous years reveals differences in the annual figures. The COVID-19 pandemic affected the number of applications and decisions in 2021, while major criminal cases in the berry sector are reflected in the figures for 2022 and 2023, when many Thai nationals were included in the Assistance System. The number of applications received in the early part of 2024 was exceptionally low, which is reflected in the full-year statistics. In the latter part of 2024, the number of applications was at a more usual level.¹²⁶

In 2024, the number of new clients entering the Assistance System for Victims of Human Trafficking due to being identified as potential victims of trafficking in human beings was 207, representing a decrease from the previous year (2023: 326). In addition, 23 minor children of clients entered the Assistance System.

This meant that a total of 230 new clients entered the Assistance System. The figure is lower than in the previous year, when 362 persons entered the Assistance System. At the end of 2024, the total number of persons in the Assistance System was 1 610, of whom 1 331 were identified victims and 279 were their minor children.

¹²⁴ Source: Statistical services of the Finnish Immigration Service

¹²⁵ Information taken from the Annual Review of the Assistance System for Victims of Human Trafficking 2024, unless otherwise stated

¹²⁶ Assistance System for Victims of Human Trafficking, Annual review of trafficking in human beings 2024

Forced labour was the most significant form of trafficking in human beings (45%) in 2024, as was the case in the previous year. Forced marriage emerged as the second-most common form of trafficking in human beings (32%). The number of forced marriages (66) increased from the previous year (50), but the number in 2022 (72) was higher than in 2024.

There has not been a clear rising trend in the number of forced marriages, but their relative share has increased. Victims of sexual exploitation accounted for 20% of all new clients.

There were gender-specific differences in the forms of exploitation. For men, forced labour was the most common form of exploitation (94%). For women, forced marriage (49%) and sexual exploitation (26%) were the most common forms. Of the women, 23% were victims of forced labour.

The new clients represented 47 nationalities. The most common nationalities were Somalia (18.4%), Thailand (6.3%), Iran (5.8%) and Nigeria (5.8%). The “other countries” category accounted for 29.3% of the clients. There were also Finnish nationals among those exploited.

According to the Assistance System, in 2024, there were no major cases involving human trafficking offences in which a particular nationality group would have been emphasised. Consequently, the figures for different nationalities are more even than in the two preceding years. Thailand has been at the top of the list of nationalities for victims of trafficking in human beings for a long time, but the percentage share of Thai nationals in 2024 was lower than before. Finland ranks third in the list of the most common nationalities.

Of the new clients, approximately 5% were minors, 41% were aged 18–29, 34% were aged 30–39, 13% were aged 40–49, and 7% were aged 50–59. Two clients were older than 59 years of age. According to the Assistance System, the age structure of the clients has become slightly younger.

In 2024, a majority, or 44%, of all cases of exploitation involving new clients entering the Assistance System had taken place in Finland. However, this figure was lower than in 2023 (64%). In recent years, the trend has been that an increasing number of persons who have potentially become victims of trafficking in human beings in Finland have entered the Assistance System for Victims of Human Trafficking. In previous years, a majority of the persons entering the Assistance System were classified as having become victims of trafficking in human beings outside Finland.

A total of 90 cases of exploitation that had taken place in Finland were identified in 2024. Of these, 46 concerned men and 44 concerned women. They represented 31 nationalities. Most (60%) of those who had become victims in Finland were victims of forced labour. The sectors concerned included the restaurant industry, construction, forestry, the catering business, the

cleaning industry, wholesale and retail, and working for private individuals. The share of victims of forced marriage was 23%, and the rest were victims of sexual exploitation or victims of coercion into crime.

In Finland, the share of sexual exploitation is fairly small by international comparison. Internationally, its share is approximately 50%.

Legislative amendments and other developments related to the prevention of trafficking in human beings

In 2024, a Ministry of Justice project to combat trafficking in human beings ("Tehoa ihmiskaupan vastaiseen työhön") prepared a national referral mechanism (NRM) for victims of trafficking in human beings. The National Referral Mechanism (NRM) Handbook for Identification and Assistance of Victims of Trafficking in Human Beings was published on 29 January 2025. The handbook is available in Finnish and Swedish.¹²⁷ The handbook provides information and support for the identification and assistance of victims of trafficking in human beings. The handbook is intended to serve as a practical tool to help improve the identification of victims, their referral to services, and the organisation of services and care for them. A further aim is to support the development of harmonised practices nationally.¹²⁸

The Police University College implemented a project that developed a consistent operating model for the preliminary investigation of human trafficking offences. A handbook on the preliminary investigation of human trafficking offences¹²⁹ was produced in collaboration with the relevant authorities and the third sector. The handbook pays particular attention to encountering the victim and strengthening the experience of inclusion. The handbook aims to provide tools for preliminary investigation work and to harmonise the measures taken in preliminary investigations.¹³⁰

The Government's action plan for the prevention of labour exploitation was published on 15 February 2024. With the help of the action plan, the Government seeks to tackle the exploitation of foreign labour more effectively than before. The action plan consists of a total of 33 measures, which are intended to serve as the basis for implementing legislative amendments and increasing cooperation between the authorities, for example. The purpose of the measures is, among other things, to increase penalties for exploitation in working life, invest in occupational health and safety inspections, develop cooperation and the exchange of information between the authorities and reduce the possibilities of disguising employment relationships as business activities. The implementation of the action plan will continue throughout the government term.¹³¹

The Confederation of Finnish Construction Industries RT published an instruction card to support the prevention of labour exploitation. The victims of labour exploitation in the construction

¹²⁷ Ministry of Justice (undated a).

¹²⁸ Ministry of Justice (2025).

¹²⁹ Police University College (2024).

¹³⁰ Police (26 June 2024).

¹³¹ Ministry of Economic Affairs and Employment (15 February 2024).

sector are very often foreign workers. The instruction card on combating labour exploitation in the construction sector contains information on labour exploitation and related concepts, such as extortion and trafficking in human beings. The instruction card outlines ways to prevent and identify labour exploitation in the construction sector, and it also includes advice on what to do if exploitation-related suspicions arise. The instruction card also provides legislative information on the obligation to check the right to work of foreign employees, for example.¹³²

Prevention of trafficking in human beings related to wild berry picking

Due to suspicions of trafficking in human beings related to wild berry picking, the Ministry for Foreign Affairs suspended the receiving of Schengen visa applications from wild berry pickers at the Embassy of Finland in Bangkok. For the summer 2024 harvest season, no Schengen visas were issued to wild berry pickers from Thailand, Cambodia and Myanmar. Instead, wild berry pickers from Thailand who wished to enter Finland had to apply for a residence permit for an employed person. This was the first time that wild berry pickers had to apply for a residence permit instead of a visa. A total of approximately 1,300 residence permit applications were lodged. Two-thirds of the applicants were issued a residence permit. If the application involved indications of labour exploitation or trafficking in human beings as referred to in the Aliens Act, a negative decision was issued on the applications.¹³³

The Finnish Immigration Service carried out follow-up monitoring on the working conditions and pay of wild berry pickers from Thailand at the airport in close cooperation with the Border Guard. The purpose of the follow-up monitoring was to collect data on the extent to which the terms of employment reported in the residence permit applications of the wild berry pickers had been complied with in practice. Data was collected from approximately 150 berry pickers by means of a questionnaire and interviews conducted with the help of interpreters. The questions concerned topics including pay, accommodation and meals.¹³⁴

In October, the Government proposed amendments to the Seasonal Workers Act to improve the status of foreign berry pickers. Due to the problems observed in the wild berry picking sector, the Government decided in May 2024 that, in the future, the picking of wild berries will be an activity based primarily on seasonal work in an employment relationship instead of being equated with tourism. This means that, going forward, companies will be required to employ berry pickers in a contractual employment relationship. Wild berry picking will thus be treated in the same manner as other sectors of seasonal work. The aim is to make it easier to monitor the realisation of the rights of berry pickers in an employment relationship during the application process for a residence permit and also after their entry into the country. The legislative amendments entered into force on 6 February 2025. Improving the status of berry pickers is part of the Government's action plan for preventing work-related exploitation¹³⁵

¹³² Rakentaja (8 October 2024).

¹³³ Finnish Immigration Service (16 July 2024).

¹³⁴ Finnish Immigration Service (29 October 2024).

¹³⁵ Ministry of Economic Affairs and Employment (10 October 2024).

Other legislative amendments related to the prevention of trafficking in human beings

The Government enacted a legislative amendment to clarify the punishability of coercion into marriage. Forced marriage was added as a separate item in the provisions of the Criminal Code that concern trafficking in human beings. Going forward, coercion into marriage or a comparable union is punishable as a human trafficking offence. A union comparable to marriage can be, for example, a marriage that is based on a religion and has not been officially registered. Forced marriage can mean both coercion when entering into the marriage or comparable union and preventing a person from leaving the marriage or comparable union. The legislation entered into force on 1 January 2025.¹³⁶

The Government amended the regulation of the circumvention of the rules on entry. As a result, the Aliens Act was amended to include grounds for refusing to issue a residence permit. According to the general grounds for refusing a residence permit, a residence permit is not issued if there are reasonable grounds to suspect that the applicant or sponsor will be subject to exploitation or otherwise be in a vulnerable position in Finland.¹³⁷ For example, this can apply to a situation where it is suspected that a person applying for a residence permit on the grounds of employment will become a victim of labour exploitation or trafficking in human beings in Finland.¹³⁸ The legislative amendment entered into force on 1 September 2024.

The international dimension of the prevention of trafficking in human beings

Finland held the Presidency of the Council of the Baltic Sea States (CBSS) from July 2023 to June 2024. During its Presidency, Finland prioritised anti-trafficking activities. The CBSS Task Force against Trafficking in Human Beings focuses on improving the know-how and cooperation of countries in the Baltic Sea region in preventing violence and trafficking in human beings targeted at children and helping the victims. During Finland's Presidency, the CBSS Task Force against Trafficking in Human Beings and the CBSS Expert Group on Children at Risk engaged in closer cooperation than before. The cooperation included collecting best practices for preventing and combating child trafficking and violence against children, and helping victims.¹³⁹

The Ministry for Foreign Affairs published a new information service on its website, containing recommendations for Finland on the implementation of human rights treaty obligations. The information service features the latest recommendations issued by the treaty bodies of the UN and the Council of Europe. The information service contains recommendations on combating trafficking in human beings from the Group of Experts on Action against Trafficking in Human Beings (GRETA), for example. Recommendations on combating trafficking in human beings can be searched by theme or keyword.¹⁴⁰

¹³⁶ Ministry of Justice (6 June 2024); Ministry of Justice (undated b).

¹³⁷ Act amending the Aliens Act (472/2024).

¹³⁸ Ministry of the Interior, e-mail, 21 January 2025.

¹³⁹ Ministry of Justice, email, 16 November 2025; Ministry for Foreign Affairs (30 June 2023).

¹⁴⁰ Ministry for Foreign Affairs (undated a).

12. Return and readmissions

A removal decision is an administrative decision by which a foreign person is ordered to leave Finland. There are two types of removal decisions: refusal of entry and deportation.¹⁴¹

Refusal of entry concerns persons who have not had a residence permit for Finland and who do not fulfil the requirements for residence.¹⁴²

Deportation concerns persons who have had a residence permit for Finland but who no longer fulfil the requirements for residence.

Removal decisions

In 2024, the number of refusal of entry decisions was 3 779.¹⁴³

The Finnish Immigration Service made a total of 2 884 decisions on refusal of entry¹⁴⁴, and the Police made 484 such decisions¹⁴⁵. The Finnish Border Guard, in turn, refused entry to 411 people.

The refusal of entry figures for the Finnish Immigration Service include refusal of entry decisions made in connection with negative asylum decisions as well as other residence permit decisions. The figure also includes refusal of entry decisions made by the Finnish Immigration Service on the proposal of the Police or the border control authorities. Typically, the largest category among these is refusal of entry decisions made in connection with a negative asylum decision. Consequently, the number of removal decisions correlates somewhat with the number of asylum seekers entering the country.

As in the previous year, relatively few asylum seekers entered Finland in 2024. Consequently, as in the previous year, the number of refusal of entry decisions made by the Finnish Immigration Service was relatively low when compared to the years when large numbers of asylum seekers entered Finland.

¹⁴¹ In addition, there is **prohibition of entry**, which means prohibiting the entry of a third-country national at the border in the manner provided in Article 13 of the Schengen Borders Code. (Section 142, Subsection 1 of the Aliens Act)

¹⁴² The most common scenario for refusal of entry is removing a person who has already entered the country (Section 142, subsection 4 of the Aliens Act). In certain situations, refusal of entry also means preventing a person from entering the country at the border. These cases are, however, less common. (Section 142, subsections 1–3 of the Aliens Act)

¹⁴³ The total number of decisions on refusal of entry made by the Finnish Immigration Service, the Police and the Finnish Border Guard.

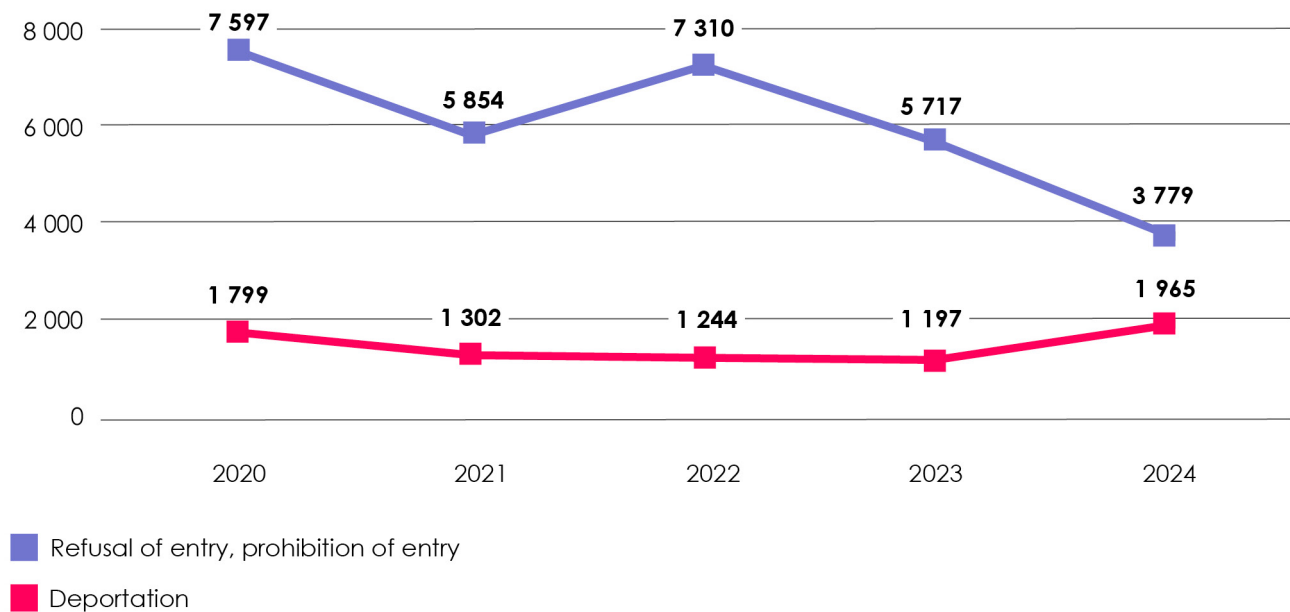
¹⁴⁴ Statistical services of the Finnish Immigration Service

¹⁴⁵ Source: Police

A total of 1 965 deportation decisions were made in 2024, which is a slight decrease from the previous year (2023: 1 197)¹⁴⁶. The clear majority (1 839) of the deportation decisions were related to irregular stay.

The number of deportation decisions based on criminal offences was 126, which was close to the previous year's level (135). A foreign national may be deported on the basis of criminal offences if he or she is found guilty of an offence carrying a maximum sentence of imprisonment for a year or more or if he or she is found guilty of repeated offences. These decisions are always based on an overall consideration that also takes into account factors such as the seriousness of the crime, the person's ties to Finland, the person's health and the non-refoulement principle, according to which no one should be returned to a country where they would face persecution, other inhuman treatment, torture, treatment violating human dignity or the death penalty.

Removal decisions 2020–2024

Source: Finnish Immigration Service, Police, Finnish Border Guard

¹⁴⁶ Statistical services of the Finnish Immigration Service

Voluntary return

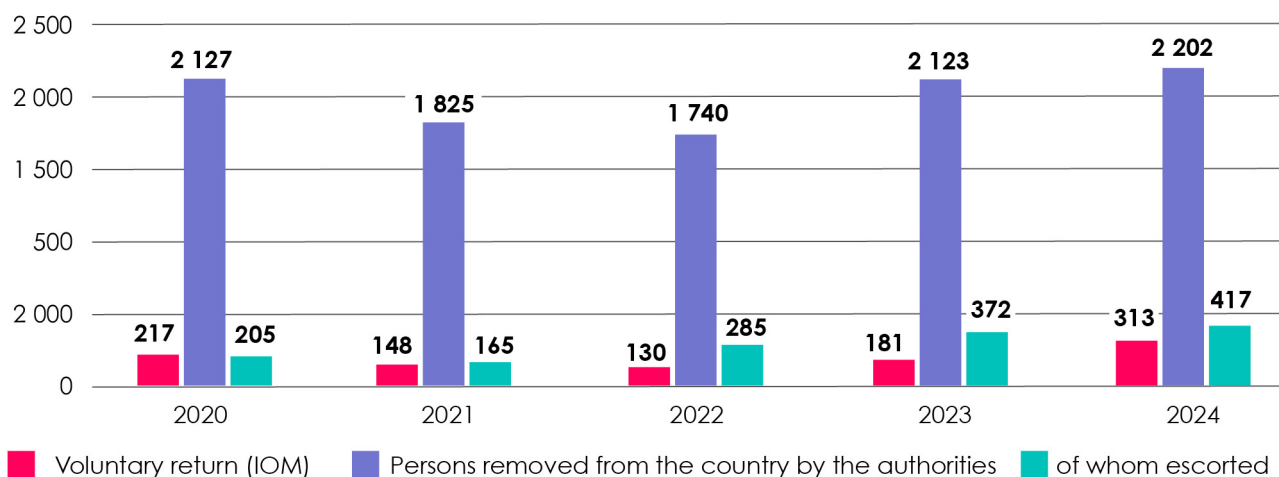
In 2024, **the number of people returning to their countries of origin through the voluntary return programme was 313, representing an increase from the previous year (2023: 181).** There were altogether 48 countries of return. Most returnees returned to Russia (74), Iraq (67) and Georgia (22).

Of the voluntary returnees, 58 per cent were men and 21 per cent were women; of the children, 10 per cent were girls and 10 per cent were boys.

When it comes to age and marital status, the returnees were mostly adults (aged 35–64) or young adults (aged 18–34) travelling without a family. Of the returnees, 20 per cent were minors travelling with their families. There were no unaccompanied minors among the returnees.¹⁴⁷

The number of voluntary returnees has decreased steadily each year since the record-breaking year of 2016. This is partly due to the declining number of asylum seekers, which has, over the past few years, also been influenced by the travel restrictions introduced in response to the COVID-19 pandemic. In 2024, the number of returnees turned to a slight increase.

Returnees through the voluntary return programme and persons removed from the country by the authorities 2020–2024

Source: IOM, Police

¹⁴⁷ IOM Finland, Assisted Voluntary Return and Reintegration Statistics 1 January to 31 December 2024 (Finland).

Legislative amendments and other developments related to return

Amendments concerning removal

In October, the Government issued a proposal to the Parliament to tighten the provisions on detention and reform the provisions on entry bans. The amendments proposed entered into force on 6 May 2025. The legislative amendments would introduced more stringent provisions made possible by the EU's Return Directive. The Government's aimed to clarify the definition of the risk of absconding and to require the returnee to cooperate with the Finnish authorities at all stages of the return process. The maximum duration of detention was extended from 12 months to 18 months in situations related to removal from the country. In addition, the legislation provides for the possibility of extending detention from six months to 12 months even before the removal decision is made if the person was considered a danger to public order and security or to national security. The possibility of detaining a person to protect public order was also added to the legislation.¹⁴⁸

The legislative amendment would provide for a more effective imposition of entry bans in cases where no time limit has been set for voluntary return or the person has not left the country voluntarily within the fixed time limit. In addition, a temporary entry ban could be imposed in the future on a third-country national for up to 15 years instead of the current duration of five years. Following the reforms, a residence permit could be withdrawn from an alien staying outside Finland and an entry ban be imposed on the alien due to the person being a danger to public order and security or to national security without hearing the person in Finland.¹⁴⁹

In the latter part of the year, the Ministry of the Interior set up a project to develop the regulation on removal from the country. The aim is to make removal from the country more effective. The project will also assess whether the regulation on deportation and denial of admittance or stay can be harmonised or combined into a single procedure for removal from the country. Denial of admittance of stay applies when a decision is made on the removal of a person who has not had a residence permit. Deportation applies when the person to be removed has, or has had, a residence permit. A further aim is to prepare a legislative amendment that would make it possible to impose an entry ban on aliens residing outside Finland who have no permit history in Finland, an EU Member State or the Schengen area, or whose residence permit is no longer valid. This would enable the prevention, in advance, of known terrorists or foreign fighters who have been sentenced abroad from entering Finland and the EU and the Schengen area.¹⁵⁰

Following a legislative amendment that entered into force in September, biometric data can be added to alerts concerning return and refusal of entry or stay stored in the Schengen Informa-

¹⁴⁸ Ministry of the Interior (3 October 2024).

¹⁴⁹ Ibid.

¹⁵⁰ Ministry of the Interior (31 October 2024).

tion System (SIS). The aim of the amendment is to improve the authorities' ability to verify the identity of the person the alert concerns, or to identify the person.¹⁵¹

At the end of the year, the Finnish Immigration Service adopted a policy according to which a decision can be made to return people to Ukraine. However, decisions on removal from the country are not issued lightly. The reason for the change of policy is that Ukraine is considered to have areas where there is no war and where people could be returned. The security situation in Ukraine as a whole is not considered to be such that removal from the country would violate the principle of non-refoulement. Removal may be considered if a Ukrainian national has applied for asylum and received a negative decision on the application, for example. However, in such a case, the person can still apply for temporary protection. A negative decision on an application for temporary protection is also possible if the applicant does not meet the requirements for applying or has committed crimes, for example. The Police and the Border Guard are responsible for the enforcement of removal decisions.¹⁵² The Police do not, however, currently return people to Ukraine.¹⁵³

Nordic cooperation was increased in 2024. Finland participated in three joint Nordic return operations, among other activities.¹⁵⁴ Finland also joined the Nordic cooperation initiative NORAQ, which supports return and reintegration in Iraq. The initiative strengthens cooperation with the Iraqi authorities in matters related to return.¹⁵⁵ In 2024, Iraq began to also receive non-voluntary returnees.¹⁵⁶

Amendments concerning voluntary return

Following a legislative amendment that entered into force in September, a residence permit may be refused in the future if an alien has previously been granted assistance for voluntary return for the purpose of leaving Finland and they apply for a Finnish residence permit within five years of their return. In practice, accepting assistance for voluntary return therefore leads to a five-year qualifying period.¹⁵⁷

The amount of assistance for voluntary return was amended by a decree issued by the Ministry of the Interior. The decree is valid until the end of 2025. In accordance with the Government Programme, the assistance for voluntary return was staggered, which means that the amount depends on the stage of the process at which the application for assistance for voluntary return is submitted. If the person applies for the assistance within 30 days of being informed of

¹⁵¹ Ministry of the Interior (4 July 2024).

¹⁵² Finnish Immigration Service (3 December 2024); Helsingin Sanomat (20 December 2024).

¹⁵³ Police (undated).

¹⁵⁴ National Police Board, email, 7 January 2025.

¹⁵⁵ REG contact person of the Finnish Immigration Service, email, 20 January 2025.

¹⁵⁶ National Police Board, email, 7 January 2025.

¹⁵⁷ Aliens Act (301/2004), section 36 a; Government Proposal HE 25/2024 vp.

the first negative asylum decision or the withdrawal of the application, the amount of the assistance is EUR 5 300. If the person applies for the assistance after the 30 days, or if the person has applied for asylum more than once, the assistance is reduced to EUR 2 000. The assistance of EUR 5 300 can only be received once. According to the Government Programme, the goal of the amendment is to encourage rejected asylum applicants to leave the country as quickly as possible and refrain from requesting a review of their asylum decision. Another goal is to harmonise the assistance to the same level as in reference countries.¹⁵⁸

Finland continued the implementation of the EU Reintegration Programme (formerly Join Reintegration Services). Within the framework of the Programme, the Police provide advice on return to persons who do not want to return voluntarily or who are not eligible for assistance for voluntary return.¹⁵⁹

¹⁵⁸ Finnish Immigration Service (29 December 2023).

¹⁵⁹ National Police Board, email, 7 January 2025.

13. Migration and development

Policy coherence is one of the key principles in the development policy and development cooperation of Finland. Finland aims to promote the coherence of development policy in cooperation with other policy sectors, such as immigration, food security, trade and safety. The website of the Ministry for Foreign Affairs' states that the impacts on developing countries must be assessed and taken into account in the decision-making of different policy sectors, and one policy sector must not negate the achievements of another.¹⁶⁰

The Government Programme published in June further strengthened the link between development policy and immigration policy. According to the Government Programme, bilateral financial assistance to be provided to third countries will be made conditional upon the country readmitting their citizens who are to be returned.¹⁶¹

Finland also considers **matters related to migration in its development cooperation projects**. For example, Finland has supported the Mida Finnsom programme of the IOM, which develops healthcare in Somalia with the help of healthcare experts who are part of the Somali diaspora in Finland. At Hargeisa Hospital in Somaliland, maternity, dialysis and intensive care units and a dental clinic have been established with support from the project. The Mida Finnsom cooperation was launched in 2008 on the initiative of the Somali community in Finland. Between 2008 and 2024, the project has sent 90 Finnish Somali experts from Finland to Somalia, who have trained approximately 4 800 health workers in their former home country. The project is now in its fifth phase (2022–2024), which Finland is funding by EUR 3 075 000. In addition to supporting the programme in Somaliland, Finland supports the IOM's Mida Finnsom programmes also in Puntland and southern Somalia by EUR 6 400 000 in 2022–2025.¹⁶²

Migration communication

The Ministry for Foreign Affairs also implements communication projects aimed at migrants' countries of origin with the purpose of providing information to those considering travel to Europe. The goal of the migration-related communications is to offer information about themes such as migrant smuggling, the asylum application process and returns. The fundamental reasons for migration (i.e. push factors) can also be examined in migration communication. The reasons for migrating can also be addressed through migration communication, which aims to strengthen young people's sense of social solidarity and the feeling of being able to make a difference.¹⁶³

The situation involving instrumentalised migration that began at Finland's eastern border in late summer 2023 also required special attention with regard to migration communication. Com-

¹⁶⁰ Ministry for Foreign Affairs (undated b).

¹⁶¹ Finnish Government (2023).

¹⁶² Ministry for Foreign Affairs, email 12 February 2024; Ministry for Foreign Affairs (undated c).

¹⁶³ Mezian (2019).

munication with countries of origin was initiated on assignment by the Government after the Government had decided to close part of Finland's eastern border. The main goal was that persons considering migration to Finland would make their decision based on correct information rather than the marketing efforts of smugglers and intermediaries. The Ministry of the Interior was responsible for content production and general coordination, and the responsibilities were shared with the Ministry for Foreign Affairs. Finland has not carried out similar campaigns previously. The target countries for communication with countries of origin were Iraq, Somalia, Belarus and Lebanon. The content varied depending on the situation but, in general, the closure of the border in itself was the most effective main message. The communication channels included targeted marketing on Facebook, Instagram and Google platforms, TikTok, Telegram, the Ministry of the Interior's website, communications by Finnish diplomatic missions, and media interviews. Active communication was discontinued once the situation at the border stabilised, but the situation is monitored continuously. The functions can be quickly restarted as needed.¹⁶⁴

¹⁶⁴ Ministry of the Interior, email 21 January 2025; Ministry for Foreign Affairs, email 14 January 2025.

Sources

OFFICIAL SOURCES

Parliamentary reply EV 94/2024 vp, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/EduskunnanVastaus/Sivut/EV_94+2024.aspx Cited 12 March 2025

Council of the European Union (14 May 2024), The Council adopts the EU's pact on migration and asylum, <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/05/14/the-council-adopts-the-eu-s-pact-on-migration-and-asylum/>. Cited 2 April 2025.

European Migration Network (EMN) (2022), Asylum and Migration Glossary 9.0, https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary_en. Cited 1 April 2025.

EUSA funds (undated a), Discover Finland, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/discover-finland>. Cited 13 March 2025.

EUSA funds (undated b), Digitaaliset vastaanottopalvelut, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/digitaaliset-vastaanottopalvelut>. Cited 17 March 2025.

EUSA funds (undated c), VOKnet-uudistus – sivusto vastaanottokeskusten apuna, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/voknet-uudistus>. Cited 17 March 2025.

EUSA funds (undated d), Lasten tuki vastaanottotoiminnassa, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/lasten-tuki-vastaanottotoiminnassa>. Cited 17 March 2025.

EUSA funds (undated e), IP Istanbul protokolla koulutus -hanke, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/ip-istanbul-protokollakoulutus-hanke>. Cited 20 March 2025.

EUSA funds (21 March 2024), Uusissa AMIF-hankkeissa sujuvoitetaan maahanmuuttajien työllistymistä ja luodaan tukitoimintaa alaikäisille, <https://eusa-rahastot2021.fi/-/tutustu-uusiin-amif-hankkeisiin>. Cited 24 March 2025.

Government proposal HE 25/2024 vp, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValti-opaivaasia/Sivut/HE_26+2024.aspx#Saadoskokoelma. Cited 12 March 2025.

Government proposal HE 258/2022, <https://finlex.fi/fi/hallituksen-esitykset/2022/258>. Cited 12 March 2025.

Government proposal HE 26/2024 vp, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_26+2024.aspx. Cited 17 March 2025.

Government proposal HE 51/2024 vp, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/HallituksenEsitys/Sivut/HE_51+2024.aspx. Cited 12 March 2025.

Government proposal HE 11/2025 vp, https://www.eduskunta.fi/FI/vaski/KasittelytiedotValti-opaivaasia/Sivut/HE_11+2025.aspx, Cited 4 April 2025.

Kotoutuminen.fi (16 December 2024), KEHA Centre to offer work and skills support to professionals from 1 January 2025, https://kotoutuminen.fi/en/-/keha-centre-to-offer-work-and-skills-support-to-professionals-from-1-january-2025?languageId=en_US. Cited 21 March 2025.

Finnish Immigration Service (undated a), Projects, <https://migri.fi/en/projects>. Cited 17 March 2025.

Finnish Immigration Service (undated b), Quota refugee selections, <https://migri.fi/en/quota-refugee-statistics>. Cited 20 March 2025.

Finnish Immigration Service (29 December 2023), Changes in assistance granted for voluntary return as of 1 January 2024, https://migri.fi/-/muutoksia-vapaaehtoisien-paluun-avustuksiin-1.1.2024-alkaen?languageId=en_US. Cited 28 March 2025.

Finnish Immigration Service (30 January 2025), Immigration statistics 2024: Sharp drop in applications for international protection, record number of students applied for a residence permit, https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2024-kansainvalisen-suojelun-hakemusmaarat-reilussa-laskussa-opiskelijahakemusten-maara-ennatyskorkea?languageId=en_US (cited 19 March 2025)

Finnish Immigration Service (17 June 2024), press release, Finnish Immigration Service introduces automated post-decision monitoring of specialists' residence permits, https://migri.fi/-/maahanmuuttovirasto-ottaa-kayttoon-automaattisen-jalkivalvonnan-erityisasiantuntijoiden-oleskelulupiin?languageId=en_US Cited 11 March 2025.

Finnish Immigration Service (16 July 2024), press release, Wild-berry pickers are applying for a residence permit for the first time – all applications have been processed, https://migri.fi/-/luonnonmarjanpoimijat-hakevat-ensimmaista-kertaa-oleskelulupaa-kaikki-hakemukset-kasitely?languageId=en_US. Cited 26 March 2025.

Finnish Immigration Service (28 August 2024), press release, Increases in income required of residence permit applicants as of 1 November 2024, https://migri.fi/-/oleskeluluvan-hakijoilta-edellytetty-toimeentulo-nousee-1.11.2024?languageId=en_US. Cited 10 March 2025.

Finnish Immigration Service (30 August 2024), press release, Information about stricter requirements for issuing residence permits, https://migri.fi/-/tietoa-oleskelulupien-myontamis-en-tiukentumisesta?languageId=en_US. Cited 10 March 2025.

Finnish Immigration Service (29 October 2024), press release, The Finnish Immigration Service is investigating the realisation of the terms of employment of wild-berry pickers from Thailand, https://migri.fi/-/maahanmuuttovirasto-selvittaa-thaimaalaisten-luonnonmarjanpaimijoiden-tyoehtojen-toteutumista?languageId=en_US. Cited 26 March 2025.

Finnish Immigration Service (3 December 2024), Almost 12,000 Ukrainians have applied for temporary protection in Finland this year, https://migri.fi/-/lahes-12-000-ukrainalaista-on-hakenut-tilapaista-suojelua-suomesta-tana-vuonna?languageId=en_US. Cited 19 March 2025.

Finnish Immigration Service (30 January 2025), Immigration statistics 2024: Sharp drop in applications for international protection, record number of students applied for a residence permit, https://migri.fi/-/maahanmuuton-tilastot-2024-kansainvalisen-suojelun-hakemusmaarat-reilussa-laskussa-opiskelijahakemusten-maara-ennatyskorkea?languageId=en_US. Cited 19 March 2025.

Finnish Immigration Service (24 March 2025), press release, Finnish Immigration Service achieved significant reforms and development in 2024, https://migri.fi/-/maahanmuuttovirastossa-tehtiin-merkittavia-uudistuksia-ja-kehitystyota-vuonna-2024?languageId=en_US. Cited 2 April 2025.

Finnish Immigration Service (2025), Maahanmuutto Suomeen 1/25, Maahanmuuton tilannekuva Suomessa, <https://migri.fi/maahanmuuton-tilannekuva-suomessa>. Cited 19 March 2025.

Statistical services of the Finnish Immigration Service, <https://tilastot.migri.fi/>. Cited 26 March 2025.

Mezian, Rim (2019), Muuttoliikeviestintää haasteista huolimatta – kenen viestejä lähtijä kuuntelee?, Migration-Muuttoliike, 45(1), pp. 33–35.

Ministry of Justice (undated a), hanke, Tehoa ihmiskaupan vastaiseen työhön, <https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM023:00/2023>. Cited 27 March 2025.

Ministry of Justice (undated b), hanke, Avioliittoon pakottamisen rangaistavuus rikoslaissa, <https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM069:00/2022>. Cited 26 March 2025.

Ministry of Justice (6 June 2024), Avioliittoon pakottamisen rangaistavuutta selkeytetään, <https://oikeusministerio.fi/-/avioliittoon-pakottamisen-rangaistavuutta-selkeytetaan>. Cited 26 March 2025.

Ministry of Justice (2025), Ihmiskaupan uhrien tunnistamis- ja ohjausmekanismi (NRM): Käsikirja uhrien tunnistamiseen ja auttamiseen, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/166072>.

Finnish National Agency for Education (undated), Academic recognition of qualifications and studies, <https://www.oph.fi/en/services/recognition-qualifications/academic-recognition-qualifications-and-studies-0>. Cited 12 March 2025; HE 258/2022, <https://finlex.fi/fi/hallituksen-esitykset/2022/258>.

Ministry of Education and Culture (16 May 2024), press release, Government proposes changes to tuition fees for non-EU and non-EEA students, https://valtioneuvosto.fi/-/1410845/hallitus-esittaa-muutoksia-eu-ja-eta-maiden-ulkopuolisten-opiskelijoiden-lukuvuosimaksuihin?languageId=en_US. Cited 12 March 2025.

Police University College (2024), Ihmiskaupparikosten esitutkinnan käsikirja, <https://www.the-seus.fi/handle/10024/865203>.

Police (undated), Supervision of foreign nationals, <https://poliisi.fi/en/supervision-of-foreign-nationals>. Cited 19 March 2025.

Police (26 June 2024), Ihmiskaupparikosten esitutkintaan on laadittu yhtenäinen toimintamalli, <https://polamk.fi/-/ihmiskaupparikosten-esitutkintaan-on-laadittu-yhtenainen-toimintamalli>. Cited 27 March 2025.

Finnish Border Guard (16 January 2025), Lapin rajavartioston toiminta vuonna 2024, <https://raja.fi/-/lapin-rajavartioston-toiminta-vuonna-2024>. Cited 21 March 2025.

Ministry of the Interior (undated a), hanke, Rajamenettelyn käyttöönotto, <https://valtioneuvosto.fi/hanke?tunnus=SM033:00/2023>. Cited 13 March 2025.

Ministry of the Interior (undated b), hanke, Vastaanottolain uudistaminen, <https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM020:00/2024>. Cited 19 March 2025.

Ministry of the Interior (undated c), hanke, Kansalaisuuslain muuttamista valmisteleva hanke, vaihe 2, <https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM055:00/2023>. Cited 24 March 2025.

Ministry of the Interior (undated d), hanke, Kansalaisuuslain muuttamista valmisteleva hanke, vaihe 3, <https://intermin.fi/hankkeet/hankesivu?tunnus=SM056:00/2023>. Cited 24 March 2025.

Ministry of the Interior (3 September 2024), press release, Temporary protection for Ukrainians displaced by war to continue, https://intermin.fi/-/tilapainen-suojelu-sotaa-pakeneville-ukrainalaisille-jatkuu?languageId=en_US. Cited 18 March 2025.

Ministry of the Interior (4 July 2024 a), press release, Legislative amendments preventing evasion of entry rules to come into effect starting 1 September, https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/maahantulosaannosten-kiertamista-estavat-lakimuutokset-voimaan-1.9?languageId=en_US. Cited 10 March 2025.

Ministry of the Interior (4 July 2024 b), press release, Legislative amendment to reduce reception allowance, https://intermin.fi/-/vastaanottorahaa-pienennetaan-nykyisestä?languageId=en_US. Cited 14 March 2025;

Ministry of the Interior (4 July 2024 c), Stricter requirements for acquiring Finnish citizenship: the required period of residence to be extended, https://intermin.fi/-/suomen-kansalaisuuden-saamista-tiukennetaan-vaadittu-asumisaika-pitenee?languageId=en_US. Cited 24 March 2025.

Ministry of the Interior (12 September 2024), press release, Draft legislative proposal on tightening conditions for family reunification circulated for comments, https://intermin.fi/-/lakihaanke-perheenyhdistamisen-edellytysten-tiukentamisesta-lausunnoille?languageId=en_US. Cited 12 March 2025.

Ministry of the Interior (3 October 2024), press release, Government proposes amendments to regulation on detention and entry bans, https://intermin.fi/-/hallitus-esittaa-muutoksia-sailoonoton-ja-maahantulokiellon-saantelyyn?languageId=en_US. Cited 28 March 2025.

Ministry of the Interior (15 October 2024), press release, Finland prepares for application of EU Pact on Migration and Asylum, https://intermin.fi/-/suomi-valmistautuu-eu-n-yhteisen-maahanmuuttosopimuksen-soveltamiseen?languageId=en_US. Cited 2 April 2025. Cited 5 April 2025.

Ministry of the Interior (31 October 2024), press release, New project aims to develop regulation on denial of admittance or stay and deportation, https://intermin.fi/-/kaannyttamiseen-ja-karkottamiseen-liittyvaa-saantelya-kehitetaan?languageId=en_US. Cited 28 March 2025.

Ministry of the Interior (21 November 2024), press release, International protection becomes temporary – more attention paid to security concerns, https://intermin.fi/-/kansainvalinen-suojelu-muutetaan-valiaikaiseksi-turvallisuus-huomioidaan-entista-paremmiin?languageId=en_US. Cited 13 March 2025.

Ministry of the Interior (27 January 2025), press release, Conditions for obtaining a permanent residence permit to be tightened, https://intermin.fi/-/pysyvan-oleskeluluvan-edellytyksia-tiukennetaan?languageId=en_US. Cited 25 March 2025.

Ministry of the Interior (27 February 2025), press release, Government to ensure seamless continuation of temporary protection, https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/tilapaisen-suojelun-sujuva-jatkuminen-varmistetaan-?languageId=en_US. Cited 18 March 2025.

Sitoumus2050 (undated), Action, not only words, <https://sitoumus2050.fi/fi/rasismin-vastain-en-kattositoumus#/>. Cited 21 March 2025.

Ministry of Social Affairs and Health (undated a), hanke, Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2024-2027, <https://stm.fi/hanke?tunnus=STM127:00/2024>. Cited 21 March 2025.

Ministry of Social Affairs and Health (undated b), hanke, Ilman oleskeluoikeutta maassa oleskelevien terveystalveluja koskeva sääntelymuutos, <https://stm.fi/hanke?tunnus=STM158:00/2024>.

STEA (undated) Avustukset, <https://avustukset.stea.fi/>. Cited 24 March 2025.

Finnish Institute for Health and Welfare (22 October 2024), Keskusteluaputaitoja vastaanottokeskuksiin – mielenterveyttä turvapaikanhakijoille (TAVATA), <https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/keskusteluaputaitoja-vastaanottokeskuksiin-mielenterveytta-turvapaikanhakijoille-tavata->. Cited 17 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (undated a), Other funding targets under the Sustainable Growth Programme in the Ministry of Economic Affairs and Employment and government agencies under its purview, [Other funding targets under the sustainable growth programme - Ministry of Economic Affairs and Employment](#). Cited 27 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (undated b), Comprehensive reform of the Integration Act (KOTO24) strengthens employment of immigrants and clarifies responsibilities of operators, <https://tem.fi/en/reform-of-the-integration-act>. Cited 21 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (2024a), brochure, Finland needs international talents - State-level international recruitment measures in the countries of origin, https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165926/MEAE_brochures_2024_6_Finland_needs_international_talents_15112024.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Cited 10 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (2024b), Kotoutumisen kokonaiskatsaus 2023 – Näkökulmana väestösuhteet, https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165441/TEM_oppaat_1_2024_Kotoutumisen_kokonaiskatsaus_2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Cited 20 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (14 February 2024), press release, Kotoutumisen kokonaiskatsaus 2023 julkaistu, <https://tem.fi/-/kotoutumisen-kokonaiskatsaus-2023-julkaisu>. Cited 20 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (15 February 2024), press release, Government to tackle labour exploitation with a broad action plan, <https://tem.fi/en/-/government-to-tackle-labour-exploitation-with-a-broad-action-plan-1>. Cited 10 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (23 April 2024), Working group to draft action programme on employment for people in adverse labour market position, <https://tem.fi/en/-/working-group-to-draft-action-programme-on-employment-for-people-in-adverse-labour-market-position>. Cited 21 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (13 June 2024), Government's changes to the Integration Act reform to increase immigrants' own responsibility, <https://tem.fi/en/-/government-s-changes-to-the-integration-act-reform-to-increase-immigrants-own-responsibility>. Cited 20 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (14 June 2024), Government action plan supports Ukrainians in finding work and settling in Finland, <https://tem.fi/en/-/government-action-plan-supports-ukrainians-in-finding-work-and-settling-in-finland-1>. Cited 18 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (10 October 2024), press release, Government proposes amendments to Seasonal Workers Act to improve status of foreign berry pickers, https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/hallitus-esittaa-muutoksia-kausityolakiin-ulkomaisten-marraskuunpoimijoiden-aseman-parantamiseksi-?languageId=en_US. Cited 11 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (17 October 2024), press release, Government sends proposal on the three-month/six-month unemployment rule to Parliament, <https://tem.fi/en/-/government-sends-proposal-on-the-three-month-six-month-unemployment-rule-to-parliament>. Cited 10 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (19 December 2024), press release, Income limit of EUR 1,600 for a residence permit for an employed person set, <https://tem.fi/en/-/income-limit-of-eur-1-600-for-a-residence-permit-for-an-employed-person-set>. Cited 10 March 2025.

Ministry of Economic Affairs and Employment (16 January 2025), press release, Government Integration Programme emphasises employment, personal responsibility and obligations, <https://tem.fi/en/-/government-integration-programme-emphasises-employment-personal-responsibility-and-obligations>. Cited 20 March 2025.

Ministry for Foreign Affairs (undated a), Suomelle annetut ihmisoikeussuositukset, <https://um.fi/suomelle-annetut-ihmisoikeussuositukset>. Cited 26 March 2025.

Ministry for Foreign Affairs (undated b), website, Goals and principles of Finland's development policy, <https://um.fi/goals-and-principles-of-finland-s-development-policy>. Cited 26 March 2025.

Ministry for Foreign Affairs (undated c), website, Terveysthuollon taso ja osaaminen paranivat Somaliassa, https://um.fi/kehitysyhteistyön-tuloksia/-/asset_publisher/o2A1dCQquJyC/content/terveydenhuollon-taso-ja-osaaminen-paranivat-somaliassa/35732. Cited 25 March 2025.

Ministry for Foreign Affairs (30 June 2023), Suomen CBSS-puheenjohtajakausi 2023-2024, [f6448b2d-3577-0d89-8f6b-47d0edfeba54](https://um.fi/kehitysyhteistyön-tuloksia/-/asset_publisher/o2A1dCQquJyC/content/terveydenhuollon-taso-ja-osaaminen-paranivat-somaliassa/35732). Cited 26 March 2025.

Finnish Government (undated a), website, Ministerial committees and working groups, <https://valtioneuvosto.fi/en/governments/ministerial-committees-and-ministerial-working-groups>.

Finnish Government (undated b), Situation at Finland's eastern border, <https://valtioneuvosto.fi/en/situation-at-finlands-eastern-border>. Cited 13 March 2025.

Finnish Government (undated c), website, Ministerial committees and working groups, <https://valtioneuvosto.fi/en/governments/ministerial-committees-and-ministerial-working-groups>. Cited 15 March 2025.

Finnish Government (2023), A strong and committed Finland – Programme of Prime Minister Petteri Orpo's Government, 20 June 2023, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/165044/Programme-of-Prime-Minister-Petteri-Orpos-Government-20062023.pdf?sequence=4>.

Finnish Government (2024a), Toimenpideohjelma Ukrainasta paenneiden auttamiseksi vuosille 2024-2027, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165704>. Cited 18 March 2025.

Finnish Government (2024b), A New Boost for Equality in Finland: Government action plan to combat racism and promote equality, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165805>. Cited 22 March 2025.

Finnish Government (13 June 2024), Government's changes to the Integration Act reform to increase immigrants' own responsibility, https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/hallituksen-muutokset-kotoutumislain-uudistukseen-lisaavat-maahanmuuttajan-omaa-vastuuta?languageId=en_US. Cited 21 March 2025.

Finnish Government (16 July 2024), press release, Finland enacts legislation to combat instrumentalised migration, https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/suomi-varautuu-valineellistetyn-maahantulon-torjumiseen-uudella-lainsaadannolla?languageId=en_US. Cited 13 March 2025.

Finnish Government (30 August 2024), press release, Changes in legislation affecting asylum seekers as of 1 September 2024, https://valtioneuvosto.fi/-/5202425/turvapaikanhakijoita-koskevia-lakimuutoksia-tulee-voimaan-1.9.2024?languageId=en_US. Cited 14 March 2025.

Finnish Government (2 September 2024), press release, New border procedure introduced on 1 September 2024, https://valtioneuvosto.fi/-/5202425/rajamenettely-on-otettu-kayttoon-1.9.2024?languageId=en_US. Cited 13 March 2025.

Finnish Government (5 September 2024), Government approves action plan to combat racism and promote equality, https://valtioneuvosto.fi/-/valtioneuvosto-hyvaksyi-toimenpideohjelman-rasismin-torjumiseksi-ja-yhdenvertaisuuden-edistamiseksi?languageId=en_US. Cited 21 March 2025.

Finnish Government (19 December 2024), press release, Changes to the fees of the Finnish Immigration Service and reception centres in 2025, https://valtioneuvosto.fi/-/1410869/maahanmuuttoviraston-ja-vastaanottokeskusten-maksuihin-muutoksia-vuonna-2025?languageId=en_US. Cited 14 March 2025.

Finnish Government (2025a), Government Integration Programme 2024–2027, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/166113>. Cited 23 March 2025.

Finnish Government (2025b), Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2024–2027, <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165995>. Cited 21 March 2025.

Work in Finland (undated a), Talent Manager Network, <https://www.workinfinland.com/en/tyonantajat/palvelut/talent-manager-network/>. Cited 7 April 2025.

Work in Finland (undated b), Roadmap to Finnish Work Life – Discover Finland, <https://www.workinfinland.com/en/open-jobs/discover-finland/>. Cited 13 March 2025.

Work in Finland (18 November 2024), Introduction webinar: Matching for Finland, <https://www.workinfinland.com/fi/tyonantajat/tapahtumat/matching-for-finland-webinar/>. Cited 12 March 2025.

INTERVIEWS AND EMAILS

Business Finland, email, 11 January 2025.

Business Finland, email, 2 April 2025.

National Bureau of Investigation, email, 7 January 2025.

Finnish Immigration Service, email, 8 January 2025.

Finnish Immigration Service, email, 9 January 2025.

REG contact person of the Finnish Immigration Service, email, 20 January 2025.

Ministry of Justice, email, 16 November 2025.

National Police Board, email, 7 January 2025.

Ministry of the Interior, email, 21 January 2025.

Ministry for Foreign Affairs, email, 12 February 2024.

Ministry for Foreign Affairs, email, 14 January 2025.

REFERRED TO LEGISLATION AND CASE LAW

Supreme Administrative Court (6 March 2024), KHO:2024:25, <https://www.kho.fi/fi/index/paatokset/ennakkopaatokset/1709545372181.html>. Cited 2 April 2025.

Laki ulkomaalaislain muuttamisesta (472/2024), <https://finlex.fi/fi/lainsaadanto/saaduskokoelma/2024/472>. Cited 26 March 2025.

Ulkomaalaislaki (301/2004), <https://www.finlex.fi/fi/lainsaadanto/2004/301>.

Government decision SM/2024/5, <https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatos?decisionId=847>. Cited 2 April 2025.

OTHER SOURCES

Deaconess Institute (undated), PAMI – Pakolaisten mielenterveyden tuki, <https://www.hdl.fi/pami-mielenterveyden-tuki-vastaanottopalveluissa/>. Cited 17 March 2025.

Helsinki Deaconess Institute (undated), YTYÄ – Kokonaisvaltaista ja yhteisöllistä tukea yksin maahan tulleille, <https://www.hdl.fi/ytia-hanke/>. Cited 24 March 2025.

Helsingin Sanomat (20 December 2024), Suomi muutti linjaansa: ihmisiä voidaan jälleen pakopalauttaa Ukrainaan, <https://www.hs.fi/suomi/art-2000010916551.html>. 19 March 2025.

Rakentaja (8 October 2024), RT-kortistosta apuja työvoiman hyväksikäytön torjuntaan, <https://rakentajalehti.fi/rt-kortistosta-apuja-tyovoiman-hyvaksikayton-torjuntaan/>. Cited 26 March 2025.

Euroopan muuttoliikeverkosto (EMN)

Maahanmuuttovirasto

PL 10

00086 Maahanmuuttovirasto

0295 430 431

emn@migri.fi

www.emn.fi

ec.europa.eu/emn

ISBN 978-952-7427-59-0 (Nid.)

ISBN 978-952-7427-60-6 (PDF)

Pysyvä osoite:

<https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-7427-60-6>

European Migration Network (EMN)

Finnish Immigration Service

P.O. BOX 10

FIN-00086 Finnish Immigration Service

+358 (0) 295 430 431

emn@migri.fi

www.emn.fi

ec.europa.eu/emn

Euroopan muuttoliikeverkosto (EMN) perustettiin neuvoston päätöksellä 14. päivänä toukokuuta 2008. Se saa taloudellista tukea Euroopan unionilta. Euroopan muuttoliikeverkoston tavoitteena on vastata yhteisön toimielinten sekä jäsenvaltioiden viranomaisten ja laitosten tarpeeseen saada tietoa maahanmuutto- ja turvapaikka-asioista. EMN tuottaa ajantasaista, puolueetonta, luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa politiikan suunnittelun tueksi Euroopan unionissa ja sen jäsenvaltioissa. EMN antaa lisäksi yleisölle tietoa kyseisistä asioista.

The EMN was established by Council Decision 2008/381/EC. It is financially supported by the European Union. The objective of the EMN is to meet the information needs of Community institutions and of Member States' authorities and institutions by providing up-to-date, objective, reliable and comparable information on migration and asylum, with a view to supporting policymaking in the European Union in these areas. The EMN also serves to provide the general public with such information.
